

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

ДОКЛАД

**за оценка степента на въздействие на инвестиционно предложение:
„Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив“ върху защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив“ по Директивата за опазване дивите птици 2009/147/ЕО и защитена зона BG0000578 „Река Марица“ по Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна 92/43/ЕИО**



(Съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони в сила от 11.09.2007 г. Приета с ПМС № 201 31.08.2007 г. ДВ бр. 73 от 11.09.2007 г., изм. и доп., бр. 81 от 15.10.2010 г., в сила от 15.10.2010 г., бр. 3 от 11. 01.2011 г., изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 30 Ноември 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.3 от 5 Януари 2018г.)

Възложител: Община Пловдив

Юли, 2018 г.

ДАНИИ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:

Възложител: ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Адрес за кореспонденция: гр. Пловдив, пл. „Ст. Стамболов” 1
БУЛСТАТ 0004715041

Телефон, e-mail: 032/656473, 032/656878,
032/656439, direkcia_ecologia@plovdiv.bg

Лице за контакти: инж. Иван Тотев - Кмет на Община Пловдив

ИЗГОТВИЛИ ДОКЛАДА:

1. Проф. Димитър Пеев - еколог-флорист

.....

/подпис/

2.. Любомир Профиров - орнитолог

.....

/подпис/

3. Веселин Вълчанов – биолог

.....

/подпис/

**4. Янко Симеонов Симеонов –биолог,
ботаник**

.....

/подпис/

СЪДЪРЖАНИЕ

1. АНОТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	9
1.1. Описание на процесите и технологиите при реализацията на инвестиционното предложение.....	19
2. ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА	20
3. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.....	47
4. ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТРАЗЯВАНЕ (ОТЧИТАНЕ) ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	54
4.1. Защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив” по Директива 92/43/ЕИО за опазване на дивите птици.....	54
4.1.1. Защитена зона BG0000578 „Река Марица” по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания.....	58
4.1.2. Природни местообитания предмет на опазване в защитената зона.....	61
4.1.3. Целеви животински видове, предмет на опазване в защитената зона.....	62
4.1.3.1. Допълнителни бележки от авторите на настоящата оценка	63
5. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.....	67
5.1. Описание и анализ на въздействието на планове, програми и проекти/-инвестиционни предложения върху типовете природни местообитания предмет на опазване в защитена зона по Директивата за местообитанията - BG 0000578 „Река Марица”.....	68
5.1.1. Очаквани въздействия върху природните типове местообитания предмет на опазване в защитена зона „Река Марица” BG0000578 от реализацията на инвестиционното предложение.....	69
5.1.2. Въздействия върху целевите животински видове предмет на опазване в защитена зона BG0000578 „Река Марица“ по Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО	99
5.1.2.1. Въздействия върху бозайниците предмет на опазване в защитена зона BG0000578 „Река Марица“ по Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО.....	99
5.1.2.2. Въздействие върху видовете прилепи, предмет на опазване в защитената зона.....	111
5.1.2.3. Въздействия върху земноводни, влечуги и риби включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.....	130
5.1.2.4. Въздействия върху видовете рибите, предмет на опазване на защитената зона.....	153
5.1.2.5. Въздействия върху безгръбначните, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.....	159
5.1.3. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху видовете птици, предмет на опазване в защитена зона BG 0002087 „Марица-Пловдив”.....	186

5.1.3.1. Върху видовете предмет на опазване.....	186
5.1.4. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху целостта на BG 0000578 „Река Марица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, защитена зона BG 0002087 „Марица-Пловдив” с оглед на нейната структура функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на реализацията, така и при експлоатацията инвестиционното предложение.....	198
5.1.4.1. Структура	198
5.1.4.2. Функции и природозащитни цели	200
5.1.4.2.1. Загуба на природни местообитания	200
5.1.4.2.2. Загуба на местообитания на целеви животински и растителни видове	201
5.1.4.2.3. Фрагментация	201
5.1.4.2.4. Смъртност и обезпокояване на целеви животински видове.....	202
5.1.4.2.5. Влошаване качеството на местообитания във вследствие на хидроложки и хидрогеоложки промени.	202
5.1.4.2.6. Влошаване на качеството на местообитания във вследствие химически промени. ...	202
5.1.4.2.7. Влошаване качеството на местообитания във вследствие на геоложки промени.	202
5.1.4.2.8. Други промени	203
6. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ ИЛИ ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ	203
6.1. Смикчавачи мерки при реализирането на инвестиционното предложение в обхвата на защитените зони, които засяга.....	203
7. НАЛИЧИЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И СВЪРЗАНИТЕ С ТЯХ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОМЕНИ НА ПЛАНОВЕТЕ, ПРОГРАМИТЕ И ПРОЕКТИТЕ/ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	206
7.1.Алтернативи по местоположение на обекта.....	207
7.2. Нулева алтернатива.....	215
7.3.Обща оценка на алтернативите.....	218
8. КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ СПРЯМО ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА И НЕЙНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ;	219
9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22;	219
9.1.Природни типове местообитания и растителност в границите на засегнатите защитени зони.....	220
9.2.Приоритетни животински видове предмет на опазване в границите на засегнатите защитената зона.....	221
10.НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА ИЛИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ	226
11.ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, МЕТОДИ ЗА	

ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ	226
11.1. Природни типове местообитания и растителност.....	226
11.1.1. Използвани информационни източници.....	228
11.2. Фауна и животинско население.....	229
11.3. Птици.....	232
11.3.1. Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието и източници на информация.....	232
11.3.1.1. Литература.....	235
12. ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3. ДАДЕНИ В ПРИЛОЖЕНИЕ.....	236
13. СНИМКОВ МАТЕРИАЛ.....	241

Съкращения използвани в настоящия доклад

БПС	Благоприятен природозащитен статус
ДВ	Държавен вестник
ЕК	Европейска Комисия
ДОСВ	Доклад за оценка на степента на въздействие
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗТ	Защитена територия
ЗУТ	Закон за устройство на териториите
ИП	Инвестиционно предложение
КВС	Карта на възстановената собственост
КККР	Кадастрална карта и кадастралните регистри
РИОСВ	Регионална инспекция на околната среда и водите
НАРЕДБА ЗА ОС	Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
НАРЕДБА ЗА ОВОС	Наредбата за условията и реда за извършване на оценка степента на въздействие върху околната среда, от реализацията на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения
НАТУРА 2000	Европейска екологична мрежа от защитени зони
НТП	Начин на трайно ползване
ЕСУТ	Експертен съвет по устройство на територията
ОВМ	Орнитологично важни места
ПИ	Поземлен имот
УПИ	Урегулиран поземлен имот

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони от Натура 2000 по смисъла на *Закона за биологичното разнообразие*, е изготвен съгласно изискванията и препоръките посочени в писма с Изх. № ОВОС-826/07.04.2017 г. и Изх. № ОВОС-826/09.01.2018 г. на Директора на РИОСВ-Пловдив относно настоящото инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив”.

На основание чл. 31, ал. 5 и ал. 10 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР), чл. 20, ал. 1 във връзка с чл. 2, т. 2 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС; обн, ДВ. бр. 73 от 2007 г., изм. и доп.), и във връзка с чл. 6а, т. 2 от същата наредба и представеното от възложителя уведомление с Вх. №3463/06.10.2015 г. и изискана допълнителна информация с Вх. №3463(2)/27.10.2015 г. и Вх. №3463(4)710.12.2015 г. на РИОСВ - Пловдив, е преценено да се извърши оценка на степента на въздействие на горесцитираното инвестиционно предложение.

Инвестиционното предложение за „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив” **попада в границите на две защитени зони от мрежата „Натура 2000”**: защитена зона BG 0000578 „Река Марица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета от МС с Решение №122/02.03.2007 г. (ДВ бр.21/2007 г.) и защитена зона BG 0002087 „Марица-Пловдив” за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-836/17.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 108/2008 г.). Част от ПИ 56784.510.524 попада в границите на защитена местност „Нощувка на малък корморан“, обявена със заповед № РД-644/05.09.2006 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 85/2006 г.), промяна в режима на дейностите със Заповед № РД-139/18.02.2014 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 24/2014 г.).

При извършената проверка за допустимост на ИП по реда на чл. 40, ал.2, във връзка с чл.12, ал.2 и ал.4 от Наредбата по ОС е установено от компетентния орган по околна среда, че инвестиционното предложение е допустимо спрямо режима на защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив” и защитена местност „Нощувка на малък корморан“, определени със заповедите им за обявяване.

Инвестиционното предложение подлежи на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл.31 ал.4 във връзка с ал.1 от *Закона за биологичното разнообразие*.

След преглед на представената информация и на основание чл.40, ал.3 от Наредбата по ОС, въз основа на критериите по чл.16 от нея е извършена преценка от компетентния орган по околна среда за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която, предвид местоположението, характера и мащаба на инвестиционното предложение, реализацията му има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони BG 0000578 „Река Марица” и BG 0002087 „Марица-Пловдив” поради следните мотиви:

1. Инвестиционното предложение предвижда модифициране коритото на р. Марица – корекция на реката, изграждане на пешеходни и велоалеи, нови пешеходни подходи, рехабилитация и реконструкция на оградни брегозащитни стени и др. дейности, които се очаква да доведат до пряко увреждане и унищожаване на природни местообитания и местообитанията и видовете, предмет на опазване в защитена зона BG 0000578 „Река Марица”;

2. Обхватът на инвестиционното предложение е с площ от 713.239 дка, предвидените корекционни дейности на Марица са с обща дължина 4650 м., което се очаква да доведе до фрагментация на природни местообитания, местообитания на видове, предмет на опазване в защитена зона BG 0000578 „Река Марица” и до загуба на трофична база за видовете птици, предмет на опазване в защитена зона BG 0002087 „Марица-Пловдив”;

3. Предвид мащаба и характера на инвестиционното предложение е възможна промяна на видовия състав, числеността и плътността на популациите на видовете, предмет на опазване в двете защитени зони;

4. При реализация на предвидените дейности по укрепване и социализация на р. Марица се очаква трайно безпокойство на животинските видове, предмет на опазване в двете защитени зони, което има вероятност да доведе до намаляване на природозащитното им състояние и състояние на сигурност;

5. Предвид характера на планираните дейности е възможно да бъдат генерирани шум, емисии и отпадъци във вид и количества, които могат да окажат значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони;

6. В границите на защитени зони BG 0000578 „Река Марица” и BG 0002087 „Марица-Пловдив” има редица други реализирани и предстоящи за осъществяване инвестиционни предложения, които във взаимодействие с настоящето инвестиционно предложение има вероятност да доведат до необратими и неблагоприятни кумулативни въздействия върху защитените зони и техните елементи.

На основание гореизложеното, компетентния орган по околна среда изисква да се извърши оценка за степента на въздействие на инвестиционно предложение за „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстения път до изградения шлюз в източния край на град Пловдив“.

Съгласно чл. 34 ал. 1 от Наредбата по ОС, в доклада по ОВОС, като отделно приложение, следва да се включи оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитени зони BG 0000578 „Река Марица”, BG 0002087 „Марица-Пловдив”.

При оценка на въздействията която ще бъде изготвена, по отношение на количествените параметри площ на местообитания (природни местообитания или местообитания на видове) и популация на видове за референтни стойности са взети стойностите при научно описание на зоната, но не и преди ратифициране на договора за присъединяване към ЕС (април 2005). При оценката на възможностите за възстановяване се оценява реалистичността на това изискване. Това означава, че където в миналото е имало трайно унищожаване на площи на местообитания, дори съгласно параметрите за благоприятен статус да се изисква възстановяване, такива трайно увредени площи без реални възможности за възстановяване не се включват в референтните стойности за площ и популация. Такива случаи са например вече изградените инфраструктури и други застроени

територии.

По отношение на параметрите за качество и състояние на местообитанията (параметри в рамките на критериите „структура и функции“) референтните стойности на параметрите се прилагат и спрямо вече съществуващи съоръжения. Така например въздействията от фрагментацията и унищожение на местообитанието в миналото от съществуващата инфраструктура се отчитат при оценката на кумулативните ефекти.

В настоящият вариант на ДОСВ, са взети предвид всички препоръки, посочени в писмо с Изх. № ОВОС-826/09.01.2018 г. на Директора на РИОСВ-Пловдив

1. АНОТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Инвестиционното предложение на Възложителя, община Пловдив е за „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив”.

Проектът предвижда модифициране на речното корито на р. Марица, съобразно целите за социализация на бреговете, рехабилитация на съществуващите оградни брегозащитни стени и изграждане на централно кюне за провеждане на ниските води. Предвижда се обособяването на велоалеи и пешеходни алеи, както и пешеходни подходи, които да свързват съществуващата пешеходна мрежа на терена над речните брегове с проектните алеи. Пешеходните подходи представляват еднораменни стълби с ширина 2,4 м и рампи за инвалиди с ширина 2 м и наклон 5% (в съответствие с *Наредба №4 за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания*).

Обхватът на инвестиционното предложение, отразява участъкът в който са направени хидравличните анализи, а предложените строителни дейности са в обхвата от частта на коритото на реката успоредно на гребният канал, като започва от средата на канала преди пешеходния мост на запад и продължава на изток до началото на остров Адата.

Предвидените дейности с настоящото инвестиционно предложение, свързани с укрепване и социализация на коритото на река Марица, попадат в обхвата на поземлени имоти с №№ 56784.501.343. 56784.506.9504. 56784 507.7, 56784.510.524. 56784.518.1255. 56784.520.1263. 56784.518.1256. 56784.520.1265 и 56784.520.1371. Поземлените имоти с №№ 56784.501.343, 56784.510.524. 56784.518.1255. 56784.520.1263 са държавна публична собственост и представляват водното течение на реката, и съответно попадат в границите защитена зона BG0000578 „Река Марица“. Като всички предвидени дейности в ИП попадат в предпоставка на изключението посочени в чл. 118 ж, ал.4. т. 1 от *Закона за водите* „корекция на реки в населени места“. И следователно са допустими. Останалите имоти са общинска публична или общинска частна собственост на Община Пловдив. И съответно Община Пловдив се легитимира, като Възложител по смисъла на т.20 към §1 от *Допълнителните разпоредби па Закона за опазване на околната среда*/.

Част от поземлен имот 56784.510.524, попада в границите на защитена територия ЗМ „*Нощувка на малък корморан - Пловдив*“. Относно защитената местност „Нощувка на малък корморан“, малка част от корекцията на кюнето на реката попада в защитената местност, и са предвидени мероприятия, които не попадат в забранените дейности съгласно Заповед № РД - 644/05.09.2006 г. на МОСВ (изменение с ЗАПОВЕД № РД-139 от 18 февруари 2014 г.

ДВ бр. 24 от 18.03.2014 г), а именно точка“ 3.4. Забранява се строителство, строителство, с изключение на хидротехнически съоръжения за осигуряване проводимостта на реката, инфраструктурни съоръжения с национално значение, както и ремонт и поддръжка на съществуваща инфраструктура“ – площта в която ще се извършват е 3.44 ha.

Инвестиционното предложение за „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на град Пловдив в участъка от пътният възел на околновръстен път до изградения шлюз в източния край на град Пловдив,“ отразява участъка от река за който са направени хидравличните анализи, а предложените строителни дейности са в обхват от частта от коритото на реката успореден на Гребен канал, като започва от средата на канала преди пешеходния мост на запад и продължава на изток до началото на остров Адата.

В следващата таблица са описани всички поземлени имоти, попадащи в обхвата на инвестиционното предложение, и предвидените с него дейности по изготвения идеен проект.

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

Таблица 1. Поземлени имоти попадащи в териториалният обхват на инвестиционното предложение

Имот №	Трайно предназначение	НТП на имота	Площ на имота в дка	Обща площ засегната от проекта в дка	Вид собственост	Име на собственик име презиме и фамилия / име юрид. лице	Описание	Дейности предвидени в проекта
501.343	Повърхностни води	ВОДНИ ТЕЧЕНИЯ	21.718	10.901	Държавна публична	18250131 МОСВ	Коритото на река Марица	Корекция на кюнетото на реката и изграждане на нова оградна брегозащитна стена
506.9504	Населени места	Булеварди	25.571	0.001	Общинска публична	000471504 ОБЩИНА ПЛОВДИВ	Тънка ивица от 1 м ² под мостовото съоръжение на бул. „Цар Борис III Обединител“	Вертикална планировка и затревяване
507.7	Населени места	Територии-зелени площи-широко обществено ползване	1.972	0.024	Общинска частна	000471504 ОБЩИНА ПЛОВДИВ	В имота попада части от съществуващите оградни брегозащитни стени	Рехабилитация на стената (почистване от храсти и треви, възстановяване на разрушени и/или липсващи каменни блокове и запълване на кухини с баластра
510.524	Повърхностни води	ВОДНИ ТЕЧЕНИЯ	600.269	177.781	Държавна публична	1825013101 МОСВ	Коритото на река Марица	Корекция на кюнетото на реката, рехабилитация на съществуващите оградни брегозащитни стени, укрепване и облагородяване на зелените площи между стените и кюнетото
518.1255	Повърхностни води	ВОДНИ ТЕЧЕНИЯ	314.728	311.953	Държавна публична	1825013101 МОСВ		
520.1263	Повърхностни води	ВОДНИ ТЕЧЕНИЯ	304.318	212.071	Държавна публична	1825013101 МОСВ		
518.1256	Населени места	Територии-зелени площи-широко обществено ползване	27.083	0.172	Общинска публична	000471504 ОБЩИНА ПЛОВДИВ	В имота попада части от съществуващите оградни брегозащитни стени	Рехабилитация на брегозащитни стени (почистване от храсти и треви, възстановяване на разрушени и/или липсващи каменни блокове и запълване на кухини с баластра"
520.1265	Населени места	Територии-зелени площи-широко обществено ползване	15.111	0.330	Общинска частна	000471504 ОБЩИНА ПЛОВДИВ	В имота попада части от съществуващите оградни брегозащитни стени	Рехабилитация на брегозащитни стени (почистване от храсти и треви, възстановяване на разрушени и/или липсващи каменни блокове и запълване на кухини с баластра
520.1371	Населени места	Булеварди	23.145	0.006	Общинска публична	000471504 ОБЩИНА ПЛОВДИВ	Тънка ивица от 6 м ² под мостовото съоръжение на бул. „Цар Борис III Освободител.“	Вертикална планировка и затревяване
		Общо:	1333.915	713.239				

Разработени са два варианта, които се различават по своята функционалност и обемно-пространствено решение.

В първия вариант липсват уширения на алейната мрежа. Обемно – пространственото решение е в правоъгълни форми, контрастиращи на живописността на проектното речно корито.

Вторият вариант предлага уширения на алейната мрежа, които позволяват доближаване до коритото на реката. Обемно – пространственото решение е в свободни, живописни форми, в синхрон с тези на проектното речно корито.

Вариант 1

Участък 1А – От южен бряг: продължение на пешеходен мост на Гребен канал до коритото на р. Марица/от северен бряг: прилежащата територия на Жилищен парк „Марица север”/северния бряг на р. Марица, територията на езикова гимназия

По северния бряг на разработения участък се предвижда изграждането на пешеходна и велоалея с ширини съответно 5 m и 2.5 m. Велоалеята е с ширина, предвидена за двама колоездачи. Не се предвижда връзка на велоалеята с такава на терена над северния речен бряг, като в края на велоалеята е проектирано обръщало. Предвижда се осъществяването на пешеходен достъп до терена над речния бряг, който представлява описаната еднораменна стълба и рампа. По южния бряг се предвижда велоалея и пешеходна алея, която стеснява ширината си до 3.5 m в участъка на началото на Гребния канал. Пешеходната алея е предвидена като връзка с пешеходния мост над Гребния канал. Не се предвижда изграждането на детски площадки или съоръжения за стрийт фитнес, както и кът за отдих с пейки. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 15 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 1 - Участък от спортен комплекс „Гребен канал” (ж.п. мост) до мост на бул. „Васил Априлов”

Предвижда се изграждане на пешеходни подходи в непосредствена близост до моста на ул. „Васил Априлов”, от двете страни на реката, като целта е да се осъществи връзка между бреговете на реката, терена над тях и прилежащия терен на моста на ул. „Васил Априлов”. Продължават се пешеходната и велоалеята от участък 1А със съответните ширини. Изграждат се 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, както и 8 къта за отдих, по 4 на всеки бряг, като на 2 от тях се предвиждат зони за цветни растения. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 32 бр. бетонови пейки и 20 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 2 – Участък от Мост на бул. „Васил Априлов” до мост на бул. „Руски”/ул. ”Победа”/

Предвижда се продължаване на проектните вело- и пешеходни алеи със съответните ширини и конфигурация. Пешеходните подходи са 4 – по 2 от всяка страна на всеки един от мостовете, между които се разполага участъка. Предвижда се изграждането на 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, както и 8 къта за почивка - по 4 на всеки бряг, като на 4 от кътовете за почивка се предвижда зона за цветни растения. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 32 бр. бетонови пейки и 15 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 3 - Участък от мост на бул. „Руски”/ул. ”Победа”/до пешеходен мост на ул. „Брезовска”

Предвижда се изграждането на 4 пешеходни подхода, по 2 на всеки бряг от двете страни на всеки мост. Продължават се проектните пешеходни и велоалеи с непроменена ширина. Предвижда се изграждане на 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес. Изграждат се 6 къта за почивка – по 3 на всеки бряг, като се предвижда зона за цветни растения на всеки от тях. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 24 бр. бетонови пейки и 10 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 4 – Участък от Пешеходен мост на ул. „Брезовска” до мост на бул. ”Цар Борис III Обединител”

Продължават се проектните пешеходни и велоалеи с непроменена ширина, като велоалеята на северния бряг завършва с обръщало. Предвижда се изграждането на 4 пешеходни подхода, по 2 на всеки бряг от двете страни на всеки мост. Предвижда се изграждане на 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес. Изграждат се 6 къта за почивка – по 3 на всеки бряг, като се предвижда уширение за цветни растения на 2 от тях. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 24 бр. бетонови пейки и 10 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 5 - Участък от Мост на бул. „Цар Борис III ти Обединител” до западния край на Адата.

Северният бряг на този участък не е част от обхвата на проекта. По южния бряг се продължават пешеходната и велоалеята, като велоалеята завършва с обръщало. Предвиждат се 2 пешеходни подхода – връзки с терена над речния бряг – по южния бряг, в непосредствена близост до моста на ул. „Цар Борис” III Обединител” и до мястото на обръщалото на велоалеята. По южния бряг се предвижда изграждането на 1 детска площадка и 1 площадка за стрийт фитнес, както и 3 къта за почивка. И на трите къта се предвижда уширение за цветни растения. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 12 бр. бетонови пейки и 10 бр. кошчета за отпадъци.

Вариант 2

Участък 1А – От южен бряг: продължение на пешеходен мост на Гребен канал до коритото на р. Марица/от северен бряг: прилежащата територия на Жилищен парк „Марица север”/северния бряг на р. Марица, територията на езикова гимназия

По северния бряг на разработения участък се предвижда изграждането на пешеходна и велоалея с ширини съответно 5 м и 2.5 м. Велоалеята е с ширина, предвидена за двама колоездачи. Не се предвижда връзка на велоалеята с такава на терена над речния бряг, като в края на велоалеята е проектирано обръщало. Предвижда се осъществяването на пешеходен достъп до терена над речния бряг, който представлява описаната еднораменна стълба и рампа. По южния бряг се предвижда велоалея и пешеходна алея, която стеснява ширината си до 3.5 м в участъка на началото на Гребния канал. Пешеходната алея е предвидена като връзка с пешеходния мост над Гребния канал. Не се предвижда изграждането на детски площадки или съоръжения за стрийт фитнес, както и кът за отдих с пейки. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 15 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 1 – Участък от спортен комплекс „Гребен канал” (ж.п. мост) до Мост на бул. „Васил Априлов”

Предвижда се изграждане на пешеходни подходи в непосредствена близост до моста на ул. „Васил Априлов”, от двете страни на реката, като целта е да се осъществи връзка между бреговете на реката, терена над тях и прилежащия терен на моста на ул. „Васил Априлов”. Продължават се пешеходната и велоалеята от участък 1А със съответните ширини. Изграждат се 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, като около тях се предвиждат зони за цветни растения. Предвиждат се 6 къта за отдих, по 3 на всеки бряг. По северния бряг на реката се предвижда уширение, което води до площадка за риболов. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 34 бр. бетонови пейки и 22 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 2 – Участък от Мост на бул. „Васил Априлов” до мост на бул. „Руски” /ул. ”Победа”/;

Предвижда се продължаване на проектните вело- и пешеходни алеи със съответните ширини и конфигурация. Пешеходните подходи са 4 – по 2 от всяка страна на всеки един от мостовете, между които се разполага участъка. Изграждат се 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, като около тях се предвиждат зони за цветни растения. Предвиждат се 6 къта за отдих, по 3 на всеки бряг. По южния бряг на реката се предвижда уширение, което води до площадка за риболов. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 34 бр. бетонови пейки и 22 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 3 – Участък от Мост на бул. „Руски” /ул. ”Победа”/до пешеходен мост на ул. „Брезовска”;

Предвижда се изграждането на 4 пешеходни подхода, по 2 на всеки бряг от двете страни на всеки мост. Продължават се проектните пешеходни и велоалеи с непроменена ширина. Изграждат се 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, като около тях се предвиждат зони за цветни растения. Предвиждат се 6 къта за отдих, по 3 на всеки бряг. Предвижда се изграждането на паралелна пешеходна алея по северния бряг, до която водят 4 уширения – 2 от този и 2 от следващия участък. Към нея се предвиждат 2 уширения, които водят до 2 площадки за риболов – 1 в този и 1 в участък 4. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 34 бр. бетонови пейки и 22 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 4 – Участък от Пешеходен мост на ул. „Брезовска” до мост на бул. ”Цар Борис III Обединител”;

Продължават се проектните пешеходни и велоалеи с непроменена ширина, като велоалеята на северния бряг завършва с обръщало. Предвижда се изграждането на 4 пешеходни подхода, по 2 на всеки бряг от двете страни на всеки мост. Изграждат се 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, като около тях се предвиждат зони за цветни растения. Предвиждат се 6 къта за отдих, по 3 на всеки бряг. В този участък се продължава и свършва паралелната пешеходна алея. Тук се намира и 1 от гореспоменатите площадки за риболов. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 34 бр. пейки и 22 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 5 – Участък от Мост на бул. „Цар Борис III ти Обединител” до западния край на Адата.

Северният бряг на този участък не е част от обхвата на проекта. По южния бряг се продължават пешеходната и велоалеята, като велоалеята завършва с обръщало. Предвиждат се 2 пешеходни подхода – връзки с терена над речния бряг – по южния бряг, в непосредствена близост до моста на ул. „Цар Борис” III Обединител” и до мястото на обръщалото на велоалеята. По южния бряг се предвижда изграждането на 1 детска площадка и 1 площадка за стрийт фитнес, както и 3 къта за почивка. Предвижда се уширение на алеята, което води до площадка за риболов. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 24 бр. бетонови пейки и 12 бр. кошчета за отпадъци.

Обхват на проекта:

Участък 1А: 254.12 дка

Участък 1: 123.08 дка

Участък 2: 102.42 дка

Участък 3: 87.49 дка

Участък 4: 67.86 дка

Участък 5: 118.64 дка

В проектния участък реката преминава през широка речна долина, има праволинейна (изкуствена) планова форма. Речното легло е с правоъгълна (изкуствена) форма с естествено дъно. По-голямата част от участъка се покрива от корекцията на гр. Пловдив, което обуславя силно модифицирания характер на реката. Има изградени три шосейни моста, един ЖП-мост и един Пешеходен мост. В участъка са установени два прага със заскаляване при Пешеходния мост и при моста на Панаира, те са бетонни с височина 0,25 m и не представляват реална физическа бариера, ограничаваща миграцията на рибната фауна.

Речното течение е с характеристиките на големите равнинни реки. Дънният субстрат е разпределен между пясъка (35 %), дребния чакъл (30 %), чакъла (20 %) и фини органични частици (15 %). В речния участък има значими наносни отложения, както по бреговете на места с временни странични ръкави. Оформени са множество пясъчни наноси в речното корито, покрити с макрофитна високотревна и храстова растителност от върба. Поради значителното обрастване тази част на реката периодично се провеждат мероприятия по прочистване на растителността в речното корито. Речните брегове са изкуствено укрепени с каменна зидария, с правоъгълна, отвесна форма и равномерно засадени по тях хибридни тополи.

Предвид характера на речното корито в участъка са установени процеси на брегова ерозия. В целия участък има начална форма на вкопаване на речното корито (дълбочинна ерозия). В централните участъци на речното корито съществува и обратния процес на отлагане на пясъчни наноси (повишаване на речното дъно).

Обследвания участък обхваща коригиран и некоригиран участък от реката. Некоригираният участък е с начало заустването на р. Първенецка и край пътния възел на Околоръстен път.

Коригираният участък на р. Марица в застроително - регулационните граници на гр. Пловдив е изграден след катастрофалните наводнения през 1959 г., когато около 1/3 от територията на града е засегната от повишаването на нивото на реката.

За предпазване от вредното въздействие на водите са изградени вертикални зидани подпорни стени по двата бряга на реката, с които се оформя корито с широчина 160 - 170 m и среден надлъжен наклон 0.08 %. Коритото е оразмерено да провежда високи води с обезпеченост $P = 2 \%$ и $Q = 1650 \text{ m}^3/\text{sec}$.

С подпорни стени е защитен и най-големия съществуващ маричин остров „Адата” по целия му контур. Различната дължина на подпорните стени по двата бряга е обусловено от естествената конфигурация на релефа и вече развитата пътна, комуникационна и жилищна инфраструктура, която трябва да бъде защитена.

Северният (левият) бряг на реката като естествена даденост се явява по-висок от южния, което е добре илюстрирано от факта, че при наводнението през 1959 год. по-голямата част от залетите площи са разположени южно от р. Марица. Началният участък на подпорната стена по десния бряг на реката е разположен срещу заустването на р. Пясъчник, чието корито също е коригирано и укрепено с прагове в последните 500 m преди заустването.

След края на подпорната стена по десния бряг на реката има изградена земнонаситна защитна дига с дължина 2 500 m в посока запад до заустването на р. Първенецка (също коригирана), която предпазва прилежащите площи, спортния комплекс и Олимпийския гребен канал.

- Широчината на речното корито в коригирания участък не е еднаква и варира в границите на 165 - 177 m, като е измерена при съществуващите 6 бр. мостове както следва:

• При жп моста	176.50 m;
• При моста на Захарна фабрика	165.50 m;
• При моста на ул. „Победа”	166.50 m;
• При пешеходния мост	166.50 m;
• При мост „Панаира”	165.50 m;
• При моста на „Адата-запад”	351.50 m;
• Водоподприщително съоръжение	165.00 m;
• Край на коригирания участък	165.00 m.
- От особена важност и в непосредствена връзка с корекционните съоръжения са изградените 6 бр. мостове и други съоръжения, разположени на разстояния един от друг, както следва:

➤ Жп мост – мост „Захарна“	745 m
➤ Мост „Захарна” – мост „Победа”	616 m
➤ Мост „Победа” – пешеходен	520 m
➤ Пешеходен – мост „Панаира”	412 m
➤ Мост „Панаира” – мост „Адата”	1313 m
➤ Мост „Адата” – водоп. съоръжение	425 m

С Протокол № 20 от 10.06.2016 г., на Експертен съвет по устройство на територията при община Пловдив след разглеждане на двата варианта, е приет окончателен вариант при които, в следващата фаза на проектиране - технически инвестиционен проект да се разработи вариант за проект за укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстения път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив по части:

- **Архитектура** - Алейната мрежа да е разположена пейзажно, с уширения, които дават възможност за достъп до речното корито, пешеходните и велоалеи да се проектират повдигнати във височина, изпълнени с цветен /зелен/ асфалтобетон.
- **Хидротехническа** - В надлъжна посока модифицирания участък на централното кюне да е с постоянен наклон 0,07% със защита на мостовите /укрепване на подпорите/, укрепването на откосите да се предвиди с модулна система тип „матраци“ и /или габиони с Galfan поцинковане в комбинация с PVC покритие, които позволяват по-висока устойчивост към износване и стареене. Надграждането на подпорните стени да се предвиди като втори етап на реализация с временни надстройки от метални огради само при необходимост, като в подпорния зид се заложат ядки за монтаж.
- **Паркоустройство и благоустройство** - Зелените площи да се укрепят със противоерозионни рогозки. Да се предвидят влажни зони с висока тревна растителност и влаголюбиви растения, които да осигурят подходящи крайречни местообитания за характерната речна фауна. Да се осигурят места за риболов, площадки за наблюдение на птици, зони за плажуване и плажни спортове. В дендрологичният проект да се предвиди озеленяване с храстова и многогодишна тревиста растителност към площадките съгласно архитектурния проекта да се тапицират подпорните стени на места с подходящо вертикално оценяване. Да и е се предвижда засаждане на високи декоративни дървета, като съществуващите към момента единични дървета.
- **Електро** - Осветлението да е разположено извън коритото на реката, на стълбове с декоративни осветителни тела с насочена светлина. По бул. "Марица – юг" в участъка от бул. „Цар Борис III обединител“ до бул. „Източен, стълбовете на осветлението да се съобразят с изработения и одобрен проект за бул. „Марица – юг“ Да се съобрази с изградената кабелна мрежа от кабели 20 kW, пресичаща реката. Да се предвиди и художествено осветление на мостовите в проектния участък.
- **Пътна** - Постоянните места за достъп до реката с техника за поддръжка и аварийни нужди да са четири - по две от северния и от южния бряг - от север до кота 153 и 42 и от юг до кота 132 и 7+50.

За извършване на строително-монтажните работи в речното легло е необходимо осушаване на работните участъци. Разработен е проект в част ПОИС, който разглежда технологията и последователността на осушаване на работните участъци в съответствие с разработените етапи за изпълнение на проекта, в същото време осигурявайки постоянна проводимост на речното корито и минимално негативно въздействие върху хидробионтните видове в реката.

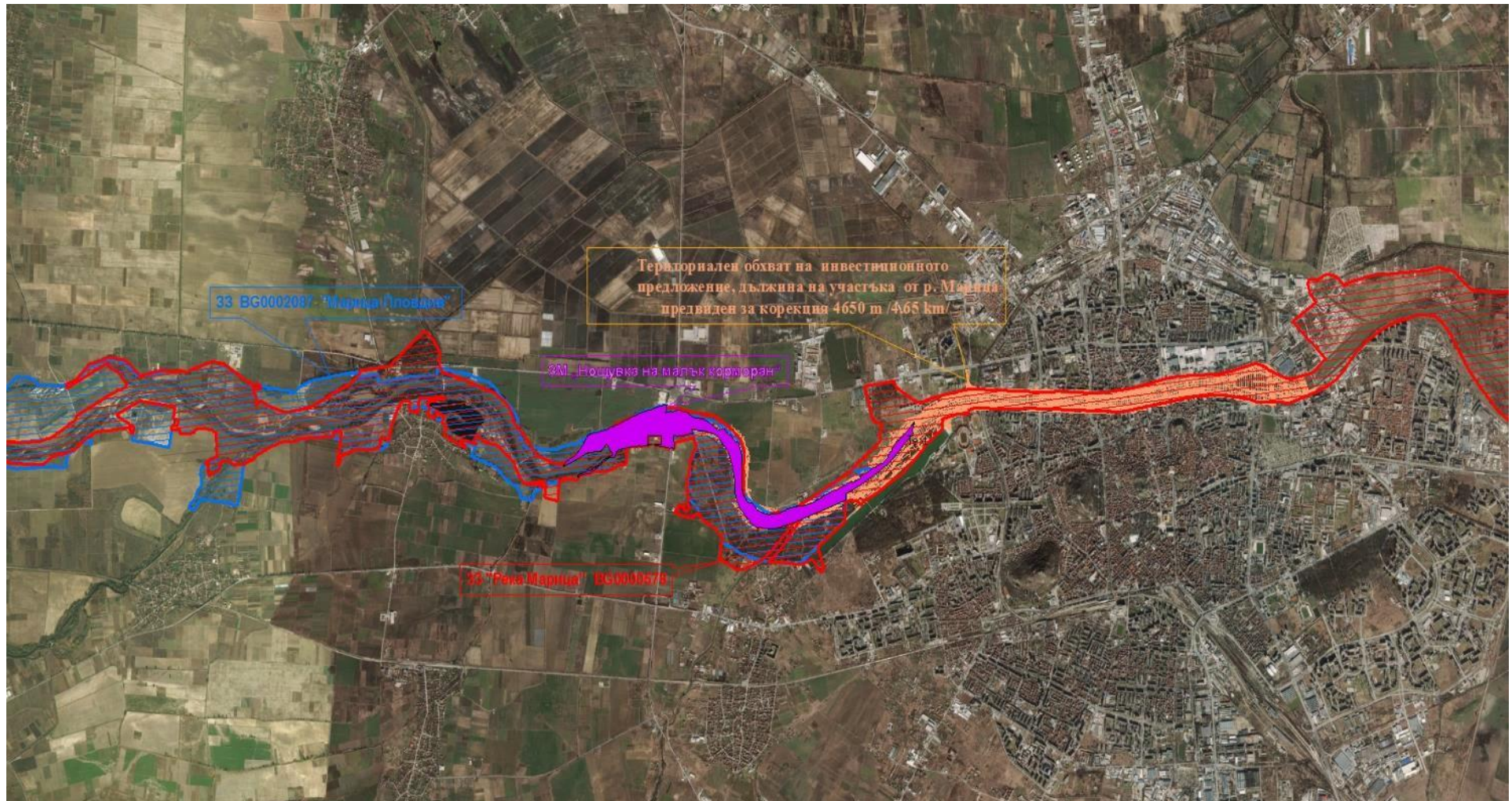
Отбиването на строителните води е свързано с частично осушаване на части от речното легло за извършване на СМР. Площите са дадени в следващата таблица.

Таблица 2: Площи за осушаване /m2/

Участък	Етап	Фосушаване	Ф за етапа
1А	1	73198.00	154436.00
	2	81238.00	
1	1	9706.00	69836.00
	2	60130.00	
2	1	29265.00	77017.00
	2	47752.00	
3	1	54247.00	92656.00
	2	38409.00	
4	1	20715.00	68124.00
	2	47409.00	
5	1	53210.00	115701.00
	2	62491.00	

За осигуряване на осушаване на площадката, в която се извършват СМР в ПОИС е заложено изграждането на временни отбивни диги, надлъжно и напречно на речното корито.

С оглед осигуряване на минимално въздействие върху компонентите на околната среда е възможно всеки един етап да бъде изграден на подетапи. Те ще се установят на място в зависимост от пълноводието на реката и конкретиката на предложената от Строителя организация за изпълнение. При всички случаи следва да се приемат варианти засягащи в минимална степен речните екосистеми.



Фиг. 1 Местоположение на защитените зони от екологичната мрежа Natura 2000 и защитените територии, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение

1.1. Описание на процесите и технологиите при реализацията на инвестиционното предложение

ПРОЕКТНО РЕШЕНИЕ

Целта на изготвения проект е да се подобри привлекателността на р. Марица, чрез създаване на единна система от пешеходни пространства с обща визия, съобразена със спецификата на града, като се запазят и доразвият положителните моменти в реализираните вече обекти извън коритото на реката.

Съгласно първоначалната корекционна разработка след наводненията от 1959 г. и заключенията на морфологичните изследвания за устойчиво речно легло надлъжния наклон от ИП е променен от 0.07 % на 0.08 %. Освен, че се изпълняват изисквания за устойчиво речно корито, се намаляват изкопно-насипните работи, което от своя страна позволява покачване на котата на пешеходната и велоалеята, така че да бъдат защитени от висока вълна с обезпеченост от 10 % т.е. да се заливат веднъж на 10 години. Това решение е неминуемо по-добро в отношение на хидравлично-морфоложките условия на реката, както и по отношение на поддръжката и сигурността на новите алеи. Не на последно място височината на новите подходи се намалява, както и височината на новата подпорна стена по северния бряг на реката в участъка около езиковите гимназии.

Проектното решение разглежда възможността за вметване на пешеходни и велоалеи в коритото на реката между съществуващите подпорни съоръжения, разположени на разстояние 10.0 m успоредно от съществуващите подпорните съоръжения по двата бряга на реката. Пешеходната и велоалеята са разположени на кота, така че да е спазено условието за обезпеченост над 10 %, т.е. допуска се заливане на тези площи 1 път на 10 години. Широчината на пешеходната алея е 5.0 m, а на велоалеята – 2.50 m.

Пешеходната и велоалеята са разположени по северния бряг от 42°9'11.43", 24°42'49.91"E до 42° 9'20.84"N, 24°45'32.84"E. Те ще се изпълнят от 4 см асфалтов пласт и с 36 см основа от трошен камък.

В благоустроявания участък от реката попада и две зауствания:

- първото е на отливен канал към гребнатата база – като се удължава в зоната на преминаване под пешеходни алеи и велоалеи, след което преминава в укрепено с габионни матраци кюне с географски координати 42°9'7.85"N, 24°42'56.64"E;
- второто е на дере в близост до жп мост (с географски координати 42°9'12.56"N, 24°43'16.45"E) – което се коригира в зоната на заустване и се канализира в водосток от кахони в зоната на преминаване под пешеходни и велоалеи, след което преминава в укрепено с габионни матраци кюне.

Обобщение на основните процеси, предвидени с инвестиционното предложение:

- Изграждане на корекция на река Марица с обща дължина 4650 m, състояща се от централно кюне с широчина 50,0 m, зелени площи с променлива широчина;
- Изграждане на пешеходни алеи по двата бряга с широчина 5,0 m и дължина от север L = 3000 m, от юг L = 3625 m;
- Изграждане на велоалеи по двата бряга с широчина 2,50 m и дължина от север L = 3000 m, от юг L = 3625 m;
- Изграждане на нови пешеходни подходи към реката с стълби и рампи за майки

с деца и хора с увреждания;

- Ревизия и реконструкция на компрометираните участъци по съществуващите подпорни съоръжения по северния и южния бряг на реката;
- Изграждане на нова подпорна стена по северния бряг на реката с дължина $L = 760$ m;
- Изграждане на 4 бр. постоянни пътни подхода към реката за автомобили със специален режим и за поддръжка на новите съоръжения;
- Предвидените изкопни работи са свързани с оформянето на кюнето и вертикалната планировка около него, като проектните коти са съобразени, така че да се придържат максимално до съществуващия терен;
- Не се предвижда използването на взрив по време на строителните дейности.

2. ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

Инвестиционното предложение попада в границите на две защитени зони, част от екологичната мрежа Натура 2000 - BG 0000578 „Река Марица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета от МС с Решение №122/02.03.2007 г. (ДВ бр.21/2007 г.) и защитена зона BG 0002087 „Марица-Пловдив” за опазване на дивите птици обявена със Заповед № РД-836/17.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 108/2008 г.).

Информацията за инвестиционните предложения, и планове и програмите попадащи в обхвата на двете засегнати зони, са получени по реда на Закона за достъп до информация от РИОСВ-Пловдив, РИОСВ-Пазарджик, РИОСВ-Хасково и РИОСВ-Стара Загора.

Таблица 3. Инвестиционни предложения в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица” /Обхват РИОСВ-Пловдив/

№	Наименование на ИП	Местоположение						
		Община	Землище	№ на имот или координатни точки	Площ (дка)	На територията на ЗЗ за местообитания		
						код	площ (дка)	Съгласуване Решение
1.	Жилищно строителство – четири еднофамилни жилищни сгради с обща застроена площ 400 кв. м., без хотелска част, спортни, рекреационни или атракционни комплекси и без паркове със специално предназначение	Пловдив	гр. Пловдив	010085	36.668	BG0000578	36.668	Пд-ОС-045/26.06.2008 г.
2.	Ресторантски комплекс и басейн	Родопи	с. Оризари	009076	6.210	BG0000578	6.210	Пд-ОС-054/26.08.2008 г.
3.	Складова база за промишлени стоки и офис	Пловдив	гр. Пловдив	010093	1.909	BG0000578	1.909	Пд-ОС-025/25.05.2009 г.
4.	Обществено обслужване, включващо магазин с офиси и складова дейност	Пловдив	гр. Пловдив	010013	3.975	BG0000578	3.975	Пд-ОС-026/25.05.2009 г.
5.	Складове за опаковани промишлени стоки	Пловдив	гр. Пловдив	011135	9.001	BG0000578	9.001	Пд-ОС-036/17.07. 2009 г.
6.	Складове за опаковани промишлени стоки	Пловдив	гр. Пловдив	011136	9.000	BG0000578	9.000	Пд-ОС-037/17.07. 2009 г.
7.	Жилищно строителство, автосервиз	Пловдив	гр. Пловдив	010057	5.006	BG0000578	5.006	Пд-ОС-053/11.11. 2009 г.
8.	Жилищно строителство	Родопи	с. Оризари	001149	1.149	BG0000578	1.149	Пд-ОС-028/07.07.2010 г.
9.	Предпазна дига на р.Марица със следните подобекти:- Лява предпазна дига на р.Марица от заустването на р.Пясъчник до ЖП моста „Изток” от км 179+700 до км 181+500 в землището на гр.Пловдив;- Дясна предпазна дига на р.Марица от км 214+100 до км 216+150 в землището на с. Три водици, община Стамболийски област Пловдив	Пловдив	гр. Пловдив	0	0	BG0000578	0	Пд-ОС-038/02.09.2010 г.
10.	Изграждане на спортно игрище с обслужваща постройка	Пловдив	гр. Пловдив	56784.10.14	1.997	BG0000578	1.997	№ ПВ-155- ПР/26.08.2008 г.
11.	Възстановяване и укрепване на речния бряг на река Вьча в с. Йоаким Груево и премахване на част на островно образувание без изземване на инертни материали”, „Продължение на защитна бетонова дига на с. Ново село-западен бряг”, „Възстановяване на охранителен канал за защита на с. Триводици от наводнения, предизвикани от повърхностни води” и „Премахване на част от	Стамболийски	с. Три водици	0	0	BG0000578	0	№ ПВ-171- ПР/10.10.2008 г.

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

	островно образуване на река Марица без изземване на инертни материали и укрепване брега чрез възстановяване на защитно и укрепително съоръжение							
12.	Детско и учебно заведение	Родопи	с. Оризари	009075	13.882	BG0000578	13.882	№ ПВ-181- ПР/23.10.2008 г.
13.	Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води с капацитет 25000 еквивалентни жители	Стамболийски	гр. Стамболийски	075013	8.058	BG0000578	8.058	№ ПВ-182- ПР/23.10.2008 г.
14.	Изграждане на паркинг, инфраструктура, магазин	Родопи	с. Оризари	0090178	13.882	BG0000578	13.882	№ ПВ-183- ПР/23.10.2008 г.
15.	Изграждане на спортно-развлекателен комплекс	Родопи	с. Оризари	009077	13.882	BG0000578	13.882	ПВ –201- ПР/17.11.2008 г.
16.	Изграждане на база за пейнтбол	Родопи	с. Оризари	009074	12.545	BG0000578	12.545	ПВ –109- ПР/10.06.2009 г.
17.	Изграждане на МВЕЦ „ Милево ” на р. Марица при кота дъно река 127.50 м	Садово	с. Милево	0	0	BG0000578	0	ПВ –126- ПР/15.07.2009 г.
18.	Изграждане на МВЕЦ – „ Тренго -1”с мощност 3762 квт на р. Марица при кота ГВН 121,50м. и кота ДВН 116,50м и кота площадка 117.50 м.	Първомай	гр. Първомай. с. Градина	река Марица	0	BG0000578	0	ПВ –129- ПР/17.07.2009 г.
19.	Създаване на 278 дка трайно насаждение от бързорастящи дървесни видове-тополи /залесяване /	Садово	с. Милево	001012	278.260	BG0000578	0	ПВ –129- ПР/17.07.2009 г.
20.	Почистване коритото на р. Марица и оползотворяване на излишните земни маси в количества 50000 куб.м в участъка над МВЕЦ „Манолe“	Марица	с. Манолe	река Марица	0	BG0000578	0	№ ПВ-155- ПР/26.08.2008 г.
21.	Почистване коритото на р. Марица и оползотворяване на излишните земни маси в количества 50000 куб.м в участъка над МВЕЦ „Манолe“	Садово	с. Чешнегирово	река Марица	0	BG0000578	0	№ ПВ-171- ПР/10.10.2008 г.
22.	Изземване на наноси в имоти с №№ 000111 и 000112, землище с. Караджалово, Община Първомай-острови в река Марица , съгласно писмо на изх. № ПВ-86 /18.06.2009 год. на БД ИБР-Пловдив	Първомай	с. Караджалово	000111. 000112	107.619		52.000	ПВ –174- ПР/20.10.2009 г.
23.	Изграждане на кравеферма за 50броя крави и магазин за хранителни стоки	Стамболийски.	с. Три водици	061005	7.190	BG0000578	7.190	ПВ –26- ПР/12.03.2010 г.

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

24.	Корекция и подпорни стени на р. Марица от км. 2+884 до км. 3+434 – ляв бряг с дължина 550 м	Пловдив	гр. Пловдив	река Марица	0	BG0000578	0	ПВ –69- ПР/01.11.2010 г.
25.	Реконструкция, преустройство и разширение на съществуваща складова база в „Предприятие за производство на тютюневи изделия и котелно с топлинна мощност до 1 МВт	Пловдив	гр. Пловдив	УПИ I-508.411. кв. 12	0	BG0000578	0	ПВ –34- ПР/20.04.2011 г.
26.	Офис сграда с учебен център, ресторант и подземен гараж”, „Пункт за годишен технически преглед и сервиз	Пловдив	гр. Пловдив	56784.508.349. 56784.508.350. 56784.508.351. 56784.508.343	38.459	BG0000578	7.220	Пд-ОС-015/20.09.2011 г.
27.	Подробен устройствен план /ПУП-ПУР/ на кв. „Преслав – Запад”, район „Западен, гр. Пловдив	Пловдив	гр. Пловдив	0	0	BG0000578	0	№ ПВ – 17- ЕО/19.10.2011
28.	Изграждане на кравеферма за 50 броя крави	Стамболийски	гр. Стамболийски	000584	7.061	BG0000578	7.061	№ПВ-109 -ПР/16.11.2011 год.
29.	Изграждане на фотоволтаична електроцентрала с инсталирана мощност 3 МВтр	Първомай	с. Градина	016175	49.079	BG0000578	49.079	№ ПВ – 23- ЕО/15.12.2011
30.	Преустройство на овцеферма и складова база във ферма за отглеждане на телета /телчарник/	Садово	с. Поповица	123	20.333	BG0000578	20.333	№ПВ-2-ПР/11.01.2012
31.	Канализация и ГПСОВ община Стамболийски	Стамболийски	гр. Стамболийски	75013	8.058	BG0000578	8.058	№ПВ-6-ПР/2012
32.	Производствена база за каменни изделия	Пловдив	гр. Пловдив	56784.508.195. 56784.508.196. 56784.508.197 н 56784.508.471	9.450	BG0000578	3.081	Пд-ОС-008/2012 г.
33.	Изграждане на обект “ВЛ 110 kV „Чадърите” – п/ст ‘Прослав” – п/ст ‘Христо Смирненски	Пловдив	гр. Пловдив	56784.239.848	0.059	BG0000578	0.059	Пд-ОС-012/04.05.2012 г.
34.	Жилищно строителство	Пловдив	гр. Пловдив	56784.10.51	1.500	BG0000578	1.500	Пд-ОС-016/05.06.2012 г.
35.	Дублиращ гребен канал за загряване на състезателите	Пловдив	гр. Пловдив	к.т.	0	BG0000578	0	№ ПВ – 4- ЕО/2012
36.	Изграждане на спортна зала, магазин за спортни и битови стоки, зона за спорт и атракции	Пловдив	гр. Пловдив	56784.10.17	8.0	BG0000578	5.5	ПВ –98 -ПР/2012 год.
37.	Подробен устройствен план за промяна предназначението на земеделски имот № 016175, землище на с. Градина, Община „Първомай” с цел	Първомай	с. Градина	016175	49.079	BG0000578	49.079	ПВ–1–II/2012 г

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

	„Изграждане на фотоволтаична електроцентрала с инсталирана мощност 3 МВт							
38.	Изграждане на складове за промишлени стоки с офис и магазин, автосервиз и дърводелска работилница със склад	Пловдив	гр. Пловдив	56784.508.201	5.002	BG0000578	1.00	Пд-ОС-004/2013 г.
39.	Изграждане на оранжерия за зеленчуци	Първомай	с. Градина	016185	41.680	BG0000578	13.000	ПВ –3- ПР/2013 г.
40.	Изграждане на база за селскостопанска продукция	Първомай	с. Градина	016186	7.399	BG0000578	7.399	Пд-ОС-006/2013 г.
41.	Път III-667 «Плодовитово – Асеновград» - Изграждане на мост над р. Марица при км. 6+832	Първомай	гр. Първомай – с. Градина	-	-	BG0000578	-	Пд-ОС-009/2013 г.
42.	Създаване на трайно насаждение сливи от 19.072 дка със система за капково напояване	Марица	с. Костиево	38950.45.3. 38950.45.7	19.072	BG0000578	19.072	ПВ –84 -ПР/2013 г.
43.	Изграждане на база за спортен риболов, стопански улов на риба, воден спорт, бунгала, заведение за обществено хранене, паркинг за автомобили	Родопи	с. Оризари	001133 и № 001017	261.424	BG0000578	261.424	ПВ –100 -ПР/2013 г.
44.	Изграждане на площадка за извършване на прегледи и проверки на превозни средства, превозващи определени опасни товари по шосе ARD	Пловдив	гр. Пловдив	56784.508.491	23.098	BG0000578	10.000	Пд-ОС-016/2013 г.
45.	Склад логистика	Пловдив	гр. Пловдив	56784.508.491	-	BG0000578	-	Пд-ОС-009/2014 г.
46.	Спорт и атракции - изграждане на открити игрища за тенис на корт и обслужващи ги сгради и съоръжения	Пловдив	гр. Пловдив	56784.239.849	15.064	BG0000578	15.064	ПВ – 5 - ЕО/2014 г.
47.	Изграждане на нов мост над река Марица с връзки на продължението на бул. „Копривщица-запад“	Пловдив	гр. Пловдив	56784.501.347. 56784.501.348. 56784.501.349. 56784.501.352. 56784.502.134. 56784.503.18. 56784.503.275. 56784.510.820. 56784.510.821. 56784.501.350	7.500	BG0000578	6.624	Пд-ОС-012/2014 г.
48.	Изграждане на сграда за съхранение на земеделска продукция и битови помещения	Първомай	с. Градина	016192	45.985	BG0000578	0.649	Пд-ОС-018/2014 г.

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околновръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

49.	Спорт и атракции - изграждане на открити игрища за тенис на корт и обслужващи ги сгради и съоръжения	Пловдив	гр. Пловдив	56784.239.849	15.064	BG0000578	15.064	ПВ – 5 - ЕО/2014 г.
50.	Изграждане на свинеферма за 600 бр. свине-майки	Стамболийски	гр. Стамболийски	035012	16.067	BG0000578	16.067	ПВ–94–ПР/2015 г.
51.	Изграждане на водопонизителна система от 16 броя сондажни кладенци	Първомай	гр. Първомай	900408	29.900	BG0000578	29.900	ПВ–110–ПР/2015 г.
52.	Изпълнение на тръбен кладенец за оросяване на тенис кортове и зелени площи на бъдещ Тенис клуб в град Пловдив	Пловдив	гр. Пловдив	56784.239.849	15.063	BG0000578	15.063	ПВ–114–ПР/2015 год.
53.	Създаване на градина за биологично отглеждане на зеленчуци и плодове	Родопи	с. Цалапица	4014	119.224	BG0000578	119.22	Пд-ОС-25/2016 г.
54.	Преустройство и промяна предназначението на съществуваща промишлена сграда в агроаптека	Пловдив	гр. Пловдив	56784.508.244	0.563	BG0000578	0.563	Пд-ОС-26/2016 г.
55.	Пристройка към съществуващ складов комплекс и ново допълващо застрояване (включващо и изграждане на сондажен кладенец)	Пловдив	гр. Пловдив	56784.508.320 (УПИ П-1034)	1.485	BG0000578	1.485	ПВ–93–ПР/2016 г.
56.	Жилищно строителство, офис и магазин за промишлени стоки	Пловдив	гр. Пловдив	56784.10.149	7.499	BG0000578	7.499	Пд-ОС-40/2016 г.
57.	Изграждане на два броя тръбни кладенци	Първомай	с. Градина	016192	22.335	BG0000578	22.335	№ ПВ–40–ПР/2017 г.
58.	Изграждане на многофункционална спортна зала към ЕГ „Иван Вазов“	Пловдив	гр. Пловдив	56784.501.348	145.733	BG0000578	13.502	ПВ–57–ПР/2017 г.
59.	Преустройство на част от съществуваща площадка за отпадъци от черни и цветни метали с цел - изграждане на “Цех за арматурни заготовки	Стамболийски	с. Триводици	061001	1.787	BG0000578	1.787	Пд-ОС-010/2017 г.
60.	Разширение на съществуващо депо за неопасни отпадъци Чеиргьол-1	Стамболийски	гр. Стамболийски	000217	14.2	BG0000578	14.2	№ ПВ – 100- ПР/2017 год.
61.	"Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ „Щъркелите"	Марица, Родопи	Костиево, Цалапица	-	376.508	BG0000578	-	В процедура

* с бولد в таблицата са маркирани всички ИП попадащи в териториалния обхват на град Пловдив

Таблица 4. Програми и планове в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица” /Обхват РИОСВ-Пловдив/

№	Наименование на ППП	Местоположение						
		Община	Землище	№ на имот или координатни точки	Площ (дка)	На територията на ЗЗ за местообитания		
						код	площ (дка)	Съгласуване Решение
1.	ПУП – ПУР с устройствени зони за жилищен парк „Марица – север” – окончателен проект	Пловдив	гр. Пловдив	-	256	BG0000578	55.29	Пд-ОС-017/31.03. 2009 г.
2.	Комплексен проект за „Дублиращ Гребен канал – Екопарк Марица”	Пловдив	гр. Пловдив	УПИ III – гребен олимпийски канал, съоръжения, зеленина и обществено-обслужващи дейности, кв.1 по плана на ПППРЗ „Спортен комплекс „Отдих и култура”, гр. Пловдив		BG0000578	372.21	№ ПВ–1–I/2015 г.
3.	„Стратегия за водено от общностите местно развитие за територията на Община Раковски“ за програмен период 2014 – 2020 г.	Раковски				BG0000578, BG0000291, BG0000443, BG0000429, BG0000289		ПВ – 5 – ЕО/2016 год.
4.	„Стратегия за водено от общностите местно развитие за територията на Община Марица“ за програмен период 2014 – 2020 г.	Марица	-	-	-	BG0000289, BG0000578, BG0000429, BG0000444	-	ПВ – 6 – ЕО/2016 г.

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околновръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

5.	„Стратегия за водено от общностите местно развитие за територията на Общини Перушица и Родопи“ за програмен период 2014 – 2020 г.	Родопи, Перушица	-	-	-	BG0000424, BG0001033, BG0000194, BG0000578, BG0001030,	-	ПВ – 8 – ЕО/2016 г.
6.	Програма за управление на отпадъците на община Раковски (актуализация)	Раковски	-	-	-	BG0000578, BG0000291, BG0000443, BG0000429, BG0000289	-	ПВ – 10 - ЕО/2016 г.
7.	Проект за ПУП-ПРЗ за ВИНАРСКА ИЗБА	Родопи	с. Орязари	003003	11.333	BG0000578	11.333	ПВ – 9 – ЕО/2016 г.
8.	Програма за управление на отпадъците на община Марица	Марица	-	-	-	BG0000289, BG0000578, BG0000429, BG0000444	-	ПВ – 12 - ЕО/2016 г.
9.	Програма за управление на отпадъците (актуализация) на община Пловдив	Пловдив	-	-	-	BG0000578, BG0000444	-	ПВ – 16 - ЕО/2016 г.
10.	Изготвяне на ПУП-ПРЗ за промяна на предназначението на 21.3 дка земеделска земя за изграждане на учебен център	Пловдив	гр. Пловдив	56784.10.150	1.700	BG0000578	1.700	ПВ – 20 – ЕО/2016 г.
11.	ПУП-ПРЗ за промяна предназначение на земеделска земя – „Склад за селскостопанска техника и продукция“	Пловдив	гр. Пловдив	56784.11.182	12.300	BG0000578	12.300	ПВ – 26 – ЕО/2016 г.
12.	Проект на стратегия за водено от общностите местно развитие /ВОМР/ на СНЦ „МИГ община Стамболийски“	Стамболийски	-	-	-	BG0000578, BG0000254, BG0000424,	-	-
13.	Изменение на ОУП на гр. Пловдив в обхват – зона „ЗСА“ в границите на територията на спортен комплекс „отдых и култура“	Пловдив	Пловдив	-	-	BG0000578	-	№ ПВ-3-ЕО-2014
14.	Изменение на Общ устройствен план (ОУП) на Община Пловдив-2007г.	Пловдив	-	-	-	BG0000578	-	В процедура

* с бولد в таблицата са маркирани всички ППП попадащи в териториалния обхват на град Пловдив

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

Таблица 5. Инвестиционни предложения в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица” /Обхват РИОСВ-Пазарджик/

№	Наименование на ИП	Местоположение						
		Община	Землище	№ на имот или координатни точки	Площ (дка)	На територията на ЗЗ за местообитания		
						код	площ (дка)	Съгласуване Решение
1.	Стопанска сграда-навес и трасе на захранващ Електропровод /Възложител-Галан 89 ООД/	Пазарджик	село Мирянци	020002,18008, 018044, 020002	--	BG0000578	-	№ ПК 048-ОС/25.11.2010 г.
2.	Изграждане на производствено – техническа база за производство на бетонови и стоманобетонови изделия, два бетонови възела и складова база /Възложител-Хебърстрой ООД/	Пазарджик	Пазарджик	№ 062001	90.241	BG0000578	90.241	№ ПК 0068-ОС /16.06.2009 г.
3.	Модернизация на железопътна линия София – Пловдив в участъка Елин Пелин – Септември /Възложител – НКЖИ/	Модернизация на железопътна линия София – Пловдив в участъка Елин Пелин – Септември			-	BG0000578	/няма посочена конкретна площ, ИП попада и в друга защитена зона/	Решение № 6-6/2014 г. на МОСВ
4.	Изземване на инертни материали от р. Марица /Възложител-Нешев ООД /	Пазарджик	Хаджиево	№ 000645	--	BG0000578	- /няма посочена конкретна площ, ИП попада и в друга защитена зона/	№ ПК-10-ПР/03.02.2009 г.
5.	Изграждане на канализационни мрежи, реконструкция на водопроводните мрежи	Пазарджик	Хаджиево, Огняново и Мирянци	-	--	BG0000578	-	№ ПК-051-ОС/15.12.2010 г.

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

6.	Добив на строителни материали река Марица - баластра (пясък и чакъл /Възложител - „Пътно поддържане Пещера“ ЕООД/	Пазарджик	Хаджиево	№ 218005, № 218013	246.4	BG0000578	90.0	№ ПК- 3-3/02.08.2011г.
7.	Рибно стопанство за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки (садки) /Възложител - Аквафиш Пазарджик ООД/	Пазарджик	село Бошуля	№ 141023	275.0	BG0000578	275.0	№ ПК-2-2/08.06.2009 г.
8.	Рибно стопанство за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки (садки) /Възложител - Инертни материали ООД /	Пазарджик	село Бошуля	№141055	58.280	BG0000578	58.280	№ ПК-3-2/08.06.2009 г.
9.	Рибно стопанство за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки (садки) – рибарник № 1	Пазарджик	Село Величково	№ 000898	229.493	BG0000578	229.493	№ ПК-4-2/08.06.2009 г.
10.	Рибарник за екстензивно отглеждане на риба /Възложител - Инертни материали ООД/	Септември	с. Бошуля	№ 000263 № 141028 № 141029/ географ- координати 24.204 73.638 33.862	-	BG0000578	/няма посочена площ/	№ ПК-013-ОС/2014 г.
11.	Рибовъдно стопанство /Възложител - Ейпъл ЕООД/	Пазарджик	Звъничево	№ 000207 № 000209	182.611	BG0000578	182.611	№ ПК-60-ПР/2013 г.
12.	Добив и преработка на пясъци и чакъли от находище „Кайметлий” /Възложител - „ТОТ 8” ЕООД/	Пазарджик	Село Величково	координати	221.3	BG0000578 BG0002069	/няма посочена площ, попадаща в защитен ата зона/	№ ПК-1-1/2015 г.
13.	Изграждане на МВЕЦ „Белово“ на съществуващ напорен тръбопровод от напоителна система „Варвара“ /Възложител - „Гриин Лайт“ ООД/	Белово	Мененково	Проектен № 000442	0	BG0000578	/няма посочена площ, попадаща в защитен ата зона/	№ ПК-2-ПР/2016 г.

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

14.	ИП и ПУП-ПРЗ „Изграждане на животновъдна ферма“ /Възложител „Ръжанков“ ЕООД/	Септември	Септември	№ 011524	2.878	BG0000578	/няма посочена площ, попадаща в защитената зона/	№ ПК-001-ОС/2016 г.
15.	Производство на пелети от дървена маса /Възложител - „Галан 89“ ООД/	Пазарджик	Мирянци	№018015	4.5	BG0002057 BG0000578	/няма посочена площ, попадаща в защитената зона/	№ ПК-055-ОС/2015 г.
16.	Горскостопанска програма /Възложител С.И.Б./	Септември	Бошуля	№ 141007	6.6	BG0000578	/няма посочена площ, попадаща в защитената зона/	Съгласувано по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за оценка за съвместимост
17.	Горскостопанска програма /Възложител С.И.Б./	Септември	Септември	№ 011516	4.79	BG0000578	4.79	Съгласувано по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за оценка за съвместимост
18.	Горскостопанска програма /Възложител С.И.Б./	Септември	Септември	№ 011428	9.198	BG0000578	9.198	Съгласувано по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за оценка за съвместимост
19.	Горскостопанска програма за ползване на имот с кадастрален номер № 011425 от землището на гр. Септември, област Пазарджик /Възложител -Х.К.Г./	Септември	Септември	№ 011425	30 дка	BG0000578	/няма посочена площ, попадаща в защитената зона/	Съгласувано по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за оценка за съвместимост
20.	Горска програма за имот №190002, в землището на с.Говедаре /Възложител – „Тракия Табако Къмпани“ ЕООД	Пазарджик	Говедаре	№190002	104.416	BG0000578 BG0002057	/няма посочена площ,	№ ПК-042-ОС/2013 г.

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

							попадаща в защитената зона/	
21.	Изграждане на водопровод, канализация и подземен ел. провод - /Възложител Иван Кръстев и син ЕООД	Пазарджик	Хаджиево	№ 000645	0	BG0000578	няма посочена площ, попадаща в защитената зона/	№ ПК-0087-ОС /29.09.2009 г.
22.	Водохващане Момина клисура – ново на река Марица /Възложител – / Възложител - Напоителни системи ЕАД клон Пазарджик/	Белово	Момина клисура	0	0	BG0000578	/няма посочена площ, попадаща в защитената зона/	№ ПК-0023 ОС/13.02.2009 г.
23.	Рибовъдно стопанство за угояване на шарани в съществуващ рибарник /Възложител - Стройкомерс ЕООД/	Септември	Септември	000020	95.133	BG0000578	95.133	№ ПК-46-ПР/20.06.2012 г.
24.	Обработка на земеделска земя и засяването и с люцерна / Възложител - „Посейдон Инвест“ ООД/	Септември	Бошуля	0	0	BG0000578	/няма посочена площ, попадаща в защитената зона/	Съгласувано по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за оценка за съвместимост
25.	"Интегриран план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) на град Пазарджик"	Пазарджик	Пазарджик	0	0	BG0000578 BG0002057	няма посочена площ, попадаща в защитената зона/	Решение № ПК-01-ЕО/2013
26.	ПУП-ПРЗ на ПИ №№011491, 011508, 011403, 011401, 011399 и 011400, м. "Адата", землище гр. Септември /Възложител – Община Септември/	Септември	Септември	ПИ №№011491, 011508,	168.69	BG0000578	няма посочена площ,	Решение № ПК-03-ЕО/2017

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

				011403, 011401, 011399 и 011400, м. "Адата"			попадащ а в защитен ата зона/	
--	--	--	--	---------------------------------------------------------	--	--	----------------------------------------	--

Таблица 6. Инвестиционни предложения и ППП в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица” /Обхват РИОСВ-Хасково/

№	Наименование на ИП	Местоположение						
		Община	Землище	№ на имот или координатн и точки	Площ (дка)	На територията на ЗЗ за местообитания		
						код	площ (дка)	Съгласуване Решение
1.	Прекарване на оптична кабелна линия	Димитровград	-	-	5.950	BG0000578	5.950	ХА-25-ОС/2010 г.
2.	Осигуряване на проводимост чрез изнасяне /добив/ на наносни материали от коритото на р. Марица	Димитровград	Крум	-	0	BG0000578	-	ХА-2-ПР/2008 г.
3.	Осигуряване на проводимост чрез изнасяне /добив/ на наносни материали от коритото на р. Марица в землището на гр. Любимец	Любимец	Любимец	№ 000515	0	BG0000578	-	ХА-50-ПР/2008г.
4.	Изграждане на МВЕЦ “ТРЕНТО-3” на река Марица /Възложител - "Трендо-3" ЕООД/	Хасково	Нова надежда	-	-	BG0000578	2.93	ХА-47-ПР/2009 г.
5.	Изграждане на МВЕЦ “ТРЕНТО-4” на река Марица /Възложител - "Трендо-4" ЕООД/	Симеоновград	Симеоновград	-	0	BG0000578	49.95	ХА-48-ПР/2009 г.
6.	Изграждане на МВЕЦ “ТРЕНТО-5” на река Марица -- "Трендо-5" ЕООД/	Харманли, Любимец	Бисер, Рогозиново, Доситеево, Любимец	0	0	BG 0000578	0.44	ХА-59-ПР/2009 г.
7.	Изграждане на кравеферма за отглеждане на 10 до 15 крави	Димитровград	Брод	000305	0.270	BG0000578	0.270	ХА-04-ОС/2013 г.
8.	Изграждане на ВЛ 110 кВ от подстанция Марица-изток до тягова подстанция Симеоновград-основно и резервно ел. хранване и реконструкция на ВЛ 110 кВ Пясъчево - Малеве	Симеоновград	Пясъчево - Малеве	-	1.404	BG0000578	1.404	ХА-66-ПР/2012г.

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изграден шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

9.	„Добив на подземни богатства- стр. м-ли-гнайсошисти от находище „Райново“ / Възложител - Инермат 27” ЕООД/	Симеоновград	Районово	-	99.951	BG0000578	Отстои на 50 м от ЗЗ, не я засяга	ХА-37-ПР/2013г.
10.	Добив на пясъци и чакъли от р.Марица	Свиленград	Момково	414853-260755, 414854-260758, 414850-260845, 414850-260843	0	BG0000578	-	ХА-09-ОС/2013
11.	Почистване на речното корито на река Марица с цел осигуряване проводимост на речното корито	Димитровград	Брод	000098	27.366	BG0000578	27.366	ХА - 50-ПР/25.09.2014
12.	Горскостопански план	Хасково	0	0	0	BG0001031 BG0000578 BG0001034	0	ХА-32-ОС/2014
13.	ГСП и ПЗП	Любимец	0	0	0	BG0000212, BG0000578, BG0001032, BG0001034	0	ХА-29-ОС/2015
14.	ГСП и ПЗП	Харманли	Харманли, Бисер, Българин, Рогозиново, Доситеево, Овчарово, Браница, Богомил, Коларово, Дрипчево, Черепово, Изворово, Преславец, Поляново, Остър камък, Надежден, Шишманово, Иваново,	0	0	BG0000212, BG0000578, BG0001032, BG0001034	0	ХА-17-ОС/2016

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

			Лешниково, Славяново, Болярски извор, Смирненци, Черна могила, Върбово, Орещец						
15.	ПУП-ПЗ за жилищни сгради и обществено обслужване	Симеоновград	гр. Симеоновград	531002, 531003	9.800	BG0000578	9.800	Решение №ХА-18-ЕО/03.11.2008г.	
16.	Генерален план за водния сектор в гр. Димитровград	Димитровград	гр. Димитровград	0	0	BG000578	0	Решение №ХА-14-ЕО/15.07.2009г.	
17.	Изграждане на фотоволтаична централа и парцеларен план за външно ел. хранване	Любимец	с. Георги Добрево	084087, 084088, 084089	84.3	BG0000578	84.3	Решение № ХА -20 -ЕО/14.07.2011г.	
18.	Общ устройствен план на град Свиленград	Свиленград	Свиленград	0	0	BG0000578	0	Решение ХА- 02-01-ЕО/01.07.2013 г.	
19.	Общински план за развитие на община Свиленград - 2014 г. -2020 г.	Свиленград	-	0	0	BG0000578	0	Решение № ХА-6ЕО/2014г.	
20.	Стратегия за водено от общностите местно развитие“ за територията на Община Свиленград на „Местна Инициативна Група – Свиленград Ареал“ която се разработва за периода 2014-2020 г.	Свиленград	-	0	0	BG0000578	0	Решение №ХА-3-ЕО/14.03.2017 г.	
21.	Общ устройствен план на Община Любимец	Любимец	-	0	0	BG0000578	0	Становище ХА-3-3-ЕО/07.03.2017 г.	
22.	„Почистване на речното корито на река Марица в местност „Дядо Генова Ада” /Възложител - „ИНЕРТКОМЕРС” ООД/	Харманли	гр. Харманли			Координатите на т.1 – 41 54 14.1, 25 57 06.9; т.2 – 41 54 01.6, 25 67 15.7 в имот № 001101 и имот № 001102	BG0000578	0	ХА-5ПР/15.01.2015

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

Таблица 7. Инвестиционни предложения и ППП в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“ /Обхват РИОСВ-Стара Загора/

№	Наименование на ИП	Местоположение				На територията на ЗЗ за птици		
		Община	Землище	№ на имот или координатни точки	Площ (дка)	код	площ (дка)	Съгласуване Решение
1.	“Добив на речна баластра и пясък от река Марица”	Братя Даскалови	Мирово	-	-	BG0000578	-	-
2.	“Добив на инертни материали /пясък и чакъл/ от коритото на река Марица”	Чирпан	Зетьово	-	-	BG0000578	-	-
3.	“Почистване ляв ръкав на река Марица от наносни отложения в участък с дължина 1,00 км“	Чирпан	Зетьово	-	-	BG0000578	-	-
4.	“Периодично почистване на коритото на река Марица от натрупани динамични наноси, в участък с дължина около 1000 м намиращ се на 700 м под моста на пътя, свързващ гр. Чирпан и с. Скобелево - по течението на реката.“	Чирпан	Зетьово	-	-	BG0000578	-	-
5.	“Изграждане на фотоволтаична система”	Чирпан	Зетьово	№ 124006, м.“Ашикларе”	23.001	BG0000578	-	-
6.	“Надземна фотоволтаична система”	Чирпан	Зетьово	№ 124004, м.“Ашикларе”	-	BG0000578	-	-
7.	“Почистване на хидромелиоративни съоръжения – ХМС, отводнител и предпазна дига”	Братя Даскалови	Мирово	№№ 000229, 098003, 099005, 098002, 101001	-	BG0000578	-	-
8.	Почистване на речните легла за поддържане на проводимостта им при високи води от валежи и снеготопене, предвиждаща разкриване на централната руслова част и пробутване на наносни отложения в посока бреговете с тяхното възстановяване и укрепване, в участък от корекцията на р.Марица с дължина 115 м.”	Чирпан	Зетьово	-	-	BG0000578	-	-

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

9.	„Укрепване терасата на р.Марица в землището на с.Зетьово, общ.Чирпан, с цел предпазване от разрушаване на изградената предпазна дига на р. Марица.“	Чирпан	Зетьово	-	км 120+14 5 до км 120+50 2, № 000405	BG0000578	-	-
----	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------	---------	---	-----------------------------------------------------	-----------	---	---

Таблица 8. Инвестиционни предложения в границите на защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив” / Обхват РИОСВ-Пловдив и РИОСВ-Пазарджик/

№	Наименование на ИП	Местоположение				На територията на ЗЗ за птици		
		Община	Землище	№ на имот или координатни точки	Площ (дка)	код	площ (дка)	Съгласуване Решение
1.	Ресторантски комплекс и басейн	Родопи	с. Оризари	009076	6.210	BG0002087	6.210	Пд-ОС-054/26.08.2008 г.
2.	База за производство на инертен материал	Марица	с. Костиево	38950.14.9, 38950.14.11	11.999	BG0002087	11.999	Пд-ОС-022/27.04.2009 г.
3.	Жилищно строителство – една жилищна сграда /без хотелска част/ със застроена площ до 200 кв. м.	Родопи	с. Оризари	009058	3.999	BG0002087	0	Пд-ОС-023/27.04.2009 г.
4.	Изграждане на варов възел	Родопи	с. Оризари	003124	7.477	BG0002087	0	Пд-ОС-047/31.08.2009 г.
5.	Детско и учебно заведение	Родопи	с. Оризари	009075	13.882	BG0002087	13.882	№ ПВ-155- ПР/26.08.2008 г.
6.	Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води с капацитет 25000 еквивалентни жители	Стамболийски	гр. Стамболийски	075013	8.058	BG0002087	8.058	№ ПВ-171- ПР/10.10.2008 г.
7.	Изграждане на паркинг, инфраструктура, магазин	Родопи	с. Оризари	0090178	13.882	BG0002087	13.882	№ ПВ-181- ПР/23.10.2008 г.
8.	Изграждане на спортно-развлекателен комплекс	Родопи	с. Оризари	009077	13.882	BG0002087	13.882	№ ПВ-182- ПР/23.10.2008 г.
9.	Изграждане на база за пейнтбол	Родопи	с. Оризари	009074	12.545	BG0002087	12.545	№ ПВ-183- ПР/23.10.2008 г.

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околовръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

10.	Соларно енергийна хелиостатна инсталация за производство на ел.енергия от ВЕИ-слънце	Родопи	с. Цалапица	УПИ I	19.000	BG0002087	19.000	Пд-ОС-019/20.10.2011 г.
11.	Подробен устройствен план /ПУП-ПУР/ на кв. „Преслав – Запад“, район „Западен, гр. Пловдив	Пловдив	гр. Пловдив	0	0	BG0002087	0	№ ПВ – 17- ЕО/19.10.2011 г.
12.	Изграждане на кравеферма за 50 броя крави	Стамболийски	гр. Стамболийски	000584	7.061	BG0002087	7.061	№ПВ-109 -ПР/16.11.2011 г.
13.	Канализация и ГПСОВ община Стамболийски	Стамболийски	гр. Стамболийски	75013	8.058	BG0002087	8.058	№ПВ-6-ПР/2012 г.
14.	Дублиращ гребен канал за загряване на състезателите	Пловдив	гр. Пловдив	к.т.	0	BG0002087	223.65	№ ПВ – 4- ЕО/2012
15.	Създаване на трайно насаждение сливи от система за капково напояване	Марица	с. Костиево	38950.45.3, 38950.45.7	19.072	BG0002087	19.072	ПВ –84 -ПР/2013 г.
16.	Изграждане на база за спортен риболов, стопански улов на риба, воден спорт, бунгала, заведение за обществено хранене, паркинг за автомобили	Родопи	с. Оризари	001133 и № 001017	261.424	BG0002087	261.424	ПВ –100 -ПР/2013 г.
17.	„Общински план за развитие(ОПР) на Община Пловдив за периода 2014 – 2020 г.“	Пловдив	гр. Пловдив	0	0	BG0002087	0	ПВ – 1 - ЕО/2014 год.
18.	Изграждане на свинеферма за 600 бр. свине-майки	Стамболийски	гр. Стамболийски	035012	16.067	BG0002087	16.067	ПВ–94–ПР/2015 г.
19.	Създаване на градина за биологично отглеждане на зеленчуци и плодове	Родопи	с. Цалапица	4014	119.224	BG0002087	119.224	Пд-ОС-25/2016 г.
20.	Разширение на съществуващо депо за неопасни отпадъци Чеиргьол-1	Стамболийски	гр. Стамболийски	000217	14.2	BG0002087	14.2	№ ПВ – 100- ПР/2017 г.
21.	"Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ „Щъркелите"	Марица, Родопи	Костиево, Цалапица	-	376.508	BG0002087	-	В процедура

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околвърстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

Таблица 9. Програми и планове в границите на защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив” / Обхват РИОСВ-Пловдив и РИОСВ-Пазарджик/

№	Наименование на ИП	Местоположение						
		Община	Землище	№ на имот или координатни точки	Площ (дка)	На територията на ЗЗ за птиците		
						код	площ (дка)	Съгласуване Решение
1.	ПУП – ПУР с устройствени зони за жилищен парк „Марица – север” – окончателен проект	Пловдив	гр. Пловдив		256	BG0002087	55.29	Пд-ОС-017/31.03. 2009 г.
2.	Комплексен проект за „Дублиращ Гребен канал – Екопарк Марица”	Пловдив	гр. Пловдив	УПИ III – гребен олимпийски канал, съоръжения, зеленина и обществено-обслужващи дейности, кв.1 по плана на ПППРЗ „Спортен комплекс „Отдых и култура”, гр. Пловдив	-	BG0002087	223.65	№ ПВ-1-1/2015 г.
3.	„Стратегия за водено от общностите местно развитие за територията на Общини Перушица и Родопи“ за програмен период 2014 – 2020 г.	Родопи, Перушица	-		-	BG0002087	-	ПВ – 8 – ЕО/2016 год.
4.	Програма за управление на отпадъците (актуализация) на община Пловдив	Пловдив	-	--	-	BG0002087	-	ПВ – 16 - ЕО/2016 год.
5.	Проект на стратегия за водено от общностите местно развитие /ВОМР/ на СНЦ „МИГ община Стамболийски“	Стамболийски	-	-	-	BG0002087	-	№ ПВ – 13 – ЕО/2017 год.
6.	База за съхранение и преработка на селскостопанска продукция и животновъдна ферма, сондаж /Възложител – Лилия Андонова/	Родопи	Цалапица	-	-	BG0002087	10.676	№ ПВ-48-ПР/2018
7.	Изменение на ОУП на гр. Пловдив в обхват – зона „ЗСА“ в границите на територията на спортен комплекс „отдых и култура“	Пловдив	Пловдив	-	-	BG0002087	-	№ ПВ-3-ЕО-2014
8.	Изменение на Общ устройствен план (ОУП) на Община Пловдив-2007г.	Пловдив	-	-	-	BG0002087	-	В процедура

Възложител: Община Пловдив

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

Съгласно т. 10 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС, „кумулятивни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма, проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно, в рамките на определен период от време.

Очакваните неблагоприятни въздействия върху защитените зони от осъществяването на инвестиционното предложение, които могат да се кумулират с характеристики на други планове, програми и инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, могат да бъдат свързани с:

- въздействия върху природните местообитания, предмет на опазване в зоните;
- нахлуване на неместни/инвазивни видове - при озеленяването на обекта и ландшафтното оформяне на обекта с такива;
- увеличаване на антропогенното присъствие и безпокойство.

В границите на двете защитени зони попадащи в териториалният обхват на инвестиционното предложение, е характерно наличието на сравнително равномерно разпределена селищна структура, типична за населено място съчетано с речните дадености.

Получените проценти и площи, които определят степента на кумулативният ефект са приблизителни, тъй като в предоставените справки за защитените зони на много места липсва конкретната площ на засегнатата защитена зона. Много от инвестиционните намерения и ППП, също така попадат в повече от една защитена зона от екологичната мрежа Natura 2000. В по-голяма част от случаите обаче се касае за части от имоти, включени към защитените зони. В този смисъл изчислената площна засегнатост в границите на защитените зони е малко по-голяма, за разлика от реалната, но тя е взета предвид при оценката.

В следващата таблица е представен процентния дял и площта в границите на ЗЗ, свързан с определяне степента на кумулативният ефект, с включена и площта на настоящото инвестиционно предложение, към общата площ на другите ИП и ППП попадаща в две защитени зони:

Таблица 10.

Защитена зона	Засегната площ/ha	Засегната площ %
BG0000578 „Река Марица” Директива 92/43/ЕИО /за природните местообитания/	927.931	6.315
BG0002087 „Марица-Пловдив” Директива 2009/47/ЕИО /за Дивите птици/	135.783	12.245

Кумулативният ефект е резултат от взаимодействие на нарастващите промени от миналото и настоящето ИП или предвидими в бъдеще дейности и действия заедно с обекта на инвестиционното предложение. Най-ясно кумулативният ефект се проявява при

комбинация на сходни по тип и характер проекти. В случай за такъв обект може да се приеме комплексния проект „Дублиращ гребен канал - Екопарк Марица“.

Наличието или не на кумулативни въздействия върху ключовите елементи на защитените зони е представено, след като е направен анализ на въздействията върху природните местообитания, подлежащите на опазване, целеви животински видове и местообитанията на видовете от предмет на опазване в двете защитени зони.

В тази връзка трябва и да се вземе и предвид, формирането на кумулативният ефект от въздействието на старото и новото строителство, в комбинация с други инвестиционни намерения и проекти в границите на ЗЗ. С най-голяма вероятност кумулативно въздействие може да се очаква с най-близко предвидените за реализация инвестиционни предложения и ППП, разположени в границите на общините Пловдив, Стамболийски, Родопи и Марица.

➤ **ЗЗ „Марица-Пловдив” ВГ0002087 по Директивата за птиците**

Защитената зона попада в териториалният обхват на РИОСВ-Пловдив и РИОСВ-Пазарджик. За оценка на кумулативният ефект са взети предвид ИП и ППП в границите на зоната, като е взета предвид и площта на настоящото инвестиционно предложение.

С най-голяма вероятност кумулативно въздействие може да се очаква с най-близко предвидените за реализация инвестиционни предложения и ППП, разположени в границите на общините Пловдив, Стамболийски, Родопи и Марица.

Видно е от изложените по горе таблични данни, броят на заявените ИП, проекти и планове, че определящи върху ЗЗ „Марица-Пловдив” ВГ0002087 са въздействията от различните инвестиционни предложения и ППП, свързани със строителство на хидротехнически съоръжения, жилищно, вилно и друг вид строителство и с водовземане за напояване и производство на електроенергия, добив на инертни материали като общата площ на която е предвидено реализирането на различни инвестиционни предложения, планове и програми са с **обща площ от 135.783 ha, в границите на зоната засягащи 12.245 % от площта ѝ**. Тази данни и изчисления, са направени на база всички ИП и ППП за периода от 2008 г. до сега, за които е предоставена информация от регионалните инспекции.

По общини разпределението на ИП и ППП в границите на защитената зона, е както следва:

Община Пловдив - 80.259 ha;

Община Марица – 3.107 ha;

Община Родопи – 47.073 ha;

Община Стамболийски - 5.344 ha.

Площта на инвестиционното предложение, попада частично в границите ЗЗ „Марица-Пловдив” ВГ0002087, като заема 2.706 % /30.603 ha/ от площта ѝ – в ПИ № 56784.510.524 /обхващащ коритото на река Марица/. От тази площ, дейности ще бъдат извършвани в 3.44 ha /0.310 % от ЗЗ/, попадащи в границите на ЗМ „Нощувка на малък кormоран - Пловдив“, припокриващи се с границите на защитената зона. Предвидените дейности са в съответствие с т. 3.4 от Заповедта за обявяване на защитената територия /съгласно Заповед № РД - 644/05.09.2006 г. на МОСВ, (изменение с Заповед № РД-139 от 18 февруари 2014 г. ДВ бр. 24 от 18.03.2014 г.).

Режимът на защитената територия въвежда следните забрани:

- 1. Забранява се изсичане и опожаряване на дървета;*
- 2. Забранява се добив на пясък и други инертни материали, с изключение на добив съгласно издадените до влизането на тази заповед в сила разрешителни от Басейнова дирекция за управление на водите - Източно-Беломорски район, Пловдив;*
- 3. Забранява се ловуване;*
- 4. Забранява се строителство, с изключение на хидротехнически съоръжения за осигуряване проводимостта на реката, както и ремонт и поддръжка на съществуващата инфраструктура.*

От посочените инвестиционни предложения, планове и програми в по-голямата си част те ще се реализират извън границите на община Пловдив, а съответно в общините Родопи, Перушица, Стамболийски които не се очаква да доведат до формиране на кумулативно въздействие в съчетание с настоящото инвестиционно предложение, тъй като нямат неговият тип и характер. / „Стратегия за водено от общностите местно развитие за територията на Общини Перушица и Родопи“, „Изменение на Общ устройствен план (ОУП) на Община Пловдив.“ и др. /

Проектите, планове и ИП в границата на зоната са разположени в землищата на гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Костиево, с. Оризари и с. Цалапица, отстоящи на значително разстояние от настоящото инвестиционно предложение, и с различен характер от неговия. Те са отнасят за основно за строителство на различен тип обекти (паркинг, инфраструктура, магазин, ГПСОВ и канализация, и др.) и такива със селскостопански характер /кравеферми, свинеферми, база за съхранение и преработка на селскостопанска продукция и др./, с ниска степен на въздействие върху околната среда вкл. в периода им на експлоатация.

Най-близко разположеният обект който може да доведе до увеличаване степента на кумулативния ефект в границите на защитената зона, е комплексният проект „Дублиращ гребен канал - Екопарк Марица“ /землище град Пловдив/, за който има одобрени и приети през 2015 г. Доклад за екологична оценка и Доклад за ОСВ върху защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

Предвиденият за изграждане дублиращ канал заема 0.202 % (22.365 ha) от зоната за птиците, с баланс, силно изнесен към положителните за зоните въздействия с траен възстановителен и поддържащ характер. Съгласно направените заключения от експертите, за въздействието на този проект върху защитената зона „Марица-Пловдив“ BG0002087, не се очакват значителни отрицателни въздействия върху функциите и природозащитните им цели, природозащитните цели и местообитанията на птиците.

Възможно е да бъде предизвикано безпокойство, по-време на строителните дейности, но то ще бъде с временен характер. Площта която заема настоящото ИП в границите на ЗЗ е 2.706 % /30.603 ha/, попадаща в коритото на река Марица./ От тази площ, дейности ще бъдат извършвани в 3.44 ha /0.310 % от ЗЗ/, попадащи в границите на ЗМ „Нощувка на малък корморан - Пловдив“, като те са свързани основно със подобряване на проводимостта на реката в съответствие с тези посочени в т.3.4 от Заповедта за обявяване на защитената територия.

В тази връзка при съчетанието на този проект с настоящото ИП, е възможно да се формират потенциални кумулативни ефекти в границата на ЗЗ са възможни по отношение на шума, визуалното въздействие в съчетание с настоящото ИП, емисии във въздуха, безпокойство на животинските видове. Тези ефекти ще бъдат временни в рамките на зоната до приключване на строителните дейности, а други ще останат постоянни какъвто е ефекта от визуалното въздействие, след реализацията на двата проекта. Необходимо е да се отбележи, че и двата проекта попадат в границите на град Пловдив, и са разположени по протежението на река Марица, в район със значителна урбанизация и човешко присъствие.

Реализацията на тази група инвестиционни намерения, предвид на броя, своя характер, и въпреки близостта на някой от тях и отдалечеността си от предвиденото, в комбинация с него не биха довели до формиране на кумулативен ефект в границите на зоната, нито ще засегнат безопасността на въздушни коридори, местата за نوشуване и хранене, както и безпрепятствено придвижване на мигриращи птици или техни местообитания защитени от чл. 6, ал.1, т. 3 и 4 от *Закона за биологичното разнообразие*, включени в актуализираният формуляр на защитената зона.

➤ **ЗЗ „Река Марица” ВГ0000578 по Директивата за природните местообитания**

Защитената зона попада в териториалният обхват на РИОСВ-Пловдив, РИОСВ-Пазарджик, РИОСВ-Хасково и РИОСВ-Стара Загора. За оценка на кумулативният ефект са взети предвид ИП и ППП в границите на зоната, като е взета предвид и площта на настоящото инвестиционно предложение.

От наличната информация е видно, че определящи върху ЗЗ „Река Марица” ВГ0000578 са въздействията от различните инвестиционни предложения свързани със строителство на хидротехнически съоръжения, жилищно, вилно и друг вид строителство и с водовземане за напояване и производство на електроенергия, като общата площ на която е предвидено реализирането на различни инвестиционни предложения инвестиционни предложения, планове и програми е обща площ от 927.931 ha, в границите на зоната засягащи 6.315 % от площта ѝ.

Тази данни и изчисления, са направени на база всички ИП и ППП за периода от 2008 г. до сега, за които е предоставена информация от регионалните инспекции.

По общини разпределението на ИП и ППП в границите на защитената зона, е както следва:

Пловдив - 137.309 ha;	Чирпан – 2.300;
Родопи - 33.431 ha;	Димитровград – 272.015;
Марица - 19.072 ha;	Свиленград – 71.303;
Харманли – 14.800;	Стамболийски - 165.72 ha;
Любимец – 16.493;	Първомай - 26.232 ha;
Симеоновград – 19.355;	Садово - 29.863 ha.
Пазарджик – 109.91 ha;	
Септември - 25.953 ha;	

Заявените така инвестиционни предложения, планове и програми попадащи в териториалният обхват на защитената зона са разположени в съседни общини в област

Пловдив / община Родопи, община Марица, община Садово, община Стамболийски, община Първомай/, и такива разположени на значително отстояние от настоящото инвестиционно предложение / община Димитровград, община Чирпан, община Харманли и др./.

Анализът на подадените предложения в област Пловдив показва, че голяма част от тях обхващат дейности, които са насочени към изграждане на ВиК инфраструктура, сондажни кладенци, складови бази, кравеферма, спортно развлекателни комплекс и др.

Инфраструктурните обекти са ограничени по мащаби и с временно и възстановимо за зоните въздействие като подземно прокарване на кабели и водопроводи, което обикновено се извършва по полски пътища или в сервитутите на други създадени инфраструктурни елементи, което също не води до проява на отрицателен кумулативен ефект.

Разграничени във времето и пространството, относно реализацията им с оценявания проект са и останалите инвестиционни предложения, планове и програми:

- община Марица - (Създаване на трайно насаждение от сливи със система за капково напояване и производствена база, Почистване коритото на р. Марица и оползотворяване на излишните земни маси в количества 50000 куб.м в участъка над МВЕЦ „Маноле“, „Стратегия за водено от общностите местно развитие за територията на Община Марица“ за програмен период 2014 – 2020 г. и др.);
- община Родопи (Ресторантски комплекс и басейн, жилищно строителство, варов възел, детско и учебно заведение, магазин и паркинг, спортно-развлекателен комплекс, база за пейнтбол, база за спортен риболов, стопански улов на риба, воден спорт, бунгала, заведение за обществено хранене, паркинг за автомобили и др.);
- община Стамболийски - (Изграждане на свинеферма за 600 бр. свине-майки, изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води с капацитет 25000 еквивалентни жители, изграждане на кравеферма за 50 броя крави и магазин за хранителни стоки и др.);
- община Пазарджик - (Рибно стопанство за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки (садки), Горскостопанска програма за ползване на имот, Обработка на земеделска земя и засяването и с люцерна, Изземване на инертни материали от р. Марица и др.).

При изготвянето на анализа са използвани обобщени данни за одобрени ИП и ППП попадащи и в обхвата на РИОСВ-Хасково и РИОСВ-Стара Загора площта, обект на инвестиционните проекти или планове включва целите поземлени имоти. Съгласно изготвената справка, по данни предоставени от компетентните органи по-околна среда, характерът им е свързан с основно с реализацията на обекти свързани с техническата инфраструктура („Надземна фотоволтаична система“, „Прекарване на оптична кабелна линия“, „Изграждане на ВЛ 110 Кв“, „Изграждане на МВЕЦ“, и др.), и такива със селскостопански и екологичен характер (Горскостопански план, Изграждане на кравеферма Почистване на речните легла за поддържане на проводимостта им при високи води от валежи и снеготопене, Почистване ляв ръкав на река Марица, Осигуряване на проводимост чрез изнасяне /добив/ на наносни материали от коритото на р. Марица в землището на гр. Любимец, Генерален план за водния сектор в гр. Димитровград и др./

Отдалечеността им от обхвата на оценяваното инвестиционно предложение /попадащо изцяло в регулационните граници на град Пловдив, не би довела до формиране на комбинирано (кумулятивно) въздействие в рамките на защитената зона, както по отношение на отделните компоненти на околната среда въздух, води (повърхностни, подземни), почви, така и върху предмета на опазване на ЗЗ - природните местообитания, в съчетани с настоящото инвестиционно предложение.

Отдалечеността им от предвидените имоти в които ще се реализира, настоящото ИП не би довела до формиране на комбинирано (кумулятивно) въздействие в рамките на зоната, както по отношение на отделните компоненти на околната среда въздух, води (повърхностни, подземни), почви, така и върху предмета на опазване на ЗЗ – природните местообитания и местообитанията на целевите животински видове, съчетани с настоящото ИП.

По отношение възникване на кумулативен ефект, най-близко разположеният обект с подобен характер на ИП, който може да доведе до увеличаване на степента му /синергично въздействие/ в границите на защитена зона BG0000578, е комплексният проект „Дублиращ гребен канал - Екопарк Марица“ /землище град Пловдив/, за който има одобрени и приети през 2015 г. Доклад за екологична оценка и Доклад за ОСВ върху защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

По отношение на мащаба на комплексния проект за изграждане на „Дублиращ Гребен канал – Екопарк Марица” и включените в териториалният му обхват поземлени имоти, същите не засягат територии (участъците) попадащи в проектните предвиждания на настоящото инвестиционното предложение /ПИ с № 56784. 501.343, 56784. 56784. 506.9504, 56784.507.7, 56784.510.524, 56784.518.1255, 56784.520.1263, 56784. 518.1256, 56784.520.1265 и 56784.520.1371/. Те са отдалечени от предвидените в участъците строително-рехабилитационни дейности, които ще са с нисък интензитет и по-кратък срок на изпълнение.

Предвидените с комплексния проект дейности са свързани с изграждане на допълнително водно трасе е ситуирането на дублиращия гребен канал в терените между съществуващия олимпийски гребен канал и дясната дига на река Марица.

Предвиденият за изграждане дублиращ канал заема 0.253 % (37.221 ha) от площта на защитената зона, и според направените заключения в изготвения доклад по ОСВ за обекта, не се очакват нарушения в структурата на защитената зона, както и отрицателни въздействия върху функциите и природозащитните им цели, загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, загуби на индивиди. Не се очаква и да се нарушат други характеризиращи защитената зона.

За да възникне евентуално кумулативно /комбинирано/ въздействие, върху защитената зона, трябва дейности по реализирането на двата проекта да започнат едновременно и по едно и също време, като е необходимо да се отчете, че тази възможност е минимална. В тази връзка може да се посочи, че дейностите по реализацията и изпълнение на настоящото инвестиционно предложение, няма да доведат до формиране на значителен кумулативен ефект, и реализацията му ще започни, след дейностите по изграждането на дублиращия гребен канал. Същите целят, социализация на бреговете, рехабилитация на съществуващите оградни брегозащитни стени и изграждане на централно кюне за провеждане на ниските води, изграждане на зони за отдих и рекреация и др., което ще има

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

цялостен положителен ефект върху прилежащите градски територии и населението на града.

Поради изразеното времево и пространствено разграничение, на този етап от реализацията на ИП, не може да се очаква силно изразен кумулативен ефект върху ключовите елементи на зоните в резултата на тяхната евентуална реализация съвместно с настоящото инвестиционно предложение.

За по-пълна оценка и заключение по отношение на формирането на кумулативният ефект, по отношение компонентите на околна среда в рамките на двете защитени зони е обобщено в следващата таблица:

Таблица 11. Потенциални въздействия с вероятен кумулативен ефект при реализацията на инвестиционното предложение върху защитените зони (ЗЗ „Марица-Пловдив” BG0002087 и ЗЗ „Река Марица” BG0000578)

Дейности	Потенциални, възможни въздействия	Обхват на въздействието	Кумулативен ефект
Строителни дейности	Унищожаване на местообитания, Безпокойство от повишени нива на шум, Смъртност на индивиди, Увреждане на съседни територии, Намаляване параметрите на зооценозите в съседни терени, Опасност от възникване на пожари	В границите на двете защитени зони, до приключване на строителните дейности	Потенциален кумулативен ефект при унищожаване и увреждане на местообитания.
Пряко нарушаване на защитени местообитания в границите на защитените зони при експлоатация	Не се засягат	В границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578 и ЗЗ „Марица-Пловдив”	Не се очаква
Пътна и транспортна мрежа	Безпокойство от движеща се транспортна и монтажна техника, Възможност за унищожаване на индивиди.	В границите на двете защитени зони, до приключване на строителните дейности	Не се очаква
Изкопни работи и неправилно съхранение на изкопните земни маси на определени площадки, при строителство.	Пряко увреждане на съседни територии.	В границите на двете защитени зони, до приключване на строителните дейности	Не се очаква
Изхвърляне на строителни и битови отпадъци, при строителство и експлоатация	Пряко увреждане на съседни местообитания, Привличане на животни, обитаващи градската среда	В границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578 и ЗЗ „Марица-Пловдив”	Не се очаква, формирането му при спазване на правилата за депониране и транспортиране на отпадъците.

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

Експлоатация	Риск от поява на целеви животински видове, предмет на опазване в ЗЗ, в границите на ИП	В границите на ЗЗ „Река Марица” ВГ0000578 и ЗЗ „Марица-Пловдив”	Потенциална възможност да се прояви и формира кумулативен ефект, при изграждането на друг обект с които да се ограничи възможността за бърза реакция на видовете и възпрепятстване на свободното им придвижване на безопасно място.
--------------	----------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Всичките изброени инвестиционни проекти и планове, на база данни на в РИОСВ-Пловдив, РИОСВ-Пазарджик, РИОСВ-Хасково и РИОСВ-Стара Загора, видно от *Таблица 3*,

Таблица 4,

Таблица 5, Таблица 6,

Таблица 7, Таблица 8 и Таблица 9, са на достатъчно отстояние едно от друго и съответно от териториалния обхват на инвестиционното предложение, и не се очаква да се формира натрупване на въздействието, поради което не може да се очакват никакви негативни въздействия, като: замърсяване на атмосферен въздух, климат, почвени и/ или повърхностни води с минерални торове и пестициди и влошаване качеството на питейните води, поради характера на технологията. При съобразяване с геоложката среда, няма да доведе до кумулативни въздействия по отношение на сеизмичния риск, което да застраши околната среда и здравето на хората.

Кумулативното въздействие най общо казано е в резултат от отделни инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност и реализирани в определен период от време, и разположени в близост на инвестиционни предложения, със сходен характер /в случая комплексния проект за изграждане на „Дублиращ Гребен канал – Екопарк Марица”/. Възможно е формирането на временни кумулативни въздействия, при едновременната реализация на двата проекта, които след приключване, на строително-монтажните дейности ще приемат нормалното си за района ниво. Единствено ще има промяна във връзка с визуалното въздействие, което ще остане постоянно след реализацията на обектите.

Точното съблюдаване на съвременните нормативни уредби при ново строителство и спазването на и при съобразяване, изцяло с идейният проекта за реализацията на обекта, и заложените в него показатели, се очаква реализацията на инвестиционното предложение да се отрази положително върху устойчивостта, сигурността и безопасността при евентуални критични ситуации /повишаване на речното ниво на река Марица, опасност от заливане и наводнения в района на град Пловдив, и др./, и да се намали кумулативното въздействие в рамките на защитените зони.

От екологична гледна точка основно значение придобива фактът, че по време на реализацията на проекта за „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив“, засегнатите територии в по-голямата си част са с начин на трайно ползване „населени места“, „булеварди“, „зелени площи за широко обществено ползване“ и „водни течения“, попадащи в границите на двете защитени зони част от екологичната мрежа Натура 2000. С настоящото инвестиционното предложение и предвижданията в проекта, не се засягат горски и земеделски територии.

В тази връзка и при така представените данни може да направим следните изводи:

- *Не може да се очаква, формиране на кумулативен (комбиниран) ефект при съчетание на настоящото ИП и реализацията на другите инвестиционни предложения, планове и програми свързано със загуба на местообитания предмет на опазване и местообитания на животински видове в границите 33 „Река Марица“ BG0000578 и 33 „Марица-Пловдив“ BG0002087, като основната причина за това може да се представи, разстоянието по-между тях;*
- *По отношение на комплексния проект за изграждане на „Дублиращ Гребен канал – Екопарк Марица“, са направени заключения от експертите за 33 „Река Марица“ BG0000578 и 33 „Марица-Пловдив“ BG0002087, че не се очакват значителни отрицателни въздействия върху функциите и природозащитните им цели, местообитанията на целевите животински видове и природните местообитания. В тази връзка, считаме, че кумулативен ефект ще се формира при едновременната реализация на двата проекта, но той ще бъде с малка степен и с временен характер, до приключване на строителните дейности, по изграждането им;*
- *Не може да се очаква кумулативен (комбиниран) ефект при съчетание на настоящото ИП и реализацията на другите инвестиционни предложения, планове и програми по отношение на отделните компоненти на околната среда (въздух, води, почви, растителен и животински свят и др.);*
- *Кумулативния ефект може да бъде насочен единствено към косвените, временни въздействия, които след въвеждане на обекта на ИП в експлоатация, ще са минимални и незначителни.*

3. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

Върху структурните елементи и функции на защитени зони BG0000578 „Река Марица“ и BG0002087 „Марица – Пловдив“, влияние е възможно да окажат заложените в изпълнението на техническия проект дейности – местоположението им, отделните етапи на изпълнение, интензивност на въздействията от изграждането на обекта и експлоатацията му, както и изграждането на прилежащата му инфраструктура.

Реализацията на инвестиционното предложение е в две фази – изграждане на обекта съгласно изготвеният технически проект и експлоатация му. Очакваните въздействия върху природните местообитания, и местообитанията на целевите животински видове, предмет на опазване в двете защитени зони попадащи в териториалният обхват на инвестиционното предложение, също са разгледани съобразно тях.

Елементи и дейности на инвестиционното предложение

Очакваните въздействия от елементите на инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми, проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони. Те ще бъдат с обхват в рамките на територията, върху който ще се реализира ИП. Тези въздействия могат да бъдат отнесени към две групи:

Преки въздействия:

- Засягане на части от природни местообитания и местообитания на целеви животински видове предмет на опазване;
- Намаляване площта на типове природни местообитания, включени в приложение 1 на *Закона за биологичното разнообразие*;
- Промяна на видовия състав от растения и животни.

Косвени въздействия:

- Влошаване качествата на местообитания;
- Обезпокояване на видовете от шумови въздействия;
- Промяна в компонентите на околната среда.

Елементите на проекта, за реализацията на инвестиционното предложение, и тяхното потенциално въздействие върху екосистемата в защитените зони е представено в следващата таблица.

Таблица 12.

Елементи на проекта за укрепване и социализация на речното корито на р. Марица	Характер на потенциалното въздействие
Подготовка на терена за реализацията на ИП, в отделните участъци при използване на механизация.	Нарушаване на естествени растителни местообитания. Частично отстраняване на дървесна и храстова растителност.
Изкопни дейности в отделните, участъци от ИП.	Създаване на предпоставки за засягане на части от хабитати и популации на растителни и животински видове
Движение на транспортна техника в участъците	Разпокъсване и утъпкване на растителни съобщества. Безпокойство на животински видове /въздействие с временен характер/.
Антропогенно натоварване на района от присъствие на работници и специалисти.	Наличие на предпоставки за замърсяване на околната среда.
Работа на строително и монтажна техника	Замърсяване на въздуха с аерозоли от ДВГ. Безпокойство на

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околновръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

	местната фауна. /въздействие с временен характер/.
Изкопни работи в части от речното легло /въздействие с временен характер/.	Влошаване физико-химичните качества на речната вода. Влошаване и нарушаване местообитанията на хидробионтите. Намаляване и влошаване качествата на трофичната база. Унищожаване на дънната биоценоза.
Доставка на строителни елементи, съгласно предвидените с проекта дейности, по реализация на ИП.	Повишаване на шумовите нива и безпокойство на животните.
Образуване на строителни отпадъци	Временно замърсяване на терена до тяхното извозване.
Промени в акустичните нива	Безпокойство на животински видове в района на строителството.
Изграждане на земно-насипна диги за отбиване на речната вода и обратното изнасяне на земната маса /въздействие с временен характер/.	Повишаване мътността на речната вода. Полепване на фините теригенни частици по подводната растителност, дъното и влошаване трофичната база на хидробионтите, местата за отлагане на хайвер, загуба на оплоден хайвер, ако дейността се извърши по време на размножаване на рибите.

Таблица 13. Риск от възникване на вероятни отрицателни въздействия, произтичащи от реализацията на елементите на инвестиционното предложение и тяхното потенциално въздействие върху защитената зона

Дейности на инвестиционното предложение	Характер на потенциалното въздействие
Изграждане на обекта на инвестиционното предложение	<ul style="list-style-type: none"> - възможно увреждане на местообитания вследствие замърсяване с прахови емисии и емисии от изгорели газове; - възможно унищожаване на природни местообитания и местообитания на целеви видове, и безпокойство; - замърсяване на местообитания на водни видове; - безпокойство на пребиваващи в близост животински видове; - евентуална смъртност на индивиди; - възможно засягане на площ от природно местообитание и/или местообитание на вид; - възможно фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове.
Експлоатация на обекта на инвестиционното предложение	<ul style="list-style-type: none"> - безпокойство на пребиваващи в близост чувствителни животински видове; - навлизане на инвазивни и/или нетипични за района растителни видове и промяна на структурата и видовия състав на местообитанията; - възможна рудерализация на околните тревни съобщества и снижаване на стойността на хранителната база.
	<ul style="list-style-type: none"> - безпокойство на пребиваващи в близост чувствителни животински видове; - увреждане на местообитания вследствие замърсяване с прахови емисии и емисии от изгорели газове; - възможен бариерен ефект; - повишена възможност от възникване на пожари; - светлинни емисии.

Дейностите, свързани с изграждането на обекта на инвестиционното предложение, и при експлоатацията на съоръженията, предполагат следните въздействия върху защитената зона и елементите ѝ, при най-неблагоприятни условия:

- *Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на целеви животински видове*, предмет на опазване в зоната, в обхвата на имотите, предмет на инвестиционното предложение в резултат от предвидените дейности, урбанизация и др. За пряко засегнати се приема терените попадащи в обхвата на ИП, които са изцяло урбанизирани територии, съгласно НТП (начин на трайно ползване). За оценка степента на въздействие се използва процентното съотношение между засегнатата площ и площта на природното местообитание /местообитанието на вида в зоната;

- *Фрагментация на природни местообитания, предмет на опазване в зоната* - когато територия (полигон), заета от дадено природно местообитание е засегната така, че оставащата част/части от същия са с недостатъчна площ, за да се запази/запазят характеристиките си на засегнатото природно местообитание, или тези характеристики са негативно повлияни. Влошаването или дори загубата на тези характеристики се дължи на промяна на абиотичните (напр. слънчево греене, въздушна влажност, почвена влажност и пр.) и/или биотичните фактори на средата (видов състав на дървесния, храстовия или тревния етаж);

- *Фрагментация на местообитания на видове, предмет на опазване в зоните* - когато територия (полигон), заета от местообитание на даден вид е засегната така, че оставащата част/части от същия са с недостатъчна площ, за да запази/запазят характеристиките си на местообитание за този вид;

- *Барьерен ефект* – когато индивиди от засегнатите видове не могат да се придвижват свободно. Това може да се дължи на невъзможност на индивиди от някои видове да преодолеят препятствия по пътя им;

- *Безпокойство на животински видове* - в резултат от шума и присъствието на хора по време на експлоатация на съоръжението, както и светлинните емисии при осветяване на игровите полета по време на експлоатацията. Въздействието на безпокойството е видово специфично, като за по-чувствителните видове е приета граница на въздействието до 200 м от източника на шума.

Относно, източниците на светлинни емисии няма установени норми законови норми за предизвикване на отрицателни въздействие в обкръжаващата среда. В тази връзка може да се посочи, че ще се запазят в сегашното си състояние и няма да предизвикат отрицателни въздействия и при реализацията на инвестиционното предложение.

- *Увреждане на природни местообитания* вследствие замърсяване с прахови емисии и емисии от изгорели газове по време на експлоатацията, от химически промени в околната среда и от геоложки, хидроложки и хидрогеоложки промени от експлоатацията;

- *Нахлуване на неместни видове* - при ландшафтното оформяне и озеленяване на обекта с такива.

Въздействия в периода на строителните дейности ще се отразят най-напред с шумово обезпокояване на птиците, чийто местообитания са най-близко до обекта (главно водолюбивы птици и др.). Естествената им реакция ще се изразява във временно отдалечаване до завършване на строителните дейности.

Не се очакват съществени промени в качеството на атмосферния въздух. Временно ще се наблюдава повишаване на нивата на прахови частици, вследствие на транспортирането на строителните материали. Отработените газове от строително-монтажната техника също ще доведат до промени в качествата на атмосферния въздух, но те ще бъдат временни и незначителни като въздействие.

По време на строителните дейности /които ще се извършват поетапно в отделните участъци/, ще се генерира основно шум от движението на строително-монтажната техника и изкопно-насипните дейности, в отделните участъци. Очакваните стойности за шумовото натоварване на работната среда на площадките ще бъдат под пределно допустимите норми.

При използване на тежки машини и товарни автомобили генерираният шум от булдозери е 88-105 dB (A), на товарачни машини 85-98 dB(A), фадрома до 89 dB(A). Шумът генериран от товарните автомобили варира от 85 dB (A) до 89 dB (A). Шумовите нива при строителството на обекта ще имат отражение върху орнитофауната и бозайниците в района, но то ще бъде с временен характер.

По време на строително-монтажните дейности ще има присъствие на работници, специалисти и ръководен персонал. Тяхното присъствие в рамките на работния ден ще има определено въздействие върху близко обитаващите представители на дивата фауна, които ще бъдат принудени да се дистанцират в съседни територии до завършване на строително-монтажната работа по обекта. Присъствието на работници в района на изграждане на съоръженията е локално и временно, до въвеждане на обекта в експлоатация.

Основното въздействие върху повърхностните води от изпълнението на проекта се очаква да бъде във фазата на строителството, в отделните участъци от речното легло. Те ще бъдат временни, до въвеждането на обекта в експлоатация. От особена важност при изпълнение на строителните работи е да се използва изправна техника и да не се допуска замърсяване на водите, и крайречните територии с масла и горива. Тези условия и изисквания са от съществено значение и при изпълнение на строителните дейности.

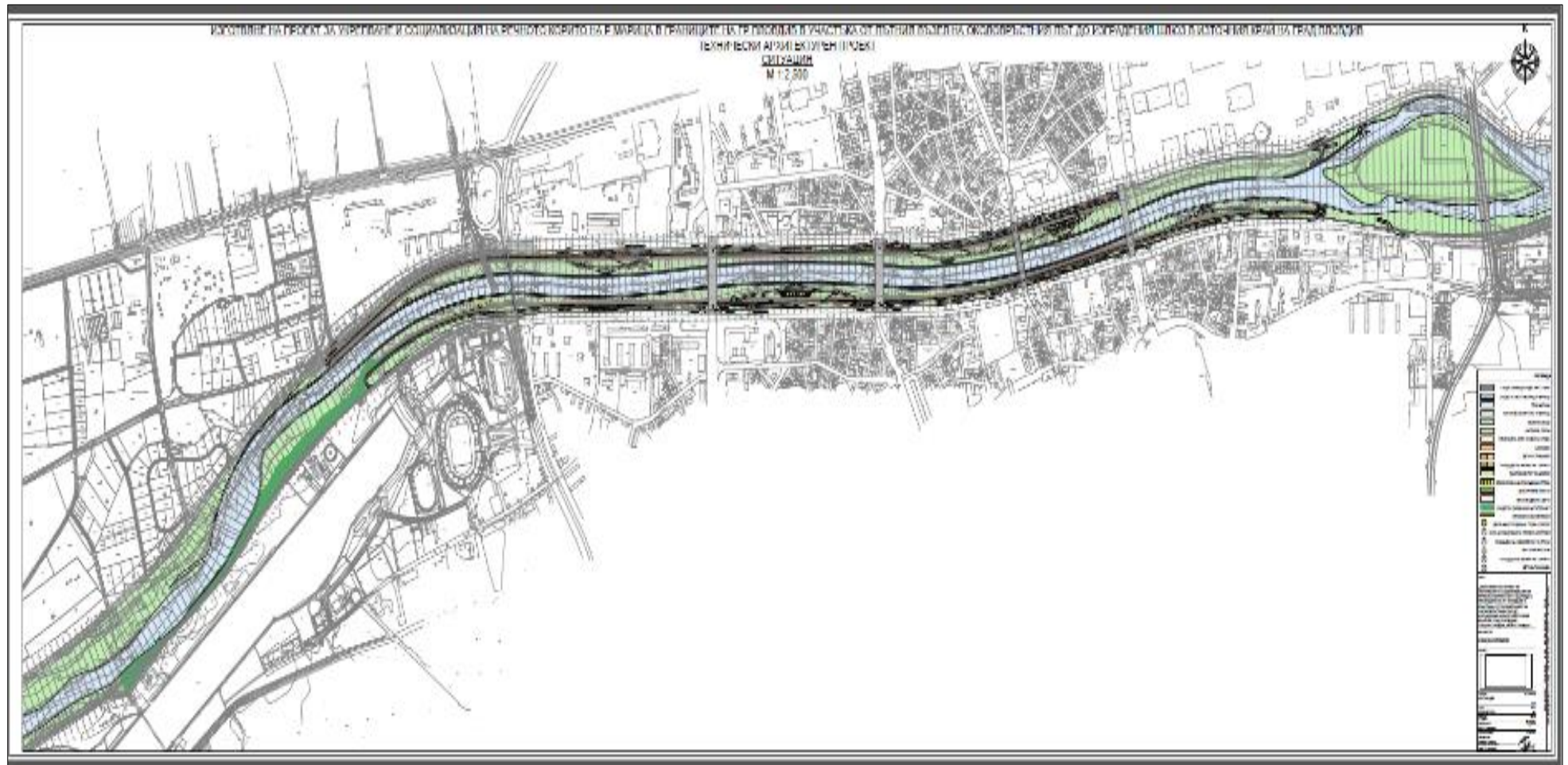
Замърсяване от битово-фекални води в района на работните площадки в отделните участъци не се очаква, тъй като е предвидено използването на химически тоалетни и умивалници, с цел предпазване от замърсяване на повърхностните и подземните води.

При изграждане на премостващи съоръжения ще бъде отстранена частично крайбрежната храстова и дървесна растителност, попадаща в отделните участъци на ИП.

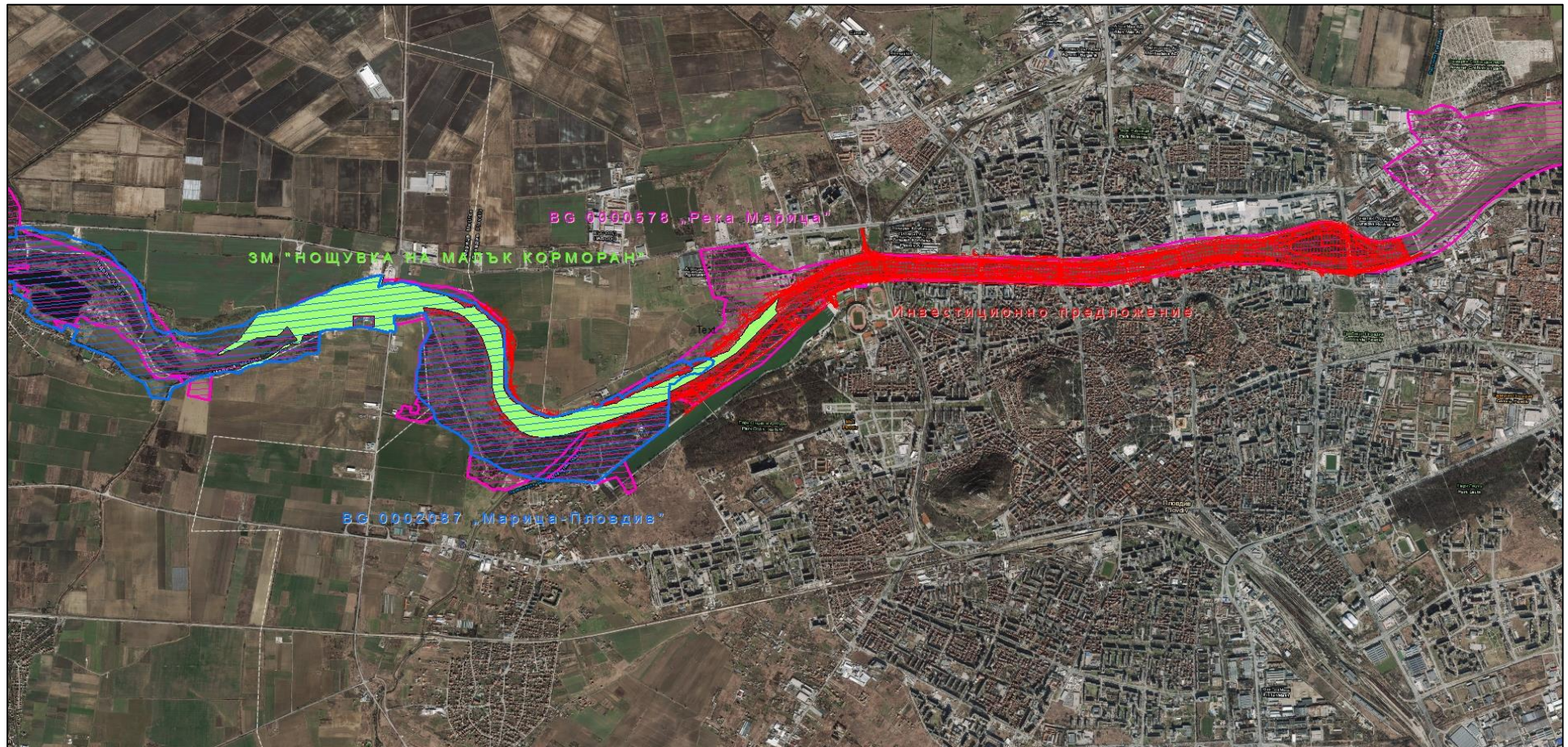
Независимо от това, с укрепването и социализация на речното корито на р. Марица не се очакват промени във видовия състав на флористичните и фаунистичните комплекси. Възможна е временна смяна на територията на обитание, но след приключване на строителството същата отново да бъде заета от привързаните към нея видове.

По време на експлоатация на обекта на ИП, човекопотокът ще генерира, основно битови отпадъци в границите на предвидените кътове за отдих и спортни площадки, и др, които следва да се събират на определени места и периодично да се извозват до указаното от общината депо.

Въздействието на елементите на инвестиционното предложение върху местообитанията, биоразнообразието в защитените зони по време на експлоатация му може да се определи като постоянно във времето, но с ниски стойности.



Фиг. 2 Териториален обхват на инвестиционното предложение, в землището на град Пловдив, община Пловдив /проект/



Фиг. 3 Местоположение на инвестиционното предложение спрямо защитените зони BG0000578 „Река Марица“ по Директивата за опазване на природните местообитания и BG0002087 „Марица – Пловдив“ Директивата за дивите птици и ЗМ „Нощувка на малък корморан“

4. ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТРАЗЯВАНЕ (ОТЧИТАНЕ) ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

При разработване на оценката за степента на въздействие на настоящото инвестиционно предложение за „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив, върху защитени зони BG0000578 „Река Марица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, и защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив” от мрежата Натура 2000 са разгледани природните местообитания и местообитанията на целевите животински видове, предмет на опазване, които попадат в териториалния му обхват

Двете защитени зони са обявени и приети, по смисъла на чл. 6 от *Закона за биологичното разнообразие* по Директивата за природните местообитания 92/43/ЕИО част от Националната екологична мрежа Натура 2000.

Таблица 14. Защитена зона по Директива 2009/147/ ЕИО за опазване на дивите птици

Име	Код	Площ (ha)	Статут
„Марица-Пловдив”	BG0002087	1108.811	Обявена е със Заповед № РД-836 от 17.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите.

Таблица 15. Защитена зона по Директива 92/43 ЕИО за природните местообитания

Име	Код	Площ (ha)	Статут
„Река Марица”	BG0000578	14693.1	Предложението за обявяване на защитената зона, е одобрено от Националния съвет по биологично разнообразие на 21.11.2006 г. и с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (ДВ бр.21/09.03.2007 г.).

4.1. Защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив” по Директива 92/43/ЕИО за опазване на дивите птици

Съгласно стандартния формуляр на защитената зона е тип J - Защитена зона по Директива за местообитанията, която се припокрива със защитена зона по Директива за птиците.

Зоната е обявена на основание чл.12, ал.6 във връзка с чл.6, ал.1 т.3 и т.4 от ЗБР и Решение №122/2007 г. на МС със Заповед № РД-836/17.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите.

Защитена зона „Марица-Пловдив“ е записана с идентификационен код BG0002087 и с площ 1108.8113 ха. Тя е част от национална екологичната мрежа в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от *Закона за биологичното разнообразие*, изградени по европейската програма Натура 2000 в частта ѝ за опазване на птиците от Директива 2009/147/ЕО). Обявена е със Заповед № РД-836 от 17.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите.

Защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив“ е записана с идентификационен код BG0002087 и с площ 11088.113 дка. Тя е част от национална екологичната мрежа в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от *Закона за биологичното разнообразие*, изградени по европейската програма Натура 2000 в частта ѝ за опазване на птиците от Директива 2009/147/ЕЕС). Включва землищата или част от тях на 5 селища от 4 общини в рамките на Пловдивска и Пазарджишка област:

Таблица 16.

ОБЩИНА	ЗЕМЛИЩЕ	ЕКАТТЕ
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ		
Марица	Костиево	38950
Родопи	Оризари	53833
Родопи	Цалапица	78029
Стамболийски	Стамболийски	51980
Пловдив	Северен	
Пловдив	Западен	73866
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК		
Пазарджик	Говедаре	15271

- **Административен район**
BG42 – Южен централен
- **Географско местоположение на центъра на обекта**

- Географска дължина E 24.6
- Географска ширина N 42.14805555555556

Други характеристики на зоната

Според вносителите на предложението за обявяване на зоната тя обхваща коритото на река Марица от Говедаре и Стамболийски, до гребния канал в Пловдив, заедно с крайречната дървесна и храстова растителност, предимно върби (*Salix spp.*), елша (*Alnus spp.*) и тополи (*Populus spp.*).

Качество и значимост

Представлява важно местообитание за редица водоплаващи и водолюбиви птици. Островите и пясъчните коси в реката, както и дървесната и храстова растителност по бреговете ѝ са най-важното място по поречието на река Марица за нощувка на световно застрашения вид малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*). Тук се намира най-голямата нощувка на вида по поречието на Марица и за цялата Тракийска низина. Птиците пренощуват тук, а през деня се хранят във водоемите по поречието на реката и в низината. По време на зимуване в рамките на мястото се концентрира и речната чайка (*Larus ridibundus*).

Уязвимост

Територията на Марица-Пловдив е разположена в съседство с втория по големина град в България – Пловдив. Тя е подложена на силен антропогенен натиск от продължаващата урбанизация на района, както и от интензивните човешки дейности.

Най-сериозните заплахи за мястото са свързани основно с управлението на водите, добива на пясък и чакъл, както и горско-стопанските дейности. Изсичането на дървесната и храстовата растителност по бреговете на Марица и залесяването с неприсъщи за района видове, както и увеличаване на добива на пясък и чакъл води до влошаване и унищожаване на местообитанията, важни за почивка на птиците, особено на малкия корморан.

Тези дейности, заедно с незаконните сечи, предизвикват ерозия на речните брегове. В резултат на добива на пясък и чакъл някои от естествените острови по река Марица са напълно унищожени. Дейностите, свързани с отдих и туризъм в съседните територии, са доста интензивни и проектите за разширяването им ще нанесат щети на значителни части от мястото. На много места и особено покрай пътищата съществуват незаконни сметища. Поради лесния достъп до територията се наблюдава значително безпокойство на птиците, причинено от незаконния лов на защитени видове, незаконен лов с мрежи, както и на умишлено пряко безпокойство на малкия корморан при местата му за нощуване.

Предназначение на обекта

Зоната включва, територията на защитена местност „Нощувка на малък корморан“ /7.34 % от площта ѝ/, обявена със Заповед №РД-644 от 05.09.2006 г. на МОСВ, с площ от 82.10 ha в землищата на селата Костиево, община Марица и Оризари, община Родопи, област Пловдив и гр. Пловдив с цел опазване местообитание, място за почивка и струпване по време на миграция на малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*).

Режимът на защитената територия въвежда следните забрани:

- Забранява се изсичане и опожаряване на дървета;
- Забранява се добив на пясък и други инертни материали, с изключение на добив съгласно издадените до влизането на тази заповед в сила разрешителни от Басейнова дирекция за управление на водите - Източно беломорски район-Пловдив;
- Забранява се ловуване;
- Забранява се строителство, с изключение на хидротехнически съоръжения за осигуряване проводимостта на реката, както и ремонт и поддръжка на съществуващата инфраструктура.

Предмет и цели на защитена зона съгласно чл. 8, ал. 1, т.2 на ЗБР:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

По класове земно покритие площта на се разпределя в следните групи, съгласно актуализираният стандартен формуляр:

Таблица 17. Класове земно покритие в защитената зона

Класове земно покритие	% Покритие
Изкуствени горски монокултури	2.0
Храстови съобщества	3.0
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	13.0
Сухи тревни съобщества, степи	13.0
Друга орна земя	8.0
Широколистни листопадни гори	13.0
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	31.0
Тресавища, блата, мочурища	1.0
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	8.0
Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне на угар)	18.0
<i>Общо</i>	<i>100</i>

Съгласно актуализирания стандартен формуляр на защитената зона „Марица-Пловдив“ BG0002087, птиците предмет на опазване са посочени в следващата таблица.

Таблица 18. Видове птици предмет на опазване в защитената зона

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Попул.	Миграционна Популация			Оценка			
	ИМЕ (на латински)		мин.	мак.	Единица	Попул.	Опав.	Изолир.	Цял. Оц.
A085	Голям ястреб	зимуваща	2	2	i	C	B	C	C
	<i>Accipiter gentilis</i>								
A086	Малък ястреб	съсредоточаване	3	3	i	C	B	C	C
	<i>Accipiter nisus</i>								
A229	Земородно рибарче	местна популация	10	10	p	B	A	C	B
A052	Зимно бърне	зимуваща	0	10	i	C	B	C	C
	<i>Anas crecca</i>								
A053	Зеленоглава патица	съсредоточаване	5	5	i	C	B	C	C
	<i>Anas platyrhynchos</i>								
A055	Лятно бърне	зимуваща	20	20	i	C	B	C	C
	<i>Anas querquedula</i>								
A028	Сива чапла	зимуваща	1	42	i	C	B	C	C
A060	Белооката потапница	зимуваща	-	1	i	C	B	C	C
	<i>Aythya nyroca</i>								
A087	Обикновен мишелов	съсредоточаване	5	5	i	C	B	C	C
	<i>Buteo buteo</i>								
A030	Черен щъркел	зимуваща	-	1	i	C	B	C	C
	<i>Ciconia nigra</i>								
A038	Поен лебед	зимуваща	-	13	i	C	B	C	C
	<i>Cygnus cygnus</i>								

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

A036	Ням лебед	зимуваща	-	67	i	C	B	C	C
	<i>Cygnus olor</i>								
A027	Голяма бяла чапла	зимуваща	1	22	i	C	B	C	C
	<i>Egretta alba</i>								
A096	Черношипа ветрушка	съсредоточаване	3	3	i	C	B	C	C
	<i>Falco tinnunculus</i>								
A153	Средна бекарина	зимуваща	-	17	i	C	B	C	C
	<i>Gallinago gallinago</i>								
A154	Голяма бекарина	зимуваща	-	18	i	C	C	C	C
	<i>Gallinago media</i>								
A179	Речна чайка	зимуваща	59	1454	i	A	A	C	A
	<i>Larus ridibundus</i>								
A017	Голям корморан	зимуваща	12	480	i	B	A	C	B
	<i>Phalacrocorax carbo</i>								
A393	Малък корморан	зимуваща	19	3655	i	A	A	C	A
	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>								
A393	Малък корморан	съсредоточаване	1173	2965	i	A	A	C	A
	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>								
A004	Малък гмурец	зимуваща	2	184	i	A	C	C	C
	<i>Tachybaptus ruficollis</i>								
A142	Обикновена калугерица	зимуваща	-	8	i	C	B	C	C
	<i>Vanellus vanellus</i>								

4.1.1. Защитена зона BG0000578 „Река Марица” по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания

Защитена зона „Река Марица“, с идентификационен код BG0000578, е една от защитените зони по Директива 92/43/ЕЕС /за местообитанията/ от национална екологичната мрежа Natura 2000 в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от Закона за биологичното разнообразие. Общата ѝ площ е 14 693.10 ha. Защитената зона е тип К - *защитена зона по Директива за местообитанията, която припокрива защитена зона по Директива за птиците.*

Предложението за обявяване на защитената зона, е одобрено от Националния съвет по биологично разнообразие на 21.11.2006 г. и с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (ДВ бр.21/09.03.2007 г.). Документацията е внесена в Европейската Комисия през март 2007 г. и е одобрена от нея. Зоната е изключително важен биокоридор, свързващ зоните в цяла Южна България, тъй като река Марица е най-голямата река на Балканския полуостров. Тя има водосборна област до устието си с площ от 53 000 км², а до държавната граница между България и Гърция - 21 084 км².

Горите заемат 17% от поречието - 8 470 км², или 40% от цялата водосборна област. Характерна особеност за процентната залесеност, отнесена последователно към отделните хидрометрични станции на главната река е, че отначало в горното течение тя много бързо нараства (от 4.2 % при хидрометричната станция кота 1900 на 75.7% при хидрометричната станция гара Белово), след това между станция гара Белово и Пловдив намалява на 55 %, като в целия интервал запазва същия процент и от Пловдив надолу до границата постепенно намалява и стига до 40%.

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изграден шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

Обхваща землищата или части от тях на 83 селища, обединени в 18 общини и 4 области, представени в следващата таблица.

Таблица 19.

ОБЩИНА	ЗЕМЛИЩЕ НА НАСЕЛЕНО МЯСТО
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК	
Белово	Белово, Дъбравите, Мененкьово
Пазарджик	Пазарджик, Величково, Говедаре, Звъничево, Мирянци, Мокрище, Огняново, Пазарджик, Синитово, Хаджиево
Септември	Септември, Бошуля, Ветрен, Виноградец, Злокучене, Карабунар, Ковачево
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ	
Марица	Костиево, Маноле, Рогош, Скутаре
Пловдив	Пловдив
Първомай	Виница, Градина, Дебър, Добри дол, Караджалово, Първомай, Крушево, Любеново
Раковски	Белозем, Чалъкови
Родопи	Оризари, Цалапица, Ягодово
Садово	Катуница, Милево, Поповица, Селци, Чешнегирово
Стамболийски	Стамболийски, Ново село, Триводици
ОБЛАСТ ХАСКОВО	
Димитровград	Димитровград, Брод, Великан, Златополе, Крум, Радиево, Райново, Скобелево, Сталево, Черногорово, Ябълково
Любимец	Любимец, Георги Добрево, Йерусалимово
Свиленград	Свиленград, Генералово, Капитан Андреево, Момково, Капитан Андреево
Симеоновград	Симеоновград, Константиново, Свирково
Харманли	Харманли, Бисер, Българин, Доситеево, Преславец, Рогозиново, Шишманово
Хасково	Нова Надежда
ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА	
Братя Даскалови	Мирово
Чирпан	Зетьово, Златна ливада

- **Административен район**
BG42 – Южен централен район
BG34 – Югоизточен район
- **Географско местоположение на центъра на обекта**
Географска дължина – E 25.7753
Географска ширина – N 42.0039

Други характеристики на зоната

Първата част от зоната включва участък от 105 км покрай реката. Територията е представена предимно от открити площи, горските терени са рядкост и обикновено присъстват като изкуствено засадени петна от топола. Биокоридора включва Защитени зони „Мъртвицата“ и „Оризаре“. ЗЗ „Мъртвицата“ е част от старото корито на реката. Откритото водно огледало покрива около 1 декар обграден от гъста растителност представена от върба, елша и топола. Почти няма блатна растителност (дзука и тръстика). Влажните зони и приспособената изкуствено засадена растителност са оградени с ограда, като на територията им има ловджийски заслон осигуряващ известна охрана на района. Зоната включва две изкуствени езера за развъждане на риба - Три водици и Звъничево, в които водният режим е

регулиран и позволява концентрирането на голямо разнообразие от зимуващи птици.

Голяма част от зоната е запустяла обработваема територия, доскоро използвана за пасища. ЗЗ „Оризаре“ включва речното корито, растителността по бреговете и водните площи на езерата образувани от добива на пясък. Езерата за добив на инертни материали са 5. Втората част на реката е изцяло оградена с диги. Има няколко езера, които събират около себе си зимуващите птици. 95% от крайречните брегове е обезлесена. Зоната съдържа в себе си няколко подзони. Злато поле е стара меандра зависима от едновременния добив на пясък. Водния режим в тази част е почти независим от новото на реката и се поддържа от извори и два малки притока. Източната част често пресъхва през лятото. Голяма част от обработваемата земя е запустяла и сега се използва за паша на добитък. Долната Ова е влажна ливада, разположена в обработваемата земя близо до реката. Около 5 басейна се използват за добив на инертни материали по протежението на цялата зона.

Качество и значимост

Зоната е важен биокоридор свързващ зоните в цяла южна България. Интересът на орнитолозите тук е доста засилен, дори през цялата година. Важна е ролята му на некрайбрежно място за зимуване, като тук колонията на Корморана пигмей наброява 4000-6000 индивида.

Някои участъци на зоната по горното течение опазват едно от последните запазени места където коритото на Марица е непроменено и където се развива крайречна растителност. Мястото предлага условия за развитие на *Nymphaea alba*. Зоната включва защитена територия обявена за да опазва *Leucojum aestivum* - едно от малкото места където числеността е задоволителна. Части от зоната са представени от изкуствени влажни зони, като нивото на водата в тях е от изключителна важност за орнитофауната в района. Когато езерата за развъждане на риба се използват около тях 170 различни видове птици.

Територията на ЗЗ „Река Марица“ се припокрива на 3.16 % с 5 защитени местности, обявени или приведени в съответствие със *Закона за защитените територии*:

Таблица 20.

Връзка на обекта със защитени територии на национално и международно ниво	%
Защитена местност „Лозенски път“	0.41
Защитена местност „Шарения остров“	0.09
Защитена местност „Златно поле“	1.32
Защитена местност „Долната ова“	0.34
Защитена местност „Мъртвицата“	1.00

Площта на защитената зона частично се припокрива на две места с тази по програмата **КОРИНЕ БИОТОПИ**:

Таблица 21.

Код	Име	%
F00004700	Маришки острови*	8.95
F00014000	Река Марица	5.66

По класове земно покритие площта на се разпределя в следните групи, съгласно актуализираният стандартен формуляр:

Таблица 22. Класове земно покритие в защитената зона

Класове земно покритие	% Покритие
Храстови съобщества	16.0
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	3.0
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	1.0
Сухи тревни съобщества, степи	80.0
Общо	100

Предмет и цели на защитена зона съгласно чл. 8, ал. 1, т.2 на ЗБР:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видовете, които са предмет на опазване.

4.1.2. Природни местообитания предмет на опазване в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона в нея са включени 12 природни местообитания включени в Приложение I на Директива 92/43 ЕИО, и предмет на опазване представени в следващата таблица.

Таблица 23.

Код	Тип природно местообитание	Покритие%	
		Актуализиран СДФ-2015	МОСВ 2013-картиране
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	2.41	2.31
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i> /Новоустановено природно местообитание за защитената зона, по-време на картирането от МОСВ/	-	35.0
3270	Реки с кални брегове с <i>Chenopodion rubri</i> и <i>Bidention</i> р.р.	0.41	2.4
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyssosedion albi</i>	0.0142	0.05
6210*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)	0.19	0.86
62A0	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества /Новоустановено природно местообитание за защитената зона, по-време на картирането от МОСВ/	-	1.75
6220*	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	2.43	3.36
91AA*	Източни гори от космат дъб	1.3133	0.24
91E0*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	2.76	0.003

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения илюз в източния край на гр. Пловдив.”

Код	Тип природно местообитание	Покритие%	
		Актуализиран СДФ-2015	МОСВ 2013-картиране
91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	0.676	0.85
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	0.798	0.62
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	1.038	1.31
92C0*	Гори от <i>Platanus orientalis</i>	0.0052	-
92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци (<i>Nerio-Tamaricetea</i> и <i>Securinegion tinctoriae</i>)	0.0613	-

4.1.3. Целеви животински видове, предмет на опазване в защитената зона

Съгласно актуализирания стандартен формуляр на защитената зона (07.2015 г.), в границите ѝ предмет на защита са следните видове /видовете са подредени по номер на код/:

Таблица 24.

Код	ВИД	Популация		Цялостна оценка	
		Актуализиран СДФ - 2015	МОСВ 2013-картиране	Актуализиран СДФ-2015	МОСВ 2013-картиране
Бозайници /с вкл. прилепи/					
1303	Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	-	C	-	C
1304	Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	-	C	-	C
1305	Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)	D	D	-	-
1306	Средиземноморски подковонос (<i>Rhinolophus blasii</i>)	D	D	-	-
1308	Широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)	D	D	-	-
1323	Дългоух нощник (<i>Myotis bechsteini</i>)	D	D	-	-
1307	Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)	-	C	-	C
1310	Дългокрил прилеп <i>Miniopterus schreibersii</i>	-	-	-	-
1316	Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)	C	C	C	C
1321	Трицветен нощник <i>Myotis emarginatus</i>	C	-	C	-
1324	Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	-	C	-	C
1335	Лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	C	C	A	A
1352	Европейски вълк (<i>Canis lupus</i>)	D	ND***	-	ND
1355	Видра (<i>Lutra lutra</i>)	C	D	A	A
2609	Добруджански (среден) хомяк (<i>Mesocricetus newtoni</i>)	D	-	-	-
2617	Мишевиден сънливец (<i>Myomimus roachi</i>)	C	C	C	C
2635	Пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	D	-	-	-
Земноводни и влечуги					
1171	Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	C	C	B	B
1188	Червенокоремна бумка (<i>Bombina bombina</i>)	B	B	A	A
1193	Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	D	D	-	-
1217	Шилоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	D	D	-	-
1219	Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	D	D	-	-
1220	Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	B	B	A	A
1222	Южна блатна костенурка (<i>Mauremys caspica</i>)	C	D	A	-

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

Код	ВИД	Популация		Цялостна оценка	
		Актуализиран СДФ - 2015	МОСВ 2013-картиране	Актуализиран СДФ-2015	МОСВ 2013-картиране
5194	Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)***	С	С	В	В
Риби					
1130	Распер (<i>Aspius aspius</i>)	С	С	А	А
1134	Европейска горчивка (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	В	В	А	А
1137	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i>)	В	-	В	-
1146	Балкански щипок (<i>Sabanejewia aurata</i>)	-	С	-	А
1149	Обикновен щипок (<i>Cobitis taenia</i>)	-	С	-	А
Безгръбначни					
1014	<i>Vertigo angustior</i>	С	С	А	А
1016	<i>Vertigo moulinsiana</i>	С	С	А	А
1032	Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	С	С	А	А
1093	Ручеен рак (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	С	Д	С	С
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	А	С	А	А
4045	Ценагрион (<i>Coenagrion ornatum</i>)	С	С	А	А
1060	Лицена (<i>Lycaena dispar</i>)	С	С	А	А
1074	<i>Eriogaster catax</i>	С	В	В	С
1078	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	С	Д	В	-
1083	Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	С	С	В	С
1087	Алпийска розалия (<i>Rosalia alpina</i>)	С	Д	С	-
1088	Обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	С	С	В	С
1089	Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	С	С	В	С
4022	<i>Probatiscus subrugosus</i>	А	В	А	В
4053	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	С	Д	А	С
6199	<i>Euplagia quadripunctari</i>	С	-	С	-

4.1.3.1. Допълнителни бележки от авторите на настоящата оценка

Теренът на инвестиционното предложение беше посетен на 24 ноември 2017 г. и 15.02.2018 г. Извършихме трансект по брега на реката от нейната южна страна по велосипедната алея и край съществуващата укрепително дига от моста при острова Адата до ж.п моста и след това в района на околоръстното шосе (района на защитената местност Изборът на датата беше свързан с факта, че с изключение на земеродното рибарче всички видове, които са предмет на опазване са мигриращи или зимуващи. Техните най-високи концентрации са през месеците ноември-декември.

По-нататък при оценката са използвани тези максимални стойности, посочени в стандартния формуляр на зоната. Бяха установени общо 27 вида птици, като тяхното разнообразие беше по-голям в участъка на градската инфраструктура между шлюза под о-в Адата до ж.п моста на запад (съответно 23 към 10 вида). От тях 8 са предмет на опазване в Защитената зона от общо 17 посочени в заповедта за нея. Интересно беше че птиците не изпитваха никакво безпокойство от движението на транспортни средства или разхождащи се по крайбрежната част хора, дори имаше зеленоглавки които стояха по дървета на 4 м под бетонния парапет край реката. Подобна картина се наблюдава в много европейски градове, при този тип запазени речни екосистеми.

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

В район на обходения трансект, бяха установени и следните ширококоразпространени растителни видове, включващо плевели и рудерални елементи: Единични дървета, храсти и тревисти видове – елша (*Alnus glutinosa*), бяла топола (*Populus alba*), черна топола (*Populus nigra*), полски бряст (*Ulmus minor*), върба (*Salix cinerea*), орех (*Junglas regia*), трънка (*Prunus spinosa*), айлант (*Ailantus glandulosa*), джанка (*Prunus cerasifera*), (*Amorpha fruticans*), лиций (*Licium* sp.), обикновена шипка (*Rosa canina*), бяз (*Sambucus ebulus*) и др.

От птиците в началото на зимния сезон на 24.11.2017 г., бяха наблюдавани следните видове:

Таблица 25.

№	ИП – от Адата до жп. мост	Брой	ЗМ „Ношувка за м-ки корморани	Брой
1.	Малък гмурец (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	36	Малък гмурец (<i>Tachybaptus</i>)	100
2.	Малък корморан (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>)	44	Малък корморан (<i>Phalacrocorax</i>)	60 (350)
3.	Сива чапла (<i>Ardea cinerea</i>)		Сива чапла (<i>Ardea cinerea</i>)	1
4.	Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>)		Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>)	11
5.	Зеленоглава патица (<i>Anas platyrhynchos</i>)	110	Зеленоглава патица (<i>Anas</i>)	
6.	Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>)	2	Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>)	
7.	Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	4	Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	
8.	Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	1	Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	
9.	Зимно бърне (<i>Anas crecca</i>)	8	Зимно бърне (<i>Anas crecca</i>)	
10.	Зеленоножка (<i>Gallinula chloropus</i>)	10	Зеленоножка (<i>Gallinula chloropus</i>)	10
11.	Лиска (<i>Fulica atra</i>)	1	Лиска (<i>Fulica atra</i>)	
12.	Жълтонога чайка (<i>Larus michahellis</i>)	45	Жълтонога чайка (<i>Larus michahellis</i>)	20
13.	Гривяк (<i>Columba palumbus</i>)	3	Гривяк (<i>Columba palumbus</i>)	
14.	Скален гълъб (<i>Columba livia</i>) dom.	800	Скален гълъб (<i>Columba livia</i>) dom.	
15.	Гугутка (<i>Streptopelia decaocto</i>)	6	Гугутка (<i>Streptopelia decaocto</i>)	4
16.	Зелен кълвач (<i>Picus viridis</i>)		Зелен кълвач (<i>Picus viridis</i>)	1
17.	Черен кълвач (<i>Dryocopus martius</i>)		Черен кълвач (<i>Dryocopus martius</i>)	1
18.	Сир. пъстър кълвач (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	3	Сир. пъстър кълвач (<i>Dendrocopos</i>)	
19.	Планинска стърчиопашка (<i>Motacilla cinerea</i>)	2	Планинска стърчиопашка (<i>Motacilla</i>)	
20.	Бяла стърчиопашка (<i>Motacilla alba</i>)	2	Бяла стърчиопашка (<i>Motacilla alba</i>)	
21.	Орехче (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	3	Орехче (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	
22.	Домашна червеноопашка (<i>Phoen. ochruros</i>)	1	Домашна червеноопашка (<i>Phoen.</i>)	
23.	Синеглав синигер (<i>Parus caeruleus</i>)	4	Синеглав синигер (<i>Parus caeruleus</i>)	
24.	Голям синигер (<i>Parus major</i>)	12	Голям синигер (<i>Parus major</i>)	
25.	Сврака (<i>Pica pica</i>)	12	Сврака (<i>Pica pica</i>)	10
26.	Сива врана (<i>Corvus cornix</i>)	15	Сива врана (<i>Corvus cornix</i>)	
27.	Черешарка (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	1	Черешарка (<i>Coccothraustes</i>)	

*Забележка: Видовете в **болд** са Предмет на опазване в Натура 2000 зоната.

**В края на деня числеността на малкия корморан в тяхната ношувка беше установена на 350 -400 птици.

При следващо преброяване в края на зимния период на 15.02.2018 г., от видовете бяха установени следните числености:

Таблица 26.

№	ИП – от Адата до жп. мост	Брой	ЗМ „Ношувка за м-ки кormорани	Брой
1.	Малък гмурец (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	1	Малък гмурец	12
2.	Голям гмурец (<i>Podiceps cristatus</i>)		Голям гмурец	1
3.	Малък кormоран (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>)	1	Малък кormоран	16
4.	Голям кormоран (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	28	Голям кormоран	4
5.	Зеленоглава патица (<i>Anas platyrhynchos</i>)	43	Зеленоглава патица	1
6.	Зимно бърне (<i>Anas crecca</i>)	4		
7.	Сива патица (<i>Anas strepera</i>)	2		
8.	Зеленоножка (<i>Gallinula chloropus</i>)	1		
9.	Лиска (<i>Fulica atra</i>)	1		
10.	Жълтонога чайка (<i>Larus michahellis</i>)	33	Жълтонога чайка	1
11.	Сир. пьстър кълвач (<i>Dendrocopos syriacus</i>)		Сир. пьстър кълвач	1
12.	Гугутка (<i>Sreptopelia decaocto</i>)		Гугутка	1
13.	Сврака (<i>Pica pica</i>)	15	Сврака	3
14.	Сива врана (<i>Corvus cornix</i>)	6		
	Общ брой видове	12		9

На приложената снимка на Веселин Драганов е представено част от видовото разнообразие на птиците, установено на 24.02.2018 г. в отделен участък от течението на река Марица, попадащ в зоната на проекта. Видовете са описани в таблицата по-долу.



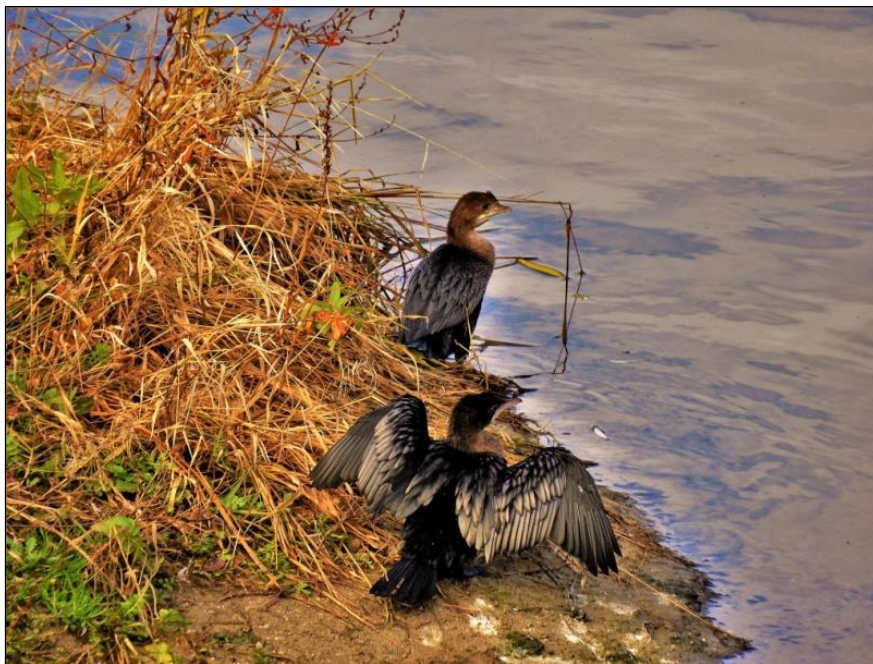
Снимка 1. Видовото разнообразие на птиците, установено на 24.02.2018 г. в отделен участък от течението на река Марица, попадащ в зоната на проекта

Таблица 27.

№	ИП – от Адата до жп. мост	Брой
1.	Зеленоглава патица (<i>Anas platyrhynchos</i>)	7
2.	Зимно бърне (<i>Anas crecca</i>)	12
3.	Жълтонога чайка (<i>Larus michahellis</i>)	1
4.	Речна чайка (<i>Larus ridibundus</i>)	5
	Общ брой видове птици	4

Зимата на 2017 – 2018 г., беше изключително мека, без големи снежни покривки, до средата на м. март на територията на България и страните северно от нас. Това определи и сравнително ниските числености на зимуващите у нас птици. Като пример може да се посочи световно застрашената Червеногуша гъска, от която бяха установени само 3-4 000 птици по Черноморското ни крайбрежие, докато в преходни години нейната численост е достигала до 50 000 екз.

За района на проекта като най-застрашен вид, определящ значението на зоната следва да се посочи малкия корморан. Неговият статус съгласно IUCN е „почти застрашен“. Отново поради причини свързани с меката зима установените числености бяха от порядъка 300 - 400 птици.



Снимка 2. Малки корморани, снимка от Иван Маковски на 22.11.2017 г.

Теренът на ИП попада основно в УТМ квадрат LG16, от методиката за с площ 100 км² и е малка част от него, за които Янков (2007) дава 81-103 гнездещи вида птици/квadratите се използват съгласно стандартната за определяне на орнитофауната в даден район, в България са 1240 10x10-км УТМ квадрата/.

5. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

Територията на инвестиционното предложение, предмет на оценка в настоящия доклад, попада границите на две защитени зони част от националната екологична мрежа Натура 2000, а именно: защитена зона BG 0000578 „Река Марица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета от МС с Решение №122/02.03.2007 г. (ДВ бр.21/2007 г.) по Директива 92/43/ЕИО и защитена зона BG 0002087 „Марица-Пловдив” за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-836/17.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 108/2008 г.), и Директива 2009/147/ЕИО.

Определянето на очакваните въздействия върху предмета на опазване в защитената зона – типове природни местообитания, местообитания на целевите животински видове или видове предмет на опазване, е направено въз основа на предвижданията и характера на дейностите за тяхната реализация.

При изготвянето на анализа относно засегнатите типове природни местообитания и местообитанията на целевите животински видове, в защитени зони при реализацията на проекта са използвани наличните и най-актуални данни по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ (МОСВ - 2013).

Потенциалните въздействия върху природните местообитания, които могат да се прогнозират са свързани с:

- Пряко унищожаване на части от местообитания и на растителни съобщества при осъществяване на строителството;
- Замърсяване на въздуха, почвите и водите при нормално функциониране на изградените съоръжения и при аварии;
- Фрагментация;
- Повишена опасност от пожари;
- Навлизане на рудерални и плевелни видове, които могат да променят структурата на растителните съобщества и да стимулират вторични сукцесии в различни направления.

При оценка на степента и обхвата на въздействието се отчитат: териториалния обхват на въздействието; степента на въздействието; продължителността на въздействието; честотата на въздействието; кумулативни и синергични въздействия върху околната среда.

Площта и съответно процента, от двете защитени зони попадащи, в териториалният обхват на инвестиционното предложение са представени в следващата таблица:

Таблица 28.

Защитена зона	Обща площ на зоната (ha)	Общ /% от площта на защитената зона зает от ИП
BG0000578 „Река Марица”	14693.10	0.485
BG0002087 „Марица-Пловдив”	1108.8113	2.706

5.1. Описание и анализ на въздействието на плановете, програми и проекти/-инвестиционни предложения върху типовете природни местообитания предмет на опазване в защитена зона по Директивата за местообитанията - BG 0000578 „Река Марица”

Оценката на вероятността и степента на въздействие на настоящото инвестиционно предложение върху защитената зона се базира на сравнителния анализ на съществуващото биологично разнообразие на територията на обекта и предвидените цели на опазване в защитената зона. При изготвяне на анализа относно засегнатите типове природни местообитания, в защитени зони при реализацията на ИП са използвани наличните и най-актуални данни за състоянието на природните местообитания предоставени от МОСВ и публично достъпните доклади от проведеното картиране.

При оценка на степента и обхвата на въздействието се отчитат:

- Териториалния обхват на въздействието;
- Степента на въздействието;
- Продължителността на въздействието;
- Честотата на въздействието;
- Кумулативни и синергични въздействия върху околната среда.

Оценката на въздействието върху природните местообитанията, предмет на опазване в защитените зони е възприета утвърдената 10-степенна скала на оценка, с която се отчетат различните параметри на значимост на въздействията спрямо стандартните показатели за оценка на степента на въздействие.

Таблица 29. Скала на оценка

Оценка	Критерии
0	Дейността не оказва въздействие
1	Дейността има много слабо отрицателно въздействие
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
8	Дейността може да предизвика значителни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.

Възприети са следните четири степени на въздействие в зависимост от баловите оценки:

0 – няма въздействие
от 1 до 3 – слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация;
от 4 до 6 – средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване на въздействието;
от 7 до 10 – значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсаторни мерки;

➤ **Оценка на въздействие върху животинските видове предмет на опазване в защитените зони**

За оценка на степента на въздействията върху видовете предмет на опазване в засегнатите защитени зони и техните местообитания е използвана 5 степенна скала (Percival 2003), представена в таблицата по-долу и ползвана в различни страни от ЕС, САЩ и Канада.

Таблица 30. Определяне на степента на въздействията

Степен	Описание на въздействията
Много висока -4	Тотална промяна или много голяма загуба на ключови елементи на защитената зона или характеристики на основните условия на средата така, че бъдещето развитие ще доведе до коренна промяна на нейния характер/композиция/атрибути така, че мястото ще бъде напълно променено Критерий от площта на включените в зоната местообитания/численост на видовете са се запазили по-малко от 20%
Висока -3	Много от ключовите елементи на защитената зона или характеристики на основните условия на средата са променени така, че бъдещето развитие ще доведе до промяна на нейния характер/композиция/атрибути така, че мястото в по-голямата си част ще бъде променено Критерий загуба на от 20% до 80% от площта на включените в зоната местообитания/от числеността на видовете
Средна - 2	Промяна на един или няколко от ключовите елементи на защитената зона или характеристики на основните условия на средата така, че бъдещето развитие ще доведе до частични промени на нейния характер/композиция/атрибути. Критерий загуба на от 5% до 20% от площта на включените в зоната местообитания/от числеността на видовете
Ниска - 1	Слаба промяна на съществуващите елементи и условия. Промяната, произтичаща от загубата/промяната ще бъде осезаема, но основният характер/композиция/атрибути на защитената зона ще бъдат подобни на развитието без намеса в съществуващите обстоятелства/модели. Критерий загуба на от 1% до 5% от площта на включените в зоната местообитания/от числеността на видовете
Незначителна - 0	Много слаба промяна в съществуващото състояние. Промяната е едва различима и се приближава до ситуация, "без промяна". Критерий загуба на по-малко от 1% от включените в зоната местообитания/от числеността на видовете

5.1.1. Очаквани въздействия върху природните типове местообитания предмет на опазване в защитена зона „Река Марица” BG0000578 от реализацията на инвестиционното предложение

Във връзка с публикуваните данни и резултатите получени по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ проведено от МОСВ от описаните в стандартния формуляр за зоната хабитати, са установени нови природни местообитания в границите ѝ, оценени и разгледани в доклада.

- **Природно местообитание 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydroharitionopotamion***

Природното местообитание е представено от еутрофни до мезотрофни крайречни езера, старици, лимани най-вече с мътни, богати на органика води, в които обикновено рН е

>7. В тях се срещат много разнообразни хидрофитни съобщества: на свободно плаващи растения по повърхността на водата от съюз *Hydrocharition*; на вкоренени на дъното растения с плаващи листа от съюз *Nymphaeion*, или в по-дълбоките и открити води с асоциации от подводни макрофити от съюз *Potamonion*. Тук се включват и водоеми с частично антропогенен произход напр. изоставени наводнени баластриери, стари корита, ако са обрасли с такава растителност. В тях не се включват поясите от тръстика и папур или изцяло обраслите с хигрофити Водоеми.

Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 3150 е представено в ЗЗ „Река Марица” BG0000578 с обща площ от 339.86 ha. Това се равнява на 2.31 % от общата площ на ЗЗ (14693.1 ha).

Видовият състав на растителността на природното местообитание е типичен за него: *Lemna minor*, *Lemna trisulca*, *Salvinia natans*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Phragmites australis*, *Berula erecta*, *Myriophyllum spicatum*, *Spirodella polyrhiza*, и др.

Основните заплахи за местообитанието произтичат от: замърсяване с подпочвени води от съседни територии (от използване на торове в интензивното земеделие, замърсяване водата на р. Марица) и в резултат повишена еутрофикация и цъфтежи на микроводорасли в периферията; фрагментация от диги и земни пътища.

На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - В) с добра стойност.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3150 в защитена зона BG0000578 „Река Марица” по определените трите критерия: Неблагоприятно - лошо състояние.

Пряко и косвено въздействие от реализацията на инвестиционното предложение върху площта на природното местообитание, не се очаква. Най-близко разположените площи на местообитанието отстоят на 4.56 km, в източна посока в землището на с. Костиево, община Марица и с. Кадиево, община Родопи.

Таблица 31. Въздействия върху природно местообитание 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharitionopotamion*

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие

– **Природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion***

Местообитанието е новоустановено за защитената зона, по време на проведеното картиране на МОСВ /изготвен подробен доклад, и графични материали на база на проведеното картиране/. Само по себе си обхваща по-голямата част от течението на река Марица и 35 % от площта на ЗЗ, и попада в териториалният обхват на настоящото инвестиционно предложение.

Това местообитание е представено от речни участъци в средните и долни течения (в равнини и низини от 0 до 1000 м н. в.), с прикрепена водна растителност, най-често от съюзите *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*. Дъното и бреговете са покрити с глинести или тинесто-глинести, рядко чакълесто-песъкливи наноси. Характеризират се с ниски температури през зимата - между 6-8°C, и по-високи през лятото-над 15°C. Киселинността е близка до неутрална или слабо алкална (6.8-7.8). Наблюдава се както физикална, така и биогенна аерация. Кислородното съдържание силно варира в зависимост от скоростта на течението и наличието на фотосинтезиращи организми. В участъците с най-бавно течение - заливи и вировете се натрупват най-много тинести наноси, което създава възможност за заселване на типични хидрофити, а в крайбрежната зона и заливите, при липса или много слабо течение се срещат и ценозите на хигрофити. За местообитанието са характерни типични хидрофити като *Potamogeton fluitans*, *Potamogeton crispus*, *Potamogeton perfoliatus*, *Zannichellia palustris*, *Ranunculus trichophyllus*, *Typha latifolia* и др.

В България това природно местообитание се среща в южните части на Дунавската равнина и Предбалкана и на места по поречието на р. Марица. Местообитанието е важно за регулиране и поддържане на подпочвените води и почвената влажност в околните наземни екосистеми. Националното му покритие е 6000 ha. То е включено в Приложение № 1 на Закона за биологичното разнообразие.

Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 3260 е представено в ЗЗ „Река Марица” BG0000578 с обща площ от 5139.67 ha. Това се равнява на 35 % от общата площ на защитената зона (14693.1 ha).

В границите на местообитанието е установено наличие на фрагментация, в резултат на изградените бентове, шлюзове, помпени станции и напоителни канали; в резултат на брегоукрепваща дейност и дейности свързани с предпазване от наводнения (корекции на течението, пресушаване на крайречни влажни зони) и поради силна височинна ерозия на бреговете и вкопаване на реката. Заустване на битови отпадъчни води в реката от населените места, през които реката минава. Наблюдава се средна до висока мътност, както и неприятна миризма, в участъци от течението, минаващи през големи градове и населени места.

В голяма част от полигоните на местообитанието са налични морфологични изменения, корекции и андигиране на част от течението на реката, пресушаване на крайречни влажни зони, изземане на инертни материали от поречието; обезлесяване на бреговете и др.

Типичните видове хидрофити в рамките на местообитанието не са добре представени, с изключение на участъците с по-бавно течение, както и в заливите и вировете са открити хидрофитите: *Ceratophyllum demersum*, *Myriophyllum spicatum* и инвазивния *Elodea nuttallii*. Крайбрежната зона и плитките заливи се населяват от съобществата на хигрофитите: *Butomus umbellatus*, *Veronica becabunga*, *Gratiola officinalis*, *Typha latifolia*, *Mentha aquatica*,

Persicaria hydropiper, Lythrum salicaria, Veronica nagalis-aguatica.

Интензивна сеч на естествената крайречна растителност, което води до бързото развитие на инвазивни видове като акация (*Robinia pseudoacacia*), аморфа (*Amorpha fruticosa*), ясенolistен явор (*Acer negundo*) и айлант (*Ailanthus altissima*).

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3260 в защитена зона BG0000578 „Река Марица” по трите критерия: Неблагоприятно - лошо състояние.

На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност В) – добра представителност, по относителна площ попада в група А) $100 \geq p > 15$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - В) с добра стойност.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3260 в защитена зона BG0000578 „Река Марица” по трите критерия: *Неблагоприятно - лошо състояние.*

При оценка на засегнатите площи от природното местообитание, са използвани полигоните определени от МОСВ, при проведеното картиране и са наложени с графичните файлове по проекта на инвестиционното предложение. В резултат се установи, че в границите му попадат полигони на местообитание 3260 с площ от 43. 194 ha или 0.8401 % от площта му в защитената зона.

Съгласно проектната документация и предвидените строителни дейности, с инвестиционното предложение, считаме че реално ще бъдат засегнати около 0.10 % от него или около 10.5 ha. При проведения оглед на терен, в определените полигони на местообитанието се установи, че попада деградирала крайречна растителност силно повлияна от човешката дейност в района. Това показва, че местообитанието попадащо в границите на град Пловдив и в териториалният обхват на ИП, са налични силни морфологични и структурни изменения, повлияли върху състоянието му, което не отговарят на типичните за него характеристики.

Реалната оценка на въздействие върху природното местообитание, от реализацията на инвестиционното предложение, се определя като ниска.

Таблица 32. Очаквани въздействия върху природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Ниска степен	Ниска степен	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Ниска степен	Ниска степен	Ниска степен
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Ниска степен	Ниска степен



Фиг. 5 Разпространение на природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranuncion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*, в границите на 33 „Река Марица“ BG0000578 и разположението му спрямо обекта на инвестиционното предложение

– **Природно местообитание 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention* р.р.**

Природното местообитание е представено от типичните за него кални речни брегове в низините с едногодишни пионерни нитрофилни, включително рудерални съобщества от съюзите *Bidention* и *Chenopodium rubri* на клас *Bidentetea tripartiti*). През пролетта и в началото на лятото местата изглеждат като кални брегове без растителност, тя се развива по-късно през лятото. Ако условията не са благоприятни – например продължително заливане, тази растителност може да се развие ограничено или въобще да не се появи. Най-често това представляват гъсти обраствания на *Bidens spp.*, *Xanthium italicum* и др. неофити по бреговете на големи реки. Това местообитание е характерно за долното течение на големите реки, които са кални с тинести брегове - Дунав, Марица, Искър, Янтра, Тунджа.

Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 3270 е представено в ЗЗ „Река Марица” BG0000578 с обща площ от 353.35 ha. Това се равнява на 2.4 % от общата площ на защитената зона (14693.1 ha).

В границите на местообитанието е налична фрагментация в резултат на изградените бентове, шлюзове, помпени станции и напоителни канали; в резултат на брегоукрепваща дейност и дейности свързани с предпазване от наводнения.

Типичните видове растения са добре представени: *Lythrum salicaria*, *Persicaria hydropiper*, *Veronica nagalis-aquatica*, *Lycopus europeaus*, *Mentha aquatica*, *Xanthium italicum*, *Butomus umbellatus*, *Veronica becabunga*, *Gratiola officinalis*, *Urtica dioica*, *Typha latifolia* и *Phragmites australis*. Наличие на инвазивните видове: акация (*Robinia pseudoacacia*), аморфа (*Amorpha fruticosa*), ясенолистен явор (*Acer negundo*) и айлант (*Ailanthus altissima*).

Типичната растителност се развива по-късно през лятото, когато водата се отдръпне, в началото на месец август.

Отрицателно действащи фактори за местообитанието в границите на защитената зона са заустването на канали с битови и индустриални отпадъчни води в рамките на местообитанието. Повишена еутрофикация в участъците на течението, преминаващи през населени места и в района на устието на някои от притоците на реката (р. Сазлийка, р. Харманлийска), както и на места с концентрация на индустриални предприятия, заустващи отпадъчните си води.

На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност В) – добра представителност, по относителна площ попада в група А) $100 \geq p > 15$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - В) с добра стойност.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3270 в защитена зона BG0000578 „Река Марица” по трите критерия: *Неблагоприятно - лошо състояние*.

При оценка на засегнатите площи от природното местообитание, са използвани полигоните определени от МОСВ, при проведеното картиране и са наложени с графичните файлове по проекта на инвестиционното предложение. В резултат се установи, че в границите му попадат полигони на местообитание 3270 на площ от 6.19 ha или 1.95 % от площта му в защитената зона.

Съгласно проектната документация и предвидените дейности с инвестиционното предложение, считаме че реално ще бъдат засегнати около 0.9 % от него или около 3.0 ha, в тази площ попадат и голям процент от установените при огледа

на терен инвазивни растителни видове /айлант, акация и др./.

Реалната оценка на въздействие върху природното местообитание от реализацията на инвестиционното предложение се определя, като ниска.

Таблица 33. Очаквани въздействия върху природно местообитание 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention* р.р.

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Ниска степен	Ниска степен	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Ниска степен	Ниска степен	Ниска степен
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Ниска степен	Ниска степен



Фиг. 6 Разпространение на природно местообитание 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention p.p.*, в границите на 33 „Река Марица“ BG0000578 и разположението му спрямо обекта на инвестиционното предложение

– **Приоритетно природно местообитание 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysso-Sedion albi***

Природното местообитание е представено от отворени ксерофилни пионерни съобщества върху плитките варовикови или алкални почви с преобладаване на пролетни едногодишни и сукулентни растения, най-често *Sedum album*, *S. acre*, *S. hispanicum* от съюз *Alysso alyssoidis-Sedion albi*. Формират неголеми петна в карстовите райони в ниските - до 700-1000 m н.в., континентални региони на страната.

Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 6110* е представено в ЗЗ „Река Марица“ с обща площ от 7.74 ha. Това се равнява на 0.05 % от общата площ на ЗЗ (14693.1 ha). Установява се увеличаване на площта на местообитанието спрямо референтната площ от 5.82 ha. Установените площи от местообитанието са в землището на с. Ново село, община Стамболийски и град Белово, община Белово.

Голяма част от установените на терен растителни видове са типични за природното местообитание: *Achillea ageratifolia*, *A. clypeolata*, *Allisum saxatile*, *Convolvulus cantabrica*, *Erophila verna*, *Festuca rupicola*, *Hieracium pilosella*, и др.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 6110* в защитена зона BG0000578 „Река Марица“ по трите критерия е определено като *Благоприятно състояние*.

На местообитанието са дадени следните оценки в актуализирания стандартен формуляр: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - С) значима стойност.

Не се очаква природното местообитание да бъде засегнато от реализацията на. Най-близко разположените полигони на местообитанието са разположени на 17.0 km, от имотите предвидени за реализацията на инвестиционното предложение.

Таблица 34. Въздействия върху природно местообитание 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysso-Sedion albi*

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие



Фиг. 7 Разпространение на приоритетно природно местообитание 6110*, в границите на 33 „Река Марица“ BG0000578 и разположението му спрямо обекта на инвестиционното предложение

– Природно местообитание 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества

Природното местообитание е новоустановено за защитената зона, по време на проведеното картиране на МОСВ. Само по себе си обхваща площ от 1.75 % от площта ЗЗ, и в тази връзка е разгледано въздействието върху него от настоящото ИП. За местообитанието е изготвен подробен доклад, и графични материали на база на проведеното картиране от МОСВ през 2012 г.

Природното местообитание е представено от ксеротермни тревни съобщества, близки до степните съобщества от *Festucetalia valesiaca* (6210).

Този тип местообитание се развива при преходно-континентален климат и се характеризират с по-голямо участие на средиземноморски видове. Разпространени са в ниските части на хълмистите възвишения, предпланините и планините върху плитки, скелетни почви. Типичните растителни видове за местообитанието са: *Carex humilis*, *Bromus toesiacus*, *Centaurea chrysolepis*, *Satureja montana*, *Asphodelus albus*, *Potentilla alba*, *P. cinerea*, *Edraianthus serbicus*, *Plantago argentea*, *Chrysopogon gryllus*, *Jurinea mollis* и др.

В границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578 площта на крайно разпространение на местообитанието в рамките на зоната, която е 257.28 ha (1.75 % от 14693.1 ha). В повече от 90% от площта на полигоните на природното местообитание доминиращи видове са *Satureja Montana*, *Koeleria splendens*, *Carex humilis*, *Achilea clypeolata*. В границите на местообитанието не са установени инвазивни растителни видове. Дървесната и храстовата растителност не покриват повече от 20% от площта му.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 62A0 в защитена зона BG0000578 „Река Марица” по определените трите критерия е: „Благоприятно състояние.“

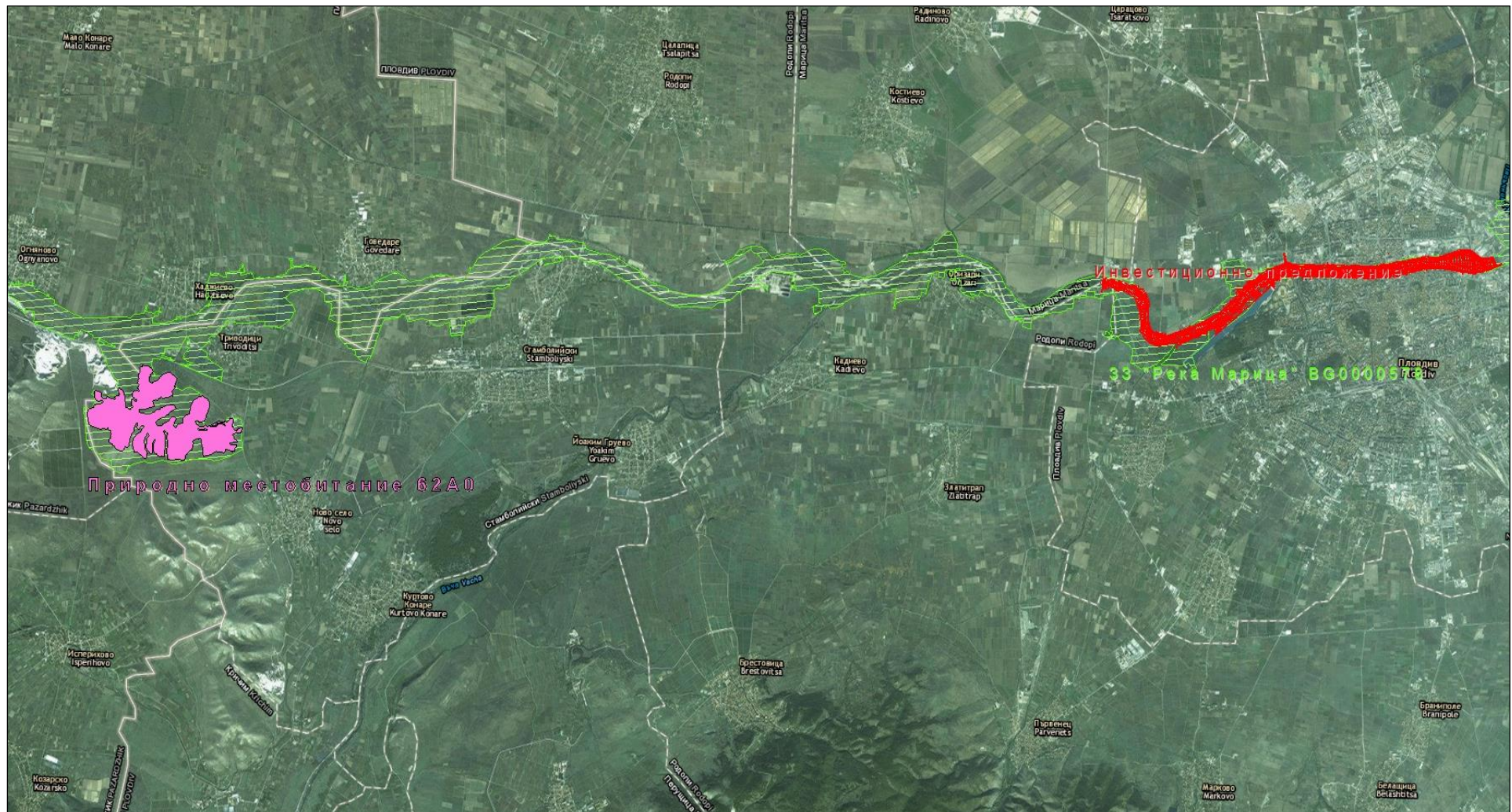
На местообитанието са дадени следните оценки в актуализирания стандартен формуляр: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - А) отлично опазване и цялостна оценка - В) добра стойност.

Не се очаква природното местообитанието да бъде засегнато от реализацията на. Най-близко разположените полигони на местообитанието са разположени на 17.5 km в западна посока, от имотите предвидени за реализацията на инвестиционното предложение.

Таблица 35. Въздействия върху природно местообитание 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околовръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”



Фиг. 8 Разпространение на 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества, в границите на 33 „Река Марица” BG0000578 и разположението му спрямо обекта на инвестиционното предложение

– **Приоритетно природно местообитание 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)**

Природно местообитание – 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)

Природното местообитание е представено от ксеротермни до мезоксеротермни тревни съобщества, на варовикова основа, от разряда *Festucetalia valesiacaе*. Представени са както от континентални или субконтинентални пасища или ливадни степи, така и от многогодишни тревни съобщества на каменисти склонове от субсредиземноморски региони. Много от тези съобщества са вторични - на мястото на унищожени гори. Видовият им състав е изключително разнообразен. Най-често доминират *Chrysopogon gryllus*, *Dichanthium ischaetum*, *Stipa spp.*, *Festuca valesiaca* и по-рядко многогодишни *Bromus spp.* в предпланините на Западна България.

В границите на 33 „Река Марица” BG0000578 площта на крайно разпространение на местообитанието в рамките на зоната, която е 126.04 ha (0.86 % от 14693.1 ha).

В повече от 90% от площта на полигоните на природното местообитание доминиращ вид е *Chrisopogon gryllus*. Голяма част от установените на терен видове са типични за природното местообитание: *Aegilops spp.*, *Anthoxanthum odoratum*, *Asperula cynanchica*, *Bromus spp.*, *Centaurea orientalis*, *Chrysopogon gryllus*, *Convolvulus cantabrica*, *Coronilla varia*, *Dichanthium ischaetum*, *Eryngium campestre*, и др. В границите на местообитанието, не е отчетено присъствието на инвазивни видове, а също и наличието на фрагментация.

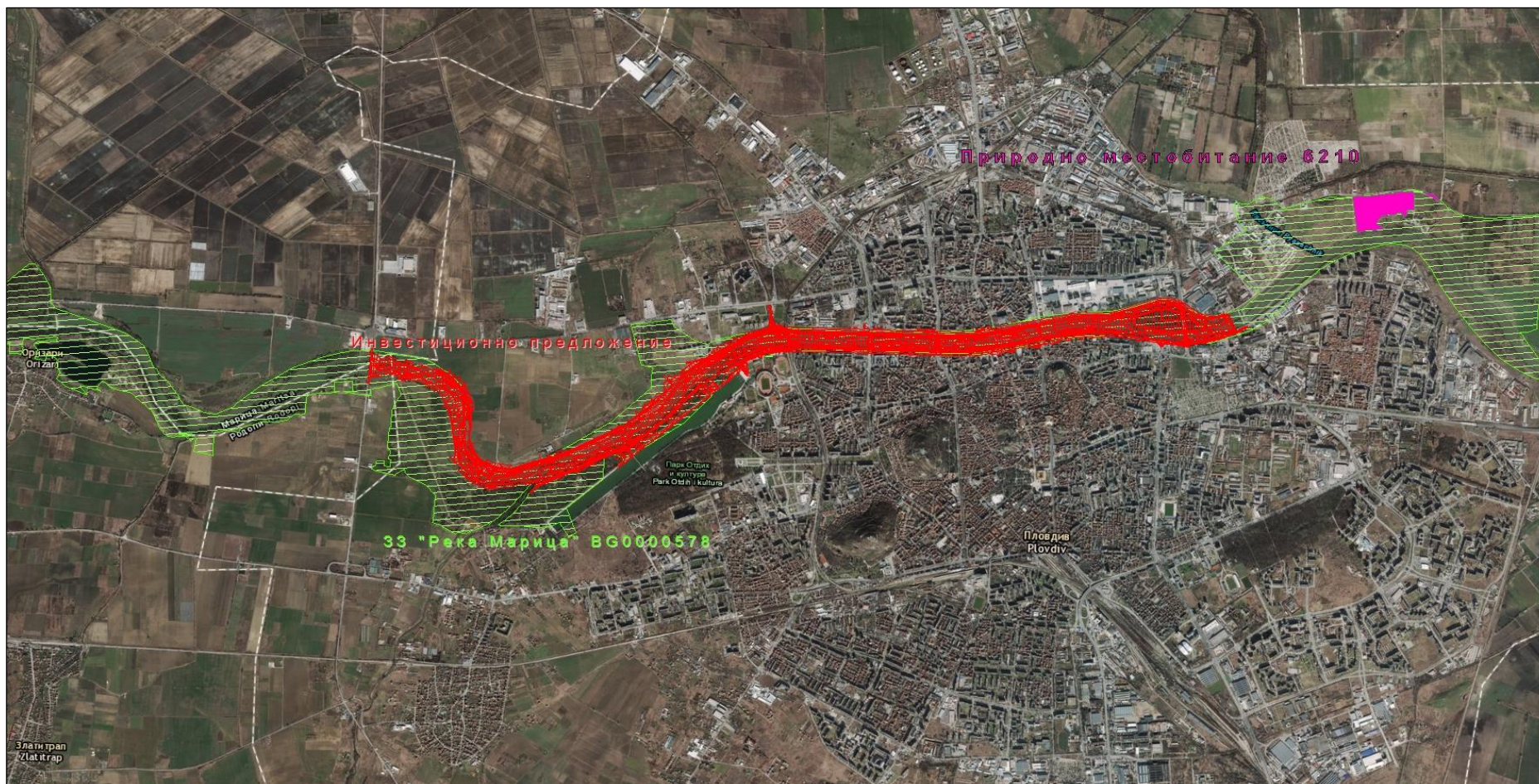
Обща оценка на състоянието на природно местообитание 6210 в защитена зона BG0000578 „Река Марица” по трите критерия: *Благоприятно състояние*.

На местообитанието са дадени следните оценки в актуализирания стандартен формуляр: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - А) отлично опазване и цялостна оценка - А) отлична стойност.

Не се очаква природното местообитание да бъде засегнато от реализацията на. Най-близко разположените полигони на местообитанието са разположени на 1.7 km в източна посока, от имотите предвидени за реализацията на инвестиционното предложение.

Таблица 36. Въздействия върху природно местообитание 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие



Фиг. 9 Разпространение на приоритетно природно местообитание 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), в границите на 33 „Река Марица“ BG0000578 и разположението му спрямо обекта на инвестиционното предложение

– **Приоритетно природно местообитание 6220* Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea***

Природното местообитание е представено от ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на едногодишни житни растения като *Bromus fasciculatus*, *B. madritensis*, *B. intermedius*, *Brachypodium distachyon*, *Aegilops neglecta*, *A. geniculata*, *Lagurus ovatus*, *Cynosurus echinatus* и др. С подчертано съдоминиращо участие в тези съобщества са и ниски до средно високи многогодишни житни треви като *Poa bulbosa*, *Cynodon dactylon*, *Dactylis glomerata ssp. hispanica* и др. Тези съобщества са богати на едногодишни растения, сред които представители на родовете *Euphorbia*, *Silene*, *Nigella*, *Adonis*, *Linum*, *Papaver*, *Geranium*, *Trigonella*, *Trifolium* и др., ароматни полухрастчета от род *Thymus* и геофити от родовете *Allium*, *Muscari*, *Ophrys*, *Romulea* и др. Съобществата, които се причисляват към този тип местообитание, се отнасят към съюзите *Thero Brachypodion*, *Astragalo-Poion bulbosae*, *Trachynion distachya* и *Xeranthemion annui*.

В границите на 33 „Река Марица” ВГ0000578 площта на крайно разпространение на местообитанието в рамките на зоната, която е 493.05 ha (3.36 % от 14693.1 ha). Голяма част от растителните видове които са установени в границите на местообитанието, са типични за него това са: *Brachypodium distachyon*, *Bromus madritensis*, *Bromus scoparius*, *Aegilops geniculata*, *Lolium rigidum*, *Cynosurus echinatus*, *Phleum subulatum*, *Poa bulbosa*, *Psilurus incurvus*, *Cynodon dactylon*, *Xeranthemum annuum*, *Silene conica*, *Trifolium subterraneum* и др. Рудералните видове не формират самостоятелни ценози в полигона и участват под 10% от сумарното проективно покритие на фитоценозата.

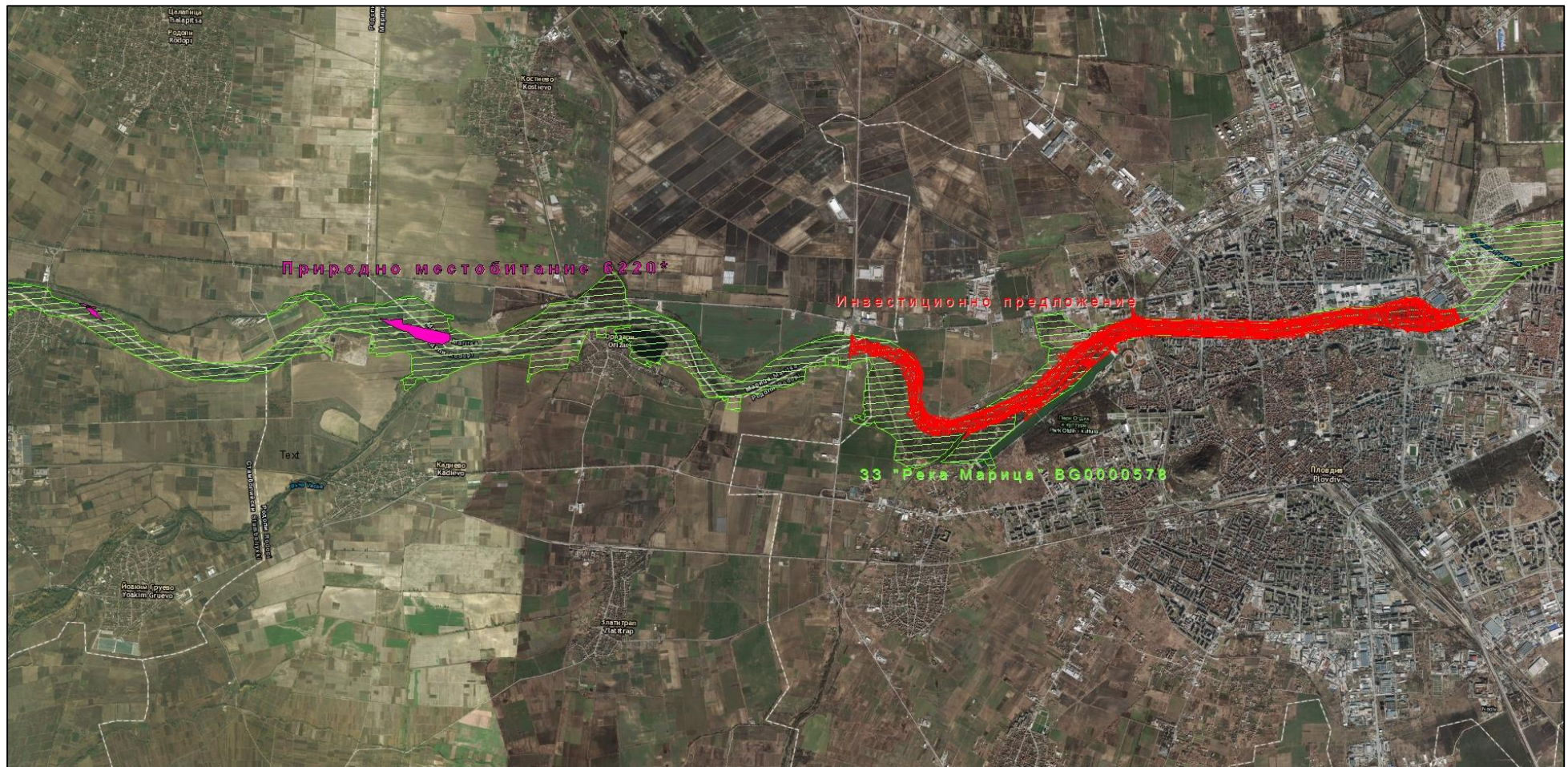
В границите на природното местообитание е отчетено е известно пасищно натоварване на полигоните на природното местообитание, но то не представлява опасност за тяхната растителна покривка. Обща оценка на състоянието на природно местообитание 6220* в защитена зона ВГ0000578 „Река Марица” по трите критерия: *Благоприятно състояние*.

На местообитанието са дадени следните оценки в актуализирания стандартен формуляр: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - А) отлично опазване и цялостна оценка - В) добра стойност.

Не се очаква природното местообитание да бъде засегнато от реализацията на. Най-близко разположените полигони на местообитанието са разположени на 5.1 km в западна посока, от имотите предвидени за реализацията на инвестиционното предложение.

Таблица 37. Въздействия върху природно местообитание 6220*Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие



Фиг. 10 Разпространение на природно местообитание 6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*, в границите на 33 „Река Марица“ BG0000578 и разположението му спрямо обекта на инвестиционното предложение

– **Приоритетно природно местообитание 91АА* Източни гори от космат дъб**

Светли дъбови гори, доминирани от *Quercus pubescens*, на каменисти места с разнообразна скална основа (варовици и силикати). Често заедно с косматия дъб могат да съдоминират и други дървесни видове с подобна екология - *Quercus virgiliano*, *Carpinus orientalis*, *Fraxinus ornus*. Срещат се в условията на преходно-континентален, преходно-средиземноморски и евксински климат. Видовият им състав е много богат, често включва топлолюбиви средиземноморски елементи.

В границите на ЗЗ „Река Марица” ВГ0000578 площта на крайно разпространение на местообитанието в рамките на зоната, която е 35.05 ha (0.24 % от 14693.1 ha). В защитената зона, природното местообитание е установено само в землището с. Константиново, на община Симеоновград.

Видът *Quercus pubescens* е основен компонент на първия дървесен етаж на съобществата в това природно местообитание. Някои от най-типичните растителни видове са: *Brachypodium pinnatum*, *Agrimonia eupatoria*, *Viola odorata*, *Galium aparine*, *Polygonatum verticillatum*, *Dactylis glomerata* и др. Средната възраст на първия дървесен етаж на възраст между 40 и 50 години, поради провеждане на различни нерегламентирани горскостопански мероприятия в миналото, което е определящо за средната възраст на първия дървесен етаж.

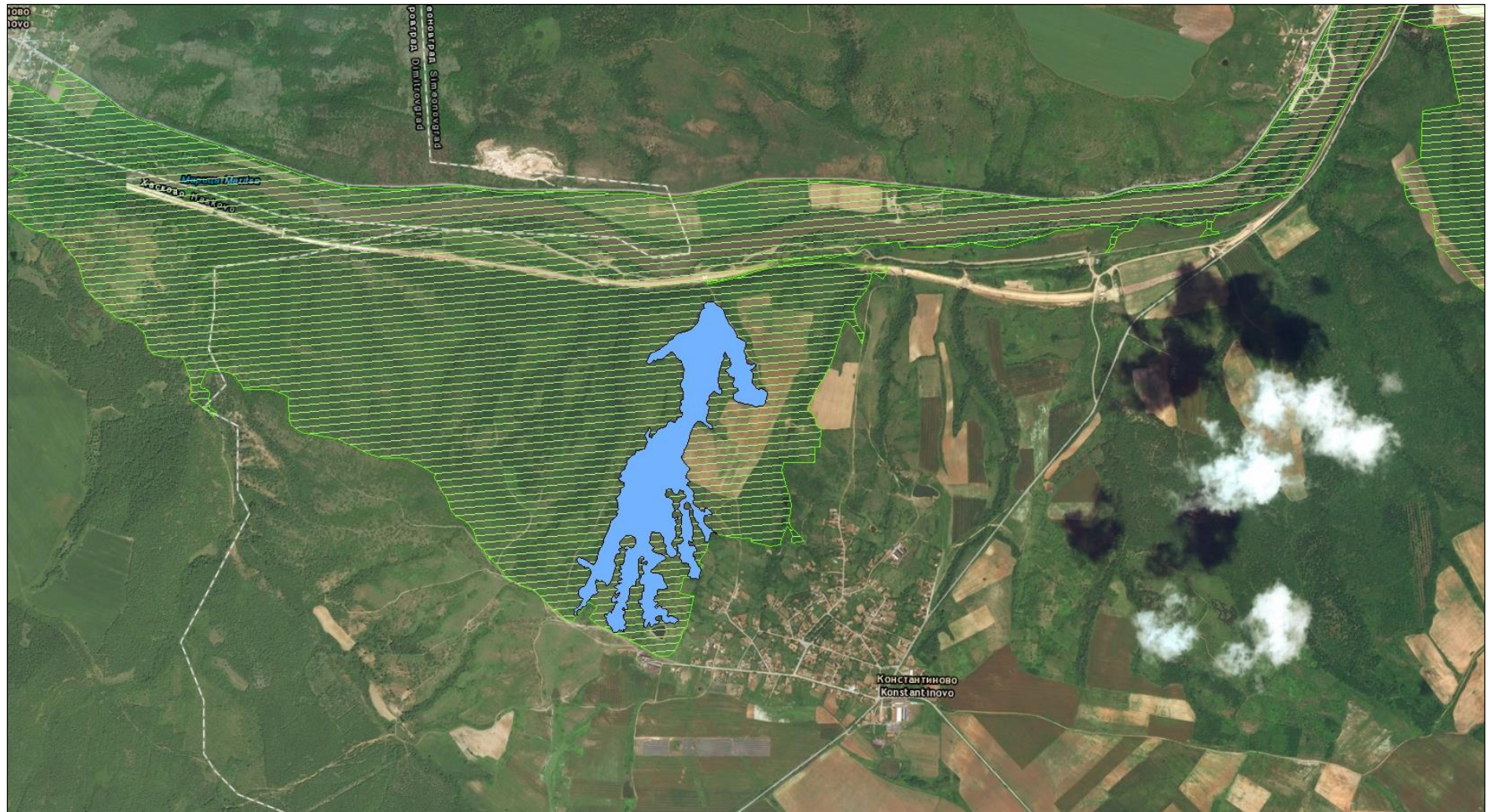
На местообитанието са дадени следните оценки в актуализирания стандартен формуляр: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - В) добра стойност.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91АА* в защитена зона ВГ0000578 „Река Марица” по трите критерия: *Неблагоприятно лошо състояние*.

Пряко и косвено въздействие от реализацията на инвестиционното предложение върху природното местообитание, не се очаква. Полигони от местообитанието са установени, в границите на община Симеоновград.

Таблица 38. Въздействия върху природно местообитание 91АА* Източни гори от космат дъб

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие



Фиг. 11 Разпространение на природно местообитание 91AA* Източни гори от космат дъб, в границите на ЗЗ „Река Марица“ BG0000578

– **Приоритетно природно местообитание - 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnionincane*, *Salicion albae*)**

Местообитанието е представено от крайречни гори в низините и планините. Развиват се на богати алувиални почви, периодично наводнявани от сезонното прииждане на реката.

Подтипове:

А) Монодоминантни гори на *Alnus glutinosa* с единично участие на *Fraxinus oxycarpa* (съюз *Alno-Padion*) в долните течения на реките от Черноморско-Средиземноморския басейн. Почвите са богати, много влажни до преовлажнени, дълбоки, с признаци на оглеяване и намалена проветривост. Понякога съобществата на черната елша са с прекъснато, ивичесто разположение покрай реките, поради което имат характер на „галерии”.

Б) Крайречни съобщества на *Alnus glutinosa* и/или *Alnus incana* в горните и средните течения на реките (*Alnion incanae*). Почвите са влажни до преовлажнени, спорадично заливани, отцедливи и проветриви. В ниския планински пояс основен едификатор е *Alnus glutinosa*, а в средния планински елово-буков пояс основен едификатор е *Alnus incana*.

В) Крайречни, заливни гори или галерии, доминирани основно от *Salix alba*, *Populus alba* и *Populus nigra* и по-малко от *Salix fragilis*, които принадлежат към съюза *Salicion albae*. Почвите са преовлажнени блатни и алувиални. По брега на Дунав, в непосредствена близост до водата тези, гори преминават в храсталаци на *Salix purpurea* и *Salix triandra*. На много места, особено по р. Дунав, първичната им структура е силно променена от масовото участие в храстовия етаж на инвазивния американски вид *Amorpha fruticosa*.

В границите на ЗЗ „Река Марица” ВГ0000578 площта на крайно разпространение на местообитанието в рамките на зоната, която е 0.43 ha (0.003 % от 14693.1 ha). То е установено в землището на село Винаца, община Първомай, на разстоянието от 31.5 km от обекта на инвестиционното предложение.

Отчетената на средна възраст на първия дървесен етаж във всички случаи е равна и по-голяма от 100 години. В границите на местообитанието се наблюдават типичен за него растителен състав, видовият състав на приземната растителност е типичен за този тип гори: *Humulus lupulus*, *Conium maculatum*, *Urtica dioica*, *Arctium lappa*, *Heracleum angustisectum*.

В границите на местообитанието е отчетено и незначителното участие на инвазивни видове, в случая *Amorpha fruticosa*.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91E0* в защитена зона ВГ0000578 „Река Марица“ по трите критерия: *Неблагоприятно незадоволително състояние*.

На местообитанието са дадени следните оценки в актуализирания стандартен формуляр: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - В) добра стойност.

С реализацията на инвестиционното предложение не се очакват преки въздействия, засягане на части или фрагментация на природното местообитание, тъй като инвестиционното предложение изцяло ще се реализира извън границите на територията в която е представен този тип природно местообитание.

Пряко и косвено въздействие от реализацията на инвестиционното предложение върху природното местообитание, не се очаква. Полигони от местообитанието са установени в землището на с. Винаца, община Първомай, и не попада в териториалният обхват на обекта.

Таблица 39. Въздействия върху приоритетно природно местообитание 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnionincane*, *Salicion albae*)

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата.	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие



Фиг. 12 Разпространение на природно местообитание 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnionincane*, *Salicion albae*), в границите на 33 „Река Марица“ BG0000578

- **Природно местообитание 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*)**

Местообитанието е представено от периодично заливани крайречни смесени широколистни гори. Почвата може добре да изсъхва между заливанията или да остава преовлажнена. Тези гори са се развили на по-нови алувиални наслаги. В зависимост от водния режим доминиращите дървесни видове принадлежат към родовете *Fraxinus*, *Ulmus* или *Quercus*. Тревната растителност е добре развита. В България се срещат следните подтипове, на местообитанието:

А) Лонгозни гори (асоциация *Smilaco excelsae-Fraxinetum oxycarpa*). Заливни гори с участие на *Quercus robur*, *Fraxinus oxycarpa* и *Ulmus minor* и наличие на лиани. Видовият състав на съобществата е богат, а вертикалната структура е сложна. Тревната покривка е с непостоянен състав, зависещ от локални особености и динамични процеси.

Б) Влажни низинни дъбови гори - асоциация *Scutellaria altissimae-Quercetum roboris*. Високи многоетажни гори, доминирани от *Quercus robur* или *Quercus pedunculiflora* и участие на лиани, но значително по-малко в сравнение с лонгозните гори. В тревния етаж видовото разнообразие е сравнително по-малко, участват редица ранно-пролетни видове.

В) Тракийски гори от *Quercus pedunculiflora*. Представяват най-сухия вариант на низинните влажни дъбови гори. Това са съобщества от *Quercus pedunculiflora* или с преобладаване на този вид в равнините, главно върху смолници и по-рядко върху черноземи. В повечето случаи са стари гори. Обикновено са сравнително малки по площ и са заобиколени от селскостопански територии.

В границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578 площта на крайно разпространение на местообитанието в рамките на зоната, която е 125.06 ha (0.85 % от 14693.1 ha). То е установено в землището на село Винаца, община Първомай, на разстоянието от 29.6 km от обекта на инвестиционното предложение.

Отчетената на средна възраст на първия дървесен етаж във всички случаи е равна и по-голяма на 80 години. Границите на местообитанието се наблюдават типичен за него растителен състав, видовият състав на приземната растителност е типичен за този тип гори: *Aristolochia clematidis*, *Euphorbia cyparissias*, *Clematis vitalba*, *Erodium cicutarium*, *Arum maculatum*, *Galium aparine*, *Asparagus trichophyllus*. Не е отчетено залесяване с екзоти и нетипични видове, които да представляват опасност за състава му. Не са установени следи от пожари или незаконни сечи.

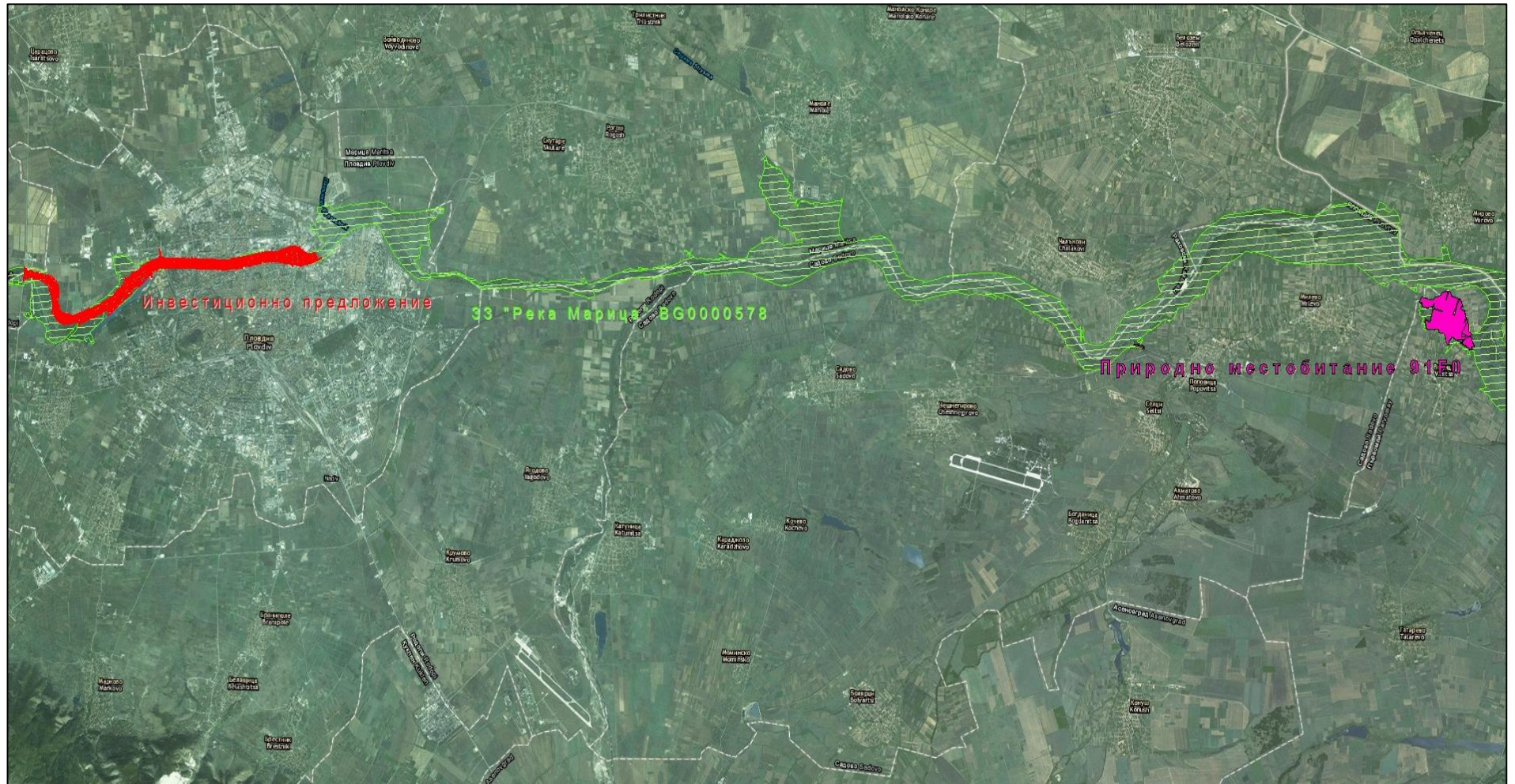
На местообитанието са дадени следните оценки в актуализирания стандартен формуляр: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - В) добра стойност.

Пряко и косвено въздействие от реализацията на инвестиционното предложение, върху природното местообитание, не се очаква. Най-близко разположените полигони на местообитанието отстоят на 22.1 km в източна посока, от имотите предвидени за реализацията на инвестиционното предложение.

Таблица 40. Въздействия върху приоритетно природно местообитание 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*)

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата.	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“



Фиг. 13 Разпространение на природно местообитание 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) /в розов цвят/, в границите на 33 „Река Марица“ BG0000578

- **Природно местообитание 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори**

Този тип местообитание е свързано с ксеротермни дъбови гори с преобладаване на *Quercus frainetto* Ten. и *Quercus cerris* L. Растителните съобщества от този тип формират плавни преходи с ксеротермни смесени дъбови гори с преобладаване на субсредиземноморски и средиземноморски елементи. Субконтинентални ксеротермни дъбови гори, доминирани основно от *Quercus cerris* и *Quercus frainetto*. В предпланините участва и *Quercus petraea* agg., а в Странджа – *Quercus polycarpa*. Формират ксеротермния дъбов пояс между 150-600 (800) м в цялата страна. Срещат се на сухи, но сравнително богати сиви горски и канелени почви:

Флористичният им състав е разнообразен и зависи от екологичните условия. Условно могат да бъдат разделени на три групи:

А) Континентални смесени дъбови гори – срещат се по местата с континентален и преходно-континентален климат.

Б) Субсредиземноморски смесени дъбови гори – те са разпространени в южните части на страната и в състава им участват много средиземноморски елементи.

В) Евксински гори на *Quercus polycarpa* – разпространени са само в Странджа и Източна Стара планина. В състава им участват много вечнозелени видове канелени почви.

В границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578 площта на крайно разпространение на местообитанието в рамките на зоната, която е 125.06 ha (0.62% от 14693.1 ha). Установените полигони на местообитанието, в границите на община Димитровград и Симеоновград.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91M0 в защитена зона BG0000578 Река Марица по трите критерия: *Неблагоприятно лошо състояние*.

Средната възраст на първия дървесен етаж в границите на местообитанието, е определена на около 40 години. Природното местообитание 91M0 в защитената зона се отнася към подтип 1. Видовият състав на приземната растителност е типичен за този тип гори: *Sanguisorba officinalis*, *Teucrium chamaedrys*, *Teucrium polium*, *Asparagus verticillatus*, *Asphodeline liburnica*, *Convolvulus cantabrica*. Не е отчетено залесяване с екзоти и нетипични видове, които да представляват опасност за състава му. Не са установени следи от пожари или незаконни сечи.

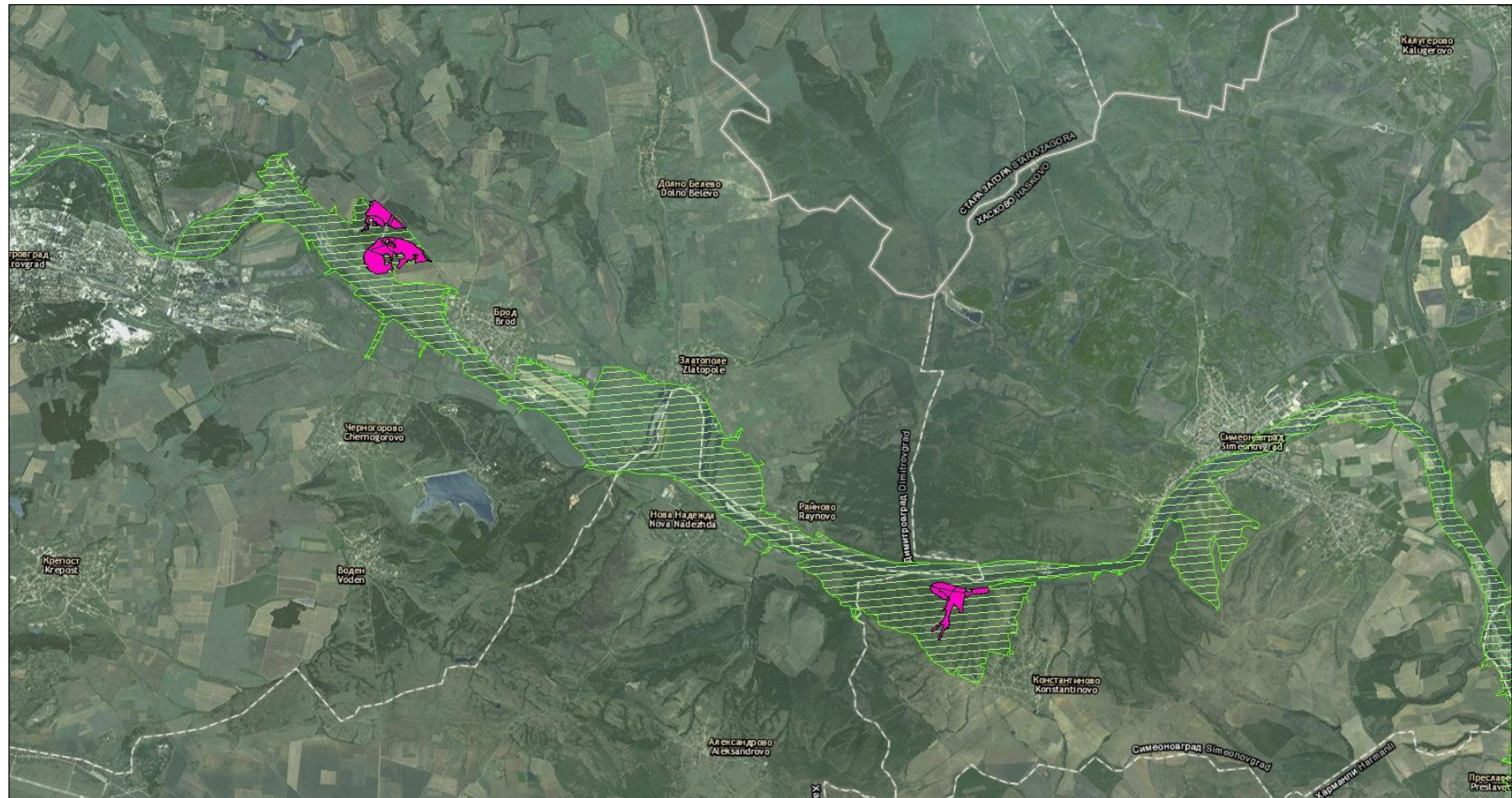
На местообитанието са дадени следните оценки, на база проведеното картиране : по показателя представителност С) - значима представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - В) добра стойност.

Пряко и косвено въздействие от реализацията на инвестиционното предложение върху природното местообитание 91M0, не се очаква. Установените полигони на местообитанието в границите на защитената зона, попадат в границите на общините Димитровград и Симеоновград.

Таблица 41. Въздействия върху природно местообитание 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата).	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”



Фиг. 14 Местоположение на природно местообитание 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори /в розов цвят/, в границите на 33 „Река Марица” BG0000578

- Природно местообитание 92А0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*

Местообитанието е представено от крайречни горски съобщества в средиземноморския басейн, доминирани от *Salix alba*, *Salix fragilis*, *Populus alba*, *Populus nigra*. Единично участие имат *Quercus robur*, *Alnus glutinosa*, *Ulmus minor*, *Cornus sanguinea*, *Viburnum opulus* и др. Разпространени са на преовлажнени места край реките в низините и долните части на планините.

Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 92А0 е представено в ЗЗ „Река Марица“ с обща площ от 191.89 ha. Това се равнява на 1.31 % от общата площ на ЗЗ (14693.1 ha). Установява се увеличаване на площта на местообитанието спрямо референтната му площ. Бялата върба и бялата топола са основен компонент на дървостойте на тези съобщества в природното местообитание. На много места те образуват чисти петна с различна големина. Горите във фаза на старост заемат значителна част от дървостойте на тези съобщества.

Видовият състав на приземната растителност е типичен за това природно местообитание: *Aegopodium podagraria*, *Aristolochia clematidis*, *Calystegia sepium*, *Galium aparine*, *Humulus lupulus*, *Phragmites australis*, *Rubus spp.* и други. Средна възраст на първия дървесен етаж във всички случаи е равна и по-голяма от 80 години. В границите на местообитанието е установено незначително наличие на инвазивния вид *Amorpha fruticosa*.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 92А0 в защитена зона BG0000578 „Река Марица“ по трите критерия: *Благоприятно състояние*.

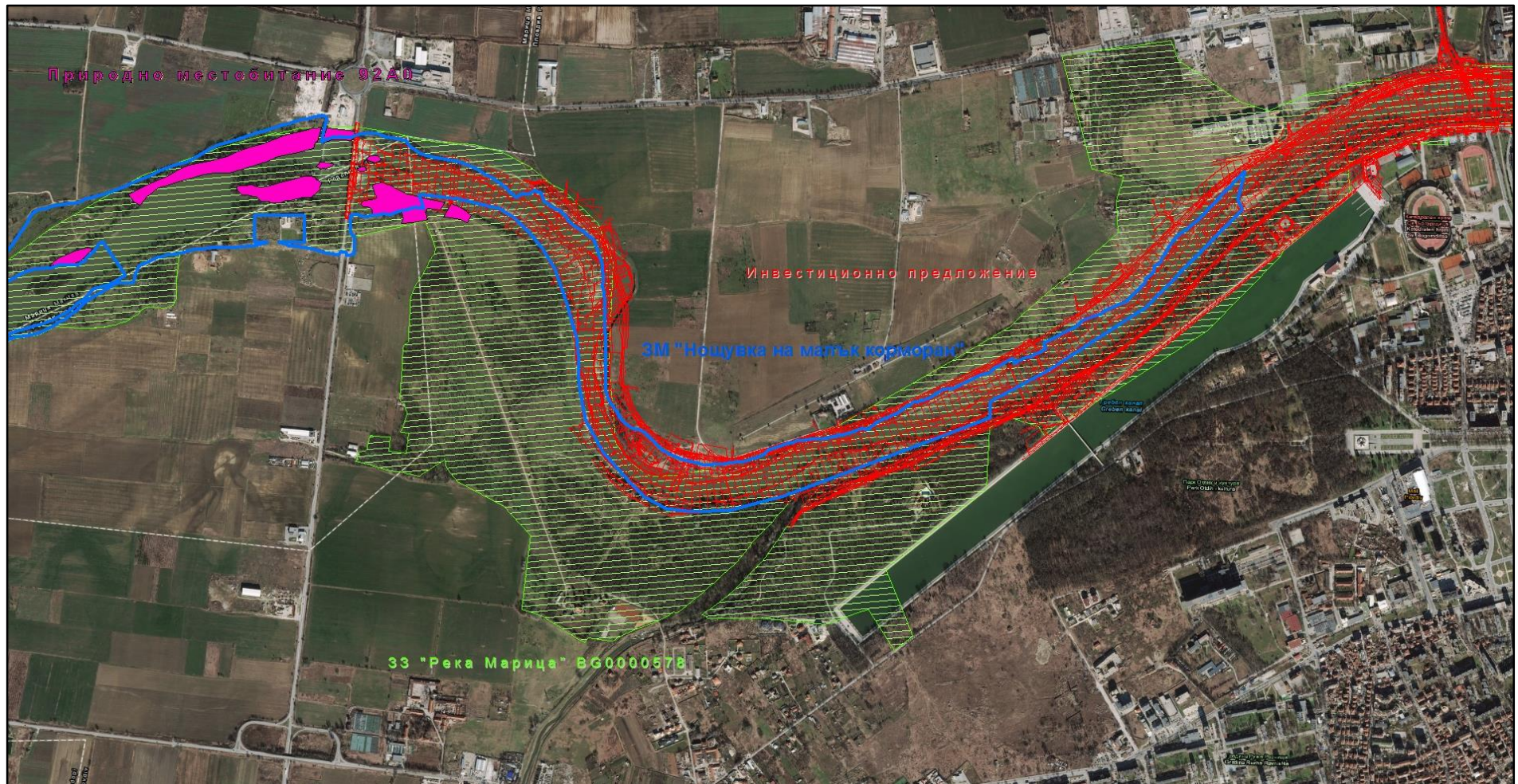
На местообитанието са дадени следните оценки, на база проведеното картиране : по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - А) отлична стойност.

Полигоните на местообитанието в границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578, попадащи в обхвата на инвестиционното предложение са разположени в защитена територия ЗМ „Нощувка на малък корморан“ с площ е 0.52 ha. Съгласно изготвеният идеен проект за реализация на инвестиционното предложение, в границите на защитената територия, се предвиждат дейности, допустими съгласно т.3.4 от Заповедта на защитената територия.

В тази връзка може да се направи заключението, че с реализацията на инвестиционното предложение не се очаква отрицателно въздействие върху него, свързано с отнемане на площ или нарушаване на структурата му.

Таблица 42. Въздействия върху приоритетно природно местообитание 92А0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата.	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие



Фиг. 15 Местоположение на 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*, спрямо инвестиционното предложение в границите на 33 „Река Марица“ ВГ0000578

- **Приоритетно природно местообитание 92C0*Гори от *Platanus orientalis***

Природното местообитание е отбелязано като установено в границите на защитената зона, съгласно актуализираният стандартен формуляр с площ от 0.76404 ha. Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), местообитанието не е установено в защитената зона. **В тази връзка няма изготвен доклад за състоянието му и данни за местоположението му, и не може да се направи оценка на възможното въздействие на инвестиционното предложение от реализацията му.**

- **Природно местообитание 92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*)**

Природното местообитание е отбелязано като установено в границите на защитената зона съгласно актуализираният стандартен формуляр с площ от 9.00687 ha. Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), местообитанието не е установено в защитената зона. **В тази връзка няма изготвен доклад за състоянието му и данни за местоположението му, и не може да се направи оценка на възможното въздействие на инвестиционното предложение от реализацията му.**

5.1.2. Въздействия върху целевите животински видове предмет на опазване в защитена зона BG0000578 „Река Марица“ по Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО

5.1.2.1. Въздействия върху бозайниците предмет на опазване в защитена зона BG0000578 „Река Марица“ по Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО

В стандартния формуляр на защитената зона са включени следните бозайници, чиито местообитания подлежат на опазване:

Видра (*Lutra lutra*)

Разпространение и биология. Среца се в равнините, по морското крайбрежие и в планините – до 1500 м н.в. Най-плътна е популацията в Югоизточна България. Обитава естествени речни течения и затворени водоеми с дължина поне 15-20 км, със старици и изобилна крайбрежна растителност – лонгози, елшаки и тръстики (ниски брегове), разнообразна и обилна рибна фауна, изобилие от раци, жаби, гръбначни, мекотели. Предпочита такива чийто брегове са обрасли с гъста растителност. Среца се и по българското Черноморско крайбрежие най-вече в скалистите участъци и устията на големите реки. Най-често е регистрирана в различни по размер и пълноводие реки, канали, рибарници, мъртвици, езера, блата, микроязовири, язовири и др. (Georgiev 2005). Има индивидуален участък който заема част от коритото на реката с дължина 2-6 км. Увеличава се през зимата в зависимост от достъпността на храната. Участъкът на мъжкия може да припокрива този на 1 или повече женски. В България е регистрирана миграция на вида на разстояние 2.13 км (Georgiev 2005). По литературни данни вида може да измине повече от 20 км по течението на реката. Бърлогите са в корените на крайбрежни дървета. Като временни местообитания, ползвани за преминаване, обмен на генетичен материал и миграция между водоемите са

посочени и някои сухоземни хабитати в които е установено отдалечаване на около 2 км от постоянните водоеми.

Такива са (Георгиев, Кошев 2006) понижени части от релефа, дерета, поляни, ливади и пасища, разположени до влажни зони, храсталаци, обраствания с крайбрежна растителност, крайречни гори и крайречни пещери. Малките (2-4) се раждат през март-август и следват майка си година. В Югоизточна България рибата заема до 93% от плячката, като спомагателна храна лови ракообразни, жаби, бозайници, птици, влечуги. Улавя плячката до 4 м дълбочина (Големански 2011).

Поради специфичния си скрит и недостъпен начин на живот почти няма естествени врагове. Преследвана е от човека поради вредите които нанася на рибовъдните стопанства и ценната си кожа.

- **Заплахите за видрата (*Lutra lutra*) които водят до намаляване на числеността ѝ (Георгиев, Кошев 2005) са следните:**
 - Пряко въздействащи негативни антропогенни фактори.
 - Застрелване на екземпляри. **Значимост критична.**
 - Убиване с различни видове капани. **Значимост критична.**
 - Разкопаване на дупки и унищожаване на млади. **Значимост средна до висока.**
 - Убиване от автомобили на шосета. **Значимост ниска до средна.**
 - Удавяне в риболовни уреди. **Значимост висока.**
 - Убиване от кучета. **Значимост средна.**
 - **Косвено въздействащи негативни антропогенни фактори.**
 - Разрушаване на местообитанията: добив на инертни материали, обезлесяване: сечи, опожаряване, паша, корекции на реки, строеж на ВЕЦ-ве. **Значимост критична.**
 - Замърсяване на водите. **Значимост висока до критична.**
 - Безпокойство. **Значимост ниска до средна.**
 - Унищожаване на хранителната база. **Значимост висока.**
 - Пазарен интерес към кожи. **Значимост ниска, но критична в отделни райони (предстои проучване).**
 - Интерес към органи от тялото със знахарска цел. **Значимост ниска.**

Оценка на популацията в зоната; По данни от стандартния формуляр на защитената зона същата се обитава от 31-41 индивида.

При картирането през 2013 г. по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г*” на базата на получените на терен данни с брой позитивни трансекти (>75%) и проведените изчисления са определени общо 405.3329 км брегове пригодни за видрата с различна степен на пригодност с общо 31-41 възрастни видри и общо 50-122 индивиди от всички възрастови групи (млади, полувъзрастни и възрастни). Площта в зоната на водоемите и бреговете им, подходящи за обитаване от видрата обхваща водното огледало на всички водоеми в зоната и ивицата от 20 м в страни от границата на водата върху брега. Общата площ на потенциалните нефрагментирани местообитания е 7748.2428 ха. Общата дължина на подходящи брегове с

различна пригодност е 405.3329 км, а площта им е 3.84234 ha. При теренното проучване на зоната не са установени мъртви индивиди и не са получени косвени данни за това. Вероятно смъртността на вида в зоната сходна с естествената за вида и не надвишава критичния праг за популацията. Природозащитното състояние по тези параметри е благоприятно. Хранителната база е отлична. Запасите от риба, жаби и ракообразни са големи. В храната вида преобладават костур, каракуда, слънчева риба, голяма водна жаба, а също и езерен рак. Установено е също и хранене с птици и мекотели. Антропогенният натиск по отношение на безпокойството и интензивността на човешкото присъствие може да се определи като нисък до среден. Установено е постоянно присъствие на рибари и ловци през ловния период. Установени са по-малко от 10 човека за час в направените трансекти. Бреговете са предимно гъсто обрасли с дървесна растителност и предоставят добри укрития за вида.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и проведените теренни проучвания, **в обхвата на ИП попадат непригодни местообитания на вида.** По бреговете на протичащия през гр. Пловдив участък от р. Марица няма обраствания с дървесна растителност и храсти, тъй като растителността редовно се коси механизировано от служители на общината. Видът е установяван на много места в коритото на р. Марица, включително и в гр. Пловдив, но в преминаващият през гр. Пловдив участък на р. Марица видът не се задържа и същият има само биокоридорни функции.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

С реализирането на инвестиционното предложение не се предвиждат преки въздействия които са заплаха с критична и висока степен за вида браконьерство свързано със застрелване на екземпляри, разкопаване на дупки и унищожаване на млади, убиване с различни видове капани, улавяне в рибарски мрежи и убиване от домашни кучета. с непреки въздействия за вида от които с критична и висока степен се отнасят разрушаване на местообитанията: добив на инертни материали, обезлесяване: сечи, опожаряване, корекции на реки.

Замърсяване на водите, което е с висока до критична степен за вида не се очаква. По време на изкопните дейности замътването ще бъде с временен характер и аналогично на това при обилни валежи и естествено свличане на земни маси с последващо увеличаване на скални глинести и пясъчни частици.

Пряко унищожаване на местообитания

Реализирането на ИП не е свързано с пресушаване или замърсяване на местообитания на видрата в р. Марица, притоците ѝ и изкуствено създадените канали. Територията на която се предвиждат строителни дейности е разположена извън границите на пригодни за вида обитания. Предвиденото изсичане на крайбрежната растителност ще бъде в участък в границите на гр. Пловдив, който не е част от ефективно заетите и пригодни за вида обитания. Поради по-високата скорост на течението в този участък същият е с променящи се в зависимост от протичащите водни количества през различните сезони брегове, чести свличания и няма условия за изкопаване на дупки служещи за укрития. Унищожаване на хранителната база в местообитанията на видрата, което се отнася към непреките въздействия с висока значимост няма да бъде предизвикано. Няма регистрирани случаи на намаляване на

рибните запаси и промяна на числеността на земноводните, които са основната хранителна база на видрата в участъците на други реки в страната, където са извършвани брегоукрепвания, прокопаване на канали и корекции на речното корито.

Тъй като свързаните с проекта дейности ще се осъществят на територия, която е определена като част от непригодните за вида местообитания степеня на въздействието се оценява като *незначителна - степен 0*.

Фрагментация на местообитания

В защитената зона не е регистрирана фрагментация на местообитанията на вида. Не се очаква фрагментация на местообитания по време на строителството. Общата дължина на подходящите брегове с различна пригодност в защитената зона е 405.3329 км, а с реализирането на ИП ще бъде променен естествения характер на преминаващия през гр. Пловдив участъкът на р. Марица с обща дължина бреговете 4.3 км, като южния десен бряг на остров Адата ще остане незасегнат. Ще бъде променен естествения характер на 1.06% от общата дължина на бреговете в зоната, като промените ще засегнат част от непригодните за вида местообитания. Брегоукрепването с габиони позволява възстановяване на крайбрежната растителност и поява на места за укриване в обрастванията. Участъците между мостове на р. Марица в гр. Пловдив позволяват връзка между оптималните за видрата местообитания на изток и на запад от гр. Пловдив и нова фрагментация не се очаква. Въздействието ще е *незначително – степен 0*, предвид временния му характер.

Прекъсване на биокоридори

По време на брегоукрепването бариерен ефект не се очаква. Тъй като видрата е нощно активен вид с добри плавателни способности изкопните дейности, почистването на бреговете и полагането на габиони при реализирането на ИП няма да затруднят придвижването ѝ от един до друг участък в коритото на р. Марица. След приключване на брегоукрепващите дейности бреговете напълно ще възстановят проходимостта си за вида. Въздействието ще е *незначително – степен 1* и с временен характер.

Безпокойство:

Не се очаква. Тъй като видрата е нощно активно животно безпокойство при нея се счита за въздействие с ниска до средна значимост. Инвестиционното предложение ще се реализира в участък на р. Марица, картиран като непригодно обитание за вида. Въпреки, че гр. Пловдив се отнася към големите за България градове, видът е регистриран на територията му, тъй като бреговете и водното течение на протичащия през града участък на р. Марица, въпреки, че е не са част от пригодните местообитания същите са част от биокоридорите по които се извършва връзката между участъците, които са местообитания с висока степен на пригодност. Строителните дейности ще се осъществят през деня когато видът е укрит в убежищата си и миграция на индивиди от един към друг речен участък няма да има. Въздействието ще е *незначително – степен 0*, с временен характер.

Смъртност:

По време на строителството смъртност не се очаква, тъй като инвестиционното предложение ще се реализира в речен участък с непригодни за вида обитания. Строителната и транспортната техника е достатъчно бавна, а видът достатъчно предпазлив, за да я избегне. *Въздействието се оценява като незначително – степен 0*.

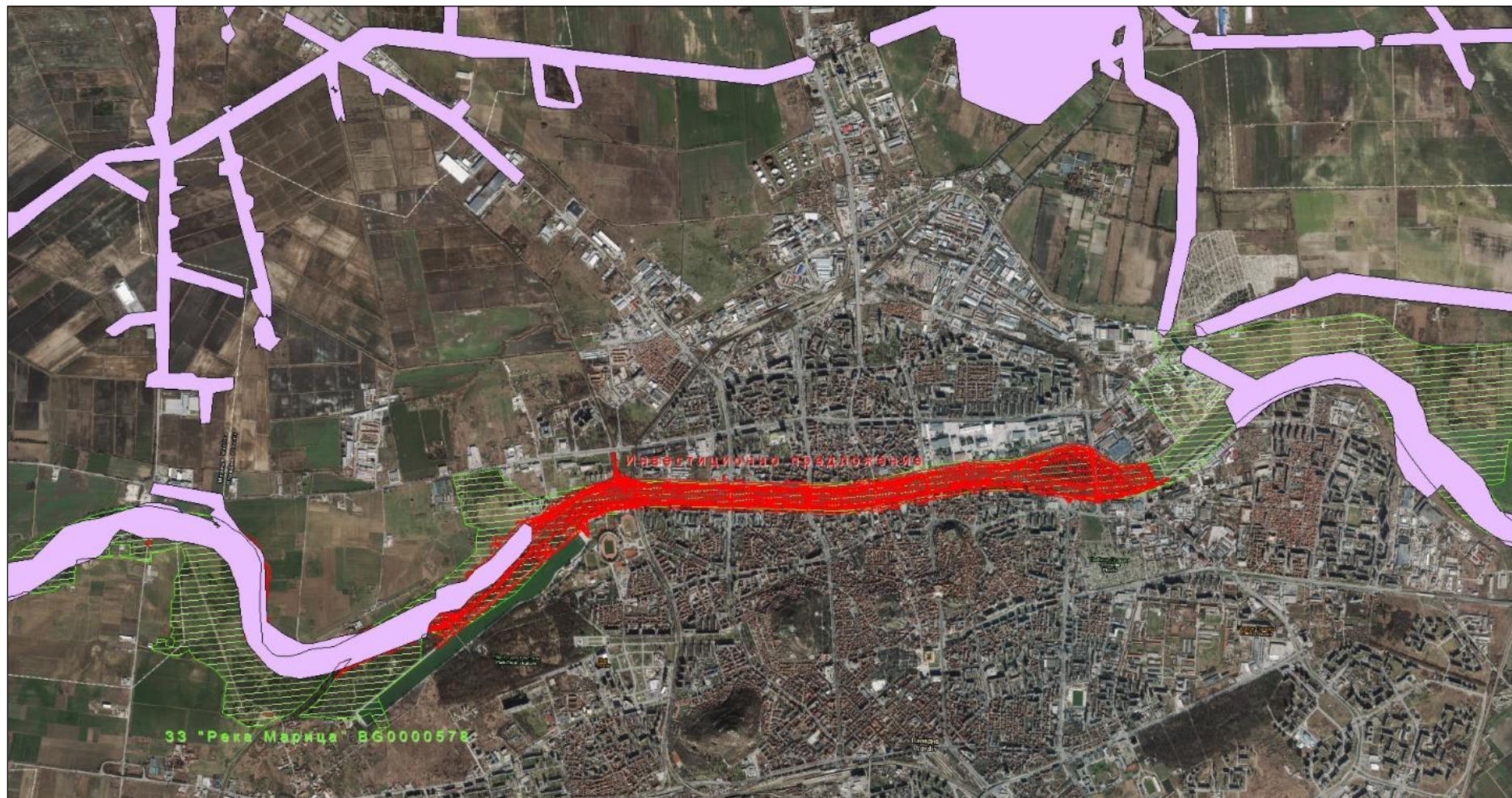
Таблица 43. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии за вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията			
				Намаляване площта на местообитанията	Фрагментация на популацията	Унищожаване на укрития	Смъртност на индивиди
Видра (<i>Lutra lutra</i>)	31-40i	≥31-40i	Брегове на водосеми	0	0	0	0

Обща оценка на въздействието от реализирането на ИП – незначително, степен 0

С реализирането на ИП няма да бъдат предизвикани изменения в динамиката на популацията на вида и той ще продължи да се самоподдържа в дългосрочен план като жизнеспособен елемент на естествените си местообитания в границите на защитената зона.

Освен в местообитания с естествен характер видрата е чест обитател на местообитания с изкуствен характер, язовири, рибарници и изкуствени водни канали. Въпреки, че ще бъде променен естествения характер на протичащия през гр. Пловдив, участък на р. Марица, това няма да промени числеността на вида в защитената зона, нито ще бъдат засегнати ефективно заети местообитания, поради което въздействията от реализирането на ИП се отнасят към *незначителните – степен 0*.



Фиг. 16 Местообитания на видра (*Lutra lutra*) /розов цвят/ в границите на защитена зона ВГ0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*);**

Разпространение и биология. Добруджанският хомяк (*Mesocricetus newtoni*) е ендемичен вид характерен за северна България Добруджа, територии покрай р. Дунав, а в южна са наблюдавани отделни екземпляри край София и Казанлък.

Оценка на популацията в зоната; Защитената зона „Река Марица“ на практика се намира извън ареала на вида. До момента няма нито едно научно съобщение за местонахождение на вида в района на защитената зона. Зоната се намира извън съвременния ареал на вида, който е климатично определен, т. е. климатичните условия в района изключват наличието на потенциално местообитание, а съображенията за включването му в предмета на опазване в защитената зона се базират на предположения.

При изпълнението на проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 4: Картиране и определяне природозащитното състояние на бозайници, без прилепи*“ присъствието на вида в зоната не е установено.

В рамките на защитената зона и проучените полигони видът не е регистриран както и заплахи, тъй като зоната не влиза в ареала на вида и подходящи местообитания за него не са установени. Заключение на доклада от картирането е, че ЗЗ „Река Марица“ се намира извън съвременния ареал на вида, което изключва наличието на потенциално местообитание в тази защитена зона. От така направения анализ на научната информация относно разпространението на вида и данните събрани от полевите екипи на терен, следва че Добруджанският хомяк не обитава защитената зона и няма потенциални местообитания за него (виж приложените карти), от което би следвало видът да се изключи от стандартния формуляр на ЗЗ BG0000578 „Река Марица“.

Въздействия от реализирането на ИП върху вида и местообитанията му в ЗЗ „Река Марица“ не се очакват тъй като територията на защитената зона не е част от местообитанията му.

Таблица 44. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии за вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията			
				Намаляване площта на местообитанията	Фрагментация на популацията	Унищожаване на укрития	Смъртност на индивиди
Добруджански хомяк (<i>Mesocricetus newtoni</i>)	V	≥ V	Брегове на водоеми	0	0	0	0

Обща оценка на въздействията - не се очакват въздействия, степен 0

➤ **Европейски Вълк (*Canis lupus*)**

Разпространение и биология Според теренни проучвания проведени в България, в периода 1997 – 2007, (Цингарска и др., непубликувано), средната плътност на популацията на вълка в България е 2 – 4 инд./100 кв.км. Според гореспоменатите изследвания, средния размер на индивидуалната територия на глутница в страната е около 100 – 120 кв.км. Води скрит начин на живот, като предимно през нощта излиза да си търси храна. През брачния период избира закътано и усамотено място по-високо в планината и близко до вода - поток, езеро, река. Вълкът е изключително мобилен вид. В рамките територията си изминава за

едно денонощие до 50 – 60 км. Установените в България придвижвания са през планински масиви и ненаселени места, без да се пресичат основни транспортни артерии и обширни урбанизирани райони.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като наличен без данни за популацията му.

При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 4: Картиране и определяне природозащитното състояние на бозайници, без прилени“ видът не е установен на територията на защитената зона, регистриран на терен и по анкетни данни и не са установени условия за размножаване. Заключение от доклада за картирането е, че зоната е пригодна за преминаване на индивиди от вида при придвижванията им, като в най-южната си част зоната може да се ползва от целевия вид като коридор за преминаване между ЗЗ „Сакар” и ЗЗ „Родопи – Източни”, но не е изготвен картен материал на потенциалните му местообитания в зоната.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и проведените теренни проучвания, в обхвата на ИП не попадат пригодни местообитания на вида.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

С реализирането на инвестиционното предложение не се предвиждат въздействия които са заплаха за европейския вълк (*Canis lupus*). Инвестиционното предложение ще се реализира в участък на р. Марица, картиран като непригодно обитание за вида.

Тъй като видът не е установен на територията на защитената зона, а протичащият през територията на гр. Пловдив участъкът на р. Марица не е част от местообитанията му въздействия от реализирането на ИП върху вида и местообитанията му в ЗЗ „Река Марица“ не се очакват.

Таблица 45. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии за вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиран е на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията			
				Намаляване площта на местообитанията	Фрагментация на биокоридори	Унищожаване на леговища	Смъртност на индивиди
Европейски Вълк (<i>Canis lupus</i>).	Регистриран без данни	≥ без промяна	Гори и храсталаци далеч от населени места	0	0	0	ловен обект

Обща оценка на въздействието от реализирането на ИП – не се очакват въздействия

➤ Лалугер (*Spermophilus citellus*)

Разпространение и биология; Европейският лалугер е гризач от семейство катерицови. Обитава открити необработваеми места, покрити с ниска тревна растителност (ливади, пасища, сухи степи, покрайнините на обработваемите полета, покрай пътища и др). Живее на колонии под земята, като прави много резервни входове. Местообитанията му лесно се определят по множеството дупки.

Разпространението на лалугера на територията на страната е крайно неравномерно и петнисто. (Пешев,1955; Страка,1961). Местообитанията най-общо са открити тревисти и неразорани терени, вкл. ивици край пътища, в селскостопански площи и малки оврази. Предпочита ниска растителност, макар че съществуват колонии и в ливади с висока трева, пасища с рядко разхвърляни храсти (вкл. хвойна) и дървета.

Наблюдавани са като изключение случаи на обитавани от лалугери овощни градини, обраствания с боровинки и терен обрасъл с високостеблена хвойна, но в тези случаи винаги има в съседство терен с тревиста растителност (Стефанов 2006) Също така се наблюдават заселвания на изоставени в течение на няколко години орни площи и люцернови ниви (т.е. посеви с многогодишни култури). В равнинната част на страната, лалугерът се среща преимуществено по селските мери, като съседството на човека не му оказва негативно влияние. Не са редки наблюденията на колонии лалугери около населените места, непосредствено до крайните къщи на селата, овчарници и краварници. В планинските райони където се осъществява пасищно скотовъдство лалугери дори влизат във временните складови постройки на човека за хранене от складиран фураж. (Стефанов 2006)

Съгласно предоставения списък класове Корине Ландкавър използван за целите на Natura-2000 местообитанията на лалугера се покриват от класове № 231 (пасища), № 243 (селскостопански площи със значително участие на естествена растителност), № 321 (естествени ливади), № 333 (площи с разпръсната растителност) и № 322 (ниски храсталаци).

Разселващата способност на вида практически не е изследвана, но съществуват данни, съгласно, които лалугерите имат слаба разселителна способност. (Стефанов 2006). Разселване на лалугери и/или връзка между отдалечени колонии може да се осъществява чрез придвижване на животните по ивици неразорана земя покрай пътищата или по крайречни пасища и ливади, включително и такива, които периодично се заливат, но на които в засушливи години временно могат да се заселват лалугери.

Освен поради обработката на земите, напуска обитанията си и поради прекратяването на изпасването на пасищата и промяната на вида и състоянието на тревната покривка.

Заплахи за вида, които водят до спад в числеността на популациите му или пълното му изчезване са следните въздействия (Стефанов 2006).

- Разораване на необработваеми земи;
- Деградация на пасища поради намаляване на пасищното скотовъдство;
- Пряко унищожаване на лалугера като вредител по селскостопанските култури;
- Строителство;
- Залесяване, на мери, пасища и ливади;
- Използване за храна в някои райони;

Оценка на популацията в защитената зона В 33 „Река Марица” BG0000578 е регистриран като разпространен (С), без данни за популацията му.

При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 4: Картиране и определяне природозащитното състояние на бозайници, без прилепи“ са установени общо 10 находища. От които 8 съвременни (лалугерови колонии) и 2 бивши находища (изчезнали

към момента) в защитената зона. Екипи работещи с други видове са установили допълнително 1 лалугерово находище.

Присъствието му е установено е чрез дупки и директно наблюдение. При изпълнението на други проекти са установени още 10 находища в защитената зона. Общата площ на регистрираните находища на Европейския лалугер в оптимални местообитания е 2478.9 ha и субоптимални местообитания е 9050.9 ha. В резултат на направения индуктивен модел общата площ на потенциалните местообитания за целевия вид е както следва: оптимални местообитания – 2684 ha и субоптимални местообитания – 11225.4 ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и проведените теренни проучвания, в обхвата на ИП не попадат пригодни местообитания на вида.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

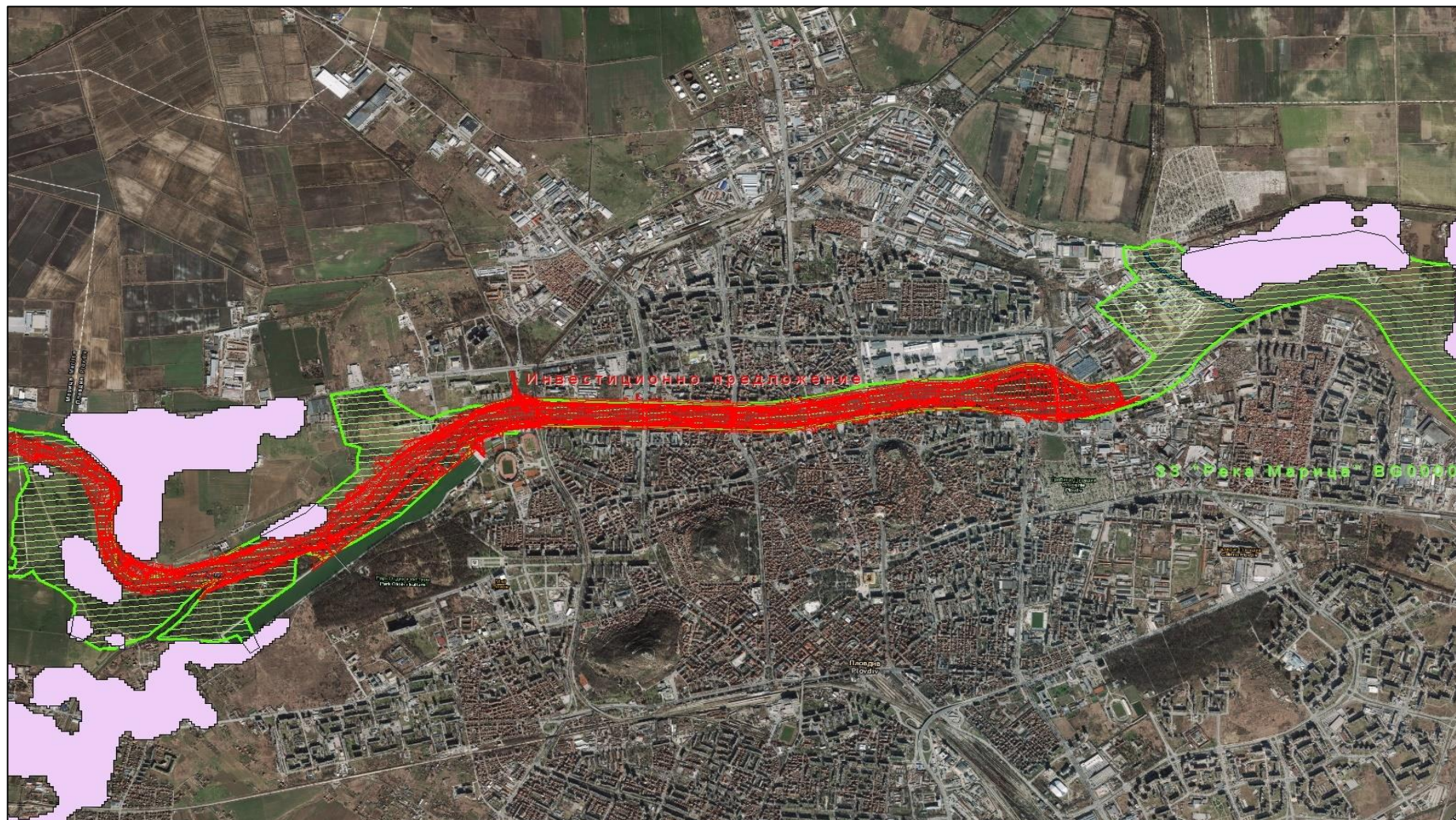
С реализирането на инвестиционното предложение не се предвиждат въздействия които са заплаха за вида. Инвестиционното предложение ще се реализира в участък на р. Марица, картиран като непригодно обитание за лалугера (*Spermophilus citellus*)

Тъй като протичащият през територията на гр. Пловдив участъкът на р. Марица не е част от местообитанията на лалугера (*Spermophilus citellus*) въздействия от реализирането на ИП върху вида и местообитанията му в ЗЗ „Река Марица“ не се очакват.

Таблица 46. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии за вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията			
				Намаляване площта на местообитанията	Фрагментация на популацията	Унищожаване на укрития	Смъртност на индивиди
Лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	Разпространен без данни за числеността	Без промяна	мери ливади пасища	0	0	0	0

Обща оценка на въздействието от реализирането на ИП не се очакват въздействия



Фиг. 17 Местообитания на лалугера (*Spermophilus citellus*) /розов цвят/ в границите на защитена зона ВГ0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Пъстър пор (*Vormela peregusna*)**

Разпространение и биология; Рядък хищник, който се среща в югоизточна Европа и Азия, включително и на територията на България, като ареалът на разпространението му бързо се смалва. Живее на открит и сух терен. По принцип обитава степи пустини и полупустини. В България предпочита безлесни пространства, но населява и други местообитания-гори, влажни места, храсталаци и покрай реките. До голяма степен разпространението на пъстрия пор на дадена територия зависи от наличието на колонии от лалугери, които представляват основния му хранителен ресурс. Основните заплахи за вида са увреждане на местообитанията поради западане на пашата и коситба, захрастяване на пасищата и ливадите, пожари, химизация фрагментация и изолация на популациите, изчезване на лалугерите и едрите гризачи с които се храни, основно лалугери, хомяци, слепи кучета, мишевидни гризачи, рядко жаби, влечуги, мекотели (Спасов, Спиридонов, 1993). Видът е активен през нощта, а през деня се укрива в подземни убежища, обикновено дупки от лалугери или други животни. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като наличен Р, без данни за числеността

Оценка на популацията в защитената зона При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 4: Картиране и определяне природозащитното състояние на бозайници, без прилепи“ видът не е установен в защитената зона и доклад за състоянието на популациите и местообитанията му не е изготвен.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

На територията на която ще се реализира ИП следи от жизнената дейност и наличие на убежища на вида не са намерени.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

С реализирането на инвестиционното предложение не се предвиждат въздействия които са заплаха за вида. Инвестиционното предложение ще се реализира в протичащ през територията на гр. Пловдив участък на р. Марица, който не е част от местообитанията на пъстрия пор (*Vormela peregusna*). **Въздействия от реализирането на ИП върху вида и местообитанията му в ЗЗ „Река Марица“ не се очакват.**

➤ **Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*)**

Разпространение и биология; Изключително рядък плеистоценски ендемитен вид, за който има оскъдни данни за неговото разпространение, биология и екология. Данните през последните 20 години са основно от находки в погадки на нощни хищни птици. Според Пешев и кол. (2004), вида е с Източно медитеранско разпространение, което се стеснило през последните години (съвременния ареал включва – Югоизточна България, Турска Тракия и Средиземно- морското крайбрежие на Мала Азия и субфосилни форми от Израел. Местообитания на вида са запустели ниви, изоставени лозя и открити площи в близост до житни ниви и овощни градини.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като много рядък V, без данни за числеността. За сега сигурни са данните от 15 находища в долното течение на Марица (Milchev B & Georgiev V, 2012), чрез установяване на фрагменти от череп на мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*) в погадки от забулена сова

(*Tyto alba*) и бухал (*Bubo bubo*). Най-вероятно видът се среща в UTM квадрати MG05, MG15, MG25, MG99, NG09 и NH10 (Milchev B & Georgiev V, 2012), близо до границата с република Турция. В защитената зона са налични подходящи местообитания -полуоткрити терени с дървета или храсти, живи плетове, лозя, градини и селскостопански площи с екстензивен начин на ползване (Kryštufek, B. 2008), като прогнозите са направени на база на тяхната площ и промяната на индекса на пригодност. Въпреки това е много трудно да се прогнозира въздействията, тъй като предпочитаните от вида местообитания не са известни (Kryštufek, B. 2008). Спадът в числеността му е започнал още в плеистоцена, но се предполага, че основната причина е култивирането на необработваемите земи и интензификацията на селското стопанство което води до намаляване на естествените му обитания и влошаването на пригодността им, тъй като видът се храни основно със семена на тревисти растения (Kryštufek, B. 2008). У нас видът се счита за добре адаптиран към дейностите в селското стопанство (Попов 2012), но находищата в които е регистриран са в райони с традиционно земеделие. За разлика от другите видове сънливци обитава подземни убежища.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

На територията на която ще се реализира ИП следи от жизнената дейност и наличие на убежища на вида не са намерени.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

Въздействия върху местообитанията му в ЗЗ „Река Марица“, не се очакват поради разположение на участъка на р. Марица в който ще се реализира ИП на разстояние на повече от 100 км от квадратите в които се счита за установен вид.

Таблица 47. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии за вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията			
				Намаляване площта на местообитанията	Фрагментация на популацията	Унищожаване на укрития	Смъртност на индивиди
Мишевиден сънливец (<i>Myomimus roachi</i>)	Много рядък без данни за популацията	Без промяна	Степни местообитания	≤ 1%	0	0	0

Обща оценка на въздействието от реализирането на ИП не се очакват въздействия

5.1.2.2. Въздействие върху видовете прилепи, предмет на опазване в защитената зона

Предмет на опазване в ЗЗ „Река Марица“ BG0000578 са 5 вида включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.

В стандартния формуляр на ЗЗ „Река Марица“ BG0000578q са предложени за опазване местата за хранене, размножаване и зимуване на прилепите както и видовете - Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*) и Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*).

Местообитанията с които е свързан жизненият цикъл на прилепите се разделят функционално на следните типове от гледна точка на съвременната консервационна биология:

убежища (roosts) – местообитания в които прилепите прекарват периодите на покой (почивка през деня и нощта, зимен сън) и в които се осъществяват размножението, отглеждането на малки и копулацията.

хранителни (ловни местообитания) (foraging habitats) -местообитания в които ловуват летателни пътища (flyways)-местообитания по които прилепите преминават по пътя от убежището до ловната територия (commuting flyways/flypaths) и или по пътя от едно убежище към друго по време на сезонните миграции (migratory flyways)

По отношение на убежищата видовете прилепи в България са разделени на две големи групи (по Иванова 2005)

Пещеролюбиви: облигатно пещеролюбиви -целогодишно обитават само подземни убежища и **факултативно пещеролюбиви** -размножават се основно в подземни убежища, но могат да се размножават и в друг убежища (най-често различен тип постройки)

Не-пещеролюбиви: характерно е че един вид използва различен тип убежища през различните сезони: **скални**- през лятото обитават цепки в скалите, данни за зимуването им почти липсват; **горски** през лятото обитават хралупи/или различни части на стари дървета; зимуват най-често в подземни убежища; **синантропни**- през лятото обитават различен тип постройки; зимуват най-често в подземни убежища.

От прилепите, които са предмет на опазване в 33 „Река Марица“ средиземноморският подковонос (*Rhinolophus blasii*) и южният подковонос (*Rhinolophus euryale*) са пещеролюбиви видове, а широкоухият прилеп (*Barbastella barbastellus*) е непещеролюбив горски вид.

Върху числеността на популациите на прилепите влияят отрицателно следните въздействия (Иванова):

Пряко въздействие върху видовете:

Избиване, прогонване и безпокойство в убежищата поради невежество и суеверия.

Палене на огън в привходни части на пещерите; влизане с факли в пещерите;

Иманярска дейност в пещерите, свързана с чести посещения, шум и прогонване на прилепите.

Прогонване и избиване на прилепи в постройки при ремонтни дейности.

Унищожаване на убежища:

Изсичане на стари гори и единични хралупати дървета.

Унищожаване на скални венци и пещери при разработване на кариери, строежи на пътища и др.

Използването на пещерите като бунища или за стопански цели - кошари, мандри, гъбарници и др.;

Каптирането на водни пещери и затварянето на изходите им.

Превръщането на пещерите в туристически обекти.

Унищожаването на убежища в постройки при извършване на ремонтни дейности.

Препятствия и унищожаване на летателните пътища и коридори

Баристри: вятърни паркове, изградени на миграционни пътища;

Промяна на ориентири - промяна на „линейните” елементи на ландшафта;

На база преценка на възможните заплахи и местообитания на прилепите, които са предмет на опазване в защитената зона въздействията от проучванията върху тях могат да бъдат определени като незначителни.

Най-близките подземни обитания- пещери са разположени на разстояние по-голямо от 30 км и преки въздействия върху прилепите по време на хабернация, размножение и почивка през деня не се очакват.

Експлоатацията и реализацията на ИП не е свързано с разрушаването на стари постройки и сеч на стари хралупати дървета.

По отношение на летателните коридори както на включените в стандартния формуляр прилепи така и за останалите видове проучвания почти не са правени и механизмът на ориентирание и какви летателни коридори използват за да достигнат до ловните си територии или алтернативните убежища не е изяснен. Предполага се, че ориентири могат да бъдат естествени или изкуствени линейни елементи на ландшафта като реки, канали, редици от дървета, просеки в гората и др. В резултат на промени на естествените форми на релефа няма да бъдат предизвикани и въздействия изразяващи се в промени и препятствия в летателните пътища по които прилепите преминават по пътя от убежището до ловната територия и или по пътя от едно убежище към друго по време на сезонните миграции няма да има.

Въздействията за всеки един вид ще бъдат следните:

➤ **Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);**

Разпространение и биология; Рядък вид, срещащ се в горски ландшафти, предимно в планинските и полу-планинските райони. Обитава обрасли с гори райони, главно в планините. Води скрит начин на живот и рядко може да бъде наблюдаван. Ловува в покрайнини на гори, над пътища и алеи в гори и паркове като лети ниско и бавно. Храни се с малки насекоми, които често лови над водни басейни или събира от повърхността на листата.

През лятото женските формират малки колонии в цепнатини на кората на дърветата. Мъжките обикновено живеят поединично, но понякога се присъединяват към колониите на женските.

Зимува главно в подземни убежища. У нас предпочита студени пещери, с температура около 0 градуса. Може да се намери близо до входа на пещерата дори при много студено време. Зимува както поединично, така и в големи колонии, съставени от индивиди от двата пола. Понякога мигрира. Известни са придвижвания до 290 км.

Копулацията е през есента и зимата. Ражда през юни по едно (рядко две) малки. Полова зрелост при женските настъпва на втората година. Максималната продължителност на живота е 23 години.

Отрицателно действащи фактори са селективната сеч на стари и хралупати дървета, която намалява възможностите за намиране на подходящи убежища. Фрагментация на компактните горски местообитания и прекъсване на връзките между тях.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като много рядък (V) вид, с численост 11-50 индивида. При картирането в зоната не са установени летни, зимни и находища за струпване на вида. В рамките на проекта

не са открити размножителни колонии в зоната. В литературата също липсват данни за такива. Стойността за численост е изчислена по експертна оценка за броя на екземплярите на 1 кв.км, който е екстраполиран върху площта на потенциалните местообитания изчислена от индуктивния Махент модел за хабитатна пригодност.

Като потенциални местообитания за вида в зоната са определени всички площи, за които пригодността в изготвения индуктивен модел е над 0.3. Площта на потенциалните местообитания е оценена на 429 ha (2,92% от площта на защитената зона), а площта на местообитания с високо качество, определени по индуктивен модел е оценена на 38.4 ha (0.3% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно резултатите от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" (МОСВ 2013) и проведените теренни проучвания, в обхвата на ИП не попадат част от полигон с пригодни местообитания на вида с площ 245 м². При извършените предхождащи изготвянето на ДОСВ обследвания с ултразвуков детектор видът не е регистриран.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на територията на която ще се реализира ИП попадат 245 м² потенциални местообитания на вида (0,0057% от площта им). Размерът на засегнатата територия е в границите на допустимата грешка и заема много малки части от полигонали с потенциални местообитания на вида, което, в съчетание със специфичната му биология (нощно активен летящ бозайник), ни дава основание да оценим това въздействие *като незначително (степен 0)*.

Увреждане на местообитания

В участъците от р. Марица в които ще се извърши брегоукрепването няма дървесна растителност. Същата е представена с единични дървета между кюнето и каменните стени, на територията на о-в Адата и в участък 1а, срещу гребния канал където дейности няма да бъдат извършвани. Инвестиционното предложение ще се реализира, без да се засягат стари гори с летни убежища и подземни убежища в които вида зимува. Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид незначителната засегната част от общата площ на потенциалните обитания .

Безпокойство

С разполагането на велосипедните алеи детските площадки и кътовете за отдих не засягат гори с установени дървета във фаза на старост, в които са възможни летни убежища на вида, в които той е по-чувствителен. Не се засягат зимни убежища. Въздействие в потенциалните ловни местообитания не се очаква, поради специфичната му биология (степен 0).

Барьерен ефект;

Предвидените в ИП дейности не създават препятствия за пречупвания по пътищата на миграции на вида и позволяват безпроблемен полет на индивиди по цялото протежение на р. Марица.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност;

В района на територията в която ще се реализира ИП липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква и в потенциалните ловни местообитания на вида, поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената, *не се очаква въздействие (степен 0)*.

Обща оценка: незначителни въздействия - степен 0.

➤ **Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*);**

Разпространение и биология; Отделни индивиди се срещат почти из цялата страна. Видът е установен за пръв път в България при устието на р. Камчия. До 1985 г. са известни седем находища, а до края на 2006 г. – 34 находища. Най-висока е плътността на територии с надморска височина между 1000 m и 1400 m (средно 8.2 индивида от 12 находища), в райони с обширни и компактни горски масиви (Централен Балкан, Западни Родопи, Странджа). Рядък е в Дунавската равнина, липсва в откритите части на Тракия.

Видът е типичен обитател на старите широколистни гори. Най-висока е числеността му в мезофилни горски масиви с постоянен водоем, в низините с преобладаване на различни видове дъб и полски ясен, а в планините – на бук. Единични индивиди живеят в хралупи на дървета с диаметър на стъблото 13–20 cm на 0.7–5 m височина от земята. Колонии са установявани само в по-стари дървета с диаметър 40–55 cm на височина 5–12 m.

Храни се летейки на малка височина в покрайнини на гори, просеки и групи дървета, облитайки отделните дървета и храсти като често събира храна от различни субстрати. В храната преобладават нелетящи наземни или живеещи по листата на дърветата безгръбначни животни и по-малко дневно летящи насекоми, които прекарват нощта, кацнали по листата на храсти или дървета.

Като летни убежища ползва почти само хралупи на дървета и рядко жилищни постройки и пещери.

Зимните убежища са пещери и галерии с висока влажност и температура между 4 и 11 градуса, по рядко при по-ниска от 1 до 7 градуса. Виси поединично или на малки групи (3-5 екземпляра). По-рядко се завира в цепнатини.

Понякога сменя убежищата си през зимата. В зимните групи често преобладават мъжките (до 75%).

Копулацията се извършва в периода между есента и пролетта. Формирането на размножителни колонии започва през средата на май, като групи от 15-35 мъжки, бременни женски и млади се заселват в хралупи на дървета. Максималната продължителност на живота е 21 години.

Мъжките живеят най-често поединично, а женските – на малки групи (5–10 индивиди) или колонии (10-30 индивиди). Женските са изключително привързани към района на хралупата където са родени. Индивидуалният ловен участък е малък – 0,6–1 ha, често припокриващ се между индивидите от една колония.

Видът е стационарен, като рядко извършва по-големи миграции (максимално до 60 km) (Kerth, Petit, 2005). В България е установена вертикална миграция от 770 m между убежището до мястото на хващането. През юни се ражда по 1 малко, което суче около 3 седмици. Размножителните колонии се разпадат през втората половина на август. От края на август до

края на септември бехщайновите нощници (около 90% мъжки индивиди, 10% женски индивиди) се струпват по входовете на пещери или изоставени минни галерии с цел намиране на партньори .

Отрицателно действащи фактори са селективната сеч на стари и хралупати дървета, която намалява възможностите за намиране на подходящи убежища. Фрагментация на компактните горски местообитания и прекъсване на връзките между тях.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като много рядък вид (категория V) с численост от 6 до 10 индивида.

При картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I-Обособена позиция 5*” в зоната не са установени летни, зимни находища и места за струпване. Не са открити размножителни колонии в зоната няма литературни данни за такива.

Площта на потенциалните местообитания е оценена по индуктивен модел 651 ha (4.4 % от площта на защитената зона).

Площта на местообитания с високо качество по индуктивен модел е оценена на 51 ha (0.3% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно резултатите от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ (МОСВ 2013) и проведените теренни проучвания, в обхвата на ИП не попадат пригодни местообитания на вида.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

Пряко унищожаване на местообитания

Според данните от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ (МОСВ 2013) и нашите проучвания, в границите на предвидената за реализирането на ИП територия не попадат потенциални местообитания на вида. Установените находища са извън границите на защитената зона. Унищожаване на местообитания няма да има поради отдалечеността им от участъка на р. Марица в който ще се реализира инвестиционното предложение.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Фрагментация на местообитания; Не се очаква фрагментация на местообитания поради реализиране на ИП, тъй като всички дейности ще се извършат извън границите на обитанията на вида в защитената зона.

Прекъсване на биокоридори

По време на брегоукрепването бариерен ефект не се очаква. Видът е с добри летателни възможности поради което връзките между различните части от защитената зона ще останат ненарушени.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство: Не се очаква. Инвестиционното предложение ще се реализира в участък на р. Марица, картиран като непригодно обитание за вида. Строителните дейности ще се осъществят през деня когато видът е укрит в убежищата си.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност:

По време на строителството смъртност не се очаква, тъй като инвестиционното предложение ще се реализира в речен участък с непригодни за вида обитания. Всички дейности ще се извършват през деня, когато видът е укрит в отдалечени от гр. Пловдив убежища.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Обща оценка: не се очакват въздействия

➤ **Остроух нощник (*Myotis blithii*)**

Разпространение и биология; - Често срещан в ниските части на страната вид. Предпочита райони с пресечен релеф – хълмове, скални разкрития и венци, стръмни речни брегове и др., карстови райони обрасли с редки гори и храсталаци. Среца се и в паркове в по-големи населени места (Пловдив (Benda et al., 2003)). Избягва обширните степни пространства. Пещеролюбив вид, който обитава пещерите през цялата година. Образува големи летни и зимни колонии. Често колонии са смесени с други видове прилепи. Храни се с едри насекоми нощни пеперуди, бръмбари, скакалци, които лови в полет или събира от земята. Летните му убежища са пещери, тъмни части на сгради, ниши и подпокривни пространства. Зимува в пещери които поддържат температура над 3° до 12-15° С.

Извършва редовни миграции между летните и зимните убежища, които може да са разположени на разстояние 60-70 до 160 км едно от друго.

За размножителни убежища ползва подземни обитания, пещери и галерии. Ражда в края на май - началото на юни. Малките започват да летят 3-4 седмици след раждането. Популацията започва след приключване на лактацията.

Само около 10% от женските участват в размножаването през първата си година.

Установената максимална продължителност на живота е около 30 години.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) с численост от 11 до 50 индивида.

При картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ (МОСВ 2013) в зоната не са установени зимни находища, а в известните летни находища 8 индивида. Установени са общо 5 находища. Установените находища са на изток от гр. Пловдив, под моста на р. Чая и мостове на изток по течението на реката.

Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 899.3 ha (6.1% от площта на защитената зона).

Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 6647 ha (45.3% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно резултатите от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ (МОСВ, 2013) и проведените теренни проучвания, в обхвата на ИП не попадат пригодни местообитания на вида.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

Пряко унищожаване на местообитания

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и нашите проучвания, в границите на предвидената за реализирането на ИП територия не попадат потенциални местообитания на вида. Унищожаване на местообитания няма да има поради отдалечеността им от участъка на р. Марица в който ще се реализира инвестиционното предложение.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Фрагментация на местообитания; Не се очаква фрагментация на местообитания поради реализиране на ИП, тъй като всички дейности ще се извършат извън границите на обитанията на вида в защитената зона.

Прекъсване на биокоридори

По време на брегоукрепването бариерен ефект не се очаква. Видът е с добри летателни възможности поради което връзките между различните части от защитената зона ще останат ненарушени.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство:

Не се очаква. Инвестиционното предложение ще се реализира в участък на р. Марица, картиран като непригодно обитание за вида. Строителните дейности ще се осъществят през деня когато видът е укрит в убежищата си. В дневни убежища видът е слабо чувствителен към шумови въздействия. Често дневните убежища са под мостове, където шумовите въздействия са значителни.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност:

По време на строителството смъртност не се очаква, тъй като инвестиционното предложение ще се реализира в речен участък с непригодни за вида обитания. Всички дейности ще се извършват през деня, когато видът е укрит в отдалечени от гр. Пловдив убежища.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Обща оценка: не се очакват въздействия



Фиг. 18 Потенцилни местообитания на остроухия ношник (*Myotis blythii*) /тъмно-розов цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Голям нощник (*Myotis myotis*)**

Разпространение и биология; Доста често срещан вид, обитаващ най-често пещерите в карстови райони. Съобщаван е и за големи населени места, Пловдив, под мост близо до града (Heinrich, 1936). Образува многочислени, шумни, летни колонии. Ловува в разреждени гори, паркове и ливади. Храни се на открити места в редки горички и покрайнините им, където земята е покрита с опадали листа и малко трева. Лови жертвите си в полет или ги събира от различни повърхности – най-често от земята. В състава на храната му влизат едри насекоми, които лови в полет (напр. нощни пеперуди) или събира от земята (бръмбари, шурци и др.). Средният размер на ловната територия на един прилеп е около 0.5 км². При ловуване лети на височина 5 - 8 м.

Летните му убежища са пещери, рядко тъмни части на сгради, хралупи на дървета. Зимува в пещери, минни галерии и др., като избира места с висока влажност и температури в интервала 7-12 градуса. Обикновено виси свободно по таваните на пещерите. В Северна Европа размножителни колонии са открити в сгради, най-вече в тавански помещения; зимува в пещери, мини и мазета, рядко в мостове (Stutz 1999). Извършва редовни миграции между летните и зимните убежища (понякога над 200 км), като използва редица временни междинни убежища. У нас най-дългата регистрирана миграция е 40 км.

През лятото мъжките живеят предимно поединично, а женските формират колонии, където раждат и отглеждат малките. Тези размножителни колонии се намират в малки, сухи и проветриви пещери или в привходни части на по-големи пещери, често смесени с други пещерни видове прилепи. Числеността на колониите може да достигне до няколко хиляди женски. По данни от нашата страна половата структура на колониите е 80 - 90% репродуктивни женски и до 10% възрастни мъжки. Раждат в края на май - началото на юни по едно голо и сляпо малко. Малките се раждат обикновено рано сутрин. На следващата нощ, майките, за да отидат на лов, ги оставят на малки групи с няколко женски. Малкото започва да лети след 40 - 50 дни, а става самостоятелно след 2 месеца. Полова зрелост женските достигат на 3-месечна възраст, а мъжките на 15-месечна.

Копулацията е главно през есента, по-рядко през пролетта когато женските посещават мъжките.

Само около 10% от женските участват в размножаването през първата си година. Максималната продължителност на живота е над 25 години, но най-често около 5 години.

Оценка на популацията в защитената зона; Според стандартния формуляр на защитената зона в нея е налична местна постоянна популация с численост от 11 до 50 индивида. При картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ (МОСВ 2013) в зоната са установени 6 находища. Не са установени находища за зимуване на вида, а в летни находища са установени 11 индивида. Регистрираните индивиди са намерени под мостове на изток от гр. Пловдив

Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 872.4 ha (5.9% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 6647 ha (45.3% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно резултатите от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ (МОСВ 2013) и проведените теренни проучвания, в обхвата на ИП не попадат пригодни местообитания на вида.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

Пряко унищожаване на местообитания

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и нашите проучвания, в границите на инвестиционното предложение не попадат потенциални местообитания на вида. Установените находища са на изток от гр. Пловдив. Унищожаване на местообитания няма да има поради отдалечеността им от участъка на р. Марица в който ще се реализира инвестиционното предложение.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Фрагментация на местообитания; Не се очаква фрагментация на местообитания поради реализиране на ИП, тъй като всички дейности ще се извършват извън границите на обитанията на вида в защитената зона.

Прекъсване на биокоридори

По време на брегоукрепването бариерен ефект не се очаква. Видът е с добри летателни възможности поради което връзките между различните части от защитената зона ще останат ненарушени. *Въздействие не се очаква (степен 0).*

Безпокойство:

Не се очаква. Инвестиционното предложение ще се реализира в участък на р. Марица, картиран като непригодно обитание за вида. Строителните дейности ще се осъществят през деня когато видът е укрит в убежищата си. В дневни убежища видът е слабо чувствителен към шумови въздействия. Често дневните убежища са под мостове, където шумовите въздействия са значителни. *Въздействие не се очаква (степен 0).*

Смъртност:

По време на строителството смъртност не се очаква, тъй като инвестиционното предложение ще се реализира в речен участък с непригодни за вида обитания. Всички дейности ще се извършват през деня, когато видът е укрит в отдалечени от гр. Пловдив убежища. *Въздействие не се очаква (степен 0).*

Обща оценка: не се очакват въздействия

➤ **Дългопръст ношник (*Myotis capaccini*);**

Разпространение и биология; Среща се в ниските части на цялата страна, най-често в карстови райони с пещери. Ловува нощем над реки и влажни зони, включително и изкуствени водни тела, канали и язовири, улавяйки насекоми летейки над водната повърхност. Съществуват доказателства, че в състава на храната му влизат и малки рибки (Aizpurua O, Garin I, Alberdi A, Salsamendi E, Baagøe H, et al. 2013)

Видът е изключително пещеролюбив като целогодишно обитава пещери и подземни галерии, където формира големи (до няколко хиляди индивида) колонии, почти винаги заедно с пещерния дългокрил. Летните убежища обикновено са малки, сухи и проветриви пещери. За зимни убежища избира големи водни пещери с висока влажност и температура от 2 до 6 градуса. Извършва сравнително дълги миграции между летните и зимните си убежища, в рамките на 50 км, максимум 140 км (Hutterer et al. 2005).

Женските встъпват в полова зрялост в първата есен от живота си, а мъжките през втората година. Женските започват да раждат през април и приключват в края на май. Първите летици малки се появяват в края на юни, а през юли напълно престават да сучат.

Оценка на популацията в защитената зона;

Заплахите за вида включват промени в качеството на водата чрез замърсяване и пресушаване на водни басейни влажни зони и язовири. Увреждането или посещенията и безпокойството в пещери (туризъм, пожари и вандализъм), използвани като убежища също може да бъде проблем, защото този вид е силно зависим от пещерите. Видът се събира за медицински цели в Северна Африка.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като регистриран вид, без данни за числеността на популацията му и достатъчна достоверност на данните (категория DD). При картирането в зоната не са установени летни находища, места за струпване и находища за зимуване на вида.

Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 16.5 ha (0.1% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 11083 ha (75,5% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и проведените теренни проучвания, в обхвата на ИП не попадат пригодни местообитания на вида.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

Пряко унищожаване на местообитания

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и нашите проучвания, в границите на ново предложените за усвояване от ОУП територии не попадат потенциални местообитания на вида поради което унищожаване на местообитания няма да има.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Фрагментация на местообитания Не се очаква фрагментация на местообитания поради реализиране на ИП, тъй като всички дейности ще се извършат извън границите на обитанията на вида в защитената зона.

Прекъсване на биокоридори

По време на брегоукрепването бариерен ефект не се очаква. Видът е с добри летателни възможности поради което връзките между различните части от защитената зона ще останат ненарушени. *Въздействие не се очаква (степен 0).*

Безпокойство:

Не се очаква. Инвестиционното предложение ще се реализира в участък на р. Марица, картиран като непригодно обитание за вида. Строителните дейности ще се осъществят през деня когато видът е укрит в убежищата си.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност:

По време на строителството смъртност не се очаква, тъй като инвестиционното предложение ще се реализира в речен участък с непригодни за вида обитания. Всички

дейности ще се извършват през деня, когато видът е укрит в отдалечени от гр. Пловдив убежища.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Обща оценка: не се очакват въздействия

➤ **Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*);**

Разпространение и биология; Наречен е трицветен поради оцветяването в три цвята на космите му - в основата са сиви, по средата жълти, а върховете - наситено червеникавокафяви.

У нас е разпространен в цялата страна в места с надморска височина до 1500 м. При ловуване предпочита площите, покрити с храстова или дървесна растителност. Понякога ловува над водни площи. Заселва се също в карстови райони, паркове и градини.

Лети сред редки корони на дървета или малко над тях. Има сравнително висока летателна активност и може да ловува повече от два часа без да кацне. Храни се с дребни безгръбначни, които събира от листната повърхност на дървета и храсти. Хранителният му спектър включва паяци, мухи, мрежокрили и насекоми.

Летните му убежища са в пещери, тавани на жилищни постройки и по-рядко – изкуствени галерии. Характерно за летните убежища е високата температура в тях (36-40 градуса). Летните колонии са компактни и плътни. Често обитава летни убежища с подкованоси, също и с пещерния дългокрил и дългопръстия нощник.

Зимува в пещери и по-рядко в зимни галерии – поединично или на малки групи при температура 5-10 градуса. Копулацията е в края на лятото. На следващата година през май се сформират размножителни колонии, състоящи се главно от женски. Колониите се разпадат към средата на август. В Централна Европа колониите се състоят от 20-200 индивида, докато в Южна Европа броят им достига 500-1000. Малките се раждат през юни. Самостоятелни полети на младите са регистрирани най-рано на 20 юли.

Сравнително уседнал вид, чиито придвижвания рядко надхвърлят 40 км. Най-дългата установена у нас миграция е около 100 км.

Максималната установена продължителност на живота е 20 години.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) с численост от 11 до 50 индивида. При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 4: Картиране и определяне природозащитното състояние на бозайници, без прилепи“ видът не е установен в защитената зона и доклад за състоянието на популациите и местообитанията му не е изготвен.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

На територията на която ще се реализира ИП следи от жизнената дейност и наличие на убежища на вида не са намерени.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

С реализирането на инвестиционното предложение не се предвиждат въздействия които са заплаха за вида. То ще се реализира в протичащ през територията на гр. Пловдив участък на р. Марица, който не е част от местообитанията на трицветния нощник (*Myotis emarginatus*).

Въздействия от реализирането на ИП върху вида и местообитанията му в ЗЗ „Река Марица“ не се очакват .

➤ Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*);

Разпространение и биология; Най-малкият по размери вид от подковоносите, обитаващи Европа. Видът е разпространен в цялата страна, без планинските части над 1500 м.н.в.

Малкият подковонос е пещерен вид, свързан преди всичко с богати на растителност карстови райони, разредени гори, паркове и храсталаци. Среща се и в населени места. Ловува на височина около 2 - 5 метра над земята близо до убежища (обикновено до 5 км) около гори, покрайнини на горите, храсталаци, речни обрасли с растителност брегове, над самата вода и около скали в карстови местности. Ловува и в агроландшафти, редовете на лозя, овощни градини, градини, над посеви с културни растения и пр. В състава на храната му влизат насекоми от 23 семейства и 7 разреда, главно люспестокрыли (пеперуди) (*Lepidoptera*), двукрили (*Diptera*) и мрежокрили (*Neuroptera*), а също така и паяци.

Видът е сравнително социален, но през лятото мъжките и женските живеят поотделно.

Летните убежища са разнообразни – постройки (мазета, тавани), пещери, изкуствени галерии, скални струпвания и др.

Зимните му убежища са подземни- пещери и изкуствени подземни галерии. Предпочита вътрешните им части, където температура им е 5 - 9 градуса. Зимува поединично или на редки групи, с разстояние между отделните индивиди – до 50 см.

Копулацията се извършва обикновено през есента, но също и по време на хибернация и през пролетта. Бременността продължава 67 дни. Формира размножителни групи през май-юни, най-често в постройки, съставени от 5-30 възрастни женски. Те раждат по едно голо и сляпо малко между средата на юни и средата на юли. Очите му се отварят след около една седмица. След 3-4 седмици започва да лети. Става самостоятелно на 6-8 седмици. Полова зрялост достига на 1-3 години. Продължителността на живота е средно 4 години. Установена е рекордна продължителност от 21 години.

Стационарен вид - прелетите между зимните и летните убежища обикновено не надвишават 15 км.

Главните им врагове са златките, домашните котки и хищните птици - сови, ястреби и други по едри видове, за които е уязвим тъй като лети по-бавно от тях и се ориентира, не посредством зрението, а чрез ехолокация.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) с численост от 11 до 50 индивида. При картирането по проект „*Картиране и определяне природозащитното състояние на бозайници, без прилети*“ в зоната са установени 2 находища. Не са установени находища за зимуване на вида, а в летни находища са установени 8 индивида. Регистрираните индивиди са намерени в сгради на изток от гр. Пловдив и вливането на р. Текирска в р. Марица. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 28.6 ha (0.2% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 7579,0 ha (51,6% от площта на защитената зона).

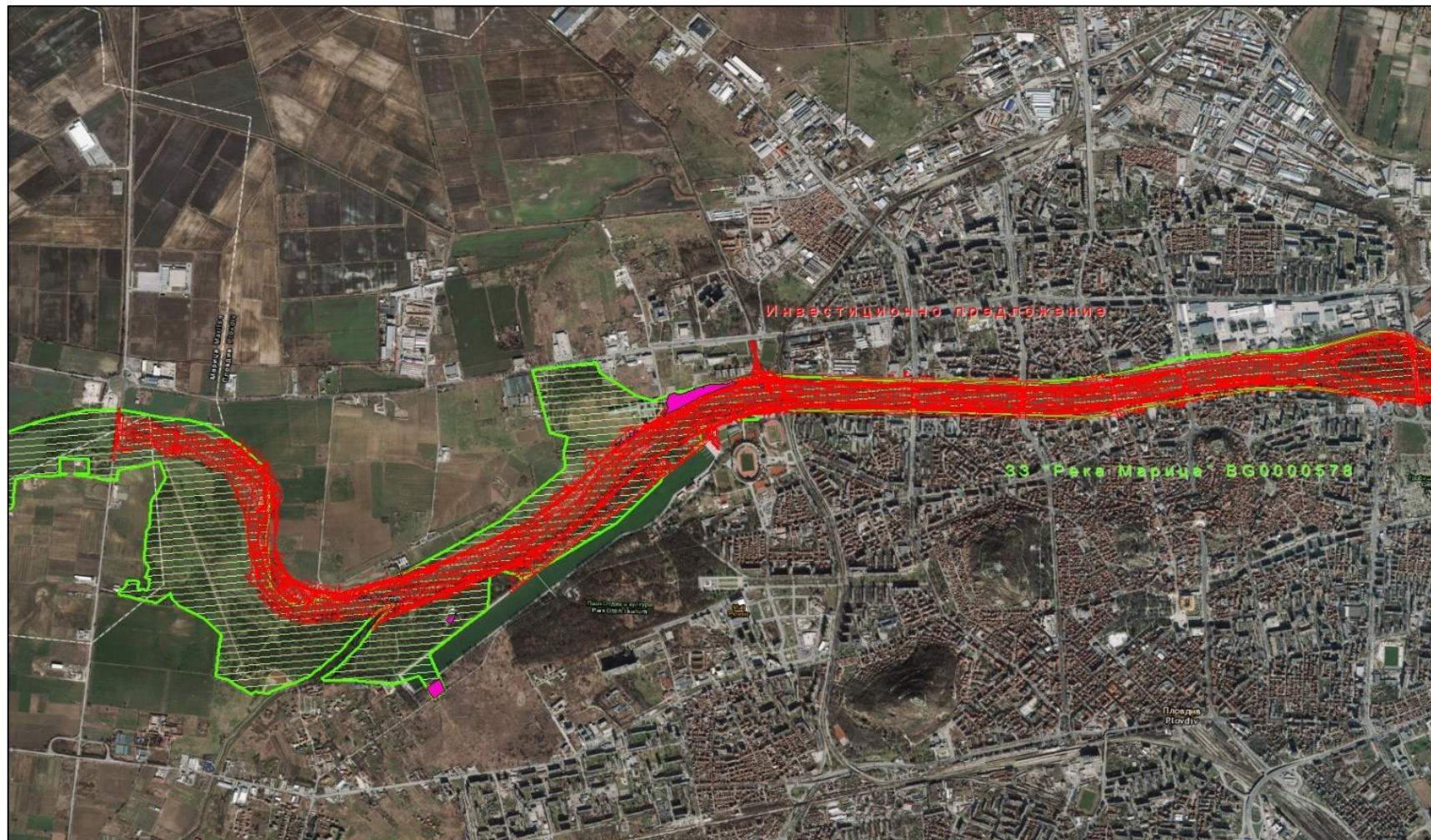
Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

На територията на която ще се реализира ИП следи от жизнената дейност и наличие на убежища на вида не са намерени.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

С реализирането на инвестиционното предложение не се предвиждат въздействия които са заплаха за вида. Инвестиционното предложение ще се реализира в протичащ през територията на гр. Пловдив участък на р. Марица, който не е част от местообитанията на малкия подковонос (*Rhinolophus hipposideros*).

Въздействия от реализирането на ИП върху вида и местообитанията му в ЗЗ „Река Марица“ не се очакват .



Фиг. 19 Потенциални местообитания на малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) /тъмно-розов цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)**

Разпространение и биология; Най-едрия прилеп от подковоносите. Среща се в цялата страна, без най-високите части на планините. Обитава редки гори, храсталаци, открити места в близост до карстови разкрития и скални венци и води басейни. Съобщаван е за различни места в Югоизточна България (Benda et al 2003)

В откритите площи ловува летейки ниско над земята – 0.5-3 m а в горите и на по-голяма височина. Нощем се отдалечава до около 10 km от убежището, но понякога и до десетки километри.

Летните му убежища са плитки пещери, скални струпвания, под покривни пространства в запустели сгради, руини, изкуствени галерии. Понякога обитаваните сгради са в близост до пещери, където се оттегля при лошо време. Често ползва временни и нощни убежища, където почива по време на лов и изяжда едрите уловени насекоми. Храни се с големи летящи насекоми, главно нощни пеперуди и бръмбари.

Зимните убежища са в подземни естествени и изкуствени галерии.

Сезонните движения между летните и зимните убежища обикновено не надхвърлят 50 km, но са известни и прелети от 100 km.

През май-юни женските се събират в размножителни колонии, с численост до 200 екземпляра (рядко до 600), където раждат (юни – началото на юли) и отглеждат малките си. Размножителните колонии се разпадат в края на август - началото на септември. Мъжките стават полово зрели в края на втората си година. Женските за първи път раждат в третата година от живота им, но някои екземпляри едва в деветата. Женските не участват в размножаването всяка година. Продължителността на живота е до около 30 години.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) с численост от 11 до 50 индивида. При картирането по проект „*Картиране и определяне природозащитното състояние на бозайници, без прилепи*“ в зоната е установено 1 находище. Не са установени находища за зимуване на вида, а в известните летни находища е установен 1 индивид.

Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 113.7 ha (0.8% от площта на защитената зона).

Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена 2797 ha (19.1% от площта на защитената зона). Видът е облигатно пещеролюбив и ползва като летни и размножителни убежища и подпокривни пространства в населените места. Регистрираният индивид е намерен в изоставена сграда, бивш хотел ресторант в землището на с. Златна ливада, на изток от устието на р. Текирска.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

На територията на която ще се реализира ИП, следи от жизнената дейност и наличие на убежища на вида не са намерени.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

С реализирането на инвестиционното предложение не се предвиждат въздействия които са заплаха за вида. Инвестиционното предложение ще се реализира в протичащ през територията на гр. Пловдив участък на р. Марица, който не е част от местообитанията на големия подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*).

Въздействия от реализирането на ИП върху вида и местообитанията му в 33 „Река Марица“, не се очакват.

➤ **Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)**

Разпространение и биология; Обитава гористи карстови райони в близост до вода. Ловува основно в гори и покрайнините им, по-рядко из крайречна дървесна растителност. Хваща плячката си по кората на дървета и храсталаци. Лети ниско и бавно, умее да „увисва” във въздуха. Храни се с молци и други нощни насекоми.

Зимните му убежища са подземни кухни, обикновено обширни пещери с постоянен микроклимат. Обикновено се заселват в най-топлите части (10-13 градуса) на пещерите.

Летните убежища са естествени и изкуствени подземни кухни, по-рядко помещения в сгради.

Формира летни размножителни колонии. Понякога образува самостоятелни колонии в пещерите от 50 - 300 индивида. Често съжителства с други пещерни видове прилепи. У нас са регистрирани размножителни колонии обикновено с численост от няколко десетки до около 2000 индивида. В пещера в Северна България е регистрирана и рекордно голяма размножителна колония на вида, наброяваща 20 000 екземпляра. Ражда по едно малко в периода края на юни - началото на юли.

През зимата се среща в смесени колонии, най-често с подковоноса на Блази и подковоноса на Мехели и по-рядко с големия подковонос. Най-дългите регистрирани придвижвания не надвишават 140 km.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като регистриран вид, без данни за числеността на популацията му и достатъчна достоверност на данните (категория DD). При картирането в зоната не са установени летни находища, места за струпане и находища за зимуване на вида.

Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 0.8 ha (0.0% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 1832 ha (12.5 % от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и проведените теренни проучвания, в обхвата на ИП не попадат пригодни местообитания на вида.

Въздействия от реализирането на инвестиционното предложение:

Пряко унищожаване на местообитания

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и нашите проучвания, в границите на предвидената за реализирането на ИП територия не попадат потенциални местообитания на вида поради което унищожаване на местообитания няма да има.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Фрагментация на местообитания Не се очаква фрагментация на местообитания поради реализиране на ИП, тъй като всички дейности ще се извършат извън границите на обитанията на вида в защитената зона.

Прекъсване на биокоридори

По време на брегоукрепването бариерен ефект не се очаква. Видът е с добри летателни възможности поради което връзките между различните части от защитената зона ще останат ненарушени.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство:

Не се очаква. Инвестиционното предложение ще се реализира в участък на р. Марица, картиран като непригодно обитание за вида. Строителните дейности ще се осъществят през деня когато видът е укрит в убежищата си.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност:

По време на строителството смъртност не се очаква, тъй като инвестиционното предложение ще се реализира в речен участък с непригодни за вида обитания. Всички дейности ще се извършват през деня, когато видът е укрит в отдалечени от гр. Пловдив убежища.

Въздействие не се очаква (степен 0).

Обща оценка: не се очакват въздействия

Таблица 48. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху видовете прилепи предмет на опазване в защитената зона

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Вид на въздействията			
			Намалява не площта на местообитанията	Фрагментация на популацията	Унищожаване на убежища	Смъртност на индивиди
Широкоух прилеп <i>Barbastella barbastellus</i>	11-50i	Без промяна	0.005%	0	0	0
Дългоух ношник <i>Myotis bechsteini</i>	6-10i	Без промяна	0	0	0	0
Остроух ношник <i>Myotis blythii</i>	11-50i	Без промяна	0	0	0	0
Голям ношник <i>Myotis myotis</i>	11-50i	Без промяна	0	0	0	0
Дългопръст ношник <i>Myotis capaccinii</i>	V	Без промяна	0	0	0	0
Трицветен ношник <i>Myotis emarginatus</i>	11-50i	Без промяна	0	0	0	0
Малък подковонос <i>Rhinolophus hipposideros</i>	11-50i	Без промяна	0	0	0	0
Голям подковонос <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	11-50i	Без промяна	0	0	0	0
Южен подковонос <i>Rhinolophus euryale</i>	Регистриран, без данни	Без промяна	0	0	0	0

5.1.2.3. Въздействия върху земноводни, влечуги и риби включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

Клас Влечуги (*Reptilia*) – На територията 33 „Река Марица“ BG000578 са предложени за опазване един вид опашати земноводни, два вида жаби, един вид змии, два вида сухоземни костенурки и един вид водни костенурки и местообитанията им.

➤ **Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)**

Разпространение и биология: Обитава скалисти терени, обрасли с тревна и храстова растителност, каквито не се засягат от инвестиционното предложение. По литературни данни, видът е типичен за Струмската долина. За тази част на страната е характерен пъстрия смок (*Elaphe sauromates*), който е самостоятелен вид, но според по-старата класификация е подвид на ивичестия смок (*Elaphe quatuorlineata sauromates*) – Ковачев (1912) и обитава открити терени със степна растителност, разредени широколистни гори и храсталаци. Среща се в равнините и ниските части на планините в Южна България източно от Пазарджик, Дунавската равнина, източните части на Предбалкана, Добруджа и Черноморието.

През пролетта и есента е активен и през деня, но през горещите летни дни през деня се крие в дупки на гризачи, хралупи и под камъните. В храната му преобладават гризачи, птици и яйцата им и по-рядко гущери.

Заплахи за вида са:

Опожаряването през лятото на открити площи с високи сухи треви за поникване на нова трева за паша на домашните животни след първите дъждове.

Горски пожари възникнали поради небрежност или в резултат на разпространение на огъня при погрешната практика на изгаряне на стърнищата през лятото.

Превръщане на необработваемите земи в обработваеми.

Интензификация на селското стопанство.

Използване на отровни примамки за борба с гризачите.

Урбанизиране на големи площи от обитанията му.

Прегазването му от автомобили по пътищата и др.

Пряко унищожаване от хора поради страх и ниска екологична култура.

Тъй като при змиите липсват външни слухови органи, не е чувствителен към шумови въздействия.

Конкуренти му са хищни птици и хищниците (лисици, чакали, порове, невестулки), хранещи се с дребни бозайници.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартният формуляр на защитената зона, видът е отбелязан като регистриран, без данни за числеността му „Р” при недостатъчна достоверност на данните (категория DD).

При картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги*”, като в рамките на полевите проучвания в зоната не е намерен нито един екземпляр пъстър смок (*Elaphe*

sauromates), с също така няма налични данни за намирането на вида в зоната през последните 6 години.

Чрез моделиране с използване на софтуерът MaxEnt е определена площта на потенциалните местообитания на пъстрия смок (*Elaphe sauromates*).

Общото ефективно заето местообитание на вида в 33 „Река Марица“ е 11955.00 ha. Територията ѝ се разпределя по следния начин.

Отсъствие: 2728.56 ha (18.58% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни: 2958.79 ha (20.15%);

Пригодни: 4740.65 ha (32.29%);

Оптимални: 4255.57 ha (28.98%).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Територията покрай бреговете на р. Марица в протичащия през гр. Пловдив участък включва в по-голямата си част слабо пригодни за вида местообитания и в източната ѝ западна част на участъка пригодни обитания с обща площ 48.2148 ha (1.017% от общата им площ). При обхождането на предвидената за реализирането на инвестиционното предложение площ видът и следи от жизнената му дейност (съблекла) също не бяха открити.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Територията на която ще се реализира ИП, включва слабо пригодни за вида местообитания и в източната ѝ западна част на участъка пригодни обитания с обща площ 48.2148 ha в границите на гр. Пловдив. С реализирането на ИП временно ще бъдат засегнати от строителните дейности 1.017% от общата им площ слабо пригодни и пригодни за вида обитания, без да се засягат ефективно заети от него обитания, а такива определени чрез моделиране. Като се има предвид, временния характер на строителните дейности и че същият е труден за откриване особено в градска среда въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона. Не се очакват въздействия (степен 0).

Безпокойство

Като представител на змиите видът е с примитивна нервна система, без външни слухови органи и не проявява реакции изразяващи безпокойство. Въздействието се оценява като *незначително (степен 1)*.

Барьерен ефект;

Предвидените в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. *Въздействието ще бъде незначително (степен 1)*.

Смъртност;

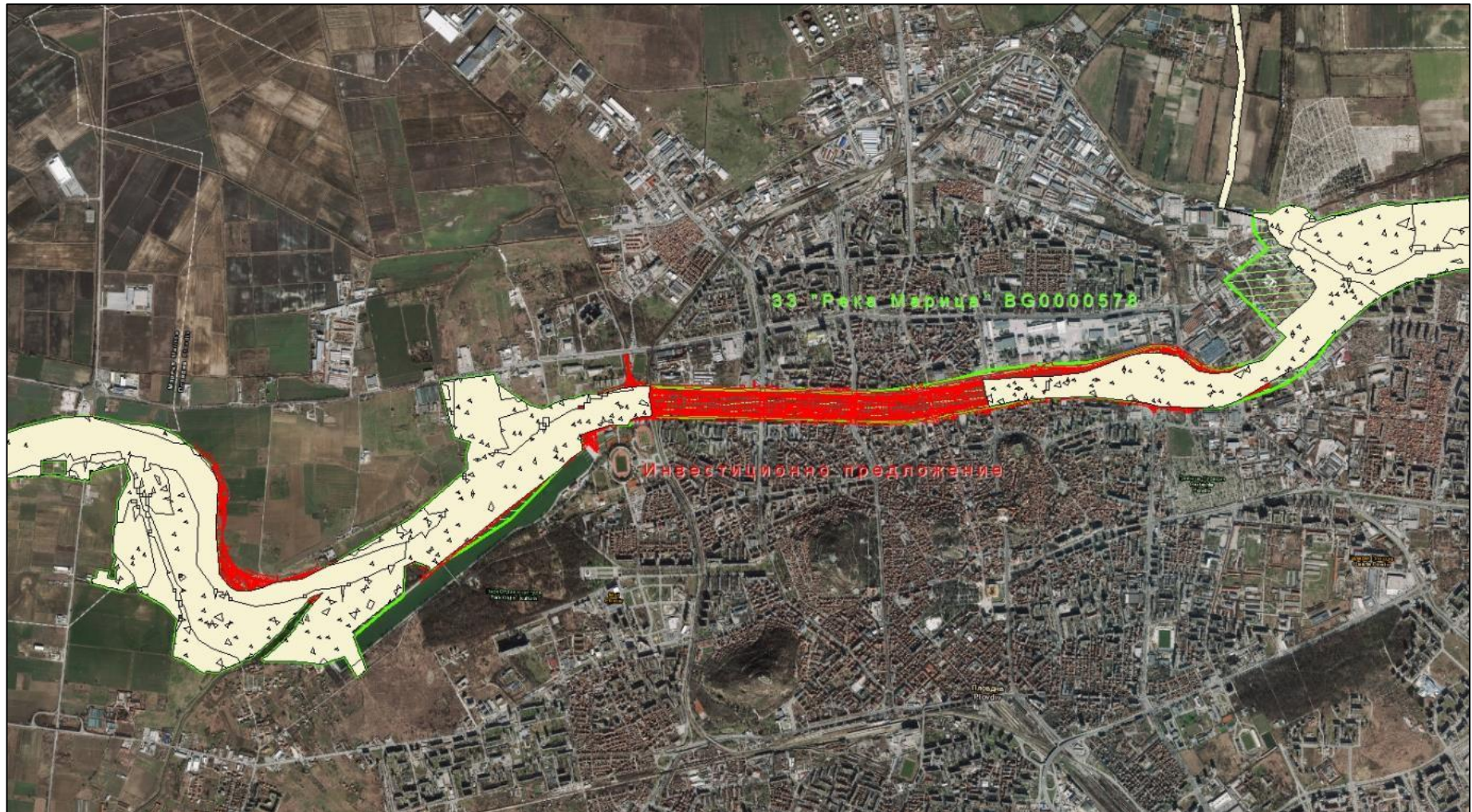
В протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица липсват ефективно заети обитания на вида и достатъчно достоверни данни за присъствието му в защитената зона вероятността за навлизане на индивиди в предвидената за реализирането на ИП територия и

загиването им в нея е незначителна. Очакваната смъртност ще бъде в границите на естествената и ще се определя от практиките в селското стопанство, основно от използването на родентициди и загиване на индивиди при опожаряване на стърнищата. Видът е активен сутрин рано и вечер поради което директните срещи с хора ще бъдат редки. При долавяне на вибрации по земната повърхност от движението на по-големи обекти се отдалечава и укрива в обратна на източника им посока. Въздействието ще бъде незначително поради специфичната биология на вида.

Таблица 49. Таблична оценка с типове отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Вид на въздействията		
			Намаляване площта на местообитанията	Фрагментация на популацията	Смъртност на индивиди
Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)	наличен	Без промяна	1.017%	0	0

Обща оценка на въздействията – слаби 1 (по 5 степенната скала от 1 до 5)



Фиг. 20 Местообитания на пъстрия смък (*Elaphe sauromates*) /бежов цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca iberica*) и шипоопашата костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*)**

Сухоzemните костенурки в България обитават следните основни естествени обитания (според класификацията на палеоарктичните хабитати на Devillers&Devillers, 1996):

Таблица 50.

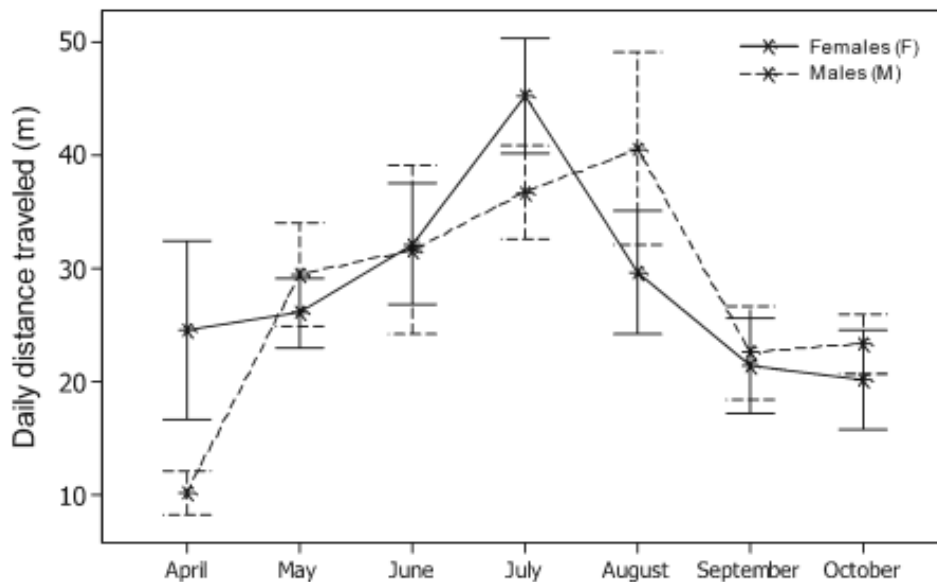
КОД	МЕСТООБИТАНИЕ
16	Пясъчни дюни и брегове Обрасли с храсти или редки дъбови гори покрай бреговете на Черно море
31.8	Западноевразийски листопадни храсталаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др. На много места в ниските и хълмисти места на страната
32 32.21A 32.531 32.71ч	Твърдолистни храсталаци Термо-медиетерански храстови формации (Предимно в Източните Родопи, Сакар, Дервентските възвишения, Санданско-Петричката котловина) Гъсталаци на <i>Phyllirea</i> Източна гарига на <i>Cistus incanus</i> Гръкобалкански псевдо маквиси
34	Тревисти степни съобщества на сухи варовити терени На много места в ниските и хълмисти части на страната
35	Сухотревни съобщества на силикатни терени На много места в ниските и хълмисти части на страната
41.7	Термофилни и субмедиетерански дъбови гори (космат дъб, цер, блазун) На много места в ниските и хълмисти части на страната
41.8	Смесени термофилни гори (келяв габър, мъждрян, липа, клен и др.) На много места в ниските и хълмисти части на страната

В отделните части на защитената зона съществуват малочислени изолирани популации, като възможностите за обмен на генетичен материал между отделните популации са силно затруднени. През пролетта и есента са активни почти целодневно, а през най-горещите месеци само сутрин и вечер, поради което случаите на директни срещи с хора през деня са редки. Спят зимен сън от октомври до април в дупки по южни склонове обрасли с храсталаци. През останалото време са активни през деня, като през летните горещини всички костенурки избягват да се движат като се укриват в храсталаци със свежа зеленина. В хабитати с благоприятни условия индивидуалните участъци са малки – около 4 ha.

Тези влечуги прекарват почти целия си живот в един малък по площ район и много рядко извършват миграции. Поради начина си на живот и ограничените двигателни способности естествен обмен на индивиди между популациите, разделени от някаква физикогеографска преграда (напр. по-голяма река, висок хребет, автомагистрала) на практика е невъзможен. В местообитанията им денонощните им придвижвания са около 100 м. Придвижванията им при размножаване се оценяват на по-малки от 1 км и навлизането им в площта, за реализацията на ИП е малко вероятно.

По подробни изследвания върху размерите на дневните придвижвания и размерите на хабитатите на шипоопашатата костенурка са правени в Румъния (Rozyłowicz, Popescu 2012), чрез радиотелеметрия. Установените средни размери на индивидуалния участък в които

индивидите пребивават в продължение на 1 година са $3,79 \pm 0,62$ ха (от 0.52 до 10.84 ха), а придвижването на индивидите в зависимост от това дали се извършва в границите на едно обитание или между две (тревни съобщества- храсталак-гора) варира от 22.90 до 40.77 м. Подобни са и резултатите за размера на хабитатите и дневните придвижвания за шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*) (Anadon et al.2007). В други райони са отчетени средни разстояния на които сухоземните костенурки се придвижват дневно 50 m шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*) в Испания (Diaz-Paniagua et al.1995) и 80 m за шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) в Гърция (Hailey 1989). Данните от проследяването посредством радиотелеметрия показват, че предпочитани места на пребиваване са пасищата и храсталаците, следвани от покрайнините на гората, а по-рядко полските пътища, горите и местата покрай потоци. Храсталаците и покрайнините на гората се използват за терморегулация и в тях костенурките се укриват в горещите часове от деня. Пребиваването на костенурките на полските пътища и близо до потоци е по-скоро случайно при придвижването от едно място на друго.



Фиг. 21 Разстояния изминавани през деня от мъжките и женските костенурки за периода април - октомври (Rozyłowicz, Popescu 2012)

Отрицателно върху популациите на сухоземните костенурки въздействат следните дейности (Попгеоргиев & Плачийски 2006):

- Разрушаване на местообитанията;
- Урбанизация и изграждане на инфраструктурни съоръжения;
- Интензивно селско стопанство с употреба на хербициди и пестициди;
- Изсичане на нискостъблените гори и храсталаци и превръщането им в обработваеми площи, пасища или иглолистни насаждения;
- Пожари;

- Пряко преследване и нелегална търговия;
- Събиране на сухоземни костенурки за консумация;
- Събиране от ромското население, както и от временни дървосекачески, гъбарски и билкарски лагери (катуни);
- Събиране за лечебни цели и отглеждане като домашни любимци;
- Събиране за изработка на украшения;
- Нелегален износ от България.

Сухоземните костенурки са с примитивна нервна система, слабо са чувствителни към шумови въздействия, наблюдавани са отделни екземпляри в градини, дворове в населените места. Самото човешко присъствие не е фактор за оцеляването им, а унищожаването на обитанията им чрез пожари, подмяна на състава на растителността и превръщането на необработваемите земи в обработваеми, застрояване с висока плътност на територии в които е установено обитаването им, реализиране на трудно преодолими за тях инфраструктурни проекти и директното им улавяне и унищожаване.

По-долу в текста са разгледани очакваните от реализирането на ИП въздействия за всеки един вид поотделно.

➤ **Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca iberica*)**

Разпространение и биология: Видът обитава открити местности с тревна растителност, редки храсти и нискостеблени гори. Най-висока численост има в крайните на широколистни гори и полустепни пространства с рядка храстова растителност. Среща се и по крайбрежни пясъчни дюни в близост до широколистни гори.

Отрицателно действащи фактори: Земеделската дейност на човека, особено през последните десетилетия (създаване на уедрени блокове, напоителни системи, машинната обработка на земята). Премахване на формите на микрорелефа, унищожаването на равнинните гори, събиране за храна от някои групи от населението и за „лечение”, въпреки доказаната безполезност от това. Отрицателно въздействие имат също строителството на магистрали, газопроводи и др., застрояването на Черноморското крайбрежие, горските пожари (особено в Югоизточна България), заменянето на широколистните гори с иглолистни (Бешков 2011).

Оценка на популацията в защитената зона: В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като много рядък (V) установен в 2 находища без данни за числеността.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги” присъствието на целевия вид е регистрирано с точни географски координати, посредством пряко наблюдение на индивиди (възрастни, неполово зрели, яйца, останки от намерени мъртви екземпляри). В рамките на полевите проучвания в 3 находища в зоната са установени 3 екземпляра, от които: 1 мъжки, 2 женски и 0 неполово зрели и 1 люпило. Най-близкото до района на инвестиционното предложение е в района на селата Синитево, Хаджиево и Милево. Средната стойност на обилието на вида е 0.18 екз. на 1000 м ($Ab = 0,18 \pm 0,10$).

Минималният отчетен брой на костенурките е 0.11 екз. на 1000 м, а максималният – 0,25 екз. на 1000 м.

За моделиране площта на потенциалното местообитание на вида е използван софтуерът MaxEnt. За крайното описание на потенциално разпространение са използвани резултатите от модела.

Общата пригодна площ, която е потенциално местообитание на вида в 33 „Река Марица“ е 6161.29 ha), която се разпределя на следните категории:

Отсъствие: (клас 0): 8522.28 ha (58.04% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни: (клас 1): 3428.55 ha (23.35%);

Пригодни: (клас 2): 2472.41 ha (16.84%);

Оптимални: (клас 3): 260.33 ha (1.77%).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Чрез моделиране с използване на софтуерът MaxEnt протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са определени като територия в която видът отсъства. При обхождането на предвидената за реализирането на инвестиционното предложение площ видът не е регистриран.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са определени като територия в която видът отсъства. Определено няма да има увреждане на обитания поради реализиране на ИП (степен 0).

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. Не се очакват въздействия (степен 0).

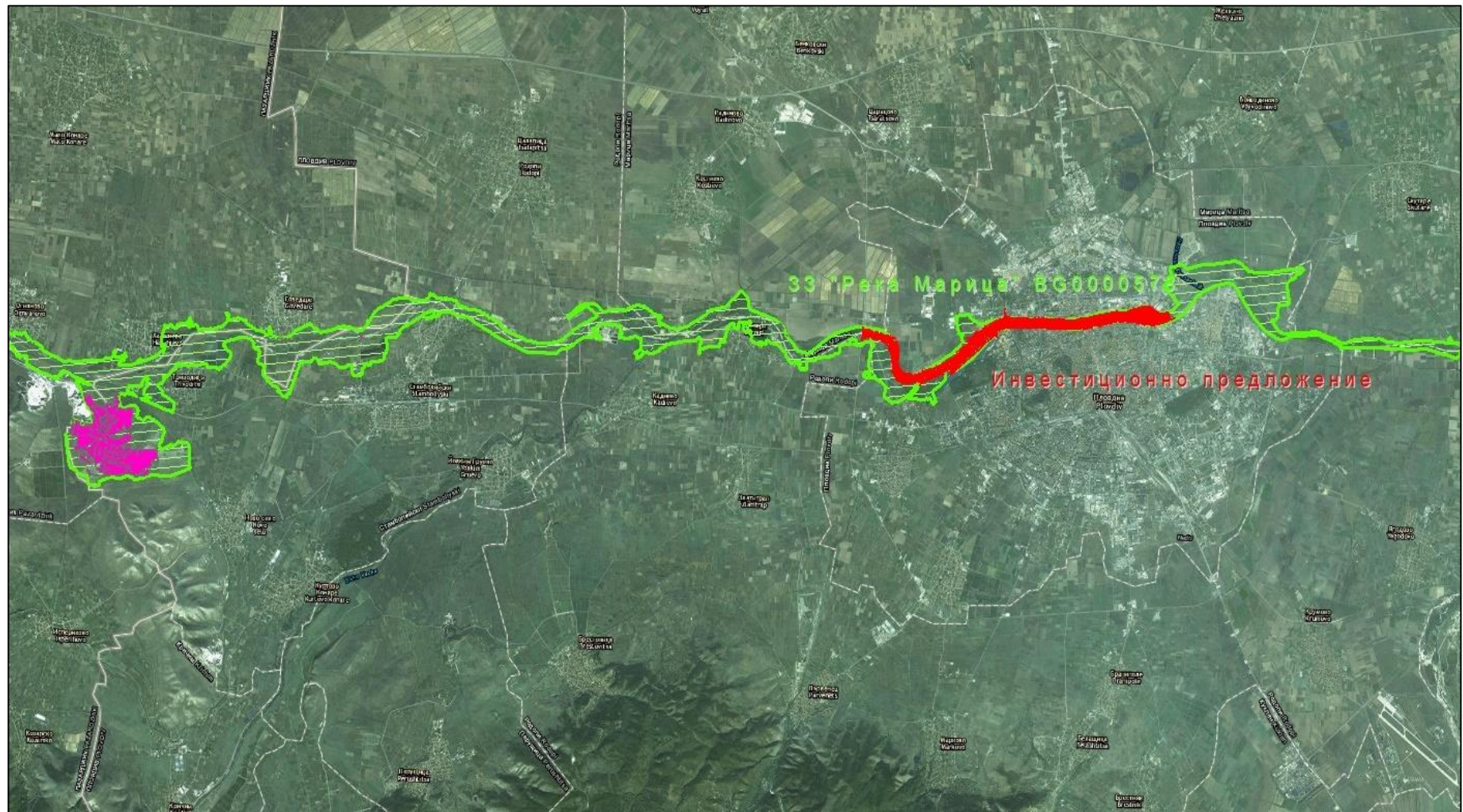
Бариерен ефект;

Предвидените в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. *Въздействието ще бъде незначително (степен 1).*

Смъртност;

При средна стойност на обилието на вида в защитената зона 0.18 екз. на 1000 м и максимално разстояние за придвижване за едно денонощие 50 m вероятността за навлизане на индивиди в предвидената за реализирането на ИП територия и загиването им в нея е незначителна. Очакваната смъртност ще бъде в границите на естествената и ще се определя от практиките в селското стопанство, основно от загиване на индивиди при опожаряване на стърнищата и прегазване от селскостопански машини. Не се очакват въздействия (степен 0).

Обща оценка на въздействията – незначителни 0 (по 5 степенната скала от 1 до 5)



Фиг. 22 Местообитания на Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca iberica*) /розов цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Шипоопашата костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*)**

Разпространение и биология; Обитава открити местности с тревна растителност, редки храсти и нискостеблени гори. Най-висока численост има в крайнините на широколистни гори и полустепни пространства с рядка храстова растителност. Среща се и по крайбрежни пясъчни дюни в близост до широколистни гори.

Отрицателно действащи фактори: Земеделската дейност на човека, особено през последните десетилетия (създаване на уедрени блокове, напоителни системи, машинната обработка на земята). Премахване на формите на микрорелефа, унищожаването на равнинните гори; събиране за храна от населението и за „лечение”, въпреки доказаната безполезност от това. Отрицателно въздействие имат също големите инфраструктури строежи (магистрала, газопроводи и др.), застрояването на Черноморското крайбрежие, горските пожари (особено в югоизточна България), заменянето на широколистните гори с иглолистни. В нископланинските части на Берковско, Чипровско и Белоградчишко дивите свини често се хранят с малки и млади индивиди (Бешков 2011).

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като много рядък (V) установен в 4 находища без данни за числеността.

В рамките на полевите проучвания в зоната са установени 7 екземпляра, от които: от които 5 мъжки, 1 женски и 1 неполово зрял. Средната стойност на обилието на вида е 0.28 екз. на 1000 м ($Ab = 0,28 \pm 0,29$). Минималният отчетен брой на костенурките е 0.09 екз. на 1000 м, а максималният – 0.62 екз. на 1000 м.

Най-близкото до района на ИП е в района на селата Синитево, Хаджиево и Милево. За моделиране площта на потенциалното местообитание на вида е използван софтуерът MaxEnt. За крайното описание на потенциално разпространение са използвани резултатите от модела.

Общата пригодна площ, която е потенциално местообитание на вида в ЗЗ „Река Марица“ е 5142.51 ha, която се разпределя на следните категории:

Отсъствие: 9541.05 ha (64.98% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни: 1118.98 ha (7.62%);

Пригодни: 3723.01 ha (25.35%);

Оптимални: 300.53 ha (2.05%).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Чрез моделиране с използване на софтуерът MaxEnt протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са определени като територия със слабо пригодни местообитания. При обхождането на предвидената за реализирането на инвестиционното предложение площ видът не е регистриран.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са определени като територия със слабо пригодни обитания. Ще бъдат засегнати 74.3622 ha слабо пригодни обитания (1.22% от общата им площ). Тъй като ще бъдат засегнати слабо пригодни обитания въздействието от реализирането на ИП се оценява като *слабо (степен 1)*.

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. Не се очакват въздействия (степен 0).

Барьерен ефект;

Предвидените в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. Въздействието ще бъде незначително (степен 0).

Смъртност;

При средна стойност на обилието на вида в защитената зона 0.28 екз. на 1000 m и максимално разстояние за придвижване за едно денонощие 40.77 m вероятността за навлизане на индивиди в предвидената за реализирането на ИП територия и загиването им в нея е незначителна. Очакваната смъртност ще бъде в границите на естествената и ще се определя от практиките в селското стопанство, основно от загиване на индивиди при опожаряване на стърнищата и прегазване от селскостопански машини. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Обща оценка на въздействията – слаби 1 (по 5 степенната скала от 1 до 5).

Таблица 51. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху двата вида сухоземни костенурки

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията			
				Намаляване площта на местообитанията	Фрагментация на популацията	Пожари	Пряко унищожаване
Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca iberica</i>)	0,18и/1000м	Без промени	храсталаци гори сухи тревни площи	0	0	0	0
Шипоопашата костенурка (<i>Eurotestudo hermanni boettgeri</i>)	0,28и/1000м	Без промени	храсталаци гори сухи тревни площи	1.22%	0	0	0



Фиг. 23 Местообитания на шипоопашата костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*) /лилав цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*).**

Разпространение и биология; Този вид костенурки представляват постоянни обитатели на водните басейни, като на 15-20 минути излизат над водата за да си поемат въздух. По време на размножителния период излизат на сушата сред тръстиките и папура, където снасят и заравят яйцата си.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като разпространен (С) установен в 59 находища без данни за числеността.

Местообитанията им в защитената зона са в бавно течащи участъци от р. Марица, мъртвици и стари баластриери. В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги*” видът е регистриран с точни географски координати, посредством пряко наблюдение на индивиди (възрастни, неполово зрели, яйца, останки от намерени мъртви екземпляри), като в зоната са установени 198 възрастни екземпляра (2 мъжки, 3 женски) и 12 неполово зрели в 120 находища.

Общата пригодна площ, която е потенциално местообитание на вида в 33 „Река Марица“ е 12825.04 ha, която се разпределя на следните категории:

Отсъствие(клас 0): 1858.52 ha (12.66% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни: (клас 1): 2070.56 ha (14.10%);

Пригодни (клас 2): 4320.57 ha (29.42%);

Оптимални (клас 3): Оптимални(клас 3): 6433.92 ha (43.82%).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Най близките до гр. Пловдив участъци на р. Марица в които видът е регистриран са при вливането на р. Първенецка на запад и при устието на р. Стряма на изток. Чрез моделиране с използване на софтуерът MaxEnt протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са определени са определени като територия в която видът отсъства, поради по-бързото течение. Протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са определени като територия като територия в която видът отсъства, поради по-бързото течение. В западната част на предвидения за реализирането на ИП участък от р. Марица, на запад от железопътния мост на кръстовището на бул. „Марица“ и бул. „Копривщица“ и на изток от моста на бул. „Цар Борис III-ти Обединител“ попадат 28.6 ha пригодни за вида обитания съставляващи 0.66% от общата площна обитанията на вида. Същите са с НТП „булевард“ и „зелени площи за обществено ползване“. При обхождането на предвидената за реализирането на инвестиционното предложение площ видът не бе регистриран, но съществуват съобщения за намерени индивиди в границите на гр. Пловдив, като, протичащата през града р. Марица, в тази си част изпълнява по-скоро биокоридорни функции.

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителните дейности ще бъдат засегнати 28.6 ha съставляващи 0.66% от общата им площ пригодни местообитания на обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis*), брегове и водни течения. В участъците в които е отбито течението,

възможностите за навлизане на костенурки ще се запазят. След осушаването на тези участъци и навлизането на водите в новооформеното кюне в случай, че в тях са навлезли отделни индивиди същите заедно с водата ще попаднат в кюнето, без това да доведе до смъртност и загуба на индивиди. В участъка на изток от моста на бул. „Цар Борис III-ти Обединител” изкопните и брегоукрепителни работи ще бъдат в размер на 800 м по южния десен бряг от моста до о-в „Адата“ при което потенциални местообитания на острова и покрай северния бряг на реката няма да бъдат засегнати. С брегоукрепването и забавянето на течението в кюнето след реализирането на инвестиционното предложение се очаква заселване на отделни индивиди и в участъка на р. Марица, който протича през гр. Пловдив. Въздействието от реализирането на ИП се оценява като *незначително (степен 0)*, поради сравнително малката засегната площ (<1% от общата площ на пригодните местообитания и положително тъй като очакванията са постоянно заселване на отделни индивиди в кюнето след забавяне на водното течение в него.

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. Не се очакват въздействия (*степен 0*).

Бариерен ефект;

Предвидените в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. *Въздействието ще бъде незначително (степен 0)*.

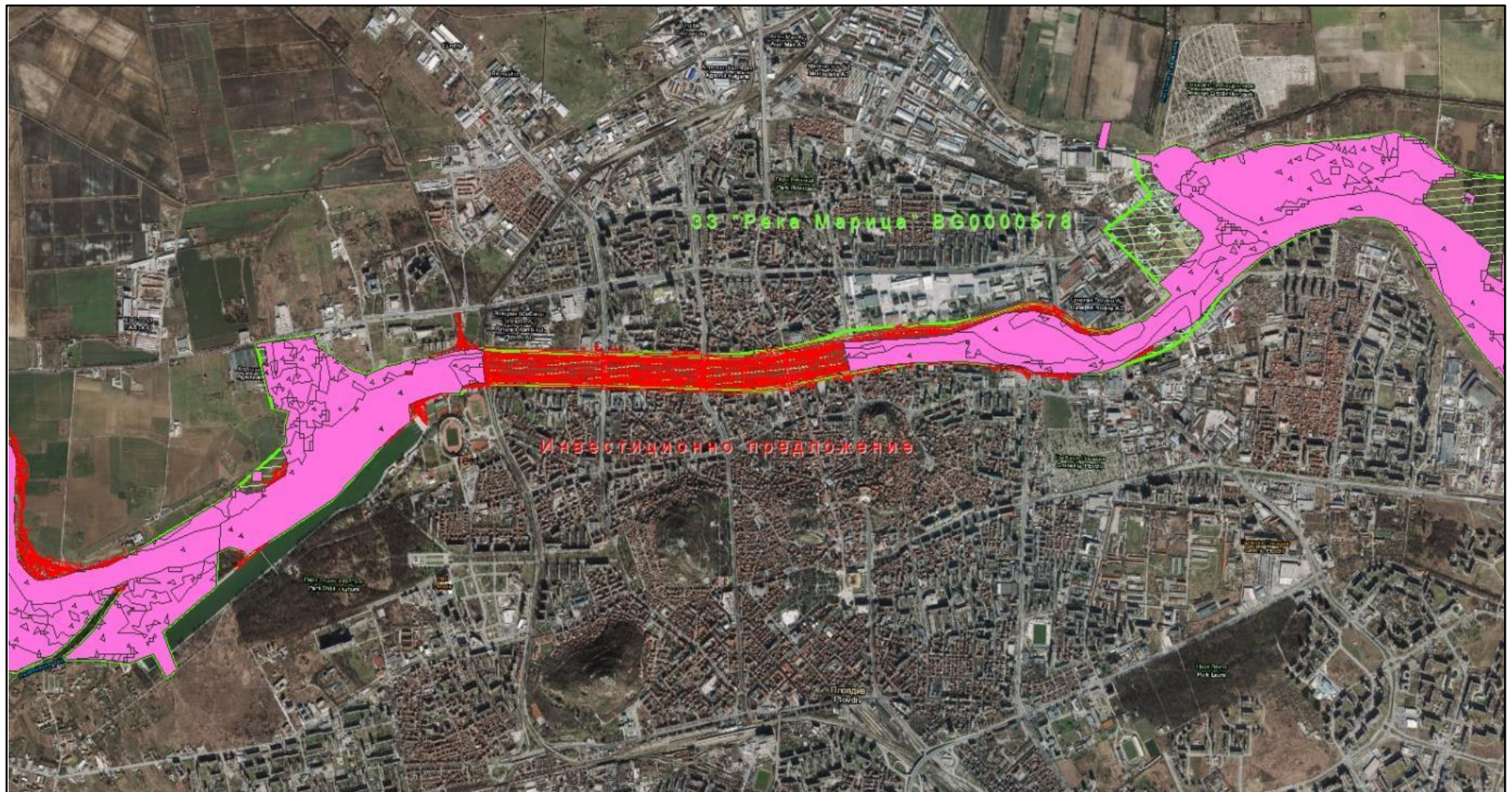
Смъртност;

Поради по-бързото течение на реката в преминаващия през гр. Пловдив участък и наличието на плитчини и бързеи наличието на отделни индивиди е по скоро случайно. При ниски води, периода в който ще се извършва почистването на речното корито и укрепването с габиони и матраци попадане на отделни индивиди в обсега на строителните машини в най-източните и най-западните части от предвидения за реализирането на ИП участък в който попадат пригодни за обикновената блатна костенурка местообитания е малко вероятно. Видът е част от хранителната верига на различни хищници и загиването на отделни индивиди не води до промени в числеността на популацията на обикновената блатна костенурка. Очакваната смъртност ще бъде в границите на естествената поради което въздействията се оценяват като незначителни (*степен 0*).

Таблица 52. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху двата вида

Потенциално засегнат вид	Численост в 33	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията	
				Пресушаване на водоеми	Замърсяване на водоеми
Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	Регистрирана в	Без промени	водни площи с бавнотечащи и застояли води	0	0

Обща оценка на въздействията – незначителни 0 (по 5 степенната скала от 1 до 5)



Фиг. 24 Местообитания на обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) /розов цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Рекa Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), синоним (*Mauremys rivulata*)**

Разпространение и биология; Отличава се от европейската блатна костенурка по шията, която е тъмна с тънки, непрекъснати жълтеникави (до бели) ивици; подобни ивици има и по краката. Мъжките са по-дребни от женските. Обитава бавнотечащи реки, потоци с големи вировете, речни разливи, блата, малки изкопи в кариери за пясък, микроязовири, рибарници и полусолени устия на реки покрай морския бряг. Почти навсякъде се среща заедно с обикновената блатна костенурка. Активна е през деня, но активността ѝ продължава и след здрачаване, особено при пълнолуние. През голяма част от деня се припича на слънце в непосредствена близост до водата. При заплаха се гмурка бързо и се заравя в тинята или се скрива между корените на водните растения. Храни се основно с животинска храна (водни безгръбначни животни, попови лъжички и риба), но яде и растителна храна (водорасли, водни растения, бобови, опадали плодове и др.). През юни женските снасят веднъж или на два пъти по 4-10 яйца с дължина 35-45 mm, които заравят в почвата по склоновете на речното легло, често далеч от водата. Зимува под водата. У нас се среща в най-южните части на страната до 250 m н.в. в Петричко-Санданската котловина, долините на Бяла и Луда река в Източните Родопи, в притоци на Арда и р. Марица в Ивайловградско и Свиленградско, Сакар и Дервентските възвишения (изолирани популации) и Черноморския бряг, южно от Ропотамо.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включена като налична, без достатъчно достоверни данни (категория DD).

В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г*” в зоната не е намерен нито един екземпляр.

Общата пригодна площ, която е потенциално местообитание на вида в ЗЗ „Река Марица“ е 1950.37 ha, която се разпределя на следните категории:

Отсъствие(клас 0): 12733.19 ha (86.72% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни: (клас 1): 1092.06 ha (7.44%);

Пригодни (клас 2): 847.75 ha (5.77%);

Оптимални (клас 3): 10.57 ha (0.07%)

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г*” и нашите изследвания протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са извън границите на потенциалните обитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са извън границите на потенциални обитанията на вида.

Тъй като не се засягат потенциални обитания не се очакват въздействия (степен 0).

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. Не се очакват въздействия (степен 0).

Барьерен ефект;

Предвидените в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Смъртност;

Тъй като не се засягат потенциални и ефективно заети местообитания смъртност поради реализирането на ИП не се очаква. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Таблица 53. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху двата вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията	
				Пресушаване на водоеми	Замърсяване на водоеми
Южна блатна костенурка (<i>Mauremys caspica</i>)	Не е установена	Без промени	водни площи с бавнотечащи и застояли води	0	0

Обща оценка на въздействията Не се очакват въздействия (степен 0).

➤ **Земноводни (*Amphibia*)**

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Разпространение и биология; Среща се почти в цялата страна до около 1500 m н.в. Обитава застояли, обрасли с водна растителност водоеми и техните околности. Сухоземната фаза обитава крайнини на гори и храсталаци в близост до водоемите за размножаване (до около 300 m от тях в зависимост от влажността на субстрата). В защитената зона е установен без данни за числеността на популациите му. Във водата се храни с ларви на комари и други насекоми, дребни ракообразни, тубифекс и др. На сушата яде дъждовни червеи, голи охлюви, бавноподвижни членестоноги и техните ларви. Копулацията е от март до май. Оплодените яйца се залепват по подводните растения. Инкубацията е около две седмици. Метаморфозата настъпва след около три месеца. Възрастните излизат на сушата около месец след размножаването. Зимува във водата, по-рядко на сушата (предимно младите).

Заплахите за вида са предимно от антропогенен произход, тъй като в случай на естествено пресъхване по време на сушавия период и с пресъхването на водоемите възрастните индивиди се заравят дълбоко в грунта или се оттеглят по течението на водните тела, които обитават.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като рядък вид (V)установен в 3 находища.

В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г*” видът е регистриран в 4 находища, предимно в източната част на зоната като в нея са установени 401 ларви.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г*” и нашите изследвания в границите на ИП попадат 91.9494 ha пригодни (1.,592% от общата им площ) и 0.1403 ha оптимални обитания (0.008% от общата им площ) на големия гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Строителните дейности в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ, ще засегнат 91.9494 ha пригодни (1.592% от общата им площ) и 0.1403 ha оптимални обитания (0.008% от общата им площ) на големия гребенест тритон (*Triturus karelinii*). Ще бъде променен естествения характер и извършено временно осушаване на участъци, които са определени като пригодни и оптимални местообитания в участък на р. Марица където видът не е установен и който не е част от ефективно заетите местообитания на вида. По време на изкопните дейности, почистването на речното корито и брегоукрепването ще има замътане на водите, което е аналогично на замътането след обилни валежи което ще бъде с временен характер. В проекта са предвидени ями за утаяване, поради което замътането ще бъде сведено до незначително и в ограничени участъци. След приключване на дейностите територията ще възстанови функциите си на потенциално местообитание. Тъй като влизащите в състава на подводната растителност видове (ръждавец *Potamogeton*, роголистник *Ceratophyllum*, русалки *Najas*, водна чума *Elodea Canadensis*) са с големи възпроизводствени възможности, унищожената при изкопните дейности подводна растителност - бързо ще се възстанови и ще се запазят, условията за размножение и закрепване на хайверените зърна на всички видове земноводни, включително и за големия гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Тъй като не се засягат ефективно заети обитания, поради временния характер на дейностите и сравнително малките по размер засегнати площи въздействията се оценяват като *слаби (степен 1)*.

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване на възрастни индивиди и ларви между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. *Не се очакват въздействия (степен 0)*.

Бариерен ефект;

Предвидените в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди и ларви. *Не се очакват въздействия (степен 0)*.

Смъртност;

Тъй като не се засягат потенциални и ефективно заети местообитания смъртност поради реализирането на ИП не се очаква. *Не се очакват въздействия (степен 0)*.

Таблица 54. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху двата вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията	
				Пресушаване на водоеми	Замърсяване на водоеми
Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	Регистриран в 3 находища	Без промени	водни площи с бавнотечащи и застояли води	0	0

Обща оценка на въздействията слаби (степен 1).



Фиг. 25 Местообитания на голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) /розов цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)**

Разпространение и биология; Среща се в ниско хълмистите и планински райони на България. Отсъства от обширни райони в източните части на страната. Обитава потоци, реки, канали, езера, язовири, блата, временни изкопи, наводнени коловози по черни пътища, локви и др. Среща се от около 50 м до около 2100 м надм. в. (на Стара планина).

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като рядък вид (V) установен в 1 находище.

В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги*” видът е регистриран с точни географски координати, посредством пряко наблюдение на индивиди (възрастни, неполово зрели, яйца) или по звук., като в зоната са установени 7 екземпляра, от които 5 възрастни и 2 неполово зрели.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I*” и нашите изследвания протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са извън границите на потенциалните обитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са извън границите на потенциални обитанията на вида.

Тъй като не се засягат потенциални обитания *не се очакват въздействия (степен 0).*

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Барьерен ефект;

Предвидените в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Смъртност;

Тъй като не се засягат потенциални и ефективно заети местообитания смъртност поради реализирането на ИП не се очаква. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Таблица 55. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху двата вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията	
				Пресушаване на водоеми	Замърсяване на водоеми
Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	Регистрирана в 1 находище	Без промени	езера реки, потоци локви влажни места	0	0

Обща оценка на въздействието - Не се очакват въздействия (степен 0).

➤ **Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)**

Разпространение и биология; В България е разпространена в ниските части на страната до около 250 m н.в., в Дунавската равнина, Тракийската низина, Северното Черноморие и отделни находища по Южното Черноморие. Обитава както течащи водоеми (поточета и разливи на реки), така и стоящи (блата, мочурливи места, временни локви). През зимата се заселва на сушата в близост до водоемите.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона видът е включена като налична (P) без достатъчна достоверност на данните (категория DD).

В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги*” в рамките на полевите проучвания видът не е установен в защитената зона.

Общата пригодна площ, която е потенциално местообитание на вида в 33 „Река Марица“ е 7931.77 ha, която се разпределя на следните категории:

Отсъствие (клас 0): 6751.79 ha (45.98% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 1): 6301.88 ha (42.92%);

Пригодни (клас 2): 1593.68 ha (10.85%);

Оптимални(клас 3): 36.21 ha (0.25%).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I*” и нашите изследвания протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са определени като район в който видът отсъства и със слабо пригодни местообитания.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Строителните дейности в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ ще засегнат 18.2839 ha слабо пригодни обитания (0.6% от общата им площ) на червенокоремна бумка (*Bombina bombina*).

По време на изкопните дейности, почистването на речното корито и брегоукрепването ще има замътане на водите, което е аналогично на замътането след обилни валежи което ще бъде с временен характер. След приключване на дейностите територията ще възстанови функциите си на потенциално местообитание. Тъй като влизащите в състава на подводната растителност видове (ръждавец *Potamogeton*, роголистник *Ceratophyllum*, русалки *Najas*, водна чума *Elodea Canadensis*) са с големи възпроизводствени възможности унищожената при изкопните дейности подводна растително бързо ще се възстанови ще се запазят условията за размножение и закрепване на хайверените зърна на всички видове земноводни, включително и за червенокоремната бумка (*Bombina bombina*).

Тъй като не се засягат ефективно заети обитания, поради временния характер на дейностите и сравнително малката засегната част от потенциалните местообитания на вида въздействията се оценяват като *незначителни (степен 0)*.

Тъй като не се засягат ефективно заети обитания и поради временния характер на дейностите въздействията се оценяват като незначителни (степен 1).

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване на възрастни индивиди и ларви между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. В съседство с местата в които се предвижда осушаване се предвижда прокопаване на паралелни участъци за отвеждане на водата, по които придвижването на индивиди ще се извършва безпрепятствено. Не се очакват въздействия (степен 0).

Бариерен ефект;

Предвидените в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди и ларви. Не се очакват въздействия (степен 0).

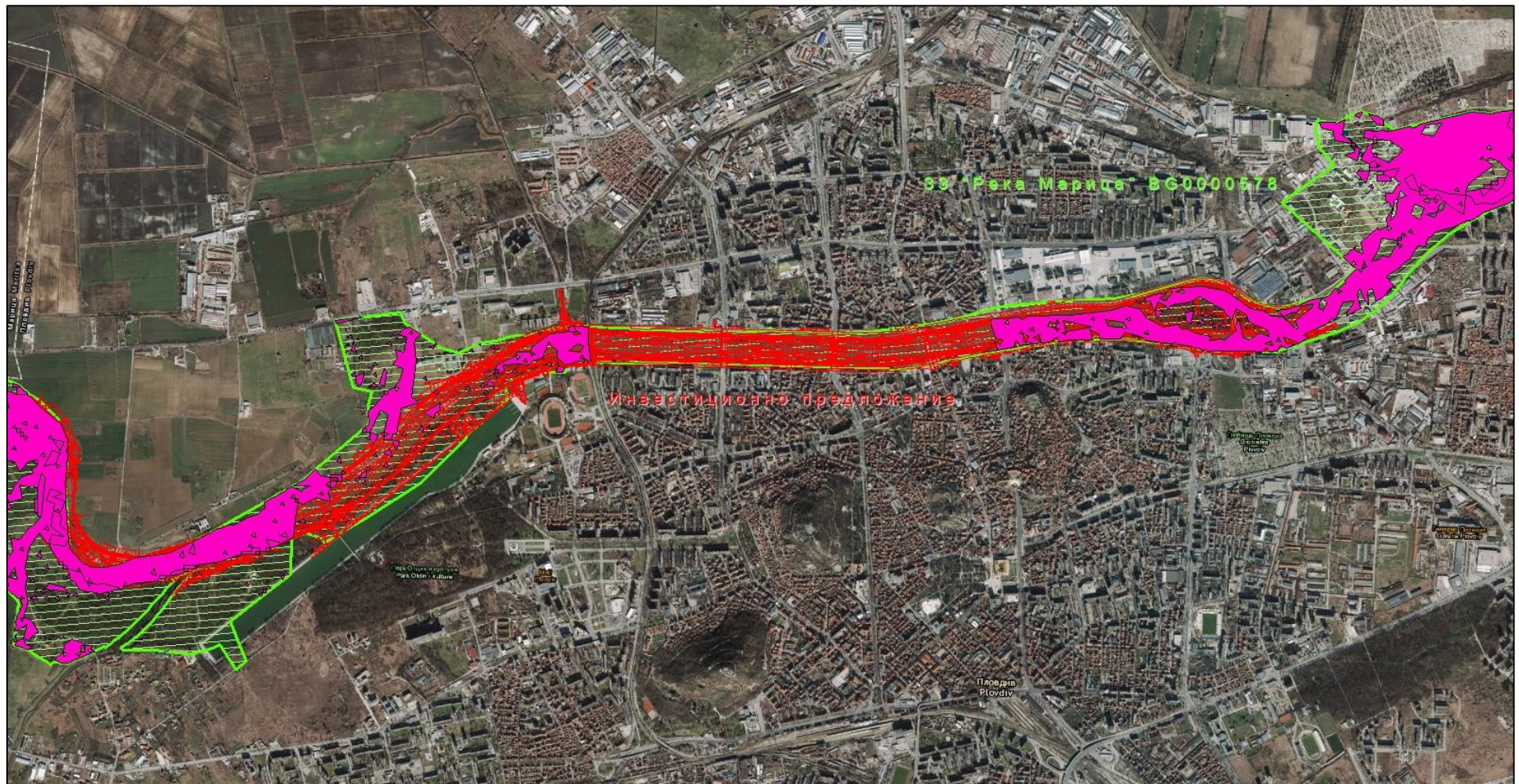
Смъртност;

Тъй като не се засягат потенциални и ефективно заети местообитания смъртност поради реализирането на ИП не се очаква. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Таблица 56. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху двата вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията	
				Пресушаване на водоеми	Замърсяване на водоеми
Червенокоремна бумка (<i>Bombina bombina</i>)	Регистрирана без данни за числеността ѝ	Без промени	езера реки, потоци локви влажни места	0	0

Обща оценка на въздействието - Незначителни въздействия (степен 0).



Фиг. 26 Местообитания на червенокоремна бумка (*Vombina vombina*) /розов цвят/ в границите на защитена зона ВГ0000578 „Рeка Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

5.1.2.4. Въздействия върху видовете риби, предмет на опазване на защитената зона

Клас Риби (*Pisces*)

В стандартния формуляр на защитената зона като целеви за опазване видове са включени 3 вида: распер (*Aspius aspius*), маришка мряна (*Barbus plebejus*) и горчивка (*Rhodeus sericeus amarus* (*Rhodeus amarus*)).

Распер (*Aspius aspius*)

Разпространение и биология. В миналото видът е съобщаван за р. Дунав и прилежащите блата, както и в долните течения на някои от притоците - Искър, Вит и Осъм. Срещал се е и в реките от Егейския басейн - Струма (при Симитли и към гара Пирин), Марица, Тунджа, Въча, както и в р. Камчия (при с. Злокучене). През последните няколко години е намиран в р. Дунав и притоците ѝ Огоста (при Мизия), Искър (до моста между Староселци и Ставерци) и Вит (до Рибен), както и в Егейския водосборен басейн - р. Струма (един уловен екз. при гр. Кресна), р. Марица (много рядко при Първомай). Обитава долните течения на постоянни реки, но се среща и в естуарни води. Полово съзрява на 2-4 години. Размножава се в периода април-май, като мигрира нагоре по течението на реките. Хвърля хайвера си на каменист субстрат и бързо течение при температура на водата 9-10°C. Хищен вид. Храни се с риби, паднали във водата насекоми и дори малки водни птици.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като рядък вид (R без данни за числеността му).

Дължина на речните участъци, в които се среща видът в рамките на зоната е 263.624 km. Площта на потенциалните местообитания на вида в зоната 1793.952 ha. При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ, 2013 г. в рамките на полевите проучвания е определена численост 29 индивида/ха и биомаса 9.0009 кг/ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” и нашите изследвания протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица е част от обитанията на вид, а бреговете ѝ район в който видът отсъства.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Може да се очаква временно увреждане на местообитания по време на строителството. Свързано е с работа на машини в речното корито и при почистването и брегоукрепването. 4.65 км или 1.5112% от дължината на речния участък, потенциално местообитание на вида в зоната и 69.61105 ha, 3.3195% от общата му площ, които ще бъдат напълно възстановени след приключване на строителните дейности. По време на изкопните дейности, почистването на речното корито и брегоукрепването ще има замътане на водите, което е аналогично на замътането след обилни валежи което ще бъде с временен характер. В проекта са предвидени ями за утаяване, поради което замътането ще бъде сведено до незначително и в ограничени участъци. Възстановяването на местообитанията ще настъпи бързо след приключване на брегоукрепването. Въздействието се оценява като незначително

(степен 0), предвид че ще се работи на малък фронт, като след приключване машините ще се преместят в друг участък и временния характер на дейностите.

Фрагментация на местообитания на видове

По време на изкопните дейности и брегоукрепването се очаква временна фрагментация на местообитания поради осушаване и/или увреждане на части от тях, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид малката дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 0).

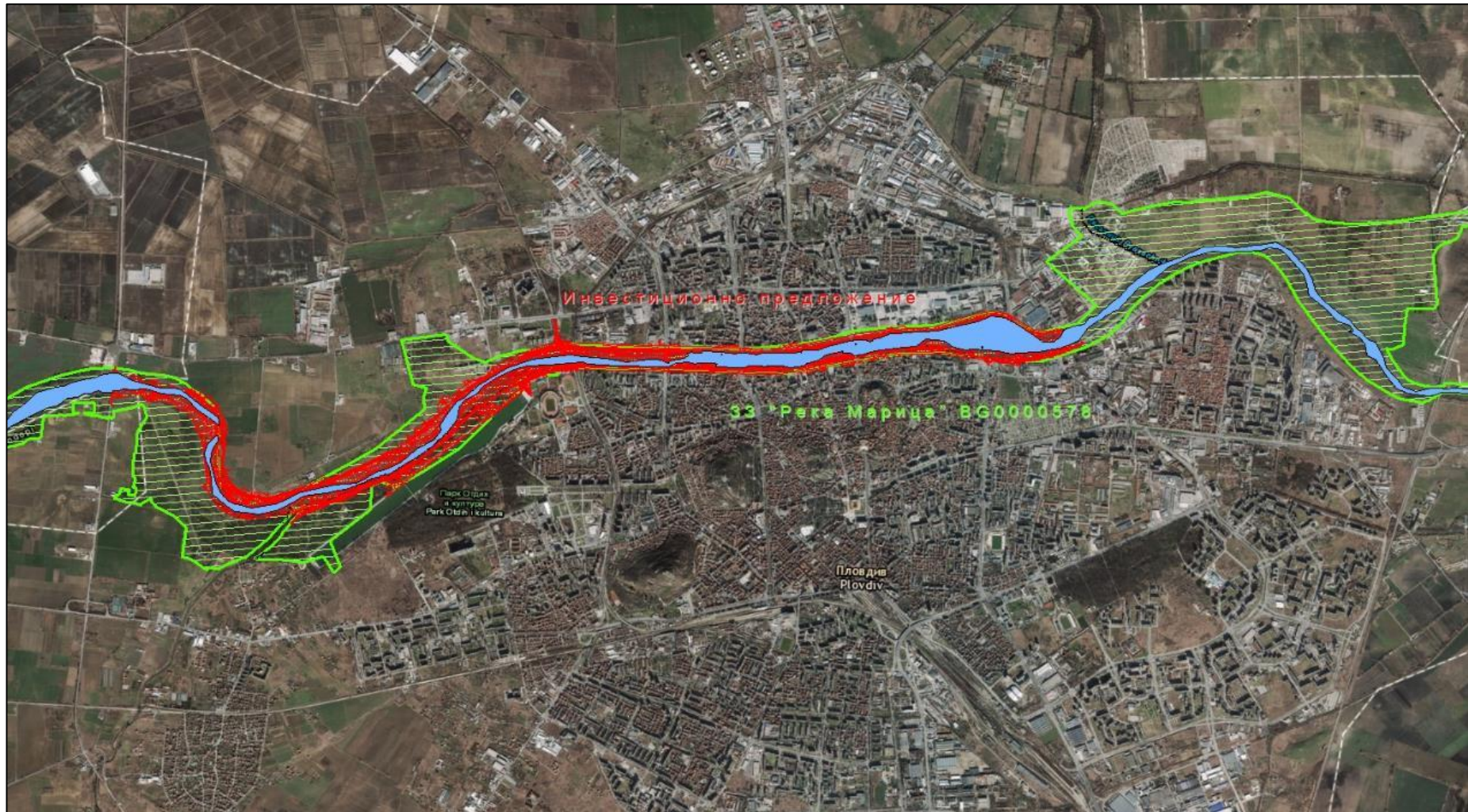
Бариерен ефект

Бариерен ефект не се очаква тъй като няма да има преграждане на реката (степен 0).

Смъртност на индивиди (вкл. хайвер)

Видът е сравнително устойчив на повишена мътност на водата, каквато се очаква при изкопните дейности и брегоукрепването. Видът е с малка плътност на популацията 29 индивида/ха поради което попадане на индивиди в обсега на строителните машини и загиването им не се очаква. Изкопните дейности и брегоукрепването ще се извършва при ниски води, след периода на мръстене и излюпване на личинките поради което унищожаване на хайвер не се очаква. *Въздействието върху популацията в зоната се оценява като незначително (степен 0).*

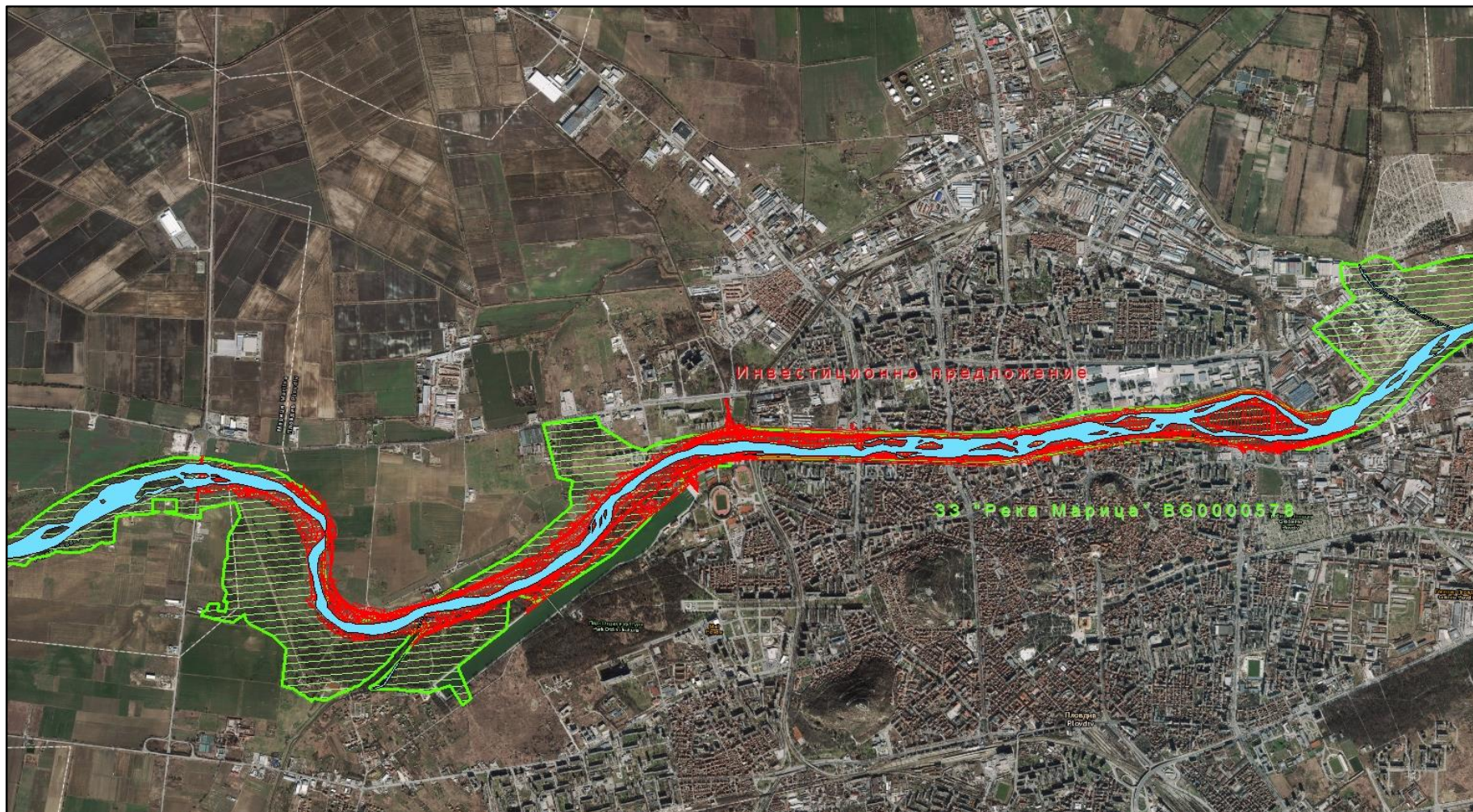
Обща оценка – незначителни въздействия (степен 0).



Фиг. 27 Местообитания на Распер (*Aspius aspius*) /син цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Маришка мряна (*Barbus plebejus*)***

Видът *Barbus plebejus*, включен в Стандартния формуляр на ЗЗ не се среща в България (Froese & Pauly 2011). В проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) като еквивалентен вид е бил използван *B. bergi* (Приморска мряна), който не се среща в тази част на страната (Freyhof & Kottelat 2008), съответно, не присъства в зоната, поради което не е картиран и не се оценява. Съгласно решенията на биогеографските семинари видът **Маришка мряна (*Barbus cyclolepis*)** от българската фауна е включен в Анекс V на Директива 92/43/ЕИО (а не в Анекс II) и следователно не може да се използва като еквивалентен на *Barbus plebejus* и да се оценява вместо него.



Фиг. 28 Местообитания на маришка мряна (*Barbus plebejus*) /син цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Рекa Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

Европейска горчивка (*Rhedeus sericeus amarus*)

Биологични особености;

Горчивката е широко разпространен вид в цялата страна. Обитава бавнотечащи реки или стоящи води, като се придържа в крайбрежните плитки зони. Характерна особеност на вида е, че полага хайвера си в мантийната празнина на сладководни миди (*Unio, Anodonta*), където той се инкубира. Така, присъствието на Горчивката е свързано с присъствието на мидите. Храни се микроводорасли.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартният формуляр няма числени данни за популацията, като е посочено, че видът е разпространен (С). Според окончателния доклад на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) дължина на речните участъци, в които се среща видът в рамките на зоната е 307,7 km. Площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е 2097 ha. При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, МОСВ, 2013 г в рамките на полевите проучвания установената биомаса е 1,358 kg/ha и численост/плътност 1563 екз/ха. Оценката на ПС на вида в зоната е: благоприятно състояние.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ и нашите изследвания протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица е част от обитанията на вида, а бреговете ѝ район в който видът отсъства.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Може да се очаква временно увреждане на местообитания по време на строителството. Свързано е с работа на машини в речното корито и при почистването и брегоукрепването. Ще бъде засегнат участък с дължина 4.65 км или 1.7638 % от дължината на речния участък, потенциално местообитание на вида в зоната. По време на изкопните дейности, почистването на речното корито и брегоукрепването ще има замътане на водите, което е аналогично на замътането след обилни валежи което ще бъде с временен характер. В проекта са предвидени ями за утаяване, поради което замътането ще бъде сведено до незначително и в ограничени участъци. Възстановяването на местообитанията ще настъпи бързо след приключване на брегоукрепването. Въздействието се оценява като незначително (степен 0), предвид че ще се работи на малък фронт, като след приключване машините ще се преместят в друг участък и временния характер на дейностите.

Фрагментация на местообитания на видове

По време на изкопните дейности и брегоукрепването се очаква временна фрагментация на местообитания поради осушаване и/или увреждане на части от тях, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид малката дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е *незначително (степен 0)*.

Бариерен ефект

Бариерен ефект не се очаква тъй като няма да има преграждане на реката (*степен 0*).

Смъртност на индивиди (вкл. хайвер)

Видът е сравнително устойчив на повишена мътност на водата, каквато се очаква при изкопните дейности и брегоукрепването. Видът е с малка плътност на популацията 29 индивида/ха поради което попадане на индивиди в обсега на строителните машини и загиването им не се очаква. Изкопните дейности и брегоукрепването ще се извършва при ниски води, след периода на мръстене и излюпване на личинките поради което унищожаване на хайвер не се очаква. *Въздействието върху популацията в зоната се оценява като незначително (степен 0).*

Обща оценка – незначителни въздействия степен 0

Таблица 57. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху видовете риби

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Замърсяване на обитания	Пресушаване	Влошаване на хранителната база
Распер <i>Aspius aspius</i>	Рядък	Без промени	Равнини реки	0	0	0
Маришка мряна <i>Barbus plebejus</i>	Неустановена	Без промени	Равнини реки	0	0	0
Европейска горчивка <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Разпространена	Без промени	Равнини реки	0	0	0

Обща оценка на въздействията върху рибите-степен 1

5.1.2.5. Въздействия върху безгръбначните, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)

Разпространение и биология; Обитава потоци и ручеи в планинските течения на реките с разнообразен субстрат. В България е намиран до 1700 m надморска височина. Изисква наличие на укрития - предимно заоблени камъни. Популациите му са малки и изолирани. Популации и под 10 индивида могат да съществуват години наред. Оптималните температури за този вид са от 14-18 градуса Целзий. Леталната граница е 23 градуса Целзий.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като наличен вид (Р) без данни за числеността на популацията му.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът не е регистриран в защитената зона. Предпочитаните от вида хабитати с каменист и пясъкливо-каменист характер на дъното заемат около 30 % от общата дължина на реката в ЗЗ.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на

природни местообитания и видове – фаза Р”, и нашите изследвания протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са извън границите на потенциалните обитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са извън границите на потенциални обитанията на вида.

Тъй като не се засягат потенциални обитания не се очакват въздействия (степен 0).

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Барьерен ефект;

Предвидените в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Смъртност;

Тъй като не се засягат потенциални и ефективно заети местообитания смъртност поради реализирането на ИП не се очаква. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Таблица 58. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии на вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Замърсяване на обитания	Пресушаване	Изместване от инвазивни видове
Ручеен рак <i>Austropotamobius torrentium</i>	Разпространен	Без промени	Водни тела	0	0	0

Обща оценка на въздействията – 0 – без въздействия

➤ Бисерна мида (*Unio crassus*)

Разпространение и биология; Представител на клас миди (*Bivalvia*) обитаващ дълбоки течащи водоеми с пясъчно дъно. Проучвателните дейности изцяло ще се извършват на сушата, без да е необходима корекция на коритото на р. Марица, пресушаване на водни обекти или заустване на непречистени отпадни води в тях поради което не е свързано с въздействия върху вида.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включена като рядък вид (R) с числеността на популацията ѝ 265138 индивиди. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното

състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция I: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” по време на теренното изследване са установени 4 геореферирани находища. В изследваните 10 трансекта от по 100 м² са установени общо 24 екземпляра (24 черупки) от целевия вид. Средната стойност на обилието на вида в зоната е 0.02 екз./м² ($Ab = 0,02 \pm 0,03$). По данни от крайната карта на разпространението на вида в зоната, общата площ на потенциалните местообитания е 1325,69 ha. Предпочитаните от вида хабитати с песъчлив характер на дъното заемат около 80 % от общата дължина на реките в ЗЗ. От 10% до 50 % от тях са в неблагоприятно състояние.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I*” и нашите изследвания в териториалният обхват на ИП попадат потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

При изкопните дейности и брегоукрепването се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания на вида. Ще се засегнат 36.5196 ха, или 2.754% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Възстановяването на местообитанията ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности, Предвид малката засегната площ, временния характер на въздействията и възможността за възстановяване въздействието ще е *незначително Степен 0*.

Прекъсване на биокоридори

Реализирането на ИП няма да окаже бариерен ефект за вида, тъй като не се предвиждат хидротехнически съоръжения с пълно преграждане на реки и водни потоци. Възрастните индивиди не извършват активни движения, а заемат нови територии, придвижвайки се пасивно, едновременно с преместването по течението на речните седименти при пълноводие или посредством свободноплаващите глохидии, които се закрепват за хрилете на рибите, като след освобождаването им от гостоприемника при попадане на подходящ субстрат се развиват във възрастни индивиди. Изграждане на непреодолими за рибите - гостоприемници прегради във водни течения не се предвижда. Бариерен ефект, възпрепятстващ разпространението на вида няма да бъде предизвикан.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Прегради във водни тела не се предвиждат. Фрагментация няма да има.

Смъртност

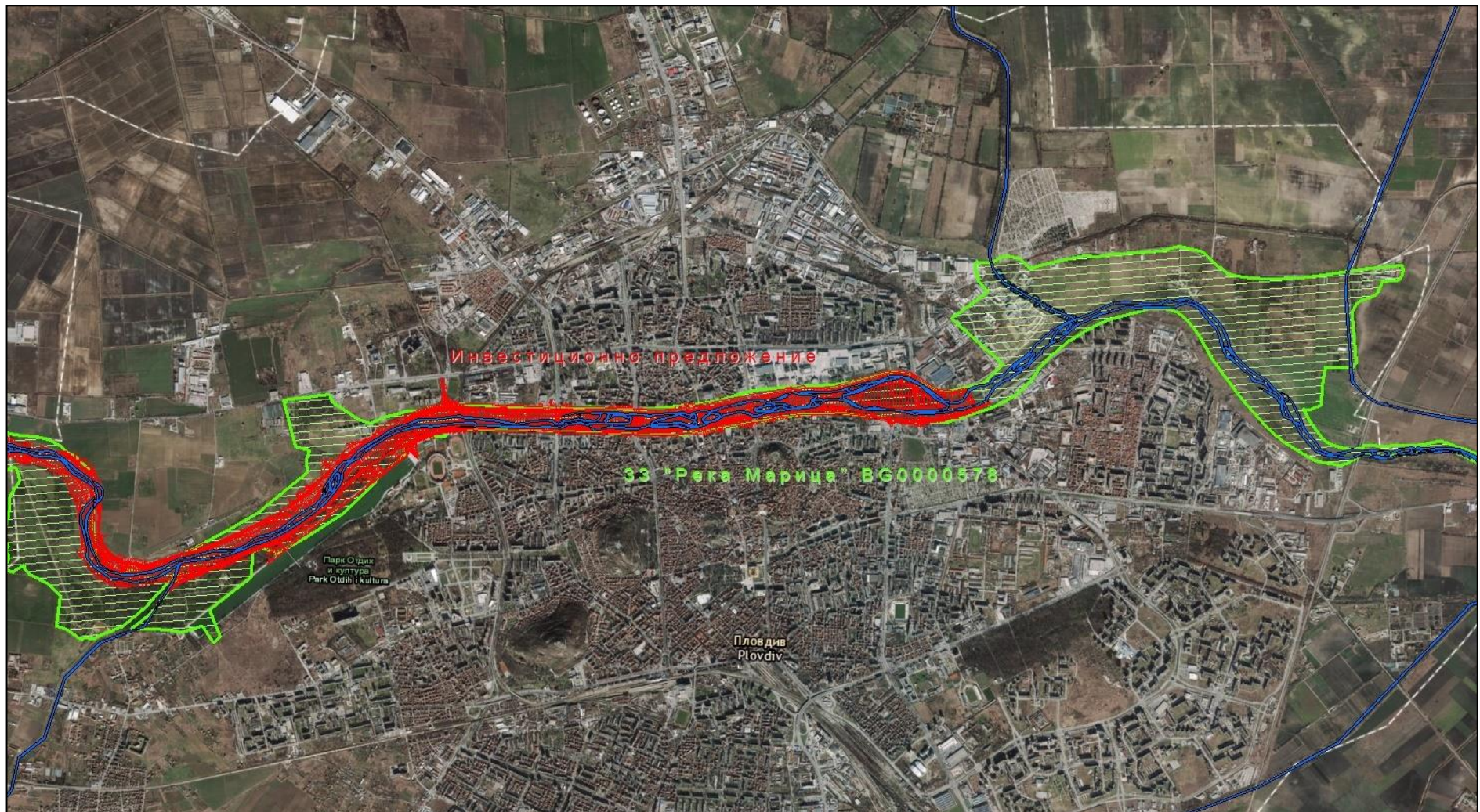
Възможна е пряка смъртност на индивиди по време на строителни дейности по бреговете и в руслото на водните тела. При референтно обилие 0.02 екз./м² ($Ab = 0,02 \pm 0,03$)

вероятният брой индивиди по време на строителството в цялата засегната площ 36.5196 ха ще бъде 7 индивида. Видът е част от хранителните вериги на обитаващите речните корита хищници и загубата на отделни индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията на вида, тъй като еволюционно са възникнали компенсационни механизми гарантиращи оцеляването му (развитие на няколко милиона свободно движещи се гложидии след оплождането, развитие на ларвите върху хрилете на риби-гостоприемници, херматофродизъм в случай на невъзможност за оплождане, продължителен жизнен цикъл). *Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително степен 0.*

Таблица 59. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии на вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Замърсяване на обитания	Пресушаване	Изместване от инвазивни видове
Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	Рядка	Без промени	Водни тела	0	0	0

Обща оценка на въздействията - незначителни-0



Фиг. 29 Местообитания на маришка мряна (*Barbus plebejus*) /син цвят/ в границите на защитена зона ВГ0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

Правокрили (Orthoptera)

➤ Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)

Разпространение и биология Представител на късопилните скакалци обитаващ каменисти или пясъчни, сухи местообитания (склонове, сипеи, пасища и т.н.) в средно-голяма надморска височина предимно между 800 и 1600 м н.в. (понякога дори и по-ниска). Възрастните се появяват през лятото. Те остават на земята, особено в подножието на засипаните с чакъл и камъни места и се укриват в близката растителност. Заплахи за вида са горски пожари, използване на инсектициди, загуба на местообитания (деградация поради захрастяване, залесяване, инфраструктурни проекти). В някои случаи инфраструктурните проекти могат да доведат до поява на нови местообитания,

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като наличен (Р) без данни за числеността на популацията му. В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция I: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни*” по време на теренното изследване видът не е установен. Зоната е с ниско значение за опазването на вида и възможно последният да не се среща тук. Потенциалните местообитания на вида в зоната са слабо представени, но при наличието им са засегнати и деградирани от антропогенно влияние.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I*” и нашите изследвания в териториалният обхват на ИП не попадат потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са извън границите на потенциални обитанията на вида.

Тъй като не се засягат потенциални обитания не се очакват въздействия (степен 0).

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Барьерен ефект;

Предвидените в протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Смъртност;

Тъй като не се засягат потенциални и ефективно заети местообитания смъртност поради реализирането на ИП не се очаква. *Не се очакват въздействия (степен 0).*

Таблица 60. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии на вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Опожаряване	Унищожаване на обитания	Използване на пестициди
Обикновен паракалоптенус (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)	Рядък	Без промени	Сухи калцифилни съобщества	0	0	0

Обща оценка на въздействията – не се очакват - 0

Охлюви (*Gastropoda*)

Вертиго (*Vertigo moulinsiana*) и (*Vertigo angustior*)

Разпространение и биология: Двата вида охлюви обитават влажни калцифилни съобщества, от влажни до много влажни гористи местообитания, често покрай реки и водоеми, в почвата, тревисти и мъхести места и под листа. За оцеляване, охлювите, които са храна за много видове птици и други животни еволюционно са изработили различни приспособления, - снасят голям брой яйца, черупката е оцветена така, че да се слива с околната среда, укриват се в растителността, прекарват неблагоприятния период запечатани в черупката и пр., поради което заплахите за тях са предимно с антропогенен произход - засушаване на местообитанията им поради строеж на хидротехнически съоръжения за отводняване на блата и мочурища, пожари, превръщане на необработваеми земи в обработваеми, създаване на масиви от иглолистни горски култури, използване на пестициди и пр.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона и двата вида са отбелязани като регистрирани, без данни за популациите им.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видовете (*Vertigo moulinsiana*) и (*Vertigo angustior*) не са регистрирани в защитената зона.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” и нашите изследвания в териториалният обхват на ИП не попадат потенциални местообитания на двата вида охлюви.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица и бреговете ѝ са извън границите на потенциални обитанията на двата вида охлюви. С реализирането на ИП дейности, които се класифицират като заплахи за охлювите (*Vertigo moulinsiana*) и (*Vertigo angustior*) не се очакват. Тъй като не се засягат потенциални обитания не се очакват въздействия (степен 0).

Таблица 61. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху двата вида охлюви

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Засушаване	Унищожаване на обитания	Използване на пестициди
<i>Vertigo moulinsiana</i>	Редки	Без промени	Влажни калцифилни съобщества	0	0	0
<i>Vertigo angustior</i>	Редки	Без промени	Влажни калцифилни съобщества	0	0	0

Водни кончета (*Odonata*):

➤ Ручейно пъстриче (*Coenagrion ornatum*)

Разпространение и биология; Ларвата му обитава водоеми със слаба проточност, които могат да бъдат и много плитки с дълбочина на водата около 20 см. Новоизлюпени екземпляри са откривани непосредствено до водата, накацали по растителността в изцяло осветени участъци. Струпване от полово зрели мъжки индивиди е наблюдавано в сенчест участък сред околните дървета, разположен на около 300 метра от близкото подходящо за развитие на ларвите им място. Възможно е такива участъци да се използват за ношуване от имагото. Имагото е с кратък жизнен цикъл- от април до края на август. Наблюдава се от април до края на август, предимно през пролетта, като след месеците май и юни се наблюдават само отделни екземпляри. (Маринов). Видът е застрашен както от употребата на инсектициди, така и от унищожаване на местообитанията за размножение и развитие на ларвите му - малки водоеми.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) установен в 8 находища.

В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни*” видът е регистриран в защитената зона в находища разположени на изток от гр. Пазарджик.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I*” и нашите изследвания в териториалният обхват на ИП попадат потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

При изкопните дейности и брегоукрепването се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания на вида. Ще се засегнат 8.563 ha, или 0.147% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Възстановяването на местообитанията

включително и на ларвния стадий ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности, Предвид малката засегната площ, временния характер на въздействията и възможността за възстановяване въздействието ще е *незначително Степен 0*.

Прекъсване на биокоридори

Реализирането на ИП няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като е летящо насекомо, за което същото не представлява трудно преодолимо препятствие. Ларвите не извършват активни движения на големи разстояния, а се придвижват пасивно заедно с водното течение. Бариерен ефект няма да бъде предизвикан (степен 0).

Фрагментация на местообитания

ИП засяга много малка част от големи полигони с потенциални местообитания на вида. *Фрагментацията ще е незначителна (степен 0)*.

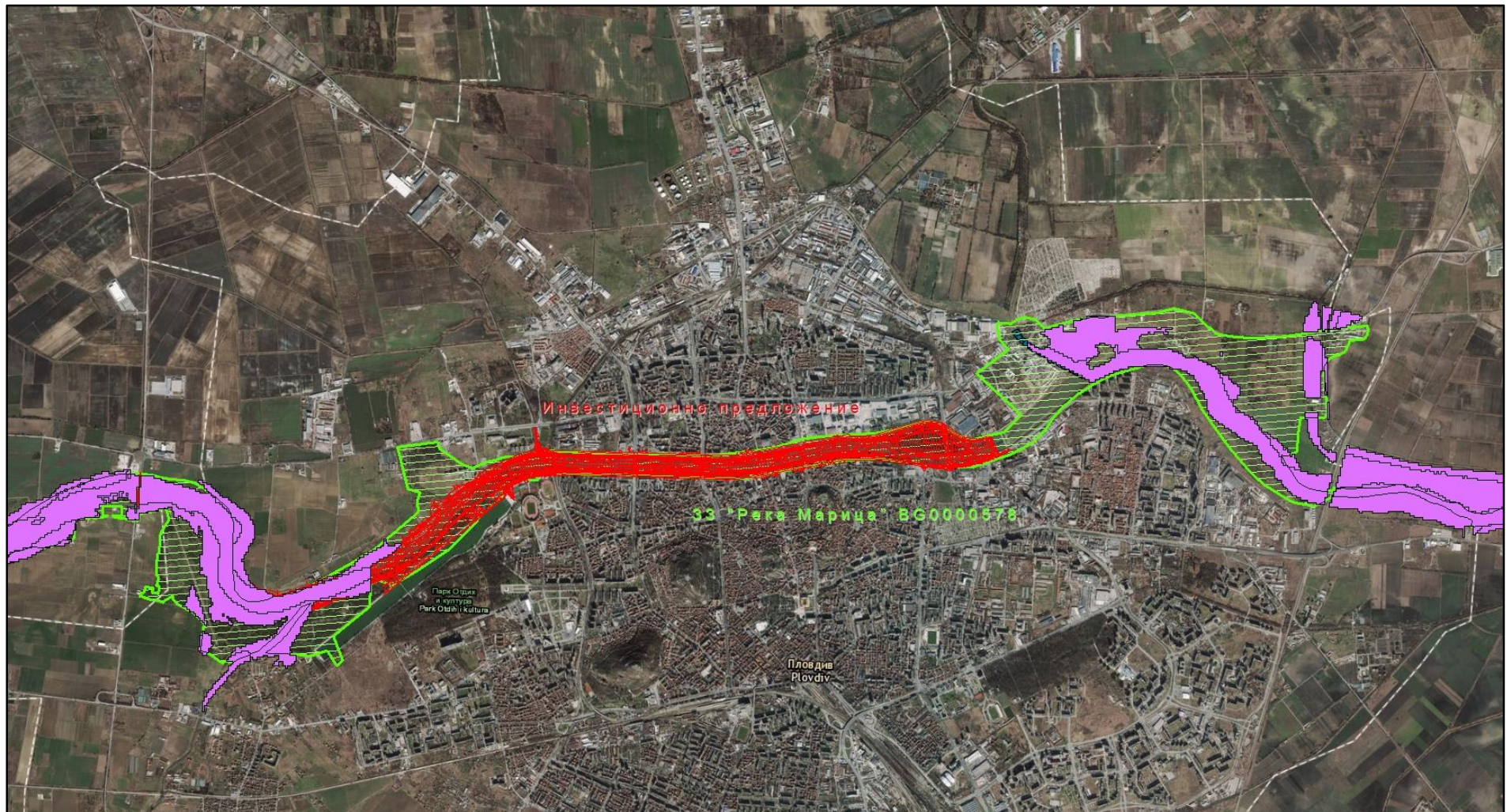
Смъртност

Съществува вероятност за присъствие на индивиди в строителните граници и тяхната смъртност по време на строителството. В случай на аварийен разлив на нефтопродукти от строителните машини при строителството поради малките количества в картерите и резервоарите, летливостта на нефтопродуктите, неразтворимостта им във вода и отнасянето им от течението, няма да бъде достигната летална за нимфите на вида концентрация. Смъртността ще бъде в границите на естествените промени в числеността на популацията. *Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително (Степен 0)*.

Таблица 62. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Засушаване	Унищожаване на обитания	Използване на пестициди
Ручейно пъстриче (<i>Coenagrion ornatum</i>)	Редки	Без промени	Водни обекти	0	0	0

Обща оценка на въздействията – незначителни 0



Фиг. 30 Местообитания на Ручейно пъстриче (*Coenagrion ornatum*) /лилав цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Офигомфус (*Ophiogomphus cecilia*)**

Разпространение и биология; Видът е разпространен предимно в средните и долни течения на големите реки в цялата страна и е типичен равнинен вид (от 30 м докъм 500 м). Ларвите на вида са представители на пело- и псамореофилните ценози, а имагото обитава отворени участъци (песъккливи брегове, единични камъни, черни пътища) покрай реки и потоци с по-бавно течение. Лети от май до август/септември.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) установен в 11 находища.

На база резултатите от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г*” (МОСВ, 2013), площта на потенциалните местообитания на вида е 11775.68 ha (80.20 % от общата площ на зоната). Ефективно заетите местообитания са с площ 8885.74 ha (60.51 % от общата площ на зоната и 75.46 % от общата площ на потенциалните местообитания). В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция I: Картиране и определяне на природозащитното състояние на безгръбначни животни*” видът е регистриран в защитената зона в находища разположени на изток от гр. Пловдив.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г*” и нашите изследвания в териториалният обхват на ИП попадат потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

При изкопните дейности и брегоукрепването се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания на вида. Ще се засегнат 0.941 ха, или 0.01% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Възстановяването на местообитанията включително и на ларвния стадий ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. След наводняване на осушените участъци в местата в които ще се натрупат наноси от пясък в тях ще бъдат възстановени подходящите условия за развитие на ларвите. Същите се придвижват пасивно, носени от водното течение и освен ларви от снесени на повърхността на водата яйца в участъците с довлечен пясък ще се създадат условия за заселване на донесени от водното течение ларви. *Предвид малката засегната площ, временния характер на въздействията и възможността за възстановяване въздействието ще е незначително* Степен 0.

Прекъсване на биокоридори

Реализирането на инвестиционното предложение няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като е летящо насекомо, за което същото не представлява трудно преодолимо препятствие. Ларвите не извършват активни движения на големи разстояния, а се придвижват пасивно заедно с водното течение. Бариерен ефект няма да бъде предизвикан (степен 0).

Фрагментация на местообитания

ИП засяга много малка част от големи полигони с потенциални местообитания на вида. *Фрагментацията ще е незначителна (степен 0)*

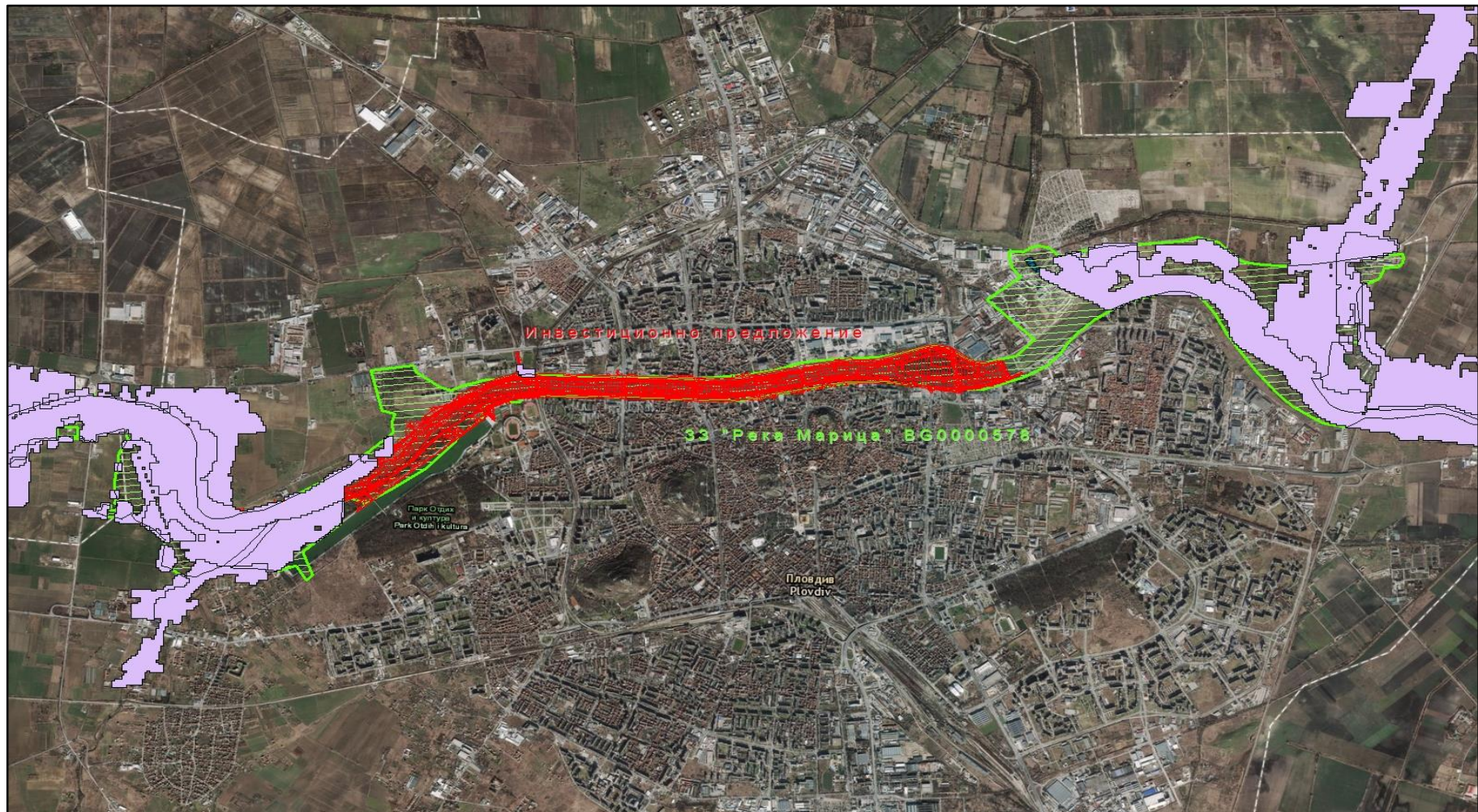
Смъртност

Съществува вероятност за присъствие на индивиди в строителните граници и тяхната смъртност по време на строителството. В случай на аварийен разлив на нефтопродукти от строителните машини при строителството поради малките количества в картерите и резервоарите, летливостта на нефтопродуктите, неразтворимостта им във вода и отнасянето им от течението, няма да бъде достигната летална за нимфите на вида концентрация. Смъртността ще бъде в границите на естествените промени в числеността на популацията. Продължителността на живота във всяка една от фазите на развитие на вида е доста кратка (няколко месеца на имагото и максимално около 1 една година на ларвите в зависимост от температурата на водата) и на следващата година в участъците, които са били осушени ще се появят довлечени от водното течение и излюпени от ларви, а по край бреговете, излюпили се на други места летящи насекоми. *Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително (Степен 0).*

Таблица 63. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Засушаване	Унищожаване на обитания	Използване на пестициди
Офиогомфус <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Редки	Без промени	Водни обекти	0	0	0

Обща оценка на въздействията ИП - незначителни -0



Фиг. 31 Местообитания на Офиогомфус (*Orhiogomphus cecilia*) /лилав цвят/ в границите на защитена зона ВГ0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

Пеперуди (*Lepidoptera*)

Торбогнездница (*Eriogaster catax*)

Разпространение и биология; Пеперудата е характерна за пояса на широколистните гори. Обитава екотонна зона на гори с храсталаци, поляни всред гори. Имагото лети само нощем в кратък период през есента – октомври. Ларвите му обаче живеят на групи и могат да се намерят (рядко) напролет по дива круша (*Pyrus*), сливи (*Prunus*), трънка (*Prunus spinosa*), глог (*Crataegus*), дъб (*Quercus*) и топола (*Populus*). Заплахите за торбогнездницата (*Eriogaster catax*) са свързани с тоталната промяна на местообитанията ѝ в които се развива ларвата, горски пожари, подмяна на видовия състав на насажденията в горите, залесяване с несвойствени и чужди видове, застрояване на терените, прочистване от храсти, използване на пестициди и големи инфраструктурни проекти. Обрастването на потенциалните местообитания и находищата с пионерна храстова растителност (без трайна и дългогодишна такава) може да бъде отчетено като положително въздействие, тъй като хранителните растения за ларвата са от пионерните видове, причиняващи обрастването. Имагото е с кратък жизнен цикъл и е по-слабо чувствително в промените на обитанията.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като много рядък вид (V) с недостатъчно достоверни данни за числеността ѝ (категория DD). В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г*” (МОСВ 2013) видът не е установен. Чрез моделиране посредством софтуерът MaxEnt е установена обща площ на потенциалните местообитания 3 201.08 ha, респективно 21.80% от площта на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Видът не е установен на територията на ИП. В границите на предвидената за реализирането на ИП територия попадат части от полигони, картирани като потенциални местообитания на вида с обща площ 4.8941 ha или 0.152% от общата им площ.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

При изкопните дейности и брегоукрепването се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания на вида. Ще се засегнат 4.8941 ха или 0.152% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Възстановяването на местообитанията включително и на ларвния стадий ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. След приключване на изкопните дейности и отстраняване на депонираните земни маси след озеленяването ще се появят растения с които се хранят гъсениците на пеперудата. Предвид малката засегната площ, временния характер на въздействията и възможността за възстановяване въздействието ще е *незначително - степен 0*.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – лелящо насекомо. Ларвите (гъсениците) се придвижват на сравнително малка площ. Бариерен ефект няма да има - *степен 0*.

Фрагментация на местообитания

ИП засяга много малка част от малки полигони с потенциални местообитания на вида. Фрагментацията ще е незначителна - *степен 0*.

Смъртност

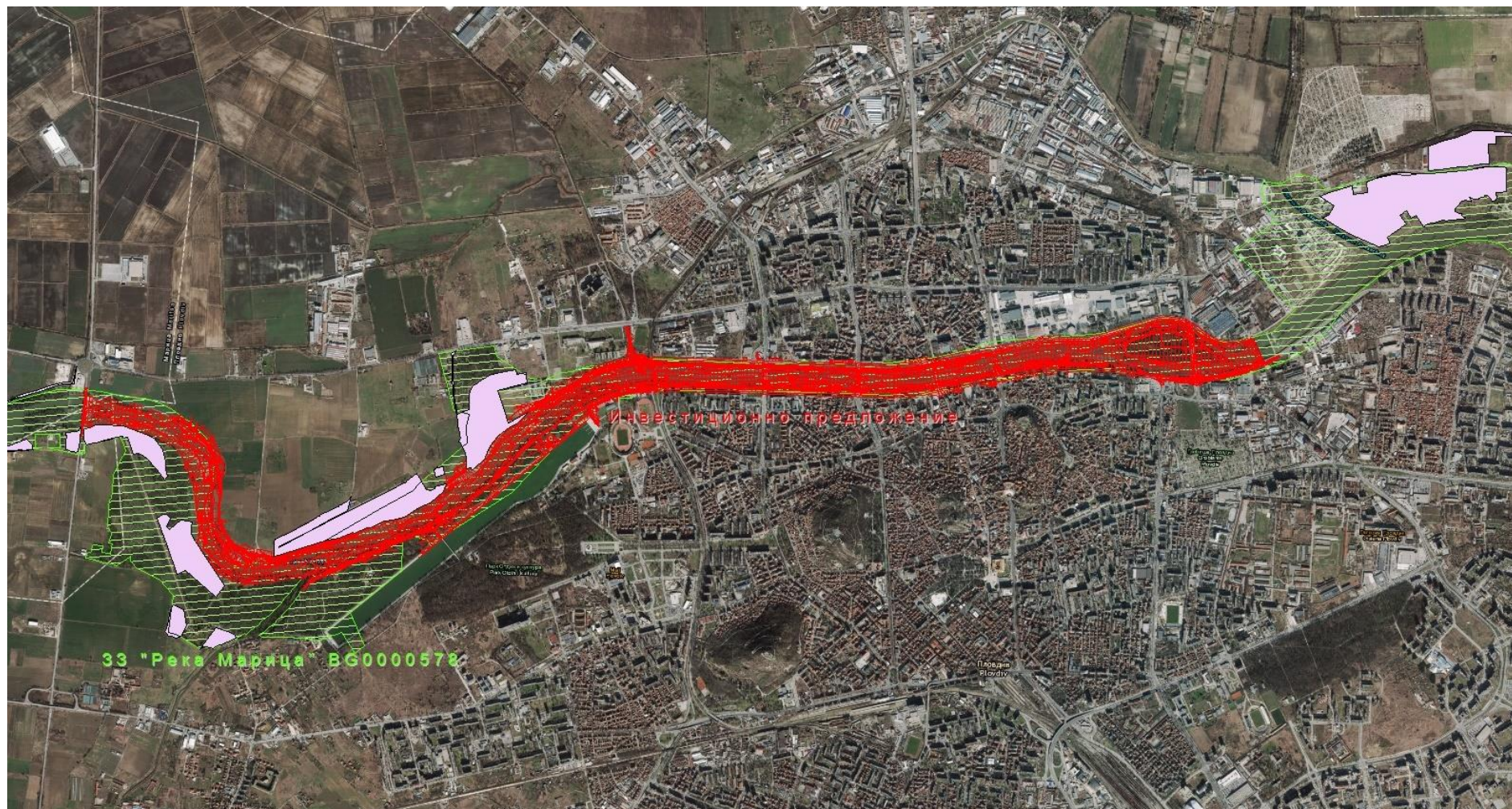
Заплахите за торбогнезницата (*Eriogaster catax*) са свързани с тоталната промяна на местообитанията ѝ в които се развива ларвата, горски пожари, подмяна на видовия състав на насажденията в горите, използване на пестициди и големи инфраструктурни проекти.

Тъй като не се засягат ефективно заети обитания вероятността за присъствие на индивиди в строителните граници и тяхната смъртност по време на строителството е незначителна. Поради краткия жизнен цикъл и подвижността на имагото вероятността за попадането му в обхвата на строителните дейности е незначителна. Видът е част от хранителните вериги на насекомоядните птици и загубата на малък брой индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията му, тъй като еволюционно са възникнали компенсационни механизми гарантиращи оцеляването му (имагото е с продължителност на живота няколко седмици и през този период женската снася голям брой яйца, от които се излюпват гъсениците). *Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително степен 0*.

Таблица 64. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Пожари	Унищожаване на обитания	Използване на пестициди
Торбогнезница <i>Eriogaster catax</i>	Редки	Без промени	Широколистни гори	0	0	0

Обща оценка на въздействията ИП - незначителни - *степен 0*



Фиг. 32 Местообитания на торбогнезницата (*Eriogaster catax*) /розов цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Лицена (*Lycaena dispar*)**

Разпространение и биология; В България се среща почти навсякъде по влажни и по-рядко в сухи тревисти места край езера, вади, канавки и други влажни зони до към 1000 м в планините. Гъсеницата се храни основно със зелените листа на растения от семейство лападови – *Rumex hydrolapathum*, *Rumex crispus*, *Rumex aquaticus*. Пеперудите летят от май до октомври. Поколенията вероятно са три в зависимост от надморската височина. Заплахи за вида са горски пожари, използване на инсектициди, загуба на местообитания (деградация поради промяна на растителната покривка, захрастяване, залесяване, големи инфраструктурни проекти, засушаване в резултат на промени във водното ниво).

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включена като рядък вид (R) без данни за числеността на популацията ѝ. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” в 2 находища в района на гр. Садово са установени 2 екземпляра. Чрез моделиране посредством софтуерът MaxEnt е установена обща площ на потенциалните местообитания 5 127.46 ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Видът не е установен на територията на ИП. В границите на предвидената за реализирането на ИП територия попадат части от полигони, картирани като потенциални местообитания на вида с обща площ 2.2161 ha (0.0288% от общата им площ) и 10.94862 ha оптимални обитания (0.2135% от общата им площ).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

При изкопните дейности и брегоукрепването се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания на вида. Ще се засегнат потенциални местообитания на вида с обща площ 2.2161 ha (0.0288% от общата им площ) и 10.94862 ha оптимални обитания (0.2135% от общата им площ) на вида в зоната. Възстановяването на местообитанията ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. След приключване на изкопните дейности и отстраняване на депонираните земни маси след озеленяването ще се появят растения с които се хранят гъсениците на пеперудата. Предвид малката засегната площ, временния характер на въздействията и възможността за възстановяване въздействието ще е незначително - *степен 0*.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – летящо насекомо. Ларвите (гъсениците) се придвижват на сравнително малка площ. Бариерен ефект няма да има - *степен 0*.

Фрагментация на местообитания

ИП засяга много малка част от малки полигони с потенциални местообитания на вида. Фрагментацията ще е незначителна - *степен 0*.

Смъртност

Тъй като не се засягат ефективно заети обитания вероятността за присъствие на индивиди в строителните граници и тяхната смъртност по време на строителството е незначителна. Поради краткия жизнен цикъл и подвижността на имагото вероятността за попадането му в обхвата на строителните дейности е незначителна. Видът е част от хранителните вериги на насекомоядните птици и загубата на малък брой индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията му, тъй като еволюционно са възникнали компенсационни механизми гарантиращи оцеляването му (имагото е с продължителност на живота няколко седмици и през този период женската снася голям брой яйца, от които се излюпват гъсениците). Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително *степен 0*.

Таблица 65. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Пожари	Унищожаване на обитания	Използване на пестициди
Торбогнезница <i>Eriogaster catax</i>	Редки	Без промени	Тревни съобщества	0	0	0

Обща оценка на въздействията ИП - незначителни – *степен 0*



Фиг. 33 Местообитания на Лицена (*Lucyena dispar*)/розов цвят/ в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Тигрова пеперуда (*Callimorpha quadripunctaria*).**

Разпространение и биология; В Европа е често срещан вид, като имагото е най-масово от края на май-до юли. Гъсениците и имагото обитават различни местообитания засолени степи, засолени равнини, засолени блата и плитки засолени езера, силно повлияни от панонския климат с високи температури и засушаване през лятото тип местообитания, 1530, 6260, покрайнини на гори, сметища, градски паркове (Лондон), като не се отдалечава от водни обекти реки и потоци. (ЕЕА). В България е често разпространен вид (Бешков). Може да бъде наблюдавана както денем така и нощем. Среща в основните райони за пеперуди (Бешков) като Попинци, Долината на р. Арда, Калиманци, Златни пясъци, Триград, Ропотамо и др. Ларвите и се срещат по-често разпространени и рудерални растения по влажни места, сметища, градски паркове и др. като коприва (*Urtica dioica*), мъртва коприва (*Lamium purpureum*) самобайка (*Glechoma hederacea*), малини (*Rubus idaeus*), бял равнец (*Achillea millefolium*) (Fisher, Brian). Единствено на остров Родос се наблюдават струпвания в големи количества на имагото.

Оценка на популацията в защитената зона. В стандартния формуляр на защитената зона е включена като много рядък вид (V) без данни за числеността на популацията ѝ. При полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът не е установен в защитената зона. По предварителни данни също няма установени находища. Чрез посредство на софтуера MaxEnt е определена общата пригодна площ, потенциално местообитание на вида в ЗЗ „Река Марица“ която е 1 495.02 ha, респективно 10.18% от площта на зоната.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение; Съгласно резултатите от проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” и нашите изследвания предвидената за реализирането на ИП площ е територия в която видът отсъства и не е част от потенциалните местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Не се очакват въздействия от реализирането на инвестиционното предложение върху вида поради отсъствието му от територията в която то ще се реализира.

Таблица 66. Оценка на типовете отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии върху вида

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Пожари	Унищожаване на обитания	Използване на пестициди
Тигрова пеперуда <i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Много рядка	Без промени	Тревни съобщества	0	0	0

Обща оценка на въздействията - не се очакват- степен 0.

Твърдокрили (Coleoptera)

Насекомите от разред твърдокрили **Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)**, **бръмбар рогач (*Lucanus cervus*)** и **буков сечко (*Morimus funereus*)** са горски обитатели, като ларвите им се хранят основно с изгнила дървесина. Обитават предимно стари широколистни гори, с мъртви и дървета. В стандартния формуляр на защитената зона са отбелязани като редки видове.

Заплахи за тях са тоталната промяна на местообитанията им, горски пожари, подмяна на видовия състав на насажденията в горите, използване на пестициди и големи инфраструктурни проекти.

➤ **Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)**

Разпространение и биология; Представител на сапроксилните бръмбари, обитаващ широколистните гори в защитената зона. Предпочита изложени на слънце, болни или умиращи стари дъбове (най-вече летен дъб, по-рядко зимен дъб, бук или бряст), по-често овлажнени стволоче на слънчеви места в гори на фаза на старост и разпадане. Остатъчни находища се срещат в стари паркове. Женската снася до 100 яйца по кората на дърветата. След 10-15 дни от тях се излюпват ларви, които през първата година правят ходове по кората, а през следващите 2 до 3 години навлизат в дървесината. Какавидират в издълбаните ходове, а имагото излиза през август, но не напуска галериите си до май-юни следващата година.

Оценка на популацията в зоната. При полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът буков сечко (*Morimus funereus*) не е установен в защитената зона. Чрез посредством софтуера MaxEnt е определена общата пригодна площ, потенциално местообитание на вида в ЗЗ „Река Марица“ която е 1080.78 ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение; Съгласно резултатите от проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” и нашите изследвания предвидената за реализирането на ИП площ е територия в която видът отсъства и не е част от потенциалните местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Не се очакват въздействия от реализирането на инвестиционното предложение върху вида поради отсъствието му от територията в която то ще се реализира- *степен 0*.

➤ **Буков сечко (*Morimus funereus*)**

Разпространение и биология; Представител на сапроксилните бръмбари чиито ларви се хранят изключително с изгнила дървесина от мъртви дървета. Местообитанията му са в широколистните гори в защитената зона.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) без данни за числеността на популацията му. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и

определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът не е установен в защитената зона. Чрез посредством софтуера MaxEnt е определена общата пригодна площ, потенциално местообитание на вида в ЗЗ „Река Марица“ която е 618.12 ha. Потенциални местообитания в защитената зона са гори с изобилие от мъртва дървесина и поне 1 дърво във фаза на старост на 1 ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение; Съгласно резултатите от проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни*” и нашите изследвания предвидената за реализирането на ИП площ е територия в която видът отсъства и не е част от потенциалните местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Не се очакват въздействия от реализирането на инвестиционното предложение върху вида поради отсъствието му от територията в която то ще се реализира - *степен 0*.

➤ Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*)

Разпространение и биология; Разпространен в Европа Азия рядък вид. Имагото се среща по стволите на стари и дебели дъбови (по-рядко други) дървета, където се храни със сокове, изтичащи от наранени участъци. Лети денем с тремав и шумен полет. Женската снася яйцата си в стари пънове, а новоизлюпената ларва се храни с гниеща дървесина. Цикълът на развитие на ларвата е дълъг и продължава около 5 години. В края му ларвата какавидира, а имагото се появява в началото на юли. Обитава старите, дъбови или смесени, широколистни гори. Може да бъде видян и в градските паркове и градини.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) без данни за числеността на популацията му. При полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни*” е установено общо 1 геореферирано находище на бръмбар рогач (*Lucanus cervus*). Чрез посредством софтуера MaxEnt е определена общата пригодна площ, потенциално местообитание на вида в ЗЗ „Река Марица“ която е 1573.96 ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение; Видът не е установен в територията на ИП. В границите на предвидената за реализирането на ИП територия попадат части от полигони, картирани като потенциални местообитания на вида с обща площ 1.40216 ha (0.089% от общата им площ).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

При изкопните дейности и брегоукрепването се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания на вида. Ще се засегнат подходящи местообитания на вида с обща площ 1.40216 ha (0.089% от общата им площ). Възстановяването на местообитанията ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. След появата на едроразмерна дървесна растителност след достигане на определена възраст и застаряване на дърветата ще се създаде възможност за снасяне на яйца

под кората им. Предвид малката засегната площ, временния характер на въздействията и възможността за възстановяване въздействието ще е *незначително степен 0*.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, което е летящо насекомо и не се отдалечава значително от дърветата в чиято дървесина се развиват ларвите. Ларвите се придвижват в границите на обема на дървесината на дървото в което пребивават в етапа от жизнения им цикъл. Бариерен ефект няма да има - *степен 0*.

Фрагментация на местообитания

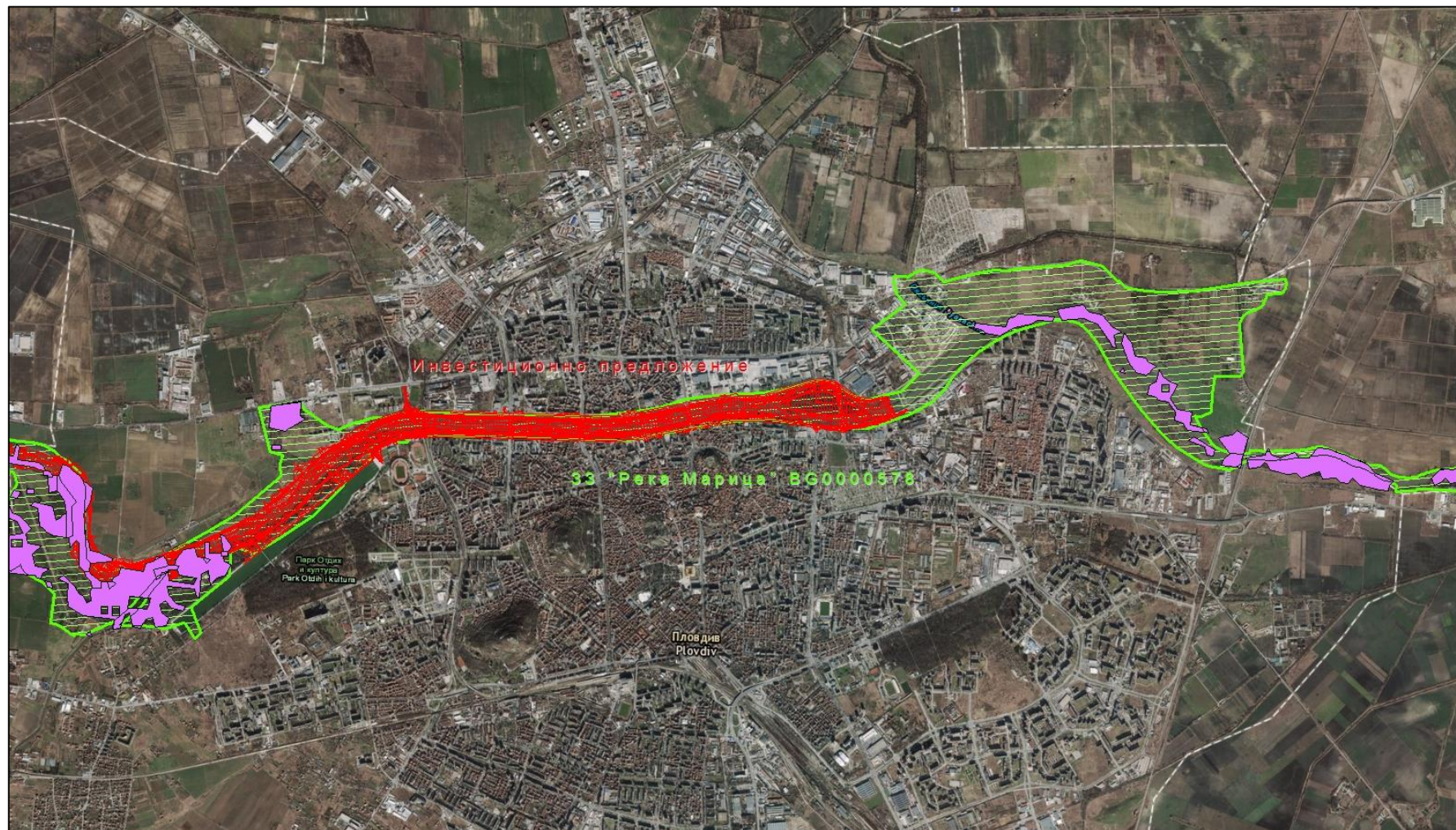
ИП засяга много малка част от малки полигони с потенциални местообитания на вида. Фрагментацията ще е *незначителна - степен 0*.

Смъртност

Съществува вероятност за унищожаване на индивиди (имаго и ларви) в строителните граници.

Поради краткия жизнен цикъл и подвижността на имагото вероятността за попадането му в обхвата на строителните дейности е *незначителна*. Видът е част от хранителните вериги на дендрофилните птици (кълвачи, и дърволазки) поради което загубата на малък брой индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията му, тъй като еволюционно са възникнали компенсационни механизми гарантиращи оцеляването му. (Пълен цикъл на метаморфозата, кратка продължителност на живота на имагото и дълъг до 5 години на ларвата при различни среди на обитание на фазите от развитието;) Смъртността ще бъде в границите на естествените промени.

Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително, степен 0.



Фиг. 34 Местообитания на Бръмбар рогач (*Lycopus cervinus*) /лилав цвят/ в границите на защитена зона ВG0000578 „Река Марица“, спрямо териториалният обхват на инвестиционното предложение /в червен цвят/

➤ **Алпийска розалия (сечко розалия) (*Rosalia alpina*)**

Разпространение и биология; Реликтов вид за територията на Европа. Имагото е насекомо със средни размери. Среща се в стари гори в планинския пояс от 500 до 1500 м с участие най-често на бук и бреза, но също бряст, габър липа и кестен. Други гостоприемници дървета са смърч, бор, топола, върба, глог, орех, круша. Възрастните са активни в слънчевите дни от юни до септември. Могат да бъдат открити около дърветата от които са излезли и по стари повалени дървета. Хранят се със сока от наранени дървета. След чифтосване, женската снася яйцата си в прясно отсечени, мъртви или умиращи букови дървета, в рани по кората или цепнатини. Ларвите пробиват ходове в отмиращата дървесина и след 2-3 години се превръщат в какавиди. Ларвите са част от храната на кълвачите, а имагото на много горски птици. Заплаха за вида са горските пожари и изсичането на старите букови гори. Заплахите за вида са свързани с тоталната промяна на местообитанията ѝ в които се развива ларвата, горски пожари, подмяна на видовия състав на насажденията в горите, използване на пестициди и големи инфраструктурни проекти.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) без данни за числеността на популацията му. При полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция I: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” не са установени геореферирани находища на вида. Заключение на експертите извършили картирането е, че в зоната няма потенциални обитания на вида.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение; Съгласно резултатите от проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция I: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни”, и нашите изследвания предвидената за реализирането на ИП площ е територия в която видът отсъства и не е част от потенциалните местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Не се очакват въздействия от реализирането на инвестиционното предложение върху вида поради отсъствието му от територията в която то ще се реализира *степен 0*.

➤ **Набръчкан пробатикус (*Probaticus subrugosus*)**

Разпространение и биология Рядък вид със съкращаваща се численост на популациите. Привързан е към открити варовите терени с ливадна растителност и по-рядко към сухи склонове със степна растителност. Регистриран е и в лозя и овощни градини (Риска, J., 1978). Имагото е с размери 13 – 20 мм. Горната част на тялото е синя или синьовиолетова със силен металически отенък. Елитрите са набраздени с плоски пунктирани междуредия. Възрастните обикновено се крият под кората и в хралупи на стари дървета или под опадалите листа.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) без данни за числеността на популацията му. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция I: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” е установено 1

геореферирано находище. Чрез моделиране посредством софтуерът MaxEnt е установена обща площ на потенциалните местообитания 796.81 ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение; Съгласно резултатите от проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” и нашите изследвания предвидената за реализирането на ИП площ е територия в която видът отсъства и не е част от потенциалните местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Не се очакват въздействия от реализирането на инвестиционното предложение, върху вида поради отсъствието му от територията в която то ще се реализира - *незначителни - степен 0.*

Таблица 67.

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Очаквана численост след реализиране на ИП	Местообитание на вида	Вид на въздействията		
				Подмяна на видовия състав на растителността	Унищожаване на обитания	Използване на пестициди
Обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	Редки	Без промени	гори	0	0	0
Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	Редки	Без промени	гори	0	0	0
Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	Редки	Без промени	гори	0	0	0
Набръчкан пробатикус (<i>Probaticus subrugosus</i>)	Редки	Без промени	гори	0	0	0
Алпийска розалия (<i>Rosalia alpina</i>)	Редки	Без промени	гори	0	0	0

Обща оценка на въздействията - незначителни - степен 0.

В следващата таблица е представено синтезирано, за всеки тип местообитание предмет на опазване в защитена зона BG0000578 „Река Марица“ по Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО, очакваното въздействие върху него, от реализацията на ИП в съответствие с изготвения и приет проект за реализацията му, както следва:

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изграденния илюз в източния край на гр. Пловдив.”

Таблица 68.

КОД	Пр.	НАИМЕНОВАНИЕ	Загуба на местообитание	Увреждане на местообитание	Наличие на кумулативни ефекти	Битово замърсяване и др.	Обща оценка на степента на въздействие
3150		Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	0	0	0	0	0
3260		Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	2	1	1	1	1
3270		Реки с кални брегове с <i>Chenopodion rubri</i> и <i>Bidention</i> р.р.	2	1	1	1	1
6110	*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alysso-Sedion albi</i>	0	0	0	0	0
6210	*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)	0	0	0	0	0
62A0		Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	0	0	0	0	0
6220	*	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	0	0	0	0	0
91AA	*	Източни гори от космат дъб	0	0	0	0	0
91E0	*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus</i>	0	0	0	0	0
91F0		Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	0	0	0	0	0
91M0		Балкано-панонски церово-горунови гори	0	0	0	0	0
92A0		Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	0	0	0	0	0
92C0	*	Гори от <i>Platanus orientalis</i>	0	0	0	0	0
92D0		Южни крайречни галерии и храсталаци (<i>Nerio-Tamaricetea</i> и <i>Securinegion tinctoriae</i>)					

Степен на въздействие от 1-3 – незначителна /Виж т.5 от доклада - скала за определяне степента на въздействие върху природните местообитания/.

5.1.3. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху видовете птици, предмет на опазване в защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив”

5.1.3.1. Върху видовете предмет на опазване

Видовете птици, предмет на опазване в защитената зона са общо 52. Те се разпределят както следва:

- По чл. 6, ал. 1, т. 3 – 5 вида
- По чл. 6, ал. 1, т. 4 – 12 вида

Очакваното отрицателно въздействие върху тях е обобщено в следните две таблици с име: „Таблица..... Очаквано отрицателно въздействие върху видовете птици, предмет на опазване по т. 3 (подредени таксономично) в защитената зона „Марица - Пловдив“ , в резултат от реализирането на инвестиционното предложение. Обозначения в колона «Не се очаква защото :...:»

1. Видът целогодишно или през отделен сезон не се среща в местообитанията, които са част от терена на инвестиционното предложение или в непосредствена близост;
2. Видът може да се среща в местообитанията, които са част от терена на инвестиционното предложение или в непосредствена близост, но това е нередовно, епизодично, случайно и/или фигурира в Стандартния формуляр за защитената зона с цялостна оценка „D”;
3. Видът целогодишно или през отделен сезон се среща редовно в местообитанията от терена на ИП, но не може да ги използва поради близостта на асфалтов път, ж.п линия, населено място или друга причина;
4. Видът редовно само прелита над терена на инвестиционното предложение по време на миграциите;
5. Видът е синантропен или нечувствителен към антропогенно въздействие, произлизащо от реализирането на инвестиционното предложение;
6. Видът не е установен като гнездящ, вкл. и от Янков (2007) в УТМ квадрата, в който е теренът на инвестиционното предложение.

Очаквано отрицателно въздействие върху видовете птици, предмет на опазване по т. 4 в защитената зона BG0002087 „Марица - Пловдив“, които може да обитават терена на инвестиционното предложение.

Таблица 69.

№	Вид	Цялостна оценка	Отрицателно въздействие	
			Не се очаква защото:	Очаква се
1	Малък гмурец (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	C	-	+
2	Голям корморан (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	A	-	+
3	Малък корморан (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>)	A	-	+
4	Голяма бяла чапла (<i>Egretta alba</i>)	C	-	+
5	Сива чапла (<i>Ardea cinerea</i>)	C	-	+
6	Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>)	C	-	+
7	Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>)	C	-	+
8	Поен лебед (<i>Cygnus cygnus</i>)	C	-	+
9	Зеленоглава патица (<i>Anas platyrhynchos</i>)	C	-	+
10	Лятно бърне (<i>Anas querquedula</i>)	C	-	+

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

11	Голям ястреб (<i>Accipiter gentilis</i>)	С	-	+
12	Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>)	С	-	+
13	Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	С	-	+
14	Черношипа ветрушка (<i>Керкенец</i>) (<i>Falco tinnunculus</i>)	С	-	+
15	Обикновена калугерица (<i>Vanellus vanellus</i>)	С	-	+
16	Речна чайка (<i>Larus ridibundus</i>)	А	-	+
17	Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	В	-	+
Всичко				17

Извън тези видове предмет на опазване, други четири вида са включени в осъвременения стандартен и това са: Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Средна бекасина (*Gallinago gallinago*), Голяма бекасина (*Gallinago media*). Тези видове са посочени с единични екземпляри като зимуващи, което има случаен характер. Посочената стойност за Голяма бекасина (*Gallinago media*) – 18 екз. е най-вероятно техническа грешка, защото никога такава численост не е била установявана в България. Предвид характера на ИП не се очаква върху тях да има каквото и да е отрицателно въздействие.

За да бъде определена количествено степента, в която може да бъдат повлияни отрицателно всичките 17 вида предмет на опазване са разгледани в таксономичен ред както следва:

1. Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*) - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, с категория „Уязвим”. Обитава разнообразни стоящи и течащи водоеми, обрасли с тръстика и други водни растения. В защитената зона са регистрирани (2-184) зимуващи птици с цялостна оценка „С“. При нашите наблюдения установихме 134 птици, като най-висока численост над 100 екз. имаше на територията на Защитената местност, която остава извън границите на ИП. На територията на ИП е възможно да се срещат единични птици предимно при миграция и основно през зимните месеци. Янков (2007) го посочва като гнездящ за квадрат LG16 от 1-9 гн.дв. при обща гнездова популация за страната 800-1900 двойки. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 70.

33 „Марица-Пловдив” Малък гмурец (<i>Tachybaptus ruficollis</i>) (за обяснения по таблицата вж. Точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване		Миграция		Зимуване			
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Ношуване	Хранене	Ношуване	
Унищожаване (0,8 т)						1,6		1,6
Увреждане (0,5 т)**				1.0				1,0
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								

Биокоридори (0,8 т)							0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)							0,8
Общо					1,0	1,6	4,2

2. Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*) - гнездео-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Обитава реки, блата, езера и заливни гори по морските крайбрежия и навътре в сушатаразнообразни влажни зони, канали и др. При миграция и зимуване се среща в разнообразни влажни зони. В защитената зона са регистрирани (12-480) зимуващи птици с цялостна оценка „В”. При нашето посещение не беше установен, най-вероятно поради липса на студено време и замръзнали водоеми. На територията на ИП е възможно да се срещат единични птици предимно през зимните месеци. Янков (2007) не го посочва като гнездео за квадрат LG16 при обща гнездова популация за страната 2000-2800 двойки. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 71.

ЗЗ „Марица-Пловдив” Голям корморан (<i>Phalacrocorax carbo</i>) (за обяснения по таблицата вж. Точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Нощуване	Хранене	Нощуване	
Унищожаване (0,8 т)						0,8		0,8
Увреждане (0,5 т)**					0,5			0,5
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо					0,5	1,6		3,7

3. Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*) – гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, с категория „Застрашен”. Обитава реки, блата, езера и заливни гори по морските крайбрежия и навътре в сушата, канали и др. При миграция и зимуване се среща в разнообразни влажни зони. В защитената зона са регистрирани (19-3655) зимуващи птици и (1173- 2965) по време на миграция с цялостна оценка „А”. Плачийски и др (2014) посочват максимални числености за зоната от 6603 екз. от 27.11.2011 и 4781 екз. от 15.01.2012, което прави районът на второ място по значимост, след районът на Бургаските езера (основно Вая). При нашите наблюдения установихме 104 птици (около 15.00 ч.), като най-висока численост над 60 екз имаше на територията на Защитената местност, която остава извън границите на ИП. Второ голямо ято от около 500 екз. беше установено от нас в района на с. Кадиево около 16.50 ч. Обособената нощувка в района на Пловдив е близо до моста на околоръстения път и е мониторирана в продължение на повече от 20 год. Струпванията на птиците се определят от замръзването на стоящите водоеми в района и обикновено е най-висока през месеците декември и януари. На територията на ИП може да се срещат стотици птици предимно

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

през зимните месеци, които не изпитват безпокойство от заобикалящата ги градска среда. Янков (2007) го посочва като гнездящ за квадрат LG16 от 1-9 гн.дв., при обща гнездова популация за страната 350-500 двойки. Като гнездящ не е регистриран в стандартния формуляр на защитената зона. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 72.

33 „Марица-Пловдив” Малък корморан (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>) (за обяснения по таблицата вж. Точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Ноцуване	Хранене	Ноцуване	
Унищожаване (0,8 т)							1,6	1,6
Увреждане (0,5 т)**					1,0			1,0
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо					1,0		1,6	4,2

4. Голяма бяла чапла (*Egretta alba*) - гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, с категория „Критично застрашен”. Обитава разнообразни влажни зони, канали, обработваеми площи, люцерни и др. В защитената зона са регистрирани (1-22) зимуващи птици с цялостна оценка „С”. На територията на ИП е възможно да се срещат единични птици предимно през зимните месеци. При нашите наблюдения не установихме такива. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 73.

33 „Марица-Пловдив” Голяма бяла чапла (<i>Egretta alba</i>) (за обяснения по таблицата вж. Точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Ноцуване	Хранене	Ноцуване	
Унищожаване (0,8 т)							1,6	1,6
Увреждане (0,5 т)**					1,0			
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо					1,0		1,6	4,2

5. Сива чапла (*Ardea cinerea*) - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, с категория „Уязвим”. Обитава разнообразни влажни зони, широколистни гори, открити пространства, канали и др. На територията на защитената зона са регистрирани (1-42) зимуващи птици с цялостна оценка „С”. На територията на ИП е възможно да се срещат единични птици предимно през зимните месеци. Ние установихме 1 птица на 24.11.2017. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 74.

33 „Марица-Пловдив” Сива чапла (<i>Ardea cinerea</i>) (за обяснения по таблицата вж. Точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Ноцуване	Хранене	Ноцуване	
Унищожаване (0,8 т)						1,6		1,6
Увреждане (0,5 т)**				1,0				1,0
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо				1,0		0,8		4,2

6. Черен щъркел (*Ciconia nigra*). Гнездещо-прелетен вид и по изключение зимуващ, с численост на гнездовата популация в България между 300 и 550 двойки (Янков, 2007). Гнезди в скалисти места край речни долини, гори и скални стени. Ловните територии се простират на разстояние 5-10 km от гнездото. На територията на ИП е установен само по време на зимуване – 1 екз. В зоната видът е с цялостна оценка „С”. Включен в Червената книга, с категория „Уязвим”. Янков (2007) го посочва като гнездящ за квадрат LG16 от 1-9 гн.дв. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 75.

33 „Марица-Пловдив” Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>) (за обяснения по таблицата Вж. Точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене Термики	Ноцуване	Хранене	Ноцуване	
Унищожаване (0,8 т)						1,6		1,6
Увреждане (0,5 т)**				1,0				1,0
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околновръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”

Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо					1,0			4,2

7. Ням лебед (*Cygnus olor*) - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид, включен в Червената книга с категория „Уязвим”. Обитава блата и езера с гъста растителност, където гнезди поединично. През другите сезони е в разнообразни водоеми предимно по морския бряг. На територията на ИП е установен само по време на зимуване с максимум 67 екз., докато при нашите наблюдения установихме 11 екз. Те се задържат на територията на защитената местност, където бившите пресевни са частично запълнени по естествен път и осигуряват необходимите условия за изхранването им. Бройката им беше по-малко поради факта, че не бяха настъпили характерните зимни студове, водещи до увеличение в неговата численост на много места в страната. В зоната видът е с цялостна оценка „С”, но се посочват само зимуващи птици. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 76.

33 „Марица-Пловдив” Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>) (за обяснения по таблицата Вж. Точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене Термики	Нощуване	Хранене	Нощуване	
Унищожаване (0,8 т)						1,6		1,6
Увреждане (0,5 т)**					1,0			1,0
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо					1,0	1,6		4,2

8. Поен лебед (*Cygnus cygnus*) - преминаващ и зимуващ вид, включена в Червената книга с категория „Застрашен”. Обитава обширни блокове със зимни посеви и фуражни култури в близост до влажни зони. На територията на ИП е установен само по време на зимуване – 13 екз. В зоната видът е с цялостна оценка „С”. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 77.

33 „Марица-Пловдив” Поен лебед (<i>Syrnys syrnus</i>) (за обяснения по таблицата Вж. Точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене Термики	Ношуване	Хранене	Ношуване	
Унищожаване (0,8 т)								
Увреждане (0,5 т)**							1,0	1,0
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо							1,0	3,6

9. Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*) - най-обикновен и многочислен вид, който гнезди в разнообразни течащи и стоящи водоеми, а по време на миграция и зимуване образува големи концентрации. На територията на ИП е установен само по време на зимуване – 5 екз, което считаме за много ниска стойност. По време на нашите наблюдения установихме 110 екз, като през студените зимни месеци очакваме числеността ѝ да е много по-висока. Янков (2007) го посочва като гнездящ за квадрат LG16 от 10-99 гн.дв. при обща гнездова популация за страната 2500-6000 двойки. В зоната видът е с цялостна оценка „С” по време на миграция.

Таблица 78.

33 „Марица-Пловдив” Зеленоглава патица (<i>Anas platyrhynchos</i>) (за обяснения по таблицата Вж. Точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене Термики	Ношуване	Хранене	Ношуване	
Унищожаване (0,8 т)				0,8	0,8			0,8
Увреждане (0,5 т)**								
Влошаване (0,3 т)**		0,3					0,3	
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо		0,3		0,8	0,8	0,3		3,2

10. Лятно бърне (*Anas querquedula*) - гнездящ и преминаващ вид, включен в Червената книга с категория „Уязвим”. Обитава разнообразни влажни зони като по време на миграция образува концентрации. Янков (2007) го посочва като гнездящ за квадрат LG16 от 1-9 гн.дв. при обща гнездова популация за страната 150-300 двойки. В зоната видът е с цялостна оценка „С”, но се посочват само зимуващи птици. В осъвременения стандартен са включени като зимуващи 20 екз, което считаме за грешка, предвид че видът не остава да зимува в Б-рия. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 79.

33 „Марица-Пловдив” Лятно бърне (<i>Anas querquedula</i>) (за обяснения по таблицата Вж. Точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Нощуване	Хранене	Нощуване	
Унищожаване (0,8 т)				0,8				0,8
Увреждане (0,5 т)**								
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо				0,8				2,4

11. Голям ястреб (*Accipiter gentilis*) - гнездещо-прелетен и зимуващ вид от Червената книга на България, с категория „Застрашен”. Обитава гори и открити пространства, предимно в планините и предпланините, през есента и зимата се среща и в равнините, паркове и в крайнините на селища. На територията на защитената зона са регистрирани 2 зимуващи птици с цялостна оценка „С”. Янков (2007) го посочва като гнездящ за квадрат LG16 от 1-9 гн.дв. при обща гнездова популация за страната 800-1200 двойки. Използва района около ИП за ловуване през зимните месеци, където е привличан от множеството домашни гълъби. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 80.

33 „Марица-Пловдив” Голям ястреб (<i>Accipiter gentilis</i>) (за обяснения по таблицата вж. точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене Термики	Нощуване	Хранене	Нощуване	
Унищожаване (0,8 т)								
Увреждане (0,5 т)**			0,5					0,5
Влошаване (0,3 т)**						0,6	0,6	1,2
Обезпокояване (0,1 т)**						0,1	0,1	0,2

Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо			0,5			0,7	0,7	3,5

12. Малък ястреб (*Accipiter nisus*) - гнездещо-прелетен и зимуващ вид от Червената книга на България с категория „Застрашен”. Обитава предпланински и планински гори. По време на миграция и зимуване се среща поединични в равнини и селища. На територията на защитената зона са регистрирани 3 птици с цялостна оценка „С”. Янков (2007) го посочва като гнездящ за квадрат LG16 от 1-9 гн.дв. при обща гнездова популация за страната 1500-2000 двойки. Използва района около ИП за ловуване през зимните месеци. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 81.

33 „Марица-Пловдив” Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>) (за обяснения по таблицата вж. точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							
	Размножаване			Миграция		Зимуване		Обща оценка
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене Термики	Ношуване	Хранене	Ношуване	
Унищожаване (0,8 т)								
Увреждане (0,5 т)**			0,5					0,5
Влошаване (0,3 т)**						0,6	0,6	1,2
Обезпокояване (0,1 т)**						0,1	0,1	0,2
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо			0,5			0,7	0,7	3,5

13. Обикновен мишелов (*Buteo buteo*) - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Обитава разнообразни гори, вкл. алувиални и много влажни гори и храсталаци. На територията на защитената зона са регистрирани 5 преминаващи птици с цялостна оценка „С”. При нашите наблюдения установихме 4 птици, които са характерни и за условията на градския ландшафт около р. Марица. Възможно е видът да използва района около ИП за ловуване. Янков (2007) го посочва като гнездящ за квадрат LG16 от 1-9 гн.дв. при обща гнездова популация за страната 2500-4000 двойки. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 82.

33 „Марица-Пловдив” Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>) (за обяснения по таблицата вж. точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене Термики	Нощуване	Хранене	Нощуване	
Унищожаване (0,8 т)								
Увреждане (0,5 т)**				0,5		0,5		1,0
Влошаване (0,3 т)**			0,3					0,3
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо			0,3	0,5		0,5		4,0

14. Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*) – постоянен и преминаващ вид. Обитава гори, скални комплекси, населени места и др. На територията на защитената зона са регистрирани 3 преминаващи птици с цялостна оценка „С”. Янков (2007) го посочва като гнездящ за квадрат LG16 от 1-9 гн.дв. при обща гнездова популация за страната 4000-7500 двойки. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 83.

33 „Марица-Пловдив” Черношипа ветрушка (<i>Falco tinnunculus</i>) (за обяснения по таблицата вж. точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Нощуване	Хранене	Нощуване	
Унищожаване (0,8 т)								
Увреждане (0,5 т)**		0,5	0,5			0,5		1,5
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо			0,5	0,5		0,5		3,1

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения илюз в източния край на гр. Пловдив.“

15. Калугерица (*Vanellus vanellus*) - постоянен и преминаващ вид, от Червената книга на България с категория „Слабо засегнати видове“. Обитава разнообразни влажни зони, влажни ливади, канали и др. На територията на защитената зона са регистрирани 8 зимуващи птици с цялостна оценка „С“. Янков (2007) го посочва като гнездящ за квадрат LG16 от 10-99 гн.дв. при обща гнездова популация за страната 1000-1700 двойки. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 84.

33 „Марица-Пловдив“ Калугерица (<i>Vanellus vanellus</i>) (за обяснения по таблицата вж. точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Нощуване	Хранене	Нощуване	
Унищожаване (0,8 т)								
Увреждане (0,5 т)**								
Влошаване (0,3 т)**			0,6	0,6		0,6		1,8
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо			0,6	0,6		0,6		3,4

16. Речна чайка (*Larus ridibundus*) - гнездещо-прелетен и преминаващ вид, включен в Червената книга , с категория „Застрашен“ като гнездящ. Обитава сладководни блата и езера с обилна растителност, гнезди на шумни колонии. По време на миграция и зимуване се среща в разнообразни водоеми, сметища, рибарници и др. На територията на защитената зона са регистрирани между 59 и 1454 зимуващи екз. и цялостна оценка „А“. Очаква се отрицателно въздействие с малка степен.

Таблица 85.

33 “Марица-Пловдив” Речна чайка (<i>Larus ridibundus</i>) (за обяснения по таблицата Вж. точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща Оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Нощуване	Хранене	Нощуване	
Унищожаване (0,8 т)								
Увреждане (0,5 т)**				0,5		0,5		1,0
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо				0,5		0,5		2,6

17. Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*) – постоянен и преминаващ вид. Обитава лъсови и земни брегове на реки, езера и блата и канали. На територията на защитената зона са регистрирани 10 гнездящи двойки с цялостна оценка „А”. Птиците са установени като гнездящи в сегашното състояние на изградени укрепителни стени в градската част на коритото както и около о-в Адата. Янков (2007) го посочва като гнездещ за квадрат LG16 от 10-99 гн.дв. при обща гнездова популация за страната 1000-2000 двойки. Поради това се очаква отрицателното въздействие да е с малка степен.

Таблица 86.

33 „Марица-Пловдив” Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>) (за обяснения по таблицата вж. точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Обща оценка
	Размножаване		Миграция		Зимуване			
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Ношуване	Хранене	Ношуване	
Унищожаване (0,8 т)								
Увреждане (0,5 т)**		0,5	0,5	0,5		0,5		2,0
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								0,8
Геогр. свързаност (0,8 т)								0,8
Общо		0,5	0,5	0,5		0,5		4,0

Таблица 87. Обобщени данни за броя на повлияните видове птици-предмет на опазване в защитената зона от различните категории отрицателни въздействия в резултат от реализирането на ИП

Категория отрицателно въздействие	Брой видове предмет на опазване в 33 „Марица-Пловдив” BG 0002087	% от общия брой видове
Няма въздействие	0	0
С малка степен	17	100
Със средна степен	0	0
С голяма степен	0	0
Общо	17	100.0

Както се вижда от горната таблица преобладаващата част от видовете- предмет на опазване ще бъдат повлияни отрицателно от евентуалното реализиране на ИП с малка степен.

От тях само 12 вида фигурират в Червената книга на България в различни категории, които в повечето случаи са свързани с техния гнездови статус.

По време на миграцията

Предмет на опазване в защитената зона „Марица - Пловдив“ са и преминаващите по време на миграция птици. Теренът на ИП понастоящем включва укрепени брегове на река Марица, заобиколени от тревни площи. Към момента съществуват пешеходни зони и велоалея, които са част от градската социализация на бреговете на реката, в продължение на последните 30-40 г. При тези условия и направените проучвания в същия период, зоната е одобрена като защитена с цел опазване на птиците. Поради гореизложеното може определено да се твърди, че евентуалното реализиране на ИП няма да окаже значително отрицателно въздействие върху миграцията на птиците.

По време на зимуването

На терена на инвестиционното предложение и неговите околности, няма места за зимни концентрации на водолюбивы птици (Michev & Profirov, 2003). В този период са започнали и първите изследвания на река Марица, които са определили участъка от Септември до Първомай, като част от Националната система за мониторинг на зимуващите видове. Средно зимно преброяване за България се провежда от 1977 г.

През 2007 г., когато части от този участък са били обявени като Натура 2000 зони, в целия участък са установени общо 22 вида с численост 5473 екз. За сравнение за цялата Южна Б-рия (без Черноморско крайбрежие и прилежащите езера) са били установени общо 40 вида с численост 41429 екз. Поради това може определено да се твърди, че в този много по-голям участък (от Септември до Първомай) от крайбрежието на реката през 2007 са зимували само 13.2 % от общата численост на водолюбивите птици. Поради това, че течащите водоеми не замръзват, те играят много голяма роля за презимуване на рибоядните видове като малък корморан, сива и голяма бяла чапла и двата вида лебеди. Тези данни са били в основата на обявяването на двете зони „Марица – Пловдив“ и „Марица - Първомай“.

Поради факта, че ИП обхваща само градската част на река Марица (от околоръстния път на запад до изградените шлюзове на изток) тази съществуващата от години градска инфраструктура с мостове, укрепени брегове и други съоръжения, считаме че евентуалното реализиране на ИП няма да окаже значително въздействие върху зимуването на водолюбивите птици.

5.1.4. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху целостта на BG 0000578 „Река Марица“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, защитена зона BG 0002087 „Марица-Пловдив“ с оглед на нейната структура функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на реализацията, така и при експлоатацията инвестиционното предложение

5.1.4.1. Структура

По-долу в текста е разгледано влиянието върху цялостната структура на двете защитени зони, като за оценката са взети данните за всички ИП, ППП вкл. и оценяваното ИП. За целта

са използвани данните и анализите от кумулативният ефект, разгледани в точка 2 от настоящия доклад.

➤ **Защитена зона BG 0002087 „Марица-Пловдив”**

Броят на заявените ИП, проекти и планове, че определящи върху ЗЗ „Марица-Пловдив” BG0002087 са въздействията от различните инвестиционни предложения и ППП, свързани със строителство на хидротехнически съоръжения, жилищно, вилно и друг вид строителство и с водовземане за напояване и производство на електроенергия, добив на инертни материали като общата площ на която е предвидено реализирането на различни инвестиционни предложения, планове и програми са с обща площ от 135.783 ha, в границите на зоната засягащи 12.245 % от площта ѝ. Тази данни и изчисления, са направени на база всички ИП и ППП за периода от 2008 г. до сега, за които е предоставена информация от регионалните инспекции.

Проектите, планове и ИП в границата на зоната са разположени в землищата на гр. Пловдив, гр. Стамболийски, с. Костиево, с. Оризари и с. Цалапица, отстоящи на значително разстояние от настоящото инвестиционно предложение, и с различен характер от неговия. /Подробно са разгледани в т. 2 от настоящият доклад/.

Реализацията на тази група инвестиционни намерения, предвид на броя, своя характер, и въпреки близостта на някой от тях и отдалечеността си от предвиденото, в комбинация с него не биха довели до формиране на кумулативен ефект в границите на зоната, нито ще засегнат безопасността на въздушни коридори, местата за ношуване и хранене, както и безпрепятствено придвижване на мигриращи птици или техни местообитания защитени от чл. 6, ал.1, т. 3 и 4 от *Закона за биологичното разнообразие*, включени в актуализираният формуляр на защитената зона.

➤ **Защитена зона BG 0000578 „Река Марица”**

От наличната информация е видно, че определящи върху ЗЗ „Река Марица” BG0000578 са въздействията от различните инвестиционни предложения свързани със строителство на хидротехнически съоръжения, жилищно, вилно и друг вид строителство и с водовземане за напояване и производство на електроенергия, като общата площ на която е предвидено реализирането на различни инвестиционни предложения инвестиционни предложения, планове и програми е обща площ от 927.931 ha, в границите на зоната засягащи 6.315 % от площта ѝ. Тази данни и изчисления, са направени на база всички ИП и ППП за периода от 2008 г. до сега, за които е предоставена информация от регионалните инспекции.

По отношение възникване на кумулативен ефект, най-близко разположеният обект с подобен характер на ИП, който може да доведе до увеличаване на степента му /синергично въздействие/ в границите на защитена зона BG0000578, е комплексният проект „Дублиращ гребен канал - Екопарк Марица“ /землище град Пловдив/, за който има одобрени и приети през 2015 г. Доклад за екологична оценка и Доклад за ОСВ върху защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

По отношение на мащаба на комплексния проект за изграждане на „Дублиращ Гребен канал – Екопарк Марица” и включените в териториалният му обхват поземлени имоти,

същите не засягат територии (участъците) попадащи в проектните предвиждания на настоящото инвестиционно предложение /ПИ с № 56784. 501.343, 56784. 56784. 506.9504, 56784.507.7, 56784.510.524, 56784.518.1255, 56784.520.1263, 56784. 518.1256, 56784.520.1265 и 56784.520.1371/. Те са отдалечени от предвидените в участъците строително-рехабилитационни дейности, които ще са с нисък интензитет и по-кратък срок на изпълнение.

За да възникне евентуално кумулативно въздействие, върху защитената зона от реализирането на двете ИП, е необходимо дейностите по реализирането на двата проекта да започнат едновременно и по едно и също време, като е необходимо да се отчете, че тази възможност е минимална. Поради изразеното времево и пространствено разграничение, на този етап от реализацията на ИП, не може да се очаква силно изразен кумулативен ефект върху ключовите елементи на зоните в резултата на тяхната евентуална реализация съвместно с настоящото инвестиционно предложение.

Поради изразеното времево и пространствено разграничение, на този етап от реализацията на ИП, не може да се очаква силно изразен кумулативен ефект върху ключовите елементи на зоните в резултата на тяхната евентуална реализация съвместно с настоящото инвестиционно предложение.

С реализацията на инвестиционното предложение, не се очаква промяна в структурата и функциите на двете защитени зони, попадащи в териториалният обхват на настоящото ИП, засягащи в по-голямата си урбанизирани територии разположени в регулационните граници на град Пловдив. При възникване на кумулативен ефект в границите на двете защитени зони

5.1.4.2. Функции и природозащитни цели

➤ Защитена зона BG 0002087 „Марица-Пловдив”

Евентуалното реализиране на ИП няма да окаже значително отрицателно въздействие върху функциите и природозащитни цели на разглежданата защитена зона.

➤ Защитена зона BG0000578 „Река Марица”

Реализирането на инвестиционното предложение в така представеният му вариант не се очаква да доведе до промени, във функциите и природозащитните цели на защитената зона.

5.1.4.2.1. Загуба на природни местообитания

След реализирането на инвестиционното предложение не се очаква загуба на приоритетни природни местообитания предмет на опазване в 33 BG0000578 „Река Марица” и включени в Приложение 1 към чл. 6, ал. 1, т. 1 на *Закона за биологичното разнообразие*.

Съгласно приложения графичен материал към проекта, представящ отделните участъци на трасето спрямо определените от МОСВ полигони на природните местообитанията в защитената зона, реално от предвидените дейности с проекта ще бъдат засегнати малки площи от природни местообитания – от природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* - 0.10 % (10.5 ha) и 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention* р.р. – 0.9 % (3.0 ha). В границите на засегнатите полигони от местообитанията попадат и много

инвазивни растителни видове, които вече са навлезли и изместили естествената и характерната за местообитанията растителност.

В тази връзка може да се посочи, че площта на ИП ще заеме относителна малка част от този тип местообитания, които попадат в границите на град Пловдив, и са силно модифицирани и с видоизменен състав повлияни от антропогенната дейност в района.

5.1.4.2.2. Загуба на местообитания на целеви животински и растителни видове

С реализирането на проекта на инвестиционното предложение, в така предложеният му вариант не се очакват загуби на местообитания на растителни видове предмет на опазване на ЗБР и включени в Червената книга на Република България.

В незначителна степен ще бъдат засегнати местообитанията /непригодни, слабо пригодни и пригодни / на следните видове:

- Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);
- Шипоопашата костенурка (*Testudo hermani*);
- Пъстър смок (*Elaphe sauromates*);
- Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*);
- Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*);
- Распер *Aspius aspius*, Маришка мряна *Barbus plebejus*, Европейска горчивка *Rhodeus sericeus amarus*;
- Бисерна мида (*Unio crassus*);
- Ручейно пъстриче (*Coenagrion ornatum*);
- Офиогомфус (*Ophiogomphus cecilia*);
- Торбогнездница (*Eriogaster catax*).

Засегнатите площи от местообитанията на посочените видове с ИП, са с много ниска степен, и няма да повлияят върху цялостната им структура и функции, тъй като в по-голямата си част те попадат в границите на район с голям и антропогенен натиска и човешко присъствие/регулационните граници на град Пловдив/. Направеният анализ на идейният проект и възможните въздействия от реализацията му, не дават основание да се допусне, че ще настъпи нарушаване на установения видов състав на популациите на целевите животински видове в защитените зони.

Възможна и очаквана е положителната промяна, свързана с усвояването на новите екологични ниши от някои целеви видове, след изграждането на новите водни площи – например за - обикновена блатна костенурка, обяснено подробно в точка 4.1.3 от настоящия доклад.

5.1.4.2.3. Фрагментация

Предназначението на терена на ИП е градска паркова среда край укрепените брегове на р. Марица от преди 45 години. Поради това, както и поради местоположението в укрепените крайбрежни части на реката, не се очаква съществена фрагментация, в границите на двете защитени зони (BG0000578 „Река Марица” и BG0002087 „Марица-Пловдив”).

С приетият окончателен вариант за реализирането на проекта, пряко не се предизвиква фрагментация на природни местообитания и местообитания на целеви

животински видовете, включени в предмета на опазване в двете защитени зони. Не се очаква и формирането на бариерен ефект в границите на двете защитени зони.

5.1.4.2.4. Смъртност и обезпокояване на целеви животински видове

Изразен кумулативен ефект водещ до повишена смъртност на индивиди от представителите на прилепите, предмет на опазване в двете защитени зони няма да има тъй като не се предвиждат дейности, чието натрупване да доведе до формирането на и съответно до риск за смъртност сред видовете, целеви за опазване в зоните.

По отношение на обезпокояването по време на строителството, така и по време на експлоатацията няма да има значително обезпокояване на птици. По време на строителството може да се очаква обезпокояване на видове птици и други диви животни, които обитават съседни терени от движението на техника. По време на експлоатацията ще бъдат обезпокоявани предимно птици, в непосредствена близост до бреговете стени. Въздействието ще бъде с временен характер, до приключване на строителните дейности.

5.1.4.2.5. Влошаване качеството на местообитания във вследствие на хидроложки и хидрогеоложки промени.

В хидроложки и хидрогеоложки план промени по отношение качеството на природните местообитания и местообитанията на целевите животинските видове предмет на опазване в границите на двете защитени зони, не се очакват. Осушаването на отделни участъци по време на строителните дейности ще бъде временно, като водата ще бъде пропускана през паралелни на тях байпаси, след което пропускателната възможност на реката ще бъде възстановена. Забавянето на течението на водата в кюнето няма да доведе до промени на видовия състав и числеността на обитаващите протичащия през гр. Пловдив участък на р. Марица, тъй като същите видове обитават и долното течение, където скоростта на течението е още по ниска.

5.1.4.2.6. Влошаване на качеството на местообитания във вследствие химически промени

Не се очакват химически промени в околната среда от реализацията на инвестиционното предложение, тъй като не е свързано с изграждането на химически производства или добив на полезни изкопаеми, които да бъдат източник на такива замърсители.

По време на експлоатацията на обекта не се предвижда използването на пестициди, хербициди или други препарати, които да бъдат потенциален източник на замърсяване на крайречните води.

5.1.4.2.7. Влошаване качеството на местообитания във вследствие на геоложки промени.

С реализацията на инвестиционното предложение с така предложения проект, не се очаква да предизвика геоложки промени в района, които да доведат до влошаване на качеството на природните местообитания и местообитанията на животинските видове предмет на опазване, в границите на двете защитени и в съседство.

5.1.4.2.8. Други промени

Ще настъпят известни ландшафтни промени, тъй като не са възможни каквито и да е било начини за декориране на съоръженията. Облекчаващото въздействие е свързано с това, че този негативен ефект е локален на относително малка площ, без да води до замърсяващи щети на природата. Визуалните промени, свързани с ландшафта настъпят ще са постоянни, и с положителен ефект.

6. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ ИЛИ ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

6.1. Смекчавачи мерки при реализирането на инвестиционното предложение в обхвата на защитените зони, които засяга

За предотвратяване или максимално смекчаване на потенциалните въздействия върху местообитанията и видовете предмет на опазване в разглежданите защитени зони, при практическото реализиране на инвестиционното предложение за „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив”, препоръчваме прилагането на следните смекчавачи мерки представени в следващата таблица. При изготвянето на мерките са взети предвид всички възможни въздействия, от реализацията на инвестиционното предложение спрямо одобрената и приета проектната документация, разглеждани и оценени в доклада.

Таблица 88.

№	Мярка	Фаза	Очакван ефект
1.	Преди започване на дейностите по проекта за реализиране на ИП, да се обособят временни площадки, с места за складиране и съхранение на строителните материали, домуване на машините, за складиране на отпадъци, и разполагане на санитарно-битовите помещения, като местоположението им се съгласува с Община Пловдив.	По време на строителство	Предотвратяване замърсяването на прилежащите терени и поддържане на чиста среда, предвид характера на района в който са разположени ПИ, в които ще се реализира ИП в границите на двете ЗЗ.
2.	Да не се допуска отстраняване на дефекти, регулировки, смазване и зареждане с гориво непосредствено в речното корито, както и използване на товарачни земекопни машини при глинести почви в дъждовно време.	По време на строителство	Предотвратяване замърсяването на прилежащите терени и поддържане на чиста среда, предвид характера на района в който са разположени ПИ, в които ще се реализира ИП.
3.	Да не се допуска изхвърляне на води от промиване на бетоновози и бетон помпи в коритото на р. Марица.	По време на строителство	Предотвратяване замърсяването на и съхранение на екосистемното разнообразие характерно за влажните зони.

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

4.	Да не се допуска депониране на инертни материали в речните корита, миене на транспортна и строителна техника в реките в границите на двете защитени зони	По време на строителство	Намаляване въздействието върху речните екосистеми, в т.ч. загуба на хайвер, смъртност на личинки и малки на консервационно значими видове риби.
5.	Да се маркират маршрутите за подходите към строителните петна на терена, за да се предотврати допълнителното унищожение на растителност	По време на строителство	Предотвратяване унищожаване на естествени местообитания и целеви животински видове в защитените зони и извън тях.
6.	Дейностите по почистване на речното корито и оформянето на кюнетото чрез брегоукрепващи и другите предвидени в проекта хидротехнически съоръжения да се извърши при води осигуряващ екологичния минимум и извън размножителния период на рибите (15 април -10 юни)	По време на строителство	Предотвратяване унищожаване на естествените местообитания и целеви животински видове риби, предмет на опазване в защитените зони.
7.	Изграждането на временните отбивни диги преди започване на строителните дейности в отделните участъци, по поречието на река Марица да се извършва извън периода април-юни, когато протича размножаването на рибната фауна и нейната трофична база в реката.	По време на строителство	Предотвратяване унищожаване на естествените местообитания и целеви животински видове риби, предмет на опазване в защитените зони.
8.	За да бъдат избегнати неблагоприятни въздействия върху ихтиологичния комплекс на р. Марица, е необходимо Възложителят да предприеме строителни дейности, като това да бъде, през периода на при води осигуряващ екологичния минимум	По време на строителство	Предотвратяване унищожаване на естествените местообитания и целеви животински видове риби, предмет на опазване в защитените зони.
9.	Дейностите по строителството да се извърши извън активния размножителния период на животинските видове – 01 април – 30 юни	По време на строителство	Предотвратяване унищожаване на естествените местообитания и целеви животински видове, и намаляне на фактора безпокойство.
10.	Във встъпителния и периодичните инструктажи/обучение на работниците и техническия персонал да бъдат включени инструкции, относно обитания и обитанията на целевите за опазване видове в ЗЗ BG000578 „Река Марица“ и птиците предмет на опазване в защитена зона BG 0002087 „Марица Пловдив“ и местообитанията им.	По време на строителство	Намаляване на потенциални преки и косвени негативни въздействия върху целеви животни в резултат на строително-монтажната дейност по време изграждане на обектите и тяхната експлоатация.
11.	При дейностите по изграждането на обекта в отделните участъци, да не се допуска използването на материали и средства, несъобразени с изискванията на установените местообитания или целевите животински видове в двете защитените зони.	По време на строителство	Предотвратяване унищожаване на естествени местообитания и целеви животински видове в защитените зони и извън тях.
12.	Да се вземат всички възможни мерки за предпазване на терените в	Строителство/ Експлоатация	Запазване растителността в съседни терени до

Доклад за ОСВ на инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.“

	района на ИП от рудерална и синантропна инвазия.		границите на защитени зони предвид, специфичния им характер.
13.	Дейностите свързани с високи емисии на шум, да се извършват през светлата част на деня с намаляне на фактора безпокойство	Строителство	Намаляне и ограничаване до минимум на фактора безпокойство.
14.	При установяване присъствие на работните площадки ситуирани в отделните участъци, на екземпляри от целеви или защитени животински видове те да бъдат пренесени и освободени на безопасно разстояние от обекта.	Строителство	Предотвратяване унищожаване на целеви животински видове
15.	За транспортиране на материали и извозване на земни маси по време на подготовка на терена за работа да се използват само съществуващи пътища.	Строителство	Предпазване на съседни територии, от унищожаване на съществуващата растителна покривка.
16.	Да се спазват правилата за противопожарна безопасност	Строителство/ Експлоатация	Предотвратяване унищожаване на естествени местообитания и целеви видове в защитената зона и извън нея.
17.	При изграждането на новите пешеходни подходи към реката със стълби и рампи за майки с деца и хора с увреждания, да се спазят всички изисквания и етапи на изпълнението им по-проектната документация	Строителство	Предпазване на съседни територии, от увреждане или засягане на съществуващото биоразнообразие в крайречните екосистеми.
18.	Да се спазват стриктно разпоредбите на <i>Закона за управление</i> на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по време на строителните работи.	По време на строителство/ експлоатация	Предотвратяване замърсяването на прилежащите терени и поддържане на чиста среда, предвид характера на района в който са разположени ПИ, в които ще се реализира ИП, в границите на двете ЗЗ.
19.	При изпълнение на дейностите свързани с инспекция и отстраняване на съществуващата растителност, при изпълнение на озеленителните мероприятия, при възможност да се запазят дървесни видове в добро здравословно състояние /естествена за района растителност/	По време на строителство	Запазване и съхранение на типичната за района крайречна растителност и екосистемното разнообразие характерно за влажните зони.
20.	Да бъдат маркиране старите дървета и отсичането им да бъде извършено след констатиране на липса на възможност за запазването им.	По време на строителство	Запазване местообитанията на бръмбара рогач в границата на ЗЗ BG0000578 „Река Марица“.

21.	За предварително маркиране и последващ контрол при премахването на предвидените, за отстраняване дървета в отделните участъци, да се създаде комисия с участие на Възложителя, проектанта и съответната РИОСВ с цел опазване на площите заети от съществуващата растителност	По време на строителство	Запазване и съхранение на типичната за района крайречна растителност и екосистемното разнообразие характерно за влажните зони.
22.	В случай на намиране гнезда или убежища на защитени видове птици, предмет на опазване от българското законодателство и други международни конвенции да се действа по начина указан в <i>Закона за биоразнообразието</i>	Преди започване и по време на строителството	Осигуряване безопасността намаляване смъртността на защитени видове.
23.	Началото на строителните работи да започне извън размножителният сезон на птиците (април-юни), за да се избегне тяхното безпокойство;	По време на строителство	Осигуряване безопасността намаляване смъртността на защитени видове птици предмет на опазване в защитените зони .
24.	Поддържане на тревната и храстова растителност чрез, окосяване като се избягва употребата на пестициди и химически вещества	По време на експлоатация	Запазване, предпазване от замърсяване и увреждане, на типичната за района крайречна растителност и екосистемното разнообразие характерно за влажните зони.

Въз основа на направените анализи и оценки, може да се направи заключението, че през всички етапи на реализация на инвестиционното предложение, то е съвместимо с предмета и целите на защитената зона и няма да окаже значително отрицателно въздействие върху структурната и функционална цялост на зоната, при положение, че се прилагат най-добрите практики и смекчаващите мерки, предложени в настоящата оценка.

7. НАЛИЧИЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И СВЪРЗАНИТЕ С ТЯХ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОМЕНИ НА ПЛАНОВЕТЕ, ПРОГРАМИТЕ И ПРОЕКТИТЕ/ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

По смисъла на Наредбата за ОС (Допълнителни разпоредби, §3., т.7.) „Алтернативни решения“ са алтернативни начини за постигане целите на инвестиционното предложение или план/програмата, при които се предотвратяват неблагоприятните въздействия върху целостта на защитената зона. Алтернативните решения могат да включват различно местоположение, различен мащаб или модел на осъществяване на дейностите от инвестиционното предложение, различен график на изпълнение или използването на алтернативни технологии.

Съгласно т.8 от Допълнителни разпоредби на Наредбата за ОС „Нулева алтернатива“ е състояние и последици от него, в случай че инвестиционното предложение, което се предлага не бъде осъществено.

7.1. Алтернативи по местоположение на обекта.

По отношение алтернативите за местоположението на територията, за реализация на ИП, не съществуват такива, тъй като обекта на инвестиционното предложение е разположен по течението на река Марица, преминаваща през регулационните граници на град Пловдив.

Факторите, предопределящи местонахождението на обекта, нямат алтернативни варианти и разглеждането им е, извън обхвата на анализа. Алтернативи по местоположение за изграждане на инвестиционното предложение не могат да бъдат разглеждани, поради следните фактори:

- Река Марица има голямо значение за развитието на гр. Пловдив, като неизчерпаем източник за напояване, особено на подземна вода, водоснабдяване, хигиенизиране и като един много важен климатичен фактор за района;
- Освен несъмнените ползи за града, реката е предизвиквала и проблеми – много наводнения са нанасяли големи щети, поради което още през 1937 г. започва облицоване с камъни на десния бряг на реката;
- Чрез реализация на настоящото инвестиционно предложение ще се подобри привлекателността на р. Марица, чрез създаване на единна система от пешеходни пространства с обща визия, съобразена със спецификата на града, като се запазят и доразвият положителните моменти в реализираните вече обекти извън коритото на реката.

Не съществуват други алтернативи относно местоположението на обекта, съгласно предложения и одобрен технически идеен проект за изготвянето му, такива не са разглеждани и от Възложителя.

7.2. Алтернатива по отношение на техническите варианти и дейностите за реализация на инвестиционното предложение

При реализацията на инвестиционното предложение са избрани два технически варианта на реализация на инвестиционното предложение, като след оценката им е избран окончателен идеен вариант, между предложените два.

За уточняване на необходимите мероприятия по укрепване и социализация на речното корито на р. Марица са направени предпроектни проучвания относно съществуващото състояние на реката в границите на гр. Пловдив. Направено е хидравлично изследване за определяне на котата на водните нива, формиращи се в коритото на р. Марица в границите на гр. Пловдив при протичане на различни водни количества. Използваният модел дава възможност за изчисляване на редица хидравлични параметри на течението, като дълбочината на течението (котата на свободната водна повърхност), широчината на водното огледало, котата на енергийната линия, наклонът на триене, скоростта на течението, критичната дълбочина (котата на линията на критичните дълбочини), обема на водата под изчисления профил и хидравличния режим, при който се придвижва водното течение във всяко изследвано сечение.

Изследването е проведено за два основни случая – максимални високи води и средни води, като за всеки от случаите са изследвани редица обезпечености. От гледна точка на геометрията на речното корито са разгледани различни варианти.

Прецизно са моделирани оградните стени и предпазните диги в участъка. Моделът е калибриран за протеклото в периода 06. 08. - 10. 08. 2005 г. водно количество, възлизащо на 1280 м³/сек. По данни на служители от Гражданска защита и Басейнова дирекция ИБР - Пловдив, на 07.08.2005 год. нивото на високите води в реката при жп моста е достигнало 0.10 м под цокълната fuga на масивния парапет на подпорната стена. Изчислените на модела водни стоежи за същото водно количество напълно точно съвпадат с наблюдаваните, което дава основание да се смята, че получените резултати за различни водни количества са достоверни.

Разгледани са няколко варианта на оформяне на речното корито – съществуващо положение и варианти с изграждане на различни конструкции в коритото на реката.

Вариант 1 - Изграждане на пешеходна алея и велоалея в коритото на реката

Този вариант разглежда възможността за оформянето на велоалеи и пешеходни алеи в коритото на реката между оградните предпазни стени. Предвижда се преоформяне на коритото в участъка между Гребната база и остров Адата, като се изгражда централно кюне за провеждане на ниските води и алеи в двата края на коритото на по-висока кота. Котата на алеите е подбрана така, че да не се заливат при преминаване на високи води с обезпеченост по-голяма от 20%, т.е. допуска се заливане при поява на води с вероятност за превишение 1 път на 5 години. Между централното кюне и алеите се предвижда оформяне на зелена зона за отдых и спорт. Предвижда се откосът на кюнето да се заскали, за да се осигури неговата стабилност и да се предпази от ерозия. **Препоръчано е дъното на реката в кюнето да се остави в естественото си състояние от екологична гледна точка, за да се запази местообитанието на зообентоса.**

Предвижда се в план кюнето да не се оформя праволинейно, като по този начин се запази максимално естествения облик на реката.

За слизание в коритото на реката е предвидено изграждане на нови стълбища и рампи в близост до тях с цел интегриране на новото съоръжение в градската среда и улесняване на достъпа на хора в неравностойно положение и майки с деца.

Предвижда се да се осъществи връзка между новопроектираните велоалеи и съществуващите в района на Гребната база и бул. България. По този начин е възможно осъществяване на велосипедна връзка между източния и западния край на града, която го пресича почти безконфликтно.

Вариант 2 - Удълбаване и разширяване на кюнето

Като вариант на предходното предложение се разглежда случай, при който кюнето на реката е удълбочено с 0.5 м и разширено с по 5 м от двете страни. Функционално Вариант 2 не се различава от Вариант 1, а е негово подобрене от хидротехническа гледна точка. Този вариант от една страна позволява увеличаване на пропускателната способност на речното корито при провеждане на максимални високи води, а от друга - осигурява изравняване на изкопите и насипите, необходими за оформяне на речното корито без да се налага изземване на дънни наноси.

Както и при първия вариант, алеите и велоалеите няма да бъдат заливани при преминаване на високи води с обезпеченост по-голяма от 20%.

Вариант 3 - Изграждане на дънни прагове в речното корито, с цел намаляване на ерозията на речното дъно

С оглед на резултатите, получени от речно – морфоложкото изследване за осигуряване на стабилно речно корито се разглежда и вариант, при който се изграждат дънни прагове в кюнето на реката, чиято цел е намаляване на наклона на дъното, което да доведе до намаляване на общата ерозия. Праговете са с височина 25 см и са разположени на ок. 25 метра след мостовете в границите на града. По този начин при средни води се получава наклон на дъното, близък до препоръчания в морфоложкото изследване - ок. 0.00035 - 0.00045, при който за ширината на дъното на кюнето, предложено във Вариант 2, речното корито ще е в относително равновесие.

Изпълнението на тези дънни прагове е основателно единствено в комбинация с централно кюне и алеи, тъй като те спомагат за намаляване на наклона на дъното на реката при намалената ширина на течението. В противен случай, както е показано с морфоложките изследвания, настоящият наклон на реката осигурява относителна стабилност на речното корито при запазване на сегашната му ширина.

При тази височина праговете няма да оказват влияние на движението на рибите и водните организми.

Предложение за оформяне на водно огледало в района на о-в Адата

Въз основа на резултатите от Геоложкото изследване може да се направи изводът, че коефициентът на филтрация на речното корито е много висок (т.е. речното корито е изключително водопрпускливо). Поради този факт твърдо не се препоръчва широко обсъждания в миналото вариант за завиряване на голяма част от р. Марица в границите на града и превръщането и в плавателна. Това решение е технически възможно, но е изключително скъпо струващо, тъй като изисква изпълнението на много скъпи противо-филтрационни системи и е неоправдано от икономическа гледна точка.

В настоящия случай се изследва възможността за оформяне на водно огледало в района на о-в Адата, в участъка между съществуващия яз и западния край на острова.

Това мероприятие е с малки мащаби, разположено е в сравнително неурбанизиран район (сгради предимно без сутерени, които да бъдат наводнени) и използва вече изградена съществуваща инфраструктура. Поради тези факти то не изисква сериозни инвестиции, но предлага много добра възможност за социализация на съществуващия остров и превръщането му в нов социален център.

Възможно е това оформяне на пространството около острова да се комбинира с предложените по-горе варианти с изграждане на велоалеи и пешеходни алеи, като алеите се качат на острова посредством мостово съоръжение. По този начин се оформя пълно интегриране на целия участък от реката от острова до Гребната база.

В предварителното проучване е акцентирано на изясняване поведението на реката, като един „жив организъм“ от инженерна и екологична гледна точка в унисон с най-новите тенденции в областта на речното строителство. Всякакви крайни мероприятия, от превръщане на целия участък в плавателен чрез поотприщване на водното ниво до висока кота, до изземване на големи количества наноси от дъното на реката са в разрез с нейното естествено поведение. Подобни мерки със сигурност ще доведат и до прекъсване на възможността за миграция на рибите и останалите водни организми. Опасност от

застояване на водите и опасност от развитие на еутрофикационните процеси в периодите на маловодие, когато на практика реката ще се ползва най-активно от гражданите на гр. Пловдив.

Поради тази причина, посочените по-горе решения целят максимално оползотворяване на възможностите на реката при минимални капитални вложения и промени в хидравличния и хидродинамичния ѝ режим.

В резултат от предпроектните проучвания и хидравличното изследване са разработени два варианта на проекта, които се различават по своята функционалност и обемно-пространствено решение. В първия вариант липсват уширения на алейната мрежа. Обемно – пространственото решение е в правоъгълни форми, контрастиращи на живописността на проектното речно корито. Вторият вариант предлага уширения на алейната мрежа, които позволяват доближаване до коритото на реката. Обемно – пространственото решение е в свободни, живописни форми, в синхрон с тези на проектното речно корито.

Първия вариант разглежда възможността за вметване на пешеходни и велоалеи в коритото на реката между съществуващите подпорни съоръжения, разположени на разстояние 10 м успоредно от подпорните съоръжения по двата бряга на реката. Пешеходната и велоалеята са разположени на кота, така че да е спазено условието за обезпеченост от 20 %, т.е. допуска се заливане на тези площи 1 път на 5 години. Пешеходната и велоалеята са разположени по северния бряг от 1+780 до 4+750 km. По южния бряг са разположени между 1+025 до 4+750 km. Централното кюне е оформено в план криволинейно, като максимално спазва естествените чупки на реката. За укрепване на откосите на кюнето е предвидена геоклетъчна система запълнена с дрениращ материал. Между централното кюне и алеите са оформени зелени зони за отдих и рекреация. За достъп до новите съоръжения са предвидени нови стълбища и рампи за достъп на хора с увреждания и майки с деца. В надлъжна посока модифицирания участък е оформен с наклон от 0.07 %.

Вторият вариант не се различава функционално от предходното предложение. Разликата е в изграждането на 5 бр. дънни прагове с височина от 40 cm, разположени на 25 m след мостовете. Вариант 2 е разработен с цел намаляване на надлъжния наклон на 0,00025. И този вариант разглежда възможността за вметване на пешеходни и велоалеи в коритото на реката между съществуващите подпорни съоръжения, разположени на разстояние 10 м успоредно от подпорните съоръжения по двата бряга на реката. Пешеходната и велоалеята са разположени на кота, така че да е спазено условието за обезпеченост от 20 %, т.е. допуска се заливане на тези площи 1 път на 5 години. Пешеходната и велоалеята са разположени по северния бряг от 1+780 до 4+750 km. По южния бряг са разположени между 1+025 до 4+750 km. Централното кюне е оформено в план криволинейно, като максимално спазва естествените чупки на реката. За укрепване на откосите на кюнето е предвидена геоклетъчна система запълнена с дрениращ материал. Между централното кюне и алеите са оформени зелени зони за отдих и рекреация. За достъп до новите съоръжения са предвидени нови стълбища и рампи за достъп на хора с увреждания и майки с деца. В надлъжна посока модифицирания участък е оформен с наклон от 0,025 %.

Вариант 1

Участък 1А – От южен бряг: продължение на пешеходен мост на Гребен канал до коритото на р. Марица/от северен бряг: прилежащата територия на Жилищен парк „Марица север”/северния бряг на р. Марица, територията на езикова гимназия

По северния бряг на разработения участък се предвижда изграждането на пешеходна и велоалея с ширини съответно 5 м и 2,5 м. Велоалеята е с ширина, предвидена за двама колоездачи. Не се предвижда връзка на велоалеята с такава на терена над северния речен бряг, като в края на велоалеята е проектирано обръщало. Предвижда се осъществяването на пешеходен достъп до терена над речния бряг, който представлява описаната еднораменна стълба и рампа. По южния бряг се предвижда велоалея и пешеходна алея, която стеснява ширината си до 3,5 м в участъка на началото на Гребния канал. Пешеходната алея е предвидена като връзка с пешеходния мост над Гребния канал. Не се предвижда изграждането на детски площадки или съоръжения за стрийт фитнес, както и кът за отпих с пейки. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 15 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 1 – Участък от спортен комплекс „Гребен канал” (ж.п. мост) до мост на бул. „Васил Априлов”

Предвижда се изграждане на пешеходни подходи в непосредствена близост до моста на ул. „Васил Априлов”, от двете страни на реката, като целта е да се осъществи връзка между бреговете на реката, терена над тях и прилежащия терен на моста на ул. „Васил Априлов”. Продължават се пешеходната и велоалеята от участък 1А със съответните ширини. Изграждат се 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, както и 8 къта за отпих, по 4 на всеки бряг, като на 2 от тях се предвиждат зони за цветни растения. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 32 бр. бетонови пейки и 20 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 2 – Участък от Мост на бул. „Васил Априлов” до мост на бул. „Руски”/ул. „Победа”/

Предвижда се продължаване на проектните вело- и пешеходни алеи със съответните ширини и конфигурация. Пешеходните подходи са 4 – по 2 от всяка страна на всеки един от мостовете, между които се разполага участъка. Предвижда се изграждането на 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, както и 8 къта за почивка - по 4 на всеки бряг, като на 4 от кътовете за почивка се предвижда зона за цветни растения. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 32 бр. бетонови пейки и 15 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 3 – Участък от мост на бул. „Руски” /ул. „Победа”/ до пешеходен мост на ул. „Брезовска”

Предвижда се изграждането на 4 пешеходни подхода, по 2 на всеки бряг от двете страни на всеки мост. Продължават се проектните пешеходни и велоалеи с непроменена ширина. Предвижда се изграждане на 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес. Изграждат се 6 къта за почивка - по 3 на всеки бряг, като се предвижда зона за цветни растения на всеки от тях. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 24 бр. бетонови пейки и 10 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 4 – Участък от Пешеходен мост на ул. „Брезовска” до мост на бул. ”Цар Борис III Обединител”

Продължават се проектните пешеходни и велоалеи с непроменена ширина, като велоалеята на северния бряг завършва с обръщало. Предвижда се изграждането на 4 пешеходни подхода, по 2 на всеки бряг от двете страни на всеки мост. Предвижда се изграждане на 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес. Изграждат се 6 къта за почивка - по 3 на всеки бряг, като се предвижда уширение за цветни растения на 2 от тях. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 24 бр. бетонови пейки и 10 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 5 – Участък от Мост на бул. ”Цар Борис III ти Обединител” до западния край на Адата.

Северният бряг на този участък не е част от обхвата на проекта. По южния бряг се продължават пешеходната и велоалеята, като велоалеята завършва с обръщало. Предвиждат се 2 пешеходни подхода – връзки с терена над речния бряг – по южния бряг, в непосредствена близост до моста на ул. „Цар Борис” III Обединител” и до мястото на обръщалото на велоалеята. По южния бряг се предвижда изграждането на 1 детска площадка и 1 площадка за стрийт фитнес, както и 3 къта за почивка. И на трите къта се предвижда уширение за цветни растения. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 12 бр. бетонови пейки и 10 бр. кошчета за отпадъци.

Вариант 2

Участък 1А – От южен бряг: продължение на пешеходен мост на Гребен канал до коритото на р. Марица/от северен бряг: прилежащата територия на Жилищен парк „Марица север”/северния бряг на р. Марица, територията на езикова гимназия

По северния бряг на разработения участък се предвижда изграждането на пешеходна и велоалея с ширини съответно 5 м и 2.5 м. Велоалеята е с ширина, предвидена за двама колоездачи. Не се предвижда връзка на велоалеята с такава на терена над речния бряг, като в края на велоалеята е проектирано обръщало. Предвижда се осъществяването на пешеходен достъп до терена над речния бряг, който представлява описаната еднораменна стълба и рампа. По южния бряг се предвижда велоалея и пешеходна алея, която стеснява ширината си до 3,5 м в участъка на началото на Гребния канал. Пешеходната алея е предвидена като връзка с пешеходния мост над Гребния канал. Не се предвижда изграждането на детски площадки или съоръжения за стрийт фитнес, както и кът за отдых с пейки. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 15 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 1 – Участък от спортен комплекс „Гребен канал” (ж.п. мост) до Мост на бул. „Васил Априлов”

Предвижда се изграждане на пешеходни подходи в непосредствена близост до моста на ул. „Васил Априлов”, от двете страни на реката, като целта е да се осъществи връзка между бреговете на реката, терена над тях и прилежащия терен на моста на ул. „Васил Априлов”. Продължават се пешеходната и велоалеята от участък 1А със съответните ширини. Изграждат се 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, като около тях се предвиждат зони за цветни растения. Предвиждат се 6 къта за отдых, по 3 на всеки бряг. По северния бряг на реката се предвижда уширение, което води до площадка за риболов. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 34 бр. бетонови пейки и 22 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 2 – Участък от Мост на бул. „Васил Априлов” до мост на бул. „Руски” /ул. „Победа”/

Предвижда се продължаване на проектните вело- и пешеходни алеи със съответните ширини и конфигурация. Пешеходните подходи са 4 – по 2 от всяка страна на всеки един от мостовете, между които се разполага участъка. Изграждат се 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, като около тях се предвиждат зони за цветни растения. Предвиждат се 6 къта за отдых, по 3 на всеки бряг. По южния бряг на реката се предвижда уширение, което води до площадка за риболов. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 34 бр. бетонови пейки и 22 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 3 – Участък от Мост на бул. „Руски” /ул. „Победа”/ до пешеходен мост на ул. „Брезовска”

Предвижда се изграждането на 4 пешеходни подхода, по 2 на всеки бряг от двете страни на всеки мост. Продължават се проектните пешеходни и велоалеи с непроменена ширина. Изграждат се 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, като около тях се предвиждат зони за цветни растения. Предвиждат се 6 къта за отдых, по 3 на всеки бряг. Предвижда се изграждането на паралелна пешеходна алея по северния бряг, до която водят 4 уширения – 2 от този и 2 от следващия участък. Към нея се предвиждат 2 уширения, които водят до 2 площадки за риболов – 1 в този и 1 в участък 4. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 34 бр. бетонови пейки и 22 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 4 – Участък от Пешеходен мост на ул. „Брезовска” до мост на бул. „Цар Борис III Обединител”

Продължават се проектните пешеходни и велоалеи с непроменена ширина, като велоалеята на северния бряг завършва с обръщало. Предвижда се изграждането на 4 пешеходни подхода, по 2 на всеки бряг от двете страни на всеки мост. Изграждат се 2 детски площадки и 2 площадки за стрийт фитнес, по 1 на всеки бряг, като около тях се предвиждат зони за цветни растения. Предвиждат се 6 къта за отдых, по 3 на всеки бряг. В този участък се продължава и свършва паралелната пешеходна алея. Тук се намира и 1 от гореспоменатите площадки за риболов. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 34 бр. пейки и 22 бр. кошчета за отпадъци.

Участък 5 – Участък от Мост на бул. „Цар Борис III ти Обединител” до западния край на Адата.

Северният бряг на този участък не е част от обхвата на проекта. По южния бряг се продължават пешеходната и велоалеята, като велоалеята завършва с обръщало. Предвиждат се 2 пешеходни подхода – връзки с терена над речния бряг – по южния бряг, в непосредствена близост до моста на ул. „Цар Борис” III Обединител” и до мястото на обръщалото на велоалеята. По южния бряг се предвижда изграждането на 1 детска площадка и 1 площадка за стрийт фитнес, както и 3 къта за почивка. Предвижда се уширение на алеята, което води до площадка за риболов. Предвижда се разполагането на следните обекти на парковото обзавеждане: 24 бр. бетонови пейки и 12 бр. кошчета за отпадъци.

След подробно разглеждане и оценка на двата варианта от страна на община Пловдив и проектантите, е изготвен един идеен вариант:

Проектното решение, съгласно приетия на ЕСУТ идеен вариант, в надлъжна посока е с постоянен наклон като се предвижда укрепване на мостовите устои в коригирания участък.

Съгласно първоначалната корекционна разработка след наводненията от 1959 г. и заключенията на морфологичните изследвания за устойчиво речно легло надлъжният наклон от ИП е променен от 0.07 % на 0.08 %. Освен, че се изпълняват изискванията за устойчиво речно корито, се намаляват изкопно-насипните работи, което от своя страна позволява покачване на котата на пешеходната и велоалеята, така че да бъдат защитени от висока вълна с обезпеченост от 10% т.е. да се заливат веднъж на 10 години. Това решение е неминуемо по-добро в отношение на хидравлично-морфоложките условия на реката, както и по отношение на поддръжката и сигурността на новите алеи. Не на последно място височината на новите подходи се намалява, както и височината на новата подпорна стена по северния бряг на реката в участъка около езиковите гимназии.

В разработените два варианта, които се различават по своята функционалност и обемно-пространствено решение, подробно разгледани по-горе в текста, може да се посочат следните разлики между тях:

В първия вариант /Алтернатива 1/ липсват уширения на алейната мрежа. Обемно – пространственото решение е в правоъгълни форми, контрастиращи на живописността на проектното речно корито.

В този вариант се предвижда оформяне на централното кюне на реката с широчина 50.00 м криволинейно, като максимално спазва естествените чупки на реката.

В надлъжна посока модифицирания участък е с постоянен наклон 0.07% със защита на мостовете /укрепване на подпорите/. Предвижда се изграждане частично на нова подпорна стена от естествени материали по северния бряг на реката.

Във вторият вариант /Алтернатива 2/ предлага уширения на алейната мрежа, които позволяват доближаване до коритото на реката. Обемно – пространственото решение е в свободни, живописни форми, в синхрон с тези на проектното речно корито.

В този вариант се предвижда оформяне на централното кюне на реката с широчина 50.00 м криволинейно, като максимално спазва естествените чупки на реката.

В надлъжна посока модифицирания участък е предвидено изграждането на 5 бр. дънни прагове с цел намаляване на надлъжния наклон на 0.025%. Предвижда се изграждане частично на нова подпорна стена от естествени материали по северния бряг на реката. Надграждането на стените е идентично с предложеното във вариант 1.

По всички други технически параметри и предвиждания свързани с изграждането на вело и пешеходни алеи, фитнес площадки, площадки, други кътове за отдих и съпътстваща инфраструктура, дейности по реконструкция не се откриват разлики между двата варианта /алтернативи/, като се имат предвид и дейности по реализацията им/строителни, технически и др./

Предвидено е засаждане на единични дървета без издънки и храстова растителност на отделни групи, съсредоточени при местата за отдих. Затревяването на зоните за отдих и рекреация се извършва с рокозки, и при двата алтернативни варианта.

Основната разлика между тях се явява разликата в надлъжния наклон в модифицирания участък на реката.

Крайното решение по проекта на инвестиционното предложение е прието на ЕСУТ на община Пловдив, като избран идеен вариант на проекта, на база двете алтернативи при който надлъжна посока модифицирания участък на централното кюне да е с постоянен наклон 0,07% със защита на мостовете /укрепване на подпорите/, укрепването на откосите да се предвиди с модулна система тип „матраци” и /или габиони с Galfan поцинковане в комбинация с PVC покритие, които позволяват по-висока устойчивост към износване и стареене. Надграждането на подпорните стени да се предвиди като втори етап на реализация с временни надстройки от метални огради само при необходимост, като в подпорния зид се заложат ядки за монтаж. Запазват се предвижданията за озеленяване и другите технически параметри, еднакви и за двата варианта.

С така предложените алтернативни варианти на инвестиционното предложение считаме, че предлаганото и прието решение от Общинския съвет, е най-удачното в технологично отношение и изпълнение, между първоначално предложените два алтернативни варианта.

7.2. Нулева алтернатива

В конкретния случай, при реализиране на нулевата алтернатива, ще се запази досегашната практика за процедиране на инвестиционните предложения в общинската територия в т.ч. и в защитените зони. Обектът на инвестиционното предложение се намира изцяло в градска среда, със силно антропогенно въздействие и е техногенно повлияна, изцяло.

Трябва да се подчертае, че нулевата алтернатива, като естествен ландшафт и обособили се местообитания в хода на многогодишната сукцесия, отдавна е повлияна антропогенно, в резултат на извършените досега дейности в участъка попадащ в обхвата на ИП.

Съществува възможност от значително покачване на водите, и заливане на прилежащите брегове и територии, попадащи в регулационните граници на град Пловдив.

Обследвания коригиран участък на р. Марица в застроително-регулационните граници на гр. Пловдив е изграден след катастрофалните наводнения през 1959 год., когато около 1/3 от територията на града е засегната от повишаването на нивото на реката. За предпазване от вредното въздействие на водите са изградени за сравнително кратък срок вертикални зидани подпорни стени по двата бряга на реката, с които се оформя корито с широчина 160-170 м и среден надлъжен наклон 0.08%, което е оразмерено да провежда безаварийно високи води с обезпеченост $P = 2\%$ и $Q = 1\ 650\ \text{м}^3/\text{сек}$. С подпорни стени е защитен и най-големия съществуващ маричин остров „Адата” по целия му контур. След първоначалното изграждане на коригирания участък на етапи и в различни периоди е извършвано дострояване и удължаване на подпорните стени, свързано с разширяването и развитието на града.

По исторически данни след 1959 год. най-голямото натоварване на изградените корекционни и предпазни съоръжения вследствие на протичане на високи води с малка обезпеченост е през периода 05-10.08.2005 год.

Вследствие на паднали валежи в района на Ихтиманска Средна гора с количество, близко до $\frac{1}{2}$ от средната годишна валежна норма, се е оформил значителен повърхностен отток в горното течение на р. Тополница, довел до препълване и преливане на яз. „Тополница” с водни количества около 600-700 $\text{м}^3/\text{сек}$.

Допълнително в р. Марица постъпва води, изпускани от водохранилищата на Каскада „Въча”, както и от по-малките притоци, дрениращи значителния повърхностен отток в района.

Всички описани фактори формират за кратко време значителен отток в р. Марица, като в ХМС Пловдив на 06.08.2005 год. е измерено водно количество 1 280 м³/сек., което е по-ниско от оразмерителното $Q_{ор} = 1\ 650\ \text{м}^3/\text{сек.}$

Реализирането на ИП не съдържа съоръжения и технологии, които биха довели до значими отрицателни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда, както и до застрашаване здравето на населението и в същото време е със значителен икономически ефект.

Реализацията на настоящия проект е стъпка в модернизирание на гр. Пловдив чрез подобряване на привлекателността на р. Марица, чрез създаване на единна система от пешеходни пространства с обща визия, съобразена със спецификата на града, като се запазят и доразвият положителните моменти в реализираните вече обекти извън коритото на реката.

Биологично разнообразие /Флора и фауна/

По отношение на растителността и крайречните местообитания, съществена промяна при нераелизирането на инвестиционното предложение, не се очаква. Ще продължи да се влошава състоянието на крайречните местообитание, и същото ще следва своя естествен ход, повлиян от тази околна среда в която попада, както и влияещите върху нея техногенни елементи и антропогенни структури. В териториалният обхват на проекта попадат имоти с НТП начин на трайно ползване „населени места“, „булеварди“, „зелени площи за широко обществено ползване“ и „водни течения“, попадащи в границите на двете защитени зони, от екологичната мрежа Натура 2000. С проекта не се засягат нови площи от земеделски и горски територии, а само урбанизирани, т.е при нулева алтернатива няма да настъпи промяна в съществуващото в момента състояние на биологично разнообразие /фаунистично и флористично/, както и в структурата на екосистемата.

Комплексният анализ на съвременното състояние на растителността и на природните местообитания попадащи в територията на инвестиционното предложение, дава възможност да се прогнозира насоките на тяхното изменение в резултат на естествено протичащите сукцесии в екосистемите и при различни форми на антропогенно въздействие при „нулева алтернатива“, без прилагането му.

Като цяло по-отношение на съществуващите растителни съобщества, в района на инвестиционното предложение се наблюдават сукцесионни изменения и навлизането на видове типични за градска среда, които отнемат площите на съществуващите характерни крайречни местообитания, които са в много малък процент в територията на инвестиционно предложение, преминаваща изцяло през град Пловдив.

В преобладаваща част от съществуващите екосистеми в района на ИП, сукцесионните изменения на растителността се прогнозира да протичат при паралелно изменение и на другите компоненти на местообитанията, в направление към устойчиво състояние (климакс). Отклоненията от този естествен процес могат да бъдат свързани с различни форми на антропогенни въздействия, природни аномалии и влиянието на очакваните глобални промени в климата. В производните и вторични екосистеми са възможни различни насоки на протичащите вторични сукцесии. При оптимистичния вариант, прогнозата за сукцесионни

изменения на растителните съобщества, на местообитанията и да запазят съществуващото си състояние, без съществени промени в него. Отклоненията от този процес, както и при естествените екосистеми в района могат да бъдат свързани с различни форми на антропогенни въздействия и на други неперидично изменящи се екологични фактори.

В крайречни екосистеми, които са формирани при деградация на естествени речни екосистеми след премахване преди години на съществуващите дървесни видове, с цел оформяне на коритото на реката, с цел предпазване от наводнения и изграждане на съществуващата корекция на реката към момента и др. форми на антропогенни въздействия, в зависимост от фазата на вторичната сукцесия, в която се намират в настоящия момент, също могат да се прогнозира различни насоки на развитие. При оптимистичния вариант на прогнозата, развитието е запазване на съществуващата към момента стабилизация, която е свързана с мезофитизация на растителните съобщества, запазването им в сегашното им състояние продуктивност и опазване на биологичното разнообразие. При песимистичния вариант, се прогнозира вторични сукцесии на растителните съобщества свързани с деградация на растителността (рудерализация в по-висока степен), с деградация на отделни компоненти на местообитанията и обща дестабилизация на крайречните екосистеми, която е свързана и с намаляване на биологичната продуктивност и биоразнообразието. Тези регресивни процеси в екосистемите могат да се ускорят още повече различните форми на пряко антропогенно въздействие или други неперидични екологични фактори на въздействие.

Запазването на „нулевата алтернатива“ е невъзможно и поради факта, че в този участък на речното легло има изградени вече съоръжения, които се нуждаят от реконструкция с цел предпазване от наводнения, на прилежащите територии попадащи в границите на град Пловдив.

Очертаните прогнози за изменение на растителността и животинският свят на територията на засегнатите от ИП поземлените имоти, дават основание да се направи извода, че и без реализирането му, ще продължат деградационните процеси при естествено изменение на компонентите на околната среда, свързани с пряко или косвено антропогенно въздействие, според вида на извършваните дейности в района.

В конкретния случай при реализиране на нулевата алтернатива би се запазило сегашното състояние и параметри на компонентите на околната среда. По този начин ще бъде гарантирано запазването на съществуващото в момента състояние на биологичното разнообразие, в защитените зони. Предварителните оценки за очакваните въздействия върху компонентите на околната среда на този етап на проучването са, че същите ще бъдат незначителни и не предполагат прилагането на “нулева алтернатива” по отношение местоположението на въпросните строителни дейности при реализирането на ИП. Считаме, че прилагането на „нулевата алтернатива” не следва да се разглежда, тъй като с реализацията на инвестиционното предложение не се нанасят значими щети на околната среда и се запазва в голяма степен сегашното ѝ състояние.

Дейностите по реализирането на ИП не съдържат съоръжения и технологии, които биха довели до значими отрицателни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда, както и до застрашаване здравето на населението и в същото време е със значителен икономически ефект.

Реализацията на настоящия проект е стъпка в модернизирването на гр. Пловдив чрез подобряване на привлекателността на р. Марица, чрез създаване на единна система от пешеходни пространства с обща визия, съобразена със спецификата на града, като се запазят и доразвият положителните моменти в реализираните вече обекти извън коритото на реката.

При реализацията на обекта не се очаква, замърсяване на компонентите и факторите на околната среда над допустимите норми. Инвестиционното предложение не противоречи на националното екологично законодателство. От екологична гледна точка прилагането на идейният проект, е най-приемлива по отношение на природозащитните цели и целостта на защитените зони, както и с ниската степен на въздействие върху местообитания и популации на видовете предмет на опазване в двете засегнати защитени зони.

Изброените фактори са достатъчен аргумент за неприлагането на „нулевата алтернатива“ по отношение реализиране на инвестиционното предложение.

7.3. Обща оценка на алтернативите

Направените оценки по отношение очакваните въздействия върху предмета и целите за опазване на защитената зона, позволява да не се прилага “нулева алтернатива”. Най-приемливо е инвестиционното предложение да се приеме и реализира в така представения му идеен вариант приет от ЕСУТ на Община Пловдив, представляващ междинен вариант между приетите първи и втори вариант за реализацията на инвестиционното предложение, оценен в настоящия доклад и, но при стриктно спазване на предложените в настоящата разработка смекчаващи мерки, с цел намаляне до минимум отрицателните въздействия върху екосистемното биоразнообразие.

Таблица 89. Оценка на степента на въздействие от инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитена зона BG0000578 „Река Марица“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив“

Вид въздействи е	Унищожаване на местообитания	Фрагментация			Смъртност	Влошаване качествата на местообитание		
		Гнездови храниг. територии	Екотон	Блокоридори		Пресушаване	Безпокойство	Отпадни води
Инвестиционно предложение - Технически вариант 1	++	-	-	-	-	-	+	-
Инвестиционно предложение - Технически вариант 2	++	-	-	-	-	-	+	-

Инвестиционно предложение - Окончателен Технически вариант /идеен проект/	++	-	-	-	-	-	+	-
Нулева алтернатива	-	-	-	-	-	-	+	+

Легенда: - няма въздействие; + временно; ++ постоянно

8. КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ СПРЯМО ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА И НЕЙНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ;

Картният материал е даден в приложение към настоящия доклад./ При изготвянето на доклада са използвани графични материали от проекта, и сателитни снимки и карти на границите на защитени зони по Натура 2000, попадащи в обхвата на инвестиционното предложение.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22;

При изготвянето на Доклада за оценка за степента на въздействието на инвестиционно предложение „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив”, е използван принципа на превантивността, като предметът на опазване на защитените зони е изведен приоритетно. Възложител на инвестиционното предложение е Община Пловдив, а площта която заема е 713.239 дка и дължина от 4650 м. Териториалният му обхват, обхваща границите на град Пловдив, община Пловдив територия с пълна степен на урбанизация и осезаема антропогенна намеса, силно повлияна от човешките дейности в района.

Инвестиционното предложение попада в границите на две защитени зони, това са ЗЗ BG0002087 „Марица-Пловдив” по Директивата за опазване на дивите птици (ИП заема 2.706 % от площта ѝ) и защитена зона BG0000578 „Река Марица” за опазване на природните местообитания (ИП заема 0.485 % от площта ѝ), изцяло в урбанизирана територия и в регулационните граници на град Пловдив. При оценката на въздействието върху защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000, са взети предвид и актуалните данни от проведеното от страна МОСВ през 2011-2012 г., картиране на природните местообитания и местообитанията на целеви животински видове в защитените зони включени в екологичната мрежа Натура 2000.

С инвестиционното предложение не се предвижда изграждането и строителството на сгради или производствени обекти. В изготвения инвестиционен проект не са включени такъв тип строителни дейности, които да доведат до промени в структурата и функциите на

засегнатите защитени зони. Един от участъците на инвестиционното предложение (в ПИ 56784.510.524), попада в защитена местност „Ношувка на малък корморан“, съгласно *Закона за защитените територии*. Съгласно изготвеният идеен проект за реализация на инвестиционното предложение, в границите на защитената територия, се предвиждат дейности, допустими съгласно т.3.4 от Заповедта за обявяване на защитената територия.

С окончателният проект одобрен за реализацията на инвестиционното предложение, се предвижда продължаване на проектните вело- и пешеходни алеи със съответните ширини и конфигурация, на фитнес и детски площадки, предвижда се поставянето на паркови съоръжения /пейки, кошчета за отпадъци/ и др. По-отношение на техническите дейности е предвидено рехабилитация на съществуващите оградни брегозащитни стени, преоформяне на коритото на реката в участъка между Гребната база и остров „Адата“, изграждане на пътни подходи и др.

Проекта за инвестиционното предложение е разработен в съответствие с изискванията на ЗУТ, Наредба № 7 и подзаконовата нормативна база. Той е съобразен с изискванията на законодателството за устройство на територията и действащите в тази сфера нормативни актове. Заложените показатели осигуряват устойчиво развитие на територията като цяло, като са взети под внимание съществуващите природните дадености.

При реализирането на инвестиционното предложение се очаква запазване целостта на защитени зони BG0000578 „Река Марица” и BG0002087 „Марица-Пловдив” без разкъсване, фрагментация и загуба на приоритетни природни местообитания и такива на целеви животински видове.

9.1. Природни типове местообитания и растителност в границите на засегнатите защитени зони

С реализацията на настоящото инвестиционно предложение, се засягат в малка степен, пряко само части от две природни местообитания предмет на опазване в защитена зона BG0000578 „Река Марица” по Директивата за опазване на природните местообитанията 92/43/ЕИО , както следва:

- **3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*;**

При оценка на засегнатите площи от природното местообитание, са използвани полигоните определени от МОСВ, при проведеното картиране и са наложени с графичните файлове по проекта на инвестиционното предложение. В резултат се установи, че в границите му попадат полигонали на местообитание 3260 с площ от 43, 194 ha или 0.8401 % от площта му в защитената зона.

Съгласно проектната документация и предвидените строителни дейности, с инвестиционното предложение, считаме че реално ще бъдат засегнати около 0.10 % от него или около 10.5 ha. При проведения оглед на терен, в определените полигонали на местообитанието се установи, че попада деградирала крайречна растителност силно повлияна от човешката дейност в района с налични силни морфологични и структурни изменения, повлияли върху състоянието му, което не отговарят на типичните за него характеристики.

– **Природно местообитание 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention p.p.***

При оценка на засегнатите площи от природното местообитание, са използвани полигоните определени от МОСВ, при проведеното картиране и са наложени с графичните файлове по проекта на инвестиционното предложение. В резултат се установи, че в границите му попадат полигонали на местообитание 3270 на площ от 6.19 ha или 1.95 % от площта му в защитената зона.

Съгласно проектната документация и предвидените дейности с инвестиционното предложение, считаме че реално ще бъдат засегнати около 0.9 % от него или около 3.0 ha, в тази площ попадат и голям процент от установените при огледа на терен инвазивни растителни видове /айлант, акация и др./, което до известна степен ще повлияе в положителна насока върху местообитанието и прилежащите му територии

Тъй като отделните участъци, в които ще се реализира на инвестиционното намерение имоти са разположени в близост до периферните граници на защитената зона, в границите на район с активна урбанизация и човешко присъствие, не се очакват фрагментацията на установени от МОСВ по-време на проведеното картиране природни местообитания, и очакваната степен на въздействие ще бъде в ниска степен. При прилагането на предвидените в точка б, от доклада мерки въздействията могат да бъдат сведени до незначителни.

- *Степен на въздействие върху типове природни местообитания предмет на опазване в защитената зона*

Описаните въздействията върху типовете природни местообитания в защитената зона, се оценяват като възможни, негативни с ниска степен на въздействие.

9.2. Приоритетни животински видове предмет на опазване в границите на засегнатите защитената зона

С реализирането на проекта на инвестиционното предложение, в така предложеният му и одобрен окончателен вариант не се очакват загуби и засягане на площи от потенциални и оптимални местообитания на целеви животински видове предмет на опазване в защитена зона BG0000578 „Река Марица”. В незначителна степен ще бъдат засегнати местообитанията /непригодни, слабо пригодни и пригодни / на следните целеви животински видове, както следва:

- Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*) - ще бъдат засегнати 245 м² потенциални местообитания на вида (0.0057% от площта им);
- Шипоопашата костенурка (*Testudo hermani*) - ще бъдат засегнати 74.3622 ha слабо пригодни обитания (1.22% от общата им площ);
- Пъстър смок (*Elaphe sauromates*) – засегнати са 1.017% от общата площ на слабо пригодни и пригодни за вида обитания, без да се засягат ефективно заети от него обитания, а такива определени чрез моделиране;
- Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) - ще бъдат засегнати 28.6 ha съставляващи 0.66% от общата им площ пригодни местообитания, брегове и водни течения;
- Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) - бъдат засегнати 91.9494 ha

- пригодни (1.592% от общата им площ) и 0.1403 ha оптимални обитания (0.008% от общата им площ);
- Распер *Aspius aspius* - Ще бъде засегнат участък с дължина 4.65 км или 1.7638 % от дължината на речния участък, потенциално местообитание на вида в зоната;
 - Маришка мряна *Barbus plebejus*,
 - Европейска горчивка *Rhodeus sericeus amarus* - ще бъде засегнат участък с дължина 4.65 км или 1.5112% от дължината на речния участък, потенциално местообитание на вида в зоната и 69.61105 ha, 3.3195% от общата му площ, които ще бъдат напълно възстановени след приключване на строителните дейности;
 - Бисерна мида (*Unio crassus*)- ще се засегнат 36.5196 ha, или 2.754% от потенциалните местообитания на вида в зоната които ще бъдат напълно възстановени след приключване на строителните дейности;
 - Ручейно пъстриче (*Coenagrion ornatum*) - ще се засегнат 8.563 ha, или 0.147% от потенциалните местообитания на вида в зоната, които ще бъдат напълно възстановени след приключване на строителните дейности;
 - Офиогомфус (*Ophiogomphus cecilia*) - ще се засегнат 0.941 ha, или 0.01% от потенциалните местообитания на вида в зоната, които ще бъдат напълно възстановени след приключване на строителните дейности;
 - Торбогнездница (*Eriogaster catax*) – ще се засегнат 4.8941 ha или 0.152% от потенциалните местообитания на вида в зоната, които ще бъдат напълно възстановени след приключване на строителните дейности.
- Степен на въздействие върху местообитания и популации на целевите животински видове-предмет на опазване в защитената зона

Не съществува реална опасност за влошаване условията за живот на различните видове животни, които са предмета на опазване на защитената зона. По време на дейностите по реализацията на ИП, може да настъпи краткотраен прогонващ ефект на видове обитаващи в отделните участъци в които ще се извършват.

Очаква се ниска степен на въздействие върху местообитанията и популациите на целевите животински видове предмет на опазване, без да бъдат изменени биологичните им характеристики.

- Въздействия върху природозащитните цели и целостта на защитената зона BG0000578 „Река Марица”.

Очаква се ниска степен на въздействие върху целостта на защитената зона. Самото инвестиционно предложение за укрепване и социализация на речното корито на р. Марица, ще се реализира урбанизирана територия /регулационните граници на град Пловдив/.

- **Териториален обхват на въздействие:** локално;
 - **Продължителност на въздействието:** до завършване на строителните дейности в отделните участъци;
 - **Степен на въздействие:** различна за отделните типове местообитания, най-значима за хабитатите в речната екосистема;
 - **Честота на въздействието:** по време на експлоатацията;
 - **Кумулативни и синергични въздействия върху околната среда:** очакват се в ниска степен;
 - **Трансгранични въздействия-** не се очакват.
- *Възможни смекчаващи и/или възстановителни мерки*
Област на въздействие

Областта на въздействие ще се ограничи в границите на терена, на който ще бъде реализирано инвестиционното предложение. По време на строителните и експлоатационните работи може да се очаква въздействие (безпокойство) на видове, което ще е временно и обратимо, с локален характер.

Препоръчани са смекчаващи мерки преди започване на строителството, по време на изграждане на обекта и при експлоатацията му. Посочените смекчаващи мерки, за защитената зона зони ще намали степента на въздействие върху предмета и цели ѝ.

Таблица 90. Степен на въздействия в границите на защитената зона

Степен на въздействия върху типове природни местообитания	Степен на въздействия върху местообитания и популации на видовете предмет на опазване	Степен на въздействия върху природозащитните цели и целостта на	Възможни смекчаващи и/или възстановителни мерки	Наличие на Алтернативни решения и възможности за промени на ИП	Наличие на причини от първостепенен обществен интерес за реализирането на ИП	Предложени компенсиращи мерки
Ниска	Ниска	Ниска	Да	Няма	Да	Няма

➤ **Защитена зона BG0002087 „Марица-Пловдив” по Директивата за опазване на дивите птици**

Отрицателното въздействие върху видовете предмет на опазване в защитената зона е обобщено в *Таблица 87*. От всичките 21 вида включени в осъвременения стандартен формуляр от 2015 г, общо 17 вида са определени като Предмет на опазване съгласно заповедта за обявяване на зоната. Това са основно зимуващи и мигриращи видове, които са свързани с екологичните условия на защитената зона. След направените полеви проучвания за всичките тях беше доказана ниска степен на въздействие, със стойности под 5.0. Зоната осигурява за тези видове основно условия за презимуване, които са свързани с ефекта на течащата водна екосистема. Този положителен ефект е най-изразен през студените месеци декември-януари, когато повечето стоящи водни екосистеми замръзват. През зимните месеци натоварването на речното крайбрежие от социалната среда, в случай на реализиране на ИП

ще е минимално. При тези условия, не считаме че може да се очаква като цяло отрицателно въздействие върху видовете птици и техните местообитания.

Косвеното въздействие може да се изрази в три направления:

Безпокойство на птиците

Този ефект е възможно да възникне по време на строителните дейности в отделните участъци на ИП, съгласно изготвеният идеен проект. Ще бъдат засегнати видове, които обитават близките терени до обекта. Въздействието ще в рамките на работния ден и с локален характер, обратимо.

Шумово и светлинно замърсяване

Шумовото натоварване е резултат от работата на механизацията и от транспортната техника за извозване на земните маси и оборудване. При експлоатация на обекта, не се очаква да има значително шумово натоварване. Въздействието ще е локално, краткотрайно и обратимо.

- *Въздействия върху природозащитните цели и целостта на защитената зона BG0002087 „Марица-Пловдив”.*

- **Териториален обхват на въздействие:** локално;
- **Продължителност на въздействието:** до завършване на строителните дейности в отделните участъци;
- **Честота на въздействието:** по време на строителство и експлоатация;
- **Кумулативни и синергични въздействия върху околната среда:** не се очакват;
- **Трансгранични въздействия** - не се очакват.

Област на въздействие

Областта на въздействие ще се ограничи в границите на участъците, в които ще бъде реализирано инвестиционното предложение. По време на строителните и експлоатационните работи може да се очаква въздействие (безпокойство) на видовете птици, което ще е временно и обратимо, с локален характер.

Препоръчани са смекчаващи мерки преди започване на строителството, по време на изграждане на обекта и при експлоатацията му. Посочените смекчаващи мерки, за защитената зона зони ще намали степента на въздействие върху предмета и цели ѝ.

Заключение:

- Засегнатите площи са с много ниска степен, и няма да повлияят върху цялостната структура и функции на засегнатите от проекта на настоящото инвестиционното предложение. Не се засягат местообитания представляващи хранителна база и или размножителни територии, за целевите животински видове включени в Приложение II

- по Директива 92/43/ЕЕС. Наличието на други животински видове в проучвания район би имало инцидентен или напълно случаен характер;
- Направеният анализ, на проекта и възможните въздействия от реализацията му, не дава основание да се допусне нарушаване в резултат на реализацията на цялостния инвестиционен проект на установения видов състав на популациите на целевите животински видове в защитените зони. Възстановяването на местообитанията на засегнатите целеви животински видове риби и безгръбначни видове, ще настъпи бързо след приключване на дейностите по брегоукрепването. Няма да бъдат засегнати ,в необратима степен екологичните ниши на типичните и характерни за защитените зони видове;
 - Не се очакват нарушения в структурата и функциите на двете защитените зони, както и отрицателни въздействия върху тях и природозащитните им цели, загуба на приоритетни природни местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, загуби и смъртност на индивиди и техните популации;
 - Не се очаква отрицателно въздействие върху видовете птици и техните местообитания в границите на 33 BG0002087 „Марица Пловдив”;
 - В териториалният обхват на защитени зони BG 0000578 „Река Марица” и BG0002087 „Марица Пловдив”, и на база всички одобрени или в процедура ИП и ППП, е възможно формиране на кумулативен ефект с ниска степен в границите на двете зони;
 - Дейностите предвидени с настоящото ИП не засягат пряко или косвено находища и местообитания на други редки, ендемични и включени в приложенията на *Закона за биологичното разнообразие* други растителни и животински видове;
 - Представената характеристика на съществуващите биоценози не предполагат значими промени по отношение на структурата и динамиката на популациите на животинските видове в района;
 - При реализиране на „Нулевата алтернатива“ би се запазило сегашното състояние и параметри на компонентите на околната среда. По този начин ще бъде гарантирано запазването на биологичното разнообразие в защитените зони. Предварителните оценки за очакваните въздействия върху компонентите на околната среда на този етап на проучването са, че същите ще бъдат незначителни и не предполагат прилагането на „нулева алтернатива” по отношение местоположението на въпросните строителни дейности при реализирането на ИП.

В заключение може да се посочи, че реализацията на проект за изграждане на обект: инвестиционно предложение за: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив” няма да окаже значимо въздействие върху предмета и целите на опазване в защитени зони BG 0000578 „Река Марица” и BG0002087 „Марица Пловдив”. Няма да бъдат засегнати приоритетни типове природни местообитания и оптимални, хранителни и ловни местообитания на видове и видове, предмет на опазване в зоните.

Очаква се ниска степен на въздействие върху два типа природни местообитания в границите на 33 BG 0000578 „Река Марица”, и незначителни въздействия върху части от

местообитания на целеви животински видове, като не се очаква да доведе до промяна в структурата им тъй като те са силно повлияни от урбанизацията и антропогенната преса в района на ИП.

Няма да бъдат унищожени и засегнати популациите на целевите животински видове, и няма да бъде влошена тяхната структура.

Очаква се минимално да се увеличи антропогенният натиск и кумулативното въздействие в района на ИП, но в рамките на емкостта на съществуващите и оформили се типични за такъв тип територии, екосистеми.

В тази връзка реализацията на инвестиционното предложение е напълно приемлива и допустима, в така предложения му идеен вариант с цел свеждане на въздействията до незначителни, и необходимостта при реализацията на ИП задължително да бъдат спазени и заложените в т. 6 от настоящия доклад мерки.

10. НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА ИЛИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ

Липсва наличие на обстоятелства по чл. 33 Закона за биологичното разнообразие, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсирани мерки по чл. 34 от ЗБР.

11. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ

11.1. Природни типове местообитания и растителност

Използвани са флористични, геоботанически и екосистемни методи за оценка на съвременното състояние и прогноза за измененията на растителността и типовете местообитания. Оценката за степента на въздействие и прогнозата за бъдещи изменения е направена на базата на резултатите от теренните проучвания, на съществуващата научна информация и на основните нормативни документи свързани с природозащитното законодателство.

В настоящия доклад са взети предвид и резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания“, публикувани в Информационната система за защитените зони от екологичната мрежата Natura 2000, както и данните с границите на природните местообитания предоставени от МОСВ. При анализа са използвани и актуални кадастрални данни за землището на Община Пловдив към 2017 г. Площта на засегнатите природни местообитания е изчислена на база на предоставените графични файлове (.shp в система WGS84, мрежа UTM 35) на границите на природните местообитания в границите на защитената зона засегната от ИП. При

разработването на настоящия доклад по оценка степента на въздействие върху защитените зони по Natura 2000 по отношение на растителните видове е направен преглед на съществуващите източници на информация (научни публикации, провеждани експертизи, снимки, карти, национални и международни нормативни документи и др. Информационни източници свързани с рационалното ползване и опазване на растителните ресурси и биологичното разнообразие). Анализирани са публикуваните материали за състоянието на растителността в територията, която е обект на въздействие на инвестиционното предложение и са проведени теренни проучвания за оценка на състоянието в поземления имот и в критични участъци в съседните имоти. Таксономичната принадлежност и географското разпространение на растенията се определя по Флора на България (т. I-X, 1962 – 1995 г.), Определител на висшите растения в България (Кожухаров Ст. и др. 1992 г.), Определител на растенията в България (Делипавлов, Д. и др. 2003) и Конспект на висшата флора на България (Асьов и др. 2002).

Синтаксономичната принадлежност на растителните съобщества се определя по Конспект на растителните съобщества в България (Апостолова И, Славова, 1997) и публикации за синтаксони в различни райони на страната след 1995 г. При теренните проучвания на растителността се прилага еколого-фитоценотичен метод на изследване в ключови (характерни) участъци, като в зависимост от поставените цели се описва флористичния състав на растителните съобщества и се дава качествена оценка на фитоценотичната структура или се прави количествена оценка на структурата и количественото съотношение на видовете. При изследването на растителния свят е използван маршрутният метод и методът на пробните площадки. Определянето на видовете е извършено по Флора на Република България, том 1-10 и по Определител на висшите растения в България (Кожухаров (ред.) 1992).

При разработването на Оценка за съвместимостта по отношение на типовете местообитания е направен преглед на съществуващите източници на информация за състоянието на основните типове местообитания в проучвания район (научни публикации, земеустройствени и лесоустройствени проекти, провеждани експертизи, снимки, карти, национални и международни нормативни документи и др. информационни източници свързани с рационалното ползване и опазване на екосистемите и екосистемното разнообразие). При проведени теренни проучвания се отчитат установените особености на съществуващото разнообразие на местообитания, като специално внимание се отделя на екосистемите, които са в условия на повишено антропогенно натоварване. Прилага се екосистемен метод, като при камералната обработка въз основа на екологичния анализ и синтез на информационната база от данни за изследваните компоненти, се диференцират типове еко-системи с различна степен на стабилност и устойчивост. При оценка състоянието на екосистемите се ползват *Закона за биологичното разнообразие*, **Национален план за опазване на биологичното разнообразие**, Наръчник за Natura 2000 в България (2002), *„Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видове по Natura 2000 в България”*, Колектив, 2009 г., Директива 92/43 на Съвета на ЕИО от 21.05.1992 г. за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и други международни и национални документи.

На място са извършени огледи на територията попадаща в обхвата на инвестиционното предложение, от експертите разработващи доклада в периода от месец 08-до месец 11.2017 г. и м. 05.2018 г.

11.1.1. Използвани информационни източници

- 1) АНОНИМ. 2007. Предварителни резултати от изработването ръководство за определяне и установяване на Благоприятния природозащитен статус на видове и местообитанията от Директива 92/43/ЕИО (Wageningen International, Daphne, Българска фондация биоразнообразие, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ финансиран от МАТРА ВБИ;
- 2) Бондев, И. 1991. Растителността на България. Ун. изд. Св. „Кл. Охридски”;
- 3) Бондев, 1997. Геоботаническо райониране. В: География на България. Акад. изд. „Проф М. Дринов”;
- 4) География на България. 1989. Физико-географско и социално-икономическо райониране. БАН;
- 5) *Закон за опазване на околната среда* - Обн. ДВ. бр. 91 от 25 Септември 2002 г., попр. ДВ. бр. 98 от 18 Октомври 2002 г., изм. ДВ. бр. 86 от 30 Септември 2003 г., посл. изм. ДВ. бр. 27 от 15 Март 2013 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 Юли 2013 г., изм. ДВ. бр. 22 от 11 Март 2014 г. изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр. 62 от 14 Август 2015 г., изм. ДВ. бр. 95 от 8 Декември 2015 г., изм. ДВ. бр.96 от 9 Декември 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр. 101 от 22 Декември 2015 г.;
- 6) *Закон за биологичното разнообразие* - Обн. ДВ. бр. 77 от 9 Август 2002 г., изм. ДВ. бр. 88 от 4 Ноември 2005 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 27 от 15 Март 2013 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 Юли 2013 г. изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014 г., изм. ДВ. бр. 61 от 11 Август 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр. 101 от 22 Декември 2015 г.;
- 7) *Закон за защитените територии* -1998 г., изм. 2003 г. Обн. ДВ. бр. 133 от 11 Ноември 1998 г., изм. ДВ. бр. 98 от 12 Ноември 1999 г., посл. изм. ДВ. бр. 38 от 18 Май 2012 г., изм. ДВ. бр. 27 от 15 Март 2013 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 Юли 2013 г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014 г., изм. ДВ. бр. 61 от 11 Август 2015 г.;
- 8) *Закон за защита на растенията* - Обн. ДВ. бр. 91 от 10 Октомври 1997 г., изм. ДВ. бр. 90 от 15 Октомври 1999 г., посл. изм. ДВ. бр. 82 от 16 Октомври 2009 г., изм. ДВ. бр. 8 от 25 Януари 2011 г., изм. ДВ. бр. 28 от 5 Април 2011 г.;
- 9) *Закон за устройство на територията* - Обн. ДВ. бр. 1 от 2 Януари 2001 г., изм. ДВ. бр. 41 от 24 Април 2001 г., изм. ДВ. бр. 111 от 28 Декември 2001 г., посл. изм. ДВ. бр. 109 от 20 Декември 2013 г. посл. изм. и доп. ДВ. бр. 101 от 22 Декември 2015 г.;
- 10) Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания, ратифицирана и влязла в сила за България през 1991 г.;
- 11) Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. Офис на официалните публикации на Европейската общност. ISBN 92-828-1818-7 (превод на български език).;
- 12) *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предметите и целите на опазване на защитените зони* - Обн. ДВ. бр. 57 от 2 Юли 2004 г., изм. ДВ. бр. 3 от 10 Януари 2006 г., изм. ДВ. бр. 29 от 16 Април 2010 г., изм. ДВ. бр. 3 от 11 Януари 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр. 38 от 18 Май 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 30 Ноември 2012 г.;
- 13) *Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (загл. изм. - ДВ, бр. 3 от 2006 г.) - Обн. ДВ. бр. 57 от 2 Юли 2004 г., изм. ДВ. бр. 3 от 10 Януари 2006 г., изм. ДВ. бр. 29 от 16 Април 2010 г., изм. ДВ. бр. 3 от 11 Януари 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр. 38 от 18 Май 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 30 Ноември 2012 г.;
- 14) *Наредба № Из-2377 от 15 септември 2011 г. За правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатацията на обектите* - обн. ДВ. бр. 81 от 18 Октомври 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр. 30 от 26 Март 2013 г., изм. и доп. ДВ. бр. 75 от 27 Август 2013 г.;
- 15) Национална стратегия за околна среда 2005-2014;

- 16) Областна стратегия за развитие на област Велико Търново в периода 2014-2020 г.;
- 17) Павлов, Д. 1998. Фитоценологични основи на горската типология в България. Дис. ЛТУ;
- 18) Павлов, Д. 2006. Фитоценология. Изд. къща на ЛТУ;
- 19) Павлова, Е., Д. Безлова, 2003. Защитени природни територии. Изд. къща на ЛТУ.;
- 20) Регистър на защитените територии, ИАОС;
- 21) Стандартни формуляри за защитените зони по Natura 2000;
- 22) Директива 92/43/ЕИО за природните местообитания;
- 23) Флора на България, 1963 –1995. т. I -X, изд. БАН;
- 24) Бисерков, В. и др. (ред.), 2011. Червена книга на Република България. Том I - Растения и гъби. БАН, МОСВ, София;
- 25) Atlas of Bulgarian Endemic Plants, изд. Гей-Либрис, 2006;
- 26) Tzonev, R., M.Dimitrov, V. Roussakova 2005. Dune vegetation of the Bulgarian black sea coast. Hacquetia, 4/1, Ljubljana;
- 27) www.rec.bg;
- 28) <http://natura2000.moew.government.bg>;
- 29) <http://eea.government.bg/zpo/bg/>.

11.2. Фауна и животинско население

Проучванията се извършват въз основа на нормативната база по българското екологично законодателство, адаптирано с европейското - *Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за защитените територии* и произтичащите от тях нормативни документи – правилници, наредби и тарифи за обезщетения при нанесени неотстраними вреди. Използван е метода на наблюдението – трансектно и непреднамерено. Поради ограничения период на изследване са използвани литературни източници и екстрапулативни данни от райони с подобна фауна и разположение.

В настоящия доклад са взети предвид и резултатите от Дейност 4 на проект и *„Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги“*, *„Картиране и определяне природозащитното състояние на бозайници, без прилети“* и *„Картиране и определяне природозащитното състояние на прилети“* публикувани през 2013 г. От страна на МОСВ са представени и границите на разпространението на оптималните и пригодни местообитания на видовете в засегнатите от реализацията на ИП защитени зони.

Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България: А.Ковачев, К.Карина, Ц.Росен, Д.Димова, българска фондация Биоразнообразие, София, 2008 г.

Използваните стандартни методи за изследване са полеви наблюдения при посещението на общината, анализиране на научна литература, биологична екстраполация.

Изчислението на площта на природните местообитания и местообитания на видове, които се очаква да бъдат засегнати от реализацията ИП е извършено чрез използване на ГИС-софтуер в съответствие с проектната разработка включваща строителната линия в рамките на сервитута.

Птиците в териториите предмет на обхват на инвестиционното предложение бяха определени визуално въз основа на направените наблюдения и издаваните от тях звуци, като

при трудности в определянето на видовете бе ползван определителя Collins Bird guide 2009 г.

Използвани са Нормативни документи на МОСВ и ЕС.

Обследването на птиците е извършено чрез прилагането на трансектния метод (Line transects methods Bibby et al., 1992) като са отчетени нереещи птици и такива, ползващи като миграционни коридори обработваемите площи, прилежащите дерета, горските площи, крайпътни участъци и населени места.

Наблюденията на птиците са извършвани рано сутрин по време на излитането от местата за нощуване. Допълнителни данни са събрани за локализиране на местата за хранене в селскостопанските площи. Проучванията са извършвани с помощта на бинокъл Opticon с увеличение 8 x 40.

За определяне на земноводните и влечугите е ползван Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани, 2007 г.

За оценка състоянието на животинския свят са използвани основни методи и подходи за преки теренни изследвания на бозайниците и птиците.

Прогнозите и оценките на въздействието са извършени въз основа на многогодишния практически опит, натрупан при проучването и мониторинга на влажни зони, защитени територии, на редки, застрашени и защитени видове птици в България.

Бозайници

За оценка състоянието на бозайната фауна са използвани основни методи и подходи на преките теренни изследвания и данни от местното население. Оценките са извършени въз основа на нормативната база по българското екологично законодателство, адаптирано с европейското - *Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за защитените територии* и произтичащите от тях нормативни документи – правилници, наредби и тарифи за обезщетения при нанесени неотстраними вреди. Ползвани са и „*Червена книга на България*” 2015 г., актуалните *Натура формуляри на защитените зони*, и опита на експертите при извършване на теренни наблюдения.

Прилепи

При преките теренни изследвания на територията на обекта и предвиденият обект на ИП в защитените зони е проучвано наличието на зимни и летни убежища на прилепите. Цялостната информация за тези местообитания на прилепите е ползвана от резултатите на проекта „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ проведено от МОСВ. Картният материал от това проучване е ползван за да се установи местоположението на ловните полета, бариерите и биокоридорите на прилепите на територията попадаща в обхвата на инвестиционното предложение.

Използвани методи за прогноза и оценка на въздействието.

Основните методи за прогноза са сравнително аналитичните. При оценката на въздействието се използва опита на авторите и сравнителните модели, преведени от практиката. Поради липса на конкретни количествени данни за повечето видове е използвана система за оценяване на консервационната и природозащитна значимост на видовете.

Приоритет в ОС има конзервационна значимост на вида, която щади несамо видовете с висок природозащитен статус, но и видове, които са значими за нашата фауна и конкретно за района, но нямат нужния природозащитен статус.

При анализа са използвани и актуални кадастрални данни за землището на Община Пловдив към 2016 г. Площта на засегнатите природни местообитания е изчислена със специализират софтуер на база на предоставените графични файлове (.shp в система WGS84, мрежа UTM 35), на границите на местообитанията на целевите животински видове в границите на защитените зони засегнати от проекта.

Прогнозите и оценките на въздействието са извършени въз основа на многогодишния практически опит, натрупан при проучването на природните местообитания, мониторинга на влажни зони, защитените територии, на редки, застрашени и защитени видове животни в цялата страна. Прогнозната оценка е субективна на базата на информацията за степента на засягане в проценти на съответните хабитати в района на проучването.

На място са извършени огледи на територията попадаща в обхвата на ИП, от експертите разработващи доклада в периода от 18-19.04.2016 г. и 06.06-07.07.2017 г. и м. 02.2018 г.

Източници на информация:

- 1) *Закон за опазване на околната среда* - Обн. ДВ. бр. 91 от 25 Септември 2002 г., попр. ДВ. бр. 98 от 18 Октомври 2002 г., изм. ДВ. бр. 86 от 30 Септември 2003 г., посл. изм. ДВ. бр. 27 от 15 Март 2013 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 Юли 2013 г., изм. ДВ. бр. 22 от 11 Март 2014 г. изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр.62 от 14 Август 2015 г., изм. ДВ. бр.95 от 8 Декември 2015 г., изм. ДВ. бр.96 от 9 Декември 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г., доп. ДВ. бр.81 от 14 Октомври 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.12 от 3 Февруари 2017г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г. ;
- 2) *Закон за биологичното разнообразие* - Обн. ДВ. бр. 77 от 9 Август 2002 г., изм. ДВ. бр. 88 от 4 Ноември 2005 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 27 от 15 Март 2013 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 Юли 2013 г. изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014 г., изм. ДВ. бр. 61 от 11 Август 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр. 101 от 22 Декември 2015 г., изм. ДВ. бр.58 от 26 Юли 2016г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г.;
- 3) *Закон за защитените територии* -1998 г., изм. 2003 г. Обн. ДВ. бр. 133 от 11 Ноември 1998 г., изм. ДВ. бр. 98 от 12 Ноември 1999 г., посл. изм. ДВ. бр. 38 от 18 Май 2012 г., изм. ДВ. бр. 27 от 15 Март 2013 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 Юли 2013 г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014 г., изм. ДВ. бр. 61 от 11 Август 2015 г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г.;
- 4) Директива 92/43 на Съвета на ЕИО от 21.05.1992 г. за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
- 5) Директива 2009/147/ЕИО на европейския парламент и на съвета относно опазването на дивите птици;
- 6) *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 3 ОТ 2006 Г.) Приета с ПМС № 59 от 07.03.2003 г. Обн. ДВ. бр.25 от 18 Март 2003г., изм. ДВ. бр.3 от 10 Януари 2006г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.29 от 16 Април 2010г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2016г., изм. ДВ. бр.55 от 7*

Юли 2017г.;

- 7) Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предметите и целите на опазване на защитените зони - Обн. ДВ. бр. 57 от 2 Юли 2004 г., изм. ДВ. бр. 3 от 10 Януари 2006 г., изм. ДВ. бр. 29 от 16 Април 2010 г., изм. ДВ. бр. 3 от 11 Януари 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр. 38 от 18 Май 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 30 Ноември 2012 г.;
- 8) Директива 2009/147/ЕИО за опадване на дивите птици;
- 9) Бондев, И. 1991. Растителността на България. С. Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, 183 с.;
- 10) Червена книга на Република България, 2015;
- 11) Инструкция за оценка на защитени зони по чл. 7 ал. 3 във връзка с чл.6 ал.1 т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, включващи местообитания на видове птици
- 12) Костадинова, И. (съст.) 1997. Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица. Книга 1, БДЗП, София, 176 с.
- 13) Костадинова, И. 2005. Прилагане на критериите за определяне на Орнитологично важни места от значение за Европейския съюз в България. Предварително прилагане и анализ на празнотите. В: Съвременно състояние на биологичното състояние в България – проблеми и перспективи. Българска биоплатформа, София, 533-548.
- 14) Костадинова, И., М. Михайлов, (съст.) 2002. Наръчник за НАТУРА 2000 в България.
- 15) Становище с Изх.№ 247/РД 07 / 2.07.2013 г. на НПМ при БАН, изготвено от: гл. ас. д-р Николай Цанков;
- 16) География на България. Акад. изд. “Проф. М. Дринов”, София.
- 17) Бондев, Ив. .1991. Растителността на България. Университетско издателство “Кл. Охридски”, София.
- 18) Бондев, И., 1997. Геоботаническо райониране. В: География на България. 1997. Акад. изд. „Проф. М. Дринов”.
- 19) Наръчник за Натура 2000 в България. 2002. Природозащитна поредица – кн 5. БДЗП.
- 20) Национален план за опазване на биологичното разнообразие 2000, МОСВ.
- 21) Бисерков, В. и др. (ред.), 2011. Червена книга на Република България. Том II - Животни. БАН, МОСВ, София
- 22) Небел Б.1993.Наука об окружающей среде. М.
- 23) Dimitrov, M., T. Michev, L. Profirov & K. Nyagolov. 2005. Waterbirds of Bourgas Wetlands.
- 24) Michev, T., M. Stoyneva (eds). 2007. Inventory of Bulgarian Wetlands and their Biodiversity. Publ. House Elsi-M, Sofia, 362 pp.

11.3. Птици

11.3.1. Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието и източници на информация

За написването на доклада са направени предварителни теренни проучвания и наблюдения на 24 ноември 2017 г. и 15.02.2018 г. Използвани са данни събрани при предварителните проучвания за обявяване на 33 „Марица - Пловдив” описани в стандартните формуляри за събиране на данни зоната и методики използвани при разработване на екологичната мрежа Натура 2000. Използвани са Нормативни документи на МОСВ и МРРБ.

Прогнозите и оценките на въздействието са извършени въз основа на многогодишния практически опит, натрупан при проучването и мониторинга на защитени територии, на редки, застрашени и защитени видове растения и животни в страната.

Прогнозната оценка е субективна на базата на информацията за степента на засягане в проценти на локалитетите на биологични видове, съответните растителни съобщества и хабитати в района на проучването.

Проучванията се извършват въз основа на нормативната база по българското екологично законодателство, адаптирано с европейското - Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за защитените територии и произтичащите от тях нормативни документи – правилници, наредби и тарифи за обезщетения при нанесени неотстраними вреди. Водят се при ползването на метода на наблюдението – трансектно и непреднамерено. Описанията се правят на локалитетите на редките и застрашени видове от българската флора и фауна (Червена книга на България, защитени растения и животни по Закона за биологичното разнообразие, „Орнитологично важните места в България и Натура 2000”, Атлас на гнездящите птици в България и др.), редки фитоценози и хабитати включени в Приложение 1 по Закона за биологичното разнообразие.

За оценяване степента на отрицателно въздействие върху отделните видове птици-предмет на опазване в защитената зона е използвана изготвената от нас оригинална таблица:

Таблица за оценяване на отрицателното въздействие върху даден вид-предмет на опазване в защитената зона

33 „Марица-Пловдив” (за обяснения по таблицата вж. точка 11)	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ							Общ оценка
	Размножаване			Миграция		Зимуване		
	Птици Гнезда Яйца	Места за		Места за		Места за		
		Гнездене	Хранене	Хранене	Нощув ане	Хранене	Нощуване	
Унищожаване (0,8 т)*								
Увреждане (0,5 т)**								
Влошаване (0,3 т)**								
Обезпокояване (0,1 т)**								
Фрагментация (0,1 т)								
Замърсяване (0,2 т)								
Биокоридори (0,8 т)								
Геогр. свързаност (0,8 т)								
Общо								

Забележки:

* Когато се касае за вид от Червената книга, точките се удвояват.

** Когато при увреждане, влошаване и обезпокояване се засяга между 10% и 70% от популацията на дадения вид в съответната защитена зона, точките се удвояват, а над 70% - точките се утрояват.

В най-лявата колона на таблицата са подредени категориите (видовете) отрицателно въздействие върху дадения вид. Особеностите на всяка една от тези категории са разгледани последователно:

Унищожаване - отрицателно въздействие, което причинява нулев гнездови успех; причинява пълно унищожаване по различни начини на гнезда, яйца, на места за гнездене, миграция и зимуване; с 38% тежест от цялостното въздействие.

Увреждане-отрицателно въздействие, което причинява съществено (над 50%) намаляване на гнездовия успех, прогонване на преобладаващата част от двойките, които са заели гнездова територия, или са направили гнезда, на малки пред излитане и пр.; съществено намаляване на възможностите за гнездене, хранене и ношуване; с 23% тежест от цялостното въздействие.

Влошаване-отрицателно въздействие, което причинява намаляване (под 50%) на гнездовия успех; прогонване на малка част от двойките, които са заели гнездова територия или са направили гнезда, на малки пред излитане и пр.; незначително намаляване на възможностите за гнездене, хранене и ношуване; съществено нарушаване нормалната денонощна активност на птиците; с 14% тежест от цялостното въздействие.

Обезпокояване-отрицателно въздействие, което не се отразява съществено на гнездовия успех, но нарушава нормалната денонощна активност на птиците; с 5% тежест от цялостното въздействие.

Фрагментация-отрицателно въздействие, което причинява разкъсване, надробяване, насичане на местата за гнездене, миграция и зимуване; с 5% тежест от цялостното въздействие.

Замърсяване - отрицателно въздействие от няколко вида:

- *Замърсяване с твърди битови отпадъци;*
- *Замърсяване с промишлени отпадъци;*
- *Замърсяване с нефтени продукти;*
- *Замърсяване с химически препарати за торене, за борба с вредители и др. подобни;*
- *Шумово замърсяване;*
- *Светлинно замърсяване.*

В таблицата се нанася само степента, а характера на замърсяването се уточнява в текста към дадения вид; с 9% тежест от цялостното въздействие. Тук се включва и зацапване, омазутяване на отделни птици.

Категориите въздействие „Биокоридори” и „Географската свързаност” са включени в таблицата само като обща оценка.

В следващата колона са включени трите фази от годишния цикъл на птиците:

- *Размножаване* – разделено е на:

Птици, гнезда и яйца – имат се предвид както възрастни птици в размножителна фаза, новопостроени гнезда, така и такива с яйца в различен стадий на развитие;

Места за гнездене - естествените субстрати, на които са разположени гнездата – дървета, храсти, скали и скални комплекси, тръстикови масиви, пасища, ливади, пясъчни коси (тук не се включват, ел. стълбове, комини, покриви, кубета на църкви и др. подобни).

Места за хранене - всякакви хранителни биотопи с естествен характер.

- *Миграция* – разделена е на:

Места за термики – терени, над които се образуват възходящи въздушни потоци, които реешите се птици използват за набиране на височина по време на миграцията

Места за ношуване – преобладаващата част от водолубивите птици използват за ношуване естествени и изкуствени водоеми с голямо водно огледало, където се намират в безопасност. Мигриращите ята от обикновени щъркели и жерави използват открити пространства, отдалечени от пътища и селища - стърнища, угари, ливади, пасища. Мигриращите грабливи птици ношуват в обширни горски комплекси. Към местата за ношуване следва да се прибавят и онези терени, които патици и гъски използват за убежища по време на линиенето (смяната на оперението, когато губят способността да летят и стават уязвими). Мигриращите пойни птици използват за ношуване горски и тръстикови масиви, храсталаци.

- Зимуване – разделено на:

Места за хранене – ниви със зимни житни култури, люцерни, езера и блата, рибарници и рибовъдни стопанства, язовири и микроязовири, черноморския шелф.

Места за ношуване – незамръзнали езера и блата, язовири и микроязовири, рибарници и рибовъдни стопанства, черноморския шелф; заливни и лонгозни гори по Дунава, Тунджа, Марица и Черноморието, пясъчни коси по Дунава, Марица и др.

В най-дясната колона е посочена обобщената степен на въздействие от съответната категория въздействие, която е сума от отделните оценки.

В най-долната част на тази колона е посочена обобщената степен на въздействие от всички категории. Това е крайната оценка за степента на въздействие върху дадения вид.

от 0 до 1 – няма въздействие

от 1 до 5 – малка степен на въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация;

от 5 до 10 – средна степен на въздействие, което е необходимо да се намали или премахне чрез прилагане на смекчаващи мерки;

от 10 до 15 – голяма степен на въздействие, което е необходимо да се намали или премахне чрез избор на алтернативи или прилагане на компенсаторни мерки.

11.3.1.1. Литература

1. Бондев, И. 1991. Растителността на България. С. Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, 183 с.
2. Големански В. (отг.ред) 2015. Червена книга на Република България, том 2 Животни. БАН&МОСВ, София, 383 с.
3. Стандартен формуляр за специални защитени зони (СЗЗ) за Проекто-територии от значение за общността (ПТЗО) и Специални консервационни зони (СКЗ) BG 0002087 Марица - Пловдив.
4. Закон за биологичното разнообразие (ДВ, бр. 77 от 9.08.2002 г.; изм. и доп., бр. 88, изм. бр. 105/ 2005 г. , изм. ДВ бр. 29, бр. 30, бр. 34/2006 г.).
5. Закон за защитените територии (ДВ, бр. 133 от 1998 г., изм. доп. ДВ бр. 98 от '99 г., изм. доп. ДВ бр. 28, 48 и 78 от 2000 г., изм. доп. ДВ бр. 23, изм. бр. 77 и бр. 91/2002 г., изм. ДВ бр. 28, изм. доп. ДВ бр. 94/2005 г., изм. ДВ бр. 30/2006 г.).
6. Инструкция за оценка на защитени зони по чл. 7 ал.3 във връзка с чл.6 ал.1 т. 3 и 4 от

- Закона за биологичното разнообразие, включващи местообитания на видове птици.
7. Инструкция за оценка на защитени зони по чл. 7 ал. 3 във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, включващи местообитания на видове птици.
 8. Ковачев, А., К. Карина, Р. Цонев, Д. Димова (ред). 2008. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, София, 865 с. (ръкопис).
 9. Костадинова, И. (съст.). 1997. Орнитологично важни места в България. БЗДП, Природозащитна поредица. Книга 1, БЗДП, София, 176 с.
 10. Костадинова, И., М. Граматиков (ред.) 2007. Орнитологично важни места в България и Натура 2000. БЗДП, Природозащитна поредица. Книга 11, София, БЗДП, 417-419 с.
 11. Мичев, Т., Д. Симеонов, Л. Профиров. 2012. Птиците на Балканския полуостров. Полеви определител. Екотан, С., 300 с.
 12. Нанкинов, Д., А. Дуцов, Б. Николов, Б. Борисов, Г. Стоянов, Г. Градев, Д. Георгиев, Д. Попов, Д. Домусчиев, Д. Киров, Е. Тилова, И. Николов, И. Иванов, К. Дичев, К. Попов, Н. Караиванов, Н. Тодоров, П. Шурулинков, Р. Станчев, Р. Алексов, Р. Цонев, С. Далакчиева, С. Иванов, С. Марин, С. Стайков, С. Николов, Х. Николов. 2004. Численост на националните популации на гнездящите в България птици, 2004. Екип „Орнитофауна“ към Работна Група „Фауна“ по проект на ДЕРА НАТУРА 2000 в България. Зелени Балкани, Пловдив. 32 с.
 13. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони ДВ. бр.73 11.09.2007 г.
 14. Оценка на планове и проекти значително засягащи Натура 2000 места, Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92-43) ЕИО, Европейска комисия Генерална дирекция „Околна среда“.
 15. Плачийски, Д., Д. Демерджиев, Г. Попгеоргиев, Н.Петков, Ю. Корнилев (2014). План за действие за опазване на малкия корморан (*Phalacrocorax rugosus*) в България (2014- 2023г.). София, БДЗП- МОСВ: 98 с.
 16. Световно застрашени видове птици в България. 2002. Национални планове за действие за опазването им. Част 1. БДЗП-МОСВ, Природозащитна поредица, Кн. 4, София:
 17. Цонев, Р., Димова, Т. Белев (преработили: Р. Цонев и М. Димитров). 2007. Хабитати, разпространение, площ и алгоритъм за картиране.
 18. Янков, П. (ред.). 2007. Атлас на гнездящите птици в България, Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 10, БДЗП, София, 679 с.
 19. Michev, T., L. Profirov. 2003. Midwinter Numbers of Waterbirds in Bulgaria (1977-2001). Results from 25 years of mid-winter count carried out at the most important Bulgarian Wetlands. Publ. House Pensoft, Sofia, 160 pp.

12. ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3. ДАДЕНИ В ПРИЛОЖЕНИЕ

ДЕКЛАРАЦИЯ

(по чл. 9, ал. 1, т. 4, т. 5, т. 6 и т. 7 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с ПМС №201/31.08.2007 г. Обн. ДВ. бр. 73 от 11 Септември 2007 г., изм. ДВ. бр.81 от 15 Октомври 2010 г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011 г. , изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 30 Ноември 2012 г.)

от Веселин Митрев Вълчанов – Експерт по растителен свят, животински свят и повърхностни води - притежаващ Диплома за завършено висше образование №088219/1979 г. на Софийски университет „Св. Климент Охридски”, Биологическия факултет, специалност „Биология”.

ДЕКЛАРИРАМ, че:

- Запознат съм с изискванията на Директива 2009/147/ЕИО на Съвета за опазване на дивите птици и Директива 92/43/ЕЕС на Съвета за съхранение на природните местообитания на дивата флора и фауна и ръководствата на Европейската комисия за прилагането им;
- Не съм възложител на инвестиционното предложение: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”;
- Не съм заинтересувана от реализацията на съответния план, проект, програма или инвестиционно предложение - обект на процедурата по оценка за съвместимост;
- Не съм свързано лице по смисъла на Търговския закон с възложителя - Община Пловдив;
- Не се намирам с възложителя или с компетентния орган в отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхното безпристрастие;
- Запознат съм с изискванията на действащото българско и европейско законодателство в областта на опазване на околната среда и при работата си по оценките по чл. 7, т. 4 да се позовават и съобразяват с тези изисквания и с наличните методически документи.

гр. Бургас,07.2018 г.

Декларатор:

(Веселин Вълчанов)

ДЕКЛАРАЦИЯ

(по чл. 9, ал. 1, т. 4, т. 5, т. 6 и т. 7 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с ПМС №201/31.08.2007 г. Обн. ДВ. бр. 73 от 11 Септември 2007 г., изм. ДВ. бр.81 от 15 Октомври 2010 г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011 г. , изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 30 Ноември 2012 г.)

от Янко Симеонов Симеонов – Ръководител Доклад за ОСВ Експерт по растителен и животински свят – притежаващ Диплома за завършено висше образование №116252/29.04.1992 г. на Софийски университет „Св. Климент Охридски”, Биологическия факултет, специалност „Биология”, квалификация: „Биолог със специализация ботаника”

ДЕКЛАРИРАМ, че:

- Запознат съм с изискванията на Директива 2009/147/ЕИО на Съвета за опазване на дивите птици и Директива 92/43/ЕЕС на Съвета за съхранение на природните местообитания на дивата флора и фауна и ръководствата на Европейската комисия за прилагането им;
- Не съм възложител на инвестиционното предложение: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътният възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”;
- Не съм заинтересуван от реализацията на съответния план, проект, програма или инвестиционно предложение - обект на процедурата по оценка за съвместимост;
- Не съм свързано лице по смисъла на Търговския закон с възложителя - Община Пловдив;
- Не се намирам с възложителя или с компетентния орган в отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхното безпристрастие;
- Запознат съм с изискванията на действащото българско и европейско законодателство в областта на опазване на околната среда и при работата си по оценките по чл. 7, т. 4 да се позовават и съобразяват с тези изисквания и с наличните методически документи.

гр. Бургас,07.2018 г.

Декларатор:

/Янко Симеонов/

ДЕКЛАРАЦИЯ

(по чл. 9, ал. 1, т. 4, т. 5, т. 6 и т. 7 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с ПМС №201/31.08.2007 г. Обн. ДВ. бр. 73 от 11 Септември 2007 г., изм. ДВ. бр.81 от 15 Октомври 2010 г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011 г. , изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 30 Ноември 2012 г.)

от Димитър Райчев Пеев – Ръководител Доклад за ОСВ Експерт по растителен свят – притежаващ Диплома за завършено висше образование Диплома № 645 /24.08.1964 /БФ на Софийски университет „Св. Климент Охридски”, Биологическия факултет, специалност „Биология”, квалификация: „Ботаника”

ДЕКЛАРИРАМ, че:

- Запознат съм с изискванията на Директива 2009/147/ЕИО на Съвета за опазване на дивите птици и Директива 92/43/ЕЕС на Съвета за съхранение на природните местообитания на дивата флора и фауна и ръководствата на Европейската комисия за прилагането им;
- Не съм възложител на инвестиционното предложение: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”;
- Не съм заинтересуван от реализацията на съответния план, проект, програма или инвестиционно предложение - обект на процедурата по оценка за съвместимост;
- Не съм свързано лице по смисъла на Търговския закон с възложителя - Община Пловдив;
- Не се намирам с възложителя или с компетентния орган в отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхното безпристрастие;
- Запознат съм с изискванията на действащото българско и европейско законодателство в областта на опазване на околната среда и при работата си по оценките по чл. 7, т. 4 да се позовават и съобразяват с тези изисквания и с наличните методически документи.

гр. София,07.2018 г.

Декларатор:

/Димитър Пеев/

ДЕКЛАРАЦИЯ

(по чл. 9, ал. 1, т. 4, т. 5, т. 6 и т. 7 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с ПМС №201/31.08.2007 г. Обн. ДВ. бр. 73 от 11 Септември 2007 г., изм. ДВ. бр.81 от 15 Октомври 2010 г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011 г. , изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 30 Ноември 2012 г.)

от Любомир Атанасов Профиров –Експерт орнитология – притежаващ Диплома за завършено висше образование Диплома № 092905 /17.04.1981 /БФ на Софийски университет „Св. Климент Охридски”, Биологическия факултет, специалност „Биология”, квалификация: „Биолог-еколог”

ДЕКЛАРИРАМ, че:

- Запознат съм с изискванията на Директива 2009/147/ЕИО на Съвета за опазване на дивите птици и Директива 92/43/ЕЕС на Съвета за съхранение на природните местообитания на дивата флора и фауна и ръководствата на Европейската комисия за прилагането им;
- Не съм възложител на инвестиционното предложение: „Укрепване и социализация на речното корито на р. Марица в границите на гр. Пловдив в участъка от пътния възел на околоръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив.”;
- Не съм заинтересуван от реализацията на съответния план, проект, програма или инвестиционно предложение - обект на процедурата по оценка за съвместимост;
- Не съм свързано лице по смисъла на Търговския закон с възложителя - Община Пловдив;
- Не се намирам с възложителя или с компетентния орган в отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхното безпристрастие;
- Запознат съм с изискванията на действащото българско и европейско законодателство в областта на опазване на околната среда и при работата си по оценките по чл. 7, т. 4 да се позовават и съобразяват с тези изисквания и с наличните методически документи.

гр. София,07.2018 г.

Декларатор:

/Любомир Профиров/

13. СНИМКОВ МАТЕРИАЛ



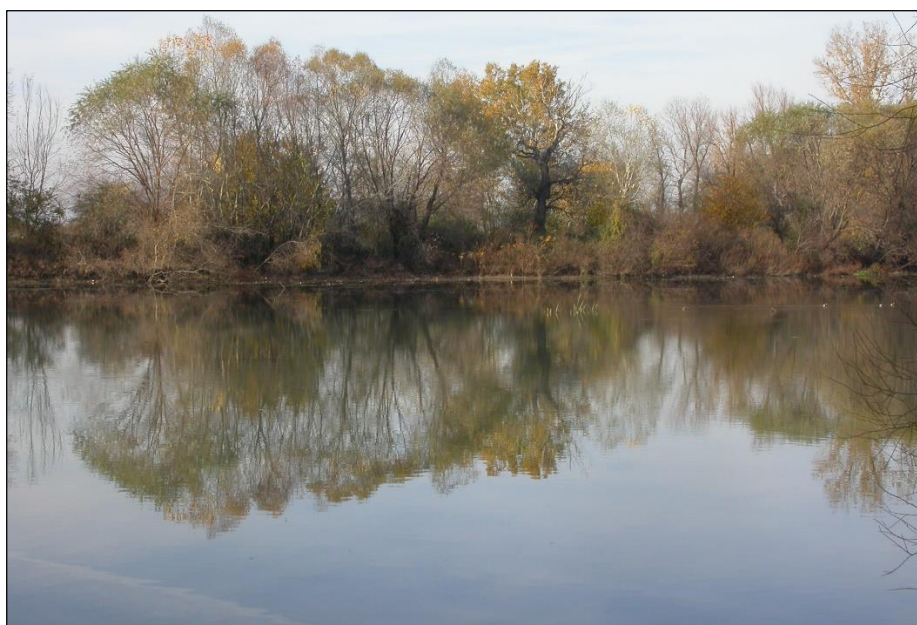
Снимка 3. Изглед от ЗМ „Нощувка на малък корморан“, Снимка 26.11.2017 г./, в участъка от ИП в който попада и защитената територия



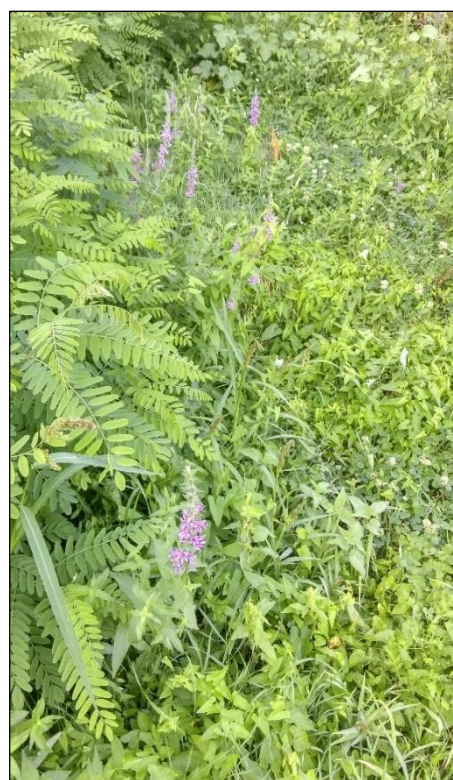
Снимка 4. Изглед от ЗМ „Нощувка на малък корморан“, Снимка 26.11.2017 г./ в участъка от ИП в който попада и защитената територия



Снимка 5. Изглед от ЗМ „Нощувка на малък корморан“, Снимка 26.11.2017 г./ в участъка от ИП в който попада и защитената територия



Снимка 6. Изглед от ЗМ „Нощувка на малък корморан“, Снимка 26.11.2017 г./ в участъка от ИП в който попада и защитената територия няма да се провеждат, никакви строителни дейности при реализацията на обекта/



Снимка 7. Съществуващо състояние на растителността в посочените участъци от 1 до 4, в териториалният обхват на инвестиционното предложение



Снимка 8. Съществуващо състояние на растителността в посочените участък от 1А, в териториалният обхват на инвестиционното предложение